નમો તસ્સ ભગવતો અરહતો સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ

વિનયપિટકે

પારાજિકપાળિ

વેરઞ્જકણ્ડં

૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા વેરઞ્જાયં વિહરતિ નળેરુપુચિમન્દમૂલે મહતા ભિક્ખુસઙ્ઘેન સદ્ધિં પઞ્ચમત્તેહિ ભિક્ખુસતેહિ. અસ્સોસિ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો – ''સમણો ખલુ, ભો, ગોતમો સક્યપુત્તો સક્યકુલા પબ્બજિતો વેરઞ્જાયં વિહરતિ નળેરુપુચિમન્દમૂલે મહતા ભિક્ખુસઙ્ઘેન સદ્ધિં પઞ્ચમત્તેહિ ભિક્ખુસતેહિ. તં ખો પન ભવન્તં ગોતમં એવં કલ્યાણો કિત્તિસદ્દો અબ્ભુગ્ગતો – 'ઇતિપિ સો ભગવા અરહં સમ્માસમ્બુદ્ધો વિજ્જાચરણસમ્પન્નો સુગતો લોકવિદૂ અનુત્તરો પુરિસદમ્મસારથિ સત્થા દેવમનુસ્સાનં બુદ્ધો ભગવા [ભગવાતિ (સ્યા॰), દી॰ નિ॰ ૧.૧૫૭, અબ્ભુગ્ગતાકારેન પન સમેતિ]. સો ઇમં લોકં સદેવકં સમારકં સબ્રહ્મકં સસ્સમણબ્રાહ્મણિં પજં સદેવમનુસ્સં સયં અભિઞ્ઞા સચ્છિકત્વા પવેદેતિ. સો ધમ્મં દેસેતિ આદિકલ્યાણં મજ્ઝેકલ્યાણં પરિયોસાનકલ્યાણં સાત્થં સબ્યઞ્જનં; કેવલપરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં પકાસેતિ; સાધુ ખો પન તથારૂપાનં અરહતં દસ્સનં હોતી'''તિ.

૨. [ઇતો પરં યાવ પારા॰ ૧૫-૧૬ પદક્ખિણં કત્વા પક્કામીતિ પાઠો અ॰ નિ॰ ૮.૧૧] અથ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવતા સદ્ધિં સમ્મોદિ. સમ્મોદનીયં કથં સારણીયં વીતિસારેત્વા એકમન્તં નિસીદિ . એકમન્તં નિસિન્નો ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો ભગવન્તં એતદવોચ – ''સુતં મેતં, ભો ગોતમ – 'ન સમણો ગોતમો બ્રાહ્મણે જિણ્ણે વુડ્ઢે મહલ્લકે અદ્ધગતે વયોઅનુપ્પત્તે અભિવાદેતિ વા પચ્ચુટ્ઠેતિ વા આસનેન વા નિમન્તેતી'તિ. તયિદં, ભો ગોતમ, તથેવ? ન હિ ભવં ગોતમો બ્રાહ્મણે જિણ્ણે વુડ્ઢે મહલ્લકે અદ્ધગતે વયોઅનુપ્પત્તે અભિવાદેતિ વા પચ્ચુટ્ઠેતિ વા આસનેન વા નિમન્તેતિ? તયિદં, ભો ગોતમ, ન સમ્પન્નમેવા''તિ.

''નાહં તં, બ્રાહ્મણ, પસ્સામિ સદેવકે લોકે સમારકે સબ્રહ્મકે સસ્સમણબ્રાહ્મણિયા પજાય સદેવમનુસ્સાય યમહં અભિવાદેય્યં વા પચ્ચુટ્ઠેય્યં વા આસનેન વા નિમન્તેય્યં. યઞ્હિ, બ્રાહ્મણ, તથાગતો અભિવાદેય્ય વા પચ્ચુટ્ઠેય્ય વા આસનેન વા નિમન્તેય્ય, મુદ્ધાપિ તસ્સ વિપતેય્યા''તિ.

3. ''અરસરૂપો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'અરસરૂપો સમણો ગોતમો'તિ. યે તે, બ્રાહ્મણ, રૂપરસા સદ્દરસા ગન્ધરસા રસરસા ફોટ્ઠબ્બરસા તે તથાગતસ્સ પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા [અનભાવકતા (સી॰) અનભાવંગતા (સ્યા॰)] આયતિં અનુપ્પાદધમ્મા. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'અરસરૂપો સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૪. ''નિબ્ભોગો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'નિબ્ભોગો સમણો ગોતમો'તિ. યે તે, બ્રાહ્મણ, રૂપભોગા સદ્દભોગા ગન્ધભોગા રસભોગા ફોટ્ઠબ્બભોગા તે

તથાગતસ્સ પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા આયતિં અનુપ્પાદધમ્મા. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'નિબ્ભોગો સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૫. ''અકિરિયવાદો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'અકિરિયવાદો સમણો ગોતમો'તિ. અહઞ્હિ, બ્રાહ્મણ, અકિરિયં વદામિ કાયદુચ્ચરિતસ્સ વચીદુચ્ચરિતસ્સ મનોદુચ્ચરિતસ્સ. અનેકવિહિતાનં પાપકાનં અકુસલાનં ધમ્માનં અકિરિયં વદામિ. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'અકિરિયવાદો સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૬. ''ઉચ્છેદવાદો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'ઉચ્છેદવાદો સમણો ગોતમો'તિ. અહઞ્હિ, બ્રાહ્મણ, ઉચ્છેદં વદામિ રાગસ્સ દોસસ્સ મોહસ્સ. અનેકવિહિતાનં પાપકાનં અકુસલાનં ધમ્માનં ઉચ્છેદં વદામિ. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'ઉચ્છેદવાદો સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૭. ''જેગુચ્છી ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'જેગુચ્છી સમણો ગોતમો'તિ. અહઞ્હિ, બ્રાહ્મણ, જિગુચ્છામિ કાયદુચ્ચરિતેન વચીદુચ્ચરિતેન મનોદુચ્ચરિતેન. અનેકવિહિતાનં પાપકાનં અકુસલાનં ધમ્માનં સમાપત્તિયા જિગુચ્છામિ. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'જેગુચ્છી સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૮. ''વેનયિકો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'વેનયિકો સમણો ગોતમો'તિ. અહઞ્હિ, બ્રાહ્મણ, વિનયાય ધમ્મં દેસેમિ રાગસ્સ દોસસ્સ મોહસ્સ. અનેકવિહિતાનં પાપકાનં અકુસલાનં ધમ્માનં વિનયાય ધમ્મં દેસેમિ. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'વેનયિકો સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૯. ''તપસ્સી ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'તપસ્સી સમણો ગોતમો'તિ . તપનીયાહં, બ્રાહ્મણ, પાપકે અકુસલે ધમ્મે વદામિ, કાયદુચ્ચરિતં વચીદુચ્ચરિતં મનોદુચ્ચરિતં. યસ્સ ખો, બ્રાહ્મણ , તપનીયા પાપકા અકુસલા ધમ્મા પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા આયતિં અનુપ્પાદધમ્મા તમહં તપસ્સીતિ વદામિ. તથાગતસ્સ ખો, બ્રાહ્મણ, તપનીયા પાપકા અકુસલા ધમ્મા પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા આયતિં અનુપ્પાદધમ્મા. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'તપસ્સી સમણો ગોતમો'તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસી''તિ.

૧૦. ''અપગબ્ભો ભવં ગોતમો''તિ? ''અત્થિ ખ્વેસ, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – 'અપગબ્ભો સમણો ગોતમો'તિ. યસ્સ ખો, બ્રાહ્મણ, આયતિં ગબ્ભસેય્યા પુનબ્ભવાભિનિબ્બત્તિ પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા આયતિં અનુપ્પાદધમ્મા તમહં અપગબ્ભોતિ વદામિ. તથાગતસ્સ ખો, બ્રાહ્મણ, આયતિં ગબ્ભસેય્યા પુનબ્ભવાભિનિબ્બત્તિ પહીના ઉચ્છિન્નમૂલા તાલાવત્થુકતા અનભાવંકતા આયતિં

અનુપ્પાદધમ્મા. અયં ખો, બ્રાહ્મણ, પરિયાયો યેન મં પરિયાયેન સમ્મા વદમાનો વદેય્ય – ‘અપગબ્ભો સમણો ગોતમો’તિ, નો ચ ખો યં ત્વં સન્ધાય વદેસિ’’.

૧૧. ‘‘સેય્યથાપિ, બ્રાહ્મણ, કુક્કુટિયા અણ્ડાનિ અટ્ઠ વા દસ વા દ્વાદસ વા. તાનસ્સુ કુક્કુટિયા સમ્મા અધિસયિતાનિ સમ્મા પરિસેદિતાનિ સમ્મા પરિભાવિતાનિ. યો નુ ખો તેસં કુક્કુટચ્છાપકાનં પઠમતરં પાદનખસિખાય વા મુખતુણ્ડકેન વા અણ્ડકોસં પદાલેત્વા સોત્થિના અભિનિબ્ભિજ્જેય્ય, કિન્તિ સ્વાસ્સ વચનીયો – ‘‘જેટ્ઠો વા કનિટ્ઠો વા’’તિ? ‘‘જેટ્ઠોતિસ્સ, ભો ગોતમ, વચનીયો. સો હિ નેસં જેટ્ઠો હોતી’’તિ. ‘‘એવમેવ ખો અહં, બ્રાહ્મણ, અવિજ્જાગતાય પજાય અણ્ડભૂતાય પરિયોનદ્ધાય અવિજ્જણ્ડકોસં પદાલેત્વા એકોવ લોકે અનુત્તરં સમ્માસમ્બોધિં અભિસમ્બુદ્ધો. સ્વાહં, બ્રાહ્મણ, જેટ્ઠો સેટ્ઠો લોકસ્સ’’.

‘‘આરદ્ધં ખો પન મે, બ્રાહ્મણ, વીરિયં [વિરિયં (સી॰ સ્યા॰)] અહોસિ અસલ્લીનં, ઉપટ્ઠિતા સતિ અસમ્મુટ્ઠા [અપ્પમુટ્ઠા (સી॰ સ્યા॰)], પસ્સદ્ધો કાયો અસારદ્ધો, સમાહિતં ચિત્તં એકગ્ગં. સો ખો અહં, બ્રાહ્મણ, વિવિચ્ચેવ કામેહિ વિવિચ્ચ અકુસલેહિ ધમ્મેહિ સવિતક્કં સવિચારં વિવેકજં પીતિસુખં પઠમં ઝાનં ઉપસમ્પજ્જ વિહાસિં. વિતક્કવિચારાનં વૂપસમા અજ્ઝત્તં સમ્પસાદનં ચેતસો એકોદિભાવં અવિતક્કં અવિચારં સમાધિજં પીતિસુખં દુતિયં ઝાનં ઉપસમ્પજ્જ વિહાસિં. પીતિયા ચ વિરાગા ઉપેક્ખકો ચ વિહાસિં સતો ચ સમ્પજાનો, સુખઞ્ચ કાયેન પટિસંવેદેસિં , યં તં અરિયા આચિક્ખન્તિ – ‘ઉપેક્ખકો સતિમા સુખવિહારી’તિ તતિયં ઝાનં ઉપસમ્પજ્જ વિહાસિં. સુખસ્સ ચ પહાના દુક્ખસ્સ ચ પહાના પુબ્બેવ સોમનસ્સદોમનસ્સાનં અત્થઙ્ગમા અદુક્ખમસુખં ઉપેક્ખાસતિપારિસુદ્ધિં ચતુત્થં ઝાનં ઉપસમ્પજ્જ વિહાસિં.

૧૨. ‘‘સો એવં સમાહિતે ચિત્તે પરિસુદ્ધે પરિયોદાતે અનઙ્ગણે વિગતૂપક્કિલેસે મુદુભૂતે કમ્મનિયે ઠિતે આનેઞ્જપ્પત્તે પુબ્બેનિવાસાનુસ્સતિઞાણાય ચિત્તં અભિનિન્નામેસિં. સો અનેકવિહિતં પુબ્બેનિવાસં અનુસ્સરામિ , સેય્યથિદં – એકમ્પિ જાતિં દ્વેપિ જાતિયો તિસ્સોપિ જાતિયો ચતસ્સોપિ જાતિયો પઞ્ચપિ જાતિયો દસપિ જાતિયો વીસમ્પિ જાતિયો તિંસમ્પિ જાતિયો ચત્તાલીસમ્પિ જાતિયો પઞ્ઞાસમ્પિ જાતિયો જાતિસતમ્પિ, જાતિસહસ્સમ્પિ જાતિસતસહસ્સમ્પિ, અનેકેપિ સંવટ્ટકપ્પે અનેકેપિ વિવટ્ટકપ્પે અનેકેપિ સંવટ્ટવિવટ્ટકપ્પે – ‘અમુત્રાસિં એવંનામો એવંગોત્તો એવંવણ્ણો એવમાહારો એવંસુખદુક્ખપ્પટિસંવેદી એવમાયુપરિયન્તો; સો તતો ચુતો અમુત્ર ઉદપાદિં; તત્રાપાસિં એવંનામો એવંગોત્તો એવંવણ્ણો એવમાહારો એવંસુખદુક્ખપ્પટિસંવેદી એવમાયુપરિયન્તો; સો તતો ચુતો ઇધૂપપન્નોતિ. ઇતિ સાકારં સઉદ્દેસં અનેકવિહિતં પુબ્બેનિવાસં અનુસ્સરામિ. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, રત્તિયા પઠમે યામે પઠમા વિજ્જા અધિગતા, અવિજ્જા વિહતા, વિજ્જા ઉપ્પન્ના, તમો વિહતો, આલોકો ઉપ્પન્નો – યથા તં અપ્પમત્તસ્સ આતાપિનો પહિતત્તસ્સ વિહરતો. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, પઠમાભિનિબ્ભિદા અહોસિ કુક્કુટચ્છાપકસ્સેવ અણ્ડકોસમ્હા.

૧૩. ‘‘સો એવં સમાહિતે ચિત્તે પરિસુદ્ધે પરિયોદાતે અનઙ્ગણે વિગતૂપક્કિલેસે મુદુભૂતે કમ્મનિયે ઠિતે આનેઞ્જપ્પત્તે સત્તાનં ચુતૂપપાતઞાણાય ચિત્તં અભિનિન્નામેસિં . સો દિબ્બેન ચક્ખુના વિસુદ્ધેન અતિક્કન્તમાનુસકેન [અતિક્કન્તમાનુસ્સકેન (ક॰)] સત્તે પસ્સામિ ચવમાને ઉપપજ્જમાને હીને પણીતે સુવણ્ણે દુબ્બણ્ણે. સુગતે દુગ્ગતે યથાકમ્મૂપગે સત્તે પજાનામિ – ‘ઇમે વત ભોન્તો સત્તા કાયદુચ્ચરિતેન સમન્નાગતા વચીદુચ્ચરિતેન સમન્નાગતા મનોદુચ્ચરિતેન સમન્નાગતા અરિયાનં ઉપવાદકા મિચ્છાદિટ્ઠિકા મિચ્છાદિટ્ઠિકમ્મસમાદાના; તે કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપન્ના. ઇમે વા પન ભોન્તો સત્તા કાયસુચરિતેન

સમન્નાગતા વચીસુચરિતેન સમન્નાગતા મનોસુચરિતેન સમન્નાગતા અરિયાનં અનુપવાદકા સમ્માદિટ્ઠિકા સમ્માદિટ્ઠિકમ્મસમાદાના; તે કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા સુગતિં સગ્ગં લોકં ઉપપન્ના'તિ. ઇતિ દિબ્બેન ચક્ખુના વિસુદ્ધેન અતિક્કન્તમાનુસકેન સત્તે પસ્સામિ ચવમાને ઉપપજ્જમાને હીને પણીતે સુવણ્ણે દુબ્બણ્ણે. સુગતે દુગ્ગતે યથાકમ્મૂપગે સત્તે પજાનામિ. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, રત્તિયા મજ્ઝિમે યામે દુતિયા વિજ્જા અધિગતા, અવિજ્જા વિહતા, વિજ્જા ઉપ્પન્ના, તમો વિહતો, આલોકો ઉપ્પન્નો – યથા તં અપ્પમત્તસ્સ આતાપિનો પહિતત્તસ્સ વિહરતો. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, દુતિયાભિનિબ્ભિદા અહોસિ કુક્કુટચ્છાપકસ્સેવ અણ્ડકોસમ્હા.

૧૪. ''સો એવં સમાહિતે ચિત્તે પરિસુદ્ધે પરિયોદાતે અનઙ્ગણે વિગતૂપક્કિલેસે મુદુભૂતે કમ્મનિયે ઠિતે આનેઞ્જપ્પત્તે આસવાનં ખયઞાણાય ચિત્તં અભિનિન્નામેસિં. સો 'ઇદં દુક્ખ'ન્તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં દુક્ખસમુદયો'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં દુક્ખનિરોધો'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં દુક્ખનિરોધગામિની પટિપદા'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં; 'ઇમે આસવા'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં આસવસમુદયો'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં આસવનિરોધો'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં, 'અયં આસવનિરોધગામિની પટિપદા'તિ યથાભૂતં અબ્ભઞ્ઞાસિં. તસ્સ મે એવં જાનતો એવં પસ્સતો કામાસવાપિ ચિત્તં વિમુચ્ચિત્થ ભવાસવાપિ ચિત્તં વિમુચ્ચિત્થ અવિજ્જાસવાપિ ચિત્તં વિમુચ્ચિત્થ. વિમુત્તસ્મિં વિમુત્તમિતિ ઞાણં અહોસિ. 'ખીણા જાતિ, વુસિતં બ્રહ્મચરિયં, કતં કરણીયં, નાપરં ઇત્થત્તાયા'તિ અબ્ભઞ્ઞાસિં. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, રત્તિયા પચ્છિમે યામે તતિયા વિજ્જા અધિગતા, અવિજ્જા વિહતા, વિજ્જા ઉપ્પન્ના, તમો વિહતો, આલોકો ઉપ્પન્નો – યથા તં અપ્પમત્તસ્સ આતાપિનો પહિતત્તસ્સ વિહરતો. અયં ખો મે, બ્રાહ્મણ, તતિયાભિનિબ્ભિદા અહોસિ – કુક્કુટચ્છાપકસ્સેવ અણ્ડકોસમ્હા''તિ.

૧૫. એવં વુત્તે, વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો ભગવન્તં એતદવોચ – ''જેટ્ઠો ભવં ગોતમો, સેટ્ઠો ભવં ગોતમો! અભિક્કન્તં, ભો ગોતમ, અભિક્કન્તં, ભો ગોતમ!! સેય્યથાપિ, ભો ગોતમ, નિક્કુજ્જિતં વા ઉક્કુજ્જેય્ય, પટિચ્છન્નં વા વિવરેય્ય, મૂળ્હસ્સ વા મગ્ગં આચિક્ખેય્ય, અન્ધકારે વા તેલપજ્જોતં ધારેય્ય – ચક્ખુમન્તો રૂપાનિ દક્ખન્તીતિ, એવમેવં ભોતા ગોતમેન અનેકપરિયાયેન ધમ્મો પકાસિતો . એસાહં ભવન્તં ગોતમં સરણં ગચ્છામિ ધમ્મઞ્ચ ભિક્ખુસઙ્ઘઞ્ચ. ઉપાસકં મં ભવં ગોતમો ધારેતુ અજ્જતગ્ગે પાણુપેતં સરણં ગતં. અધિવાસેતુ ચ મે ભવં ગોતમો વેરઞ્જાયં વસ્સાવાસં સદ્ધિં ભિક્ખુસઙ્ઘેના''તિ. અધિવાસેસિ ભગવા તુણ્હીભાવેન. અથ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો ભગવતો અધિવાસનં વિદિત્વા ઉટ્ઠાયાસના ભગવન્તં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ.

૧૬. તેન ખો પન સમયેન વેરઞ્જા દુબ્ભિક્ખા હોતિ દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. તેન ખો પન સમયેન ઉત્તરાપથકા [ઉત્તરાહકા (સી॰)] અસ્સવાણિજા [અસ્સવણિજા (ક॰)] પઞ્ચમત્તેહિ અસ્સસતેહિ વેરઞ્જં વસ્સાવાસં ઉપગતા હોન્તિ. તેહિ અસ્સમણ્ડલિકાસુ ભિક્ખૂનં પત્થપત્થપુલકં [પત્થપત્થમૂલકં (ક॰)] પઞ્ઞત્તં હોતિ. ભિક્ખૂ પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય વેરઞ્જં પિણ્ડાય પવિસિત્વા પિણ્ડં અલભમાના અસ્સમણ્ડલિકાસુ પિણ્ડાય ચરિત્વા પત્થપત્થપુલકં આરામં આહરિત્વા ઉદુક્ખલે કોટ્ટેત્વા કોટ્ટેત્વા પરિભુઞ્જન્તિ. આયસ્મા પનાનન્દો પત્થપુલકં સિલાયં પિસિત્વા ભગવતો ઉપનામેતિ. તં ભગવા પરિભુઞ્જતિ.

અસ્સોસિ ખો ભગવા ઉદુક્ખલસદ્દં. જાનન્તાપિ તથાગતા પુચ્છન્તિ, જાનન્તાપિ ન પુચ્છન્તિ; કાલં વિદિત્વા પુચ્છન્તિ, કાલં વિદિત્વા ન પુચ્છન્તિ; અત્થસંહિતં તથાગતા પુચ્છન્તિ, નો અનત્થસંહિતં. અનત્થસંહિતે સેતુઘાતો તથાગતાનં. દ્વીહિ આકારેહિ બુદ્ધા ભગવન્તો ભિક્ખૂ પટિપુચ્છન્તિ – ધમ્મં વા દેસેસ્સામ, સાવકાનં વા સિક્ખાપદં

પઞ્ઞપેસ્સામાતિ [પઞ્ઞાપેસ્સામાતિ (સી॰ સ્યા॰)]. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં આનન્દં આમન્તેસિ – ''કિં નુ ખો સો, આનન્દ, ઉદુક્ખલસદ્દો''તિ? અથ ખો આયસ્મા આનન્દો ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ . ''સાધુ સાધુ, આનન્દ! તુમ્હેહિ, આનન્દ સપ્પુરિસેહિ વિજિતં. પચ્છિમા જનતા સાલિમંસોદનં અતિમઞ્ઞિસ્સતી''તિ.

૧૭. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો [મહામોગ્ગલાનો (ક॰)] યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ભગવન્તં એતદવોચ – ''એતરહિ, ભન્તે, વેરઞ્જા દુબ્ભિક્ખા દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા. ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. ઇમિસ્સા, ભન્તે, મહાપથવિયા હેટ્ઠિમતલં સમ્પન્નં – સેય્યથાપિ ખુદ્દમધું અનીલકં એવમસ્સાદં. સાધાહં, ભન્તે, પથવિં પરિવત્તેય્યં. ભિક્ખૂ પપ્પટકોજં પરિભુઞ્જિસ્સન્તી''તિ. ''યે પન તે, મોગ્ગલ્લાન, પથવિનિસ્સિતા પાણા તે કથં કરિસ્સસી''તિ? ''એકાહં, ભન્તે, પાણિં અભિનિમ્મિનિસ્સામિ – સેય્યથાપિ મહાપથવી. યે પથવિનિસ્સિતા પાણા તે તત્થ સઙ્કામેસ્સામિ. એકેન હત્થેન પથવિં પરિવત્તેસ્સામી''તિ. ''અલં, મોગ્ગલ્લાન, મા તે રુચ્ચિ પથવિં પરિવત્તેતું. વિપલ્લાસમ્પિ સત્તા પટિલભેય્યુ''ન્તિ. ''સાધુ, ભન્તે, સબ્બો ભિક્ખુસઙ્ઘો ઉત્તરકુરું પિણ્ડાય ગચ્છેય્યા''તિ. ''અલં, મોગ્ગલ્લાન, મા તે રુચ્ચિ સબ્બસ્સ ભિક્ખુસઙ્ઘસ્સ ઉત્તરકુરું પિણ્ડાય ગમન''ન્તિ.

૧૮. અથ ખો આયસ્મતો સારિપુત્તસ્સ રહોગતસ્સ પટિસલ્લીનસ્સ એવં ચેતસો પરિવિતક્કો ઉદપાદિ – ''કતમેસાનં ખો બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસિ; કતમેસાનં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી''તિ? અથ ખો આયસ્મા સારિપુત્તો સાયન્હસમયં [સાયણ્હસમયં (સી॰)] પટિસલ્લાના વુટ્ઠિતો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો આયસ્મા સારિપુત્તો ભગવન્તં એતદવોચ – ''ઇધ મય્હં, ભન્તે, રહોગતસ્સ પટિસલ્લીનસ્સ એવં ચેતસો પરિવિતક્કો ઉદપાદિ – 'કતમેસાનં ખો બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસિ, કતમેસાનં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી'તિ. 'કતમેસાનં નુ ખો, ભન્તે, બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસિ, કતમેસાનં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી'''તિ?

''ભગવતો ચ, સારિપુત્ત, વિપસ્સિસ્સ ભગવતો ચ સિખિસ્સ ભગવતો ચ વેસ્સભુસ્સ બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસિ. ભગવતો ચ, સારિપુત્ત, કકુસન્ધસ્સ ભગવતો ચ કોણાગમનસ્સ ભગવતો ચ કસ્સપસ્સ બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી''તિ.

૧૯. ''કો નુ ખો , ભન્તે, હેતુ કો પચ્ચયો, યેન ભગવતો ચ વિપસ્સિસ્સ ભગવતો ચ સિખિસ્સ ભગવતો ચ વેસ્સભુસ્સ બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી''તિ? ''ભગવા ચ, સારિપુત્ત, વિપસ્સી ભગવા ચ સિખી ભગવા ચ વેસ્સભૂ કિલાસુનો અહેસું સાવકાનં વિત્થારેન ધમ્મં દેસેતું. અપ્પકઞ્ચ નેસં અહોસિ સુત્તં ગેય્યં વેય્યાકરણં ગાથા ઉદાનં ઇતિવુત્તકં જાતકં અબ્ભુતધમ્મં વેદલ્લં. અપઞ્ઞત્તં સાવકાનં સિક્ખાપદં. અનુદ્દિટ્ઠં પાતિમોક્ખં. તેસં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં અન્તરધાનેન બુદ્ધાનુબુદ્ધાનં સાવકાનં અન્તરધાનેન યે તે પચ્છિમા સાવકા નાનાનામા નાનાગોત્તા નાનાજચ્ચા નાનાકુલા પબ્બજિતા તે તં બ્રહ્મચરિયં ખિપ્પઞ્ઞેવ અન્તરધાપેસું. સેય્યથાપિ, સારિપુત્ત, નાનાપુપ્ફાનિ ફલકે નિક્ખિત્તાનિ સુત્તેન અસઙ્ગહિતાનિ તાનિ વાતો વિકિરતિ વિધમતિ વિદ્ધંસેતિ. તં કિસ્સ હેતુ? યથા તં સુત્તેન અસઙ્ગહિતત્તા. એવમેવ ખો, સારિપુત્ત, તેસં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં અન્તરધાનેન બુદ્ધાનુબુદ્ધાનં સાવકાનં અન્તરધાનેન યે તે પચ્છિમા સાવકા નાનાનામા નાનાગોત્તા નાનાજચ્ચા નાનાકુલા પબ્બજિતા તે તં બ્રહ્મચરિયં ખિપ્પઞ્ઞેવ અન્તરધાપેસું.

‘‘અકિલાસુનો ચ તે ભગવન્તો અહેસું સાવકે ચેતસા ચેતો પરિચ્ચ ઓવદિતું. ભૂતપુબ્બં, સારિપુત્ત, વેસ્સભૂ ભગવા અરહં સમ્માસમ્બુદ્ધો અઞ્ઞતરસ્મિં ભિંસનકે [ભીસનકે (ક॰)] વનસણ્ડે સહસ્સં ભિક્ખુસઙ્ઘં ચેતસા ચેતો પરિચ્ચ ઓવદતિ અનુસાસતિ – ‘એવં વિતક્કેથ, મા એવં વિતક્કયિત્થ; એવં મનસિકરોથ, મા એવં મનસાકત્થ [મનસાકરિત્થ (ક॰)]; ઇદં પજહથ, ઇદં ઉપસમ્પજ્જ વિહરથા’તિ. અથ ખો, સારિપુત્ત, તસ્સ ભિક્ખુસહસ્સસ્સ વેસ્સભુના ભગવતા અરહતા સમ્માસમ્બુદ્ધેન એવં ઓવદિયમાનાનં એવં અનુસાસિયમાનાનં અનુપાદાય આસવેહિ ચિત્તાનિ વિમુચ્ચિંસુ. તત્ર સુદં, સારિપુત્ત, ભિંસનકસ્સ વનસણ્ડસ્સ ભિંસનકતસ્મિં હોતિ – યો કોચિ અવીતરાગો તં વનસણ્ડં પવિસતિ, યેભુય્યેન લોમાનિ હંસન્તિ. અયં ખો, સારિપુત્ત, હેતુ અયં પચ્ચયો યેન ભગવતો ચ વિપસ્સિસ્સ ભગવતો ચ સિખિસ્સ ભગવતો ચ વેસ્સભુસ્સ બ્રહ્મચરિયં ન ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી’’તિ.

૨૦. ‘‘કો પન, ભન્તે, હેતુ કો પચ્ચયો યેન ભગવતો ચ કકુસન્ધસ્સ ભગવતો ચ કોણાગમનસ્સ ભગવતો ચ કસ્સપસ્સ બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી’’તિ? ‘‘ભગવા ચ, સારિપુત્ત, કકુસન્ધો ભગવા ચ કોણાગમનો ભગવા ચ કસ્સપો અકિલાસુનો અહેસું સાવકાનં વિત્થારેન ધમ્મં દેસેતું. બહુઞ્ચ નેસં અહોસિ સુત્તં ગેય્યં વેય્યાકરણં ગાથા ઉદાનં ઇતિવુત્તકં જાતકં અબ્ભુતધમ્મં વેદલ્લં, પઞ્ઞત્તં સાવકાનં સિક્ખાપદં, ઉદ્દિટ્ઠં પાતિમોક્ખં. તેસં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં અન્તરધાનેન બુદ્ધાનુબુદ્ધાનં સાવકાનં અન્તરધાનેન યે તે પચ્છિમા સાવકા નાનાનામા નાનાગોત્તા નાનાજચ્ચા નાનાકુલા પબ્બજિતા તે તં બ્રહ્મચરિયં ચિરં દીઘમદ્ધાનં ઠપેસું. સેય્યથાપિ, સારિપુત્ત, નાનાપુપ્ફાનિ ફલકે નિક્ખિત્તાનિ સુત્તેન સુસઙ્ગહિતાનિ તાનિ વાતો ન વિકિરતિ ન વિધમતિ ન વિદ્ધંસેતિ. તં કિસ્સ હેતુ? યથા તં સુત્તેન સુસઙ્ગહિતત્તા. એવમેવ ખો, સારિપુત્ત, તેસં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં અન્તરધાનેન બુદ્ધાનુબુદ્ધાનં સાવકાનં અન્તરધાનેન યે તે પચ્છિમા સાવકા નાનાનામા નાનાગોત્તા નાનાજચ્ચા નાનાકુલા પબ્બજિતા તે તં બ્રહ્મચરિયં ચિરં દીઘમદ્ધાનં ઠપેસું. અયં ખો, સારિપુત્ત, હેતુ અયં પચ્ચયો યેન ભગવતો ચ કકુસન્ધસ્સ ભગવતો ચ કોણાગમનસ્સ ભગવતો ચ કસ્સપસ્સ બ્રહ્મચરિયં ચિરટ્ઠિતિકં અહોસી’’તિ.

૨૧. અથ ખો આયસ્મા સારિપુત્તો ઉટ્ઠાયાસના એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા યેન ભગવા તેનઞ્જલિં પણામેત્વા ભગવન્તં એતદવોચ – ‘‘એતસ્સ, ભગવા, કાલો! એતસ્સ, સુગત, કાલો! યં ભગવા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેય્ય [પઞ્ઞાપેય્ય (સી॰ સ્યા॰)], ઉદ્દિસેય્ય પાતિમોક્ખં, યથયિદં બ્રહ્મચરિયં અદ્ધનિયં અસ્સ ચિરટ્ઠિતિક’’ન્તિ. ‘‘આગમેહિ ત્વં, સારિપુત્ત ! આગમેહિ ત્વં, સારિપુત્ત! તથાગતોવ તત્થ કાલં જાનિસ્સતિ. ન તાવ, સારિપુત્ત, સત્થા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસતિ [ન ઉદ્દિસતિ (સી॰)] પાતિમોક્ખં યાવ ન ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ. યતો ચ ખો, સારિપુત્ત, ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, અથ સત્થા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસ્સતિ પાતિમોક્ખં તેસંયેવ આસવટ્ઠાનીયાનં ધમ્માનં પટિઘાતાય. ન તાવ, સારિપુત્ત, ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ યાવ ન સઙ્ઘો રત્તઞ્ઞુમહત્તં પત્તો હોતિ. યતો ચ ખો, સારિપુત્ત, સઙ્ઘો રત્તઞ્ઞુમહત્તં પત્તો હોતિ અથ ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, અથ, સત્થા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસતિ પાતિમોક્ખં તેસંયેવ આસવટ્ઠાનીયાનં ધમ્માનં પટિઘાતાય. ન તાવ, સારિપુત્ત, ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, યાવ ન સઙ્ઘો વેપુલ્લમહત્તં પત્તો હોતિ. યતો ચ ખો, સારિપુત્ત, સઙ્ઘો વેપુલ્લમહત્તં પત્તો હોતિ, અથ ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, અથ સત્થા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસતિ પાતિમોક્ખં તેસંયેવ આસવટ્ઠાનીયાનં ધમ્માનં પટિઘાતાય. ન તાવ, સારિપુત્ત, ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, યાવ ન સઙ્ઘો લાભગ્ગમહત્તં પત્તો હોતિ. યતો ચ ખો, સારિપુત્ત, સઙ્ઘો લાભગ્ગમહત્તં પત્તો હોતિ, અથ ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, અથ સત્થા સાવકાનં

સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસતિ પાતિમોક્ખં તેસંયેવ આસવટ્ઠાનીયાનં ધમ્માનં પટિઘાતાય. ન તાવ, સારિપુત્ત, ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, યાવ ન સઙ્ઘો બાહુસચ્ચમહત્તં પત્તો હોતિ. યતો ચ ખો, સારિપુત્ત, સઙ્ઘો બાહુસચ્ચમહત્તં પત્તો હોતિ, અથ ઇધેકચ્ચે આસવટ્ઠાનીયા ધમ્મા સઙ્ઘે પાતુભવન્તિ, અથ સત્થા સાવકાનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેતિ ઉદ્દિસતિ પાતિમોક્ખં તેસંયેવ આસવટ્ઠાનીયાનં ધમ્માનં પટિઘાતાય. નિરબ્બુદો હિ, સારિપુત્ત, ભિક્ખુસઙ્ઘો નિરાદીનવો અપગતકાળકો સુદ્ધો સારે પતિટ્ઠિતો. ઇમેસઞ્હિ, સારિપુત્ત, પઞ્ચન્નં ભિક્ખુસતાનં યો પચ્છિમકો ભિક્ખુ સો સોતાપન્નો અવિનિપાતધમ્મો નિયતો સમ્બોધિપરાયણો''તિ.

૨૨. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં આનન્દં આમન્તેસિ – ''આચિણ્ણં ખો પનેતં, આનન્દ, તથાગતાનં યેહિ નિમન્તિતા વસ્સં વસન્તિ, ન તે અનપલોકેત્વા જનપદચારિકં પક્કમન્તિ. આયામાનન્દ, વેરઞ્જં બ્રાહ્મણં અપલોકેસ્સામા''તિ. ''એવં ભન્તે''તિ ખો આયસ્મા આનન્દો ભગવતો પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો ભગવા નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય આયસ્મતા આનન્દેન પચ્છાસમણેન યેન વેરઞ્જસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો વેરઞ્જં બ્રાહ્મણં ભગવા એતદવોચ – ''નિમન્તિતમ્હ તયા, બ્રાહ્મણ , વસ્સંવુટ્ઠા [વસ્સંવુત્થા (સી॰ સ્યા॰ ક॰)], અપલોકેમ તં, ઇચ્છામ મયં જનપદચારિકં પક્કમિતુ''ન્તિ. ''સચ્ચં, ભો ગોતમ, નિમન્તિતત્થ મયા વસ્સંવુટ્ઠા; અપિ ચ, યો દેય્યધમ્મો સો ન દિન્નો. તઞ્ચ ખો નો અસન્તં, નોપિ અદાતુકમ્યતા, તં કુતેત્થ લબ્ભા બહુકિચ્ચા ઘરાવાસા બહુકરણીયા. અધિવાસેતુ મે ભવં ગોતમો સ્વાતનાય ભત્તં સદ્ધિં ભિક્ખુસઙ્ઘેના''તિ. અધિવાસેસિ ભગવા તુણ્હીભાવેન. અથ ખો ભગવા વેરઞ્જં બ્રાહ્મણં ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેત્વા સમાદપેત્વા સમુત્તેજેત્વા સમ્પહંસેત્વા ઉટ્ઠાયાસના પક્કામિ. અથ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો તસ્સા રત્તિયા અચ્ચયેન સકે નિવેસને પણીતં ખાદનીયં ભોજનીયં પટિયાદાપેત્વા ભગવતો કાલં આરોચાપેસિ – ''કાલો, ભો ગોતમ, નિટ્ઠિતં ભત્ત''ન્તિ.

૨૩. અથ ખો ભગવા પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન વેરઞ્જસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ સદ્ધિં ભિક્ખુસઙ્ઘેન. અથ ખો વેરઞ્જો બ્રાહ્મણો બુદ્ધપ્પમુખં ભિક્ખુસઙ્ઘં પણીતેન ખાદનીયેન ભોજનીયેન સહત્થા સન્તપ્પેત્વા સમ્પવારેત્વા ભગવન્તં ભુત્તાવિં ઓનીતપત્તપાણિં [ઓણીતપત્તપાણિં (ક॰)] તિચીવરેન અચ્છાદેસિ, એકમેકઞ્ચ ભિક્ખું એકમેકેન દુસ્સયુગેન અચ્છાદેસિ. અથ ખો ભગવા વેરઞ્જં બ્રાહ્મણં ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેત્વા સમાદપેત્વા સમુત્તેજેત્વા સમ્પહંસેત્વા ઉટ્ઠાયાસના પક્કામિ. અથ ખો ભગવા વેરઞ્જાયં યથાભિરન્તં વિહરિત્વા અનુપગમ્મ સોરેય્યં સઙ્કસ્સં કણ્ણકુજ્જં યેન પયાગપતિટ્ઠાનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પયાગપતિટ્ઠાને ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરિત્વા યેન બારાણસી તદવસરિ. અથ ખો ભગવા બારાણસિયં યથાભિરન્તં વિહરિત્વા યેન વેસાલી તેન ચારિકં પક્કામિ. અનુપુબ્બેન ચારિકં ચરમાનો યેન વેસાલી તદવસરિ. તત્ર સુદં ભગવા વેસાલિયં વિહરતિ મહાવને કૂટાગારસાલાયન્તિ.

વેરઞ્જભાણવારો નિટ્ઠિતો.

૧. પારાજિકકણ્ડં

૧. પઠમપારાજિકં

સુદિન્નભાણવારો

૨૪. તેન ખો પન સમયેન વેસાલિયા અવિદૂરે કલન્દગામો નામ અત્થિ [કલન્દગામો નામ હોતિ (સી॰), કલન્દગામો હોતિ (સ્યા॰)]. તત્થ સુદિન્નો નામ કલન્દપુત્તો સેટ્ઠિપુત્તો હોતિ. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો સમ્બહુલેહિ [સમ્પહૂલેહિ (સી॰)] સહાયકેહિ સદ્ધિં વેસાલિં અગમાસિ કેનચિદેવ કરણીયેન . તેન ખો પન સમયેન ભગવા મહતિયા પરિસાય પરિવુતો ધમ્મં દેસેન્તો નિસિન્નો હોતિ. અદ્દસ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો ભગવન્તં મહતિયા પરિસાય પરિવુતં ધમ્મં દેસેન્તં નિસિન્નં. દિસ્વાનસ્સ એતદહોસિ – ''યંનૂનાહમ્પિ ધમ્મં સુણેય્ય''ન્તિ. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો યેન સા પરિસા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નસ્સ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ એતદહોસિ – ''યથા યથા ખો અહં ભગવતા ધમ્મં દેસિતં આજાનામિ, નયિદં સુકરં અગારં અજ્ઝાવસતા એકન્તપરિપુણ્ણં એકન્તપરિસુદ્ધં સઙ્ખલિખિતં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું; યંનૂનાહં કેસમસ્સું ઓહારેત્વા કાસાયાનિ વત્થાનિ અચ્છાદેત્વા અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજેય્ય''ન્તિ. અથ ખો સા પરિસા ભગવતા ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતા સમાદપિતા સમુત્તેજિતા સમ્પહંસિતા ઉટ્ઠાયાસના ભગવન્તં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ.

૨૫. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો અચિરવુટ્ઠિતાય પરિસાય યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો ભગવન્તં એતદવોચ – ''યથા યથાહં, ભન્તે, ભગવતા ધમ્મં દેસિતં આજાનામિ , નયિદં સુકરં અગારં અજ્ઝાવસતા એકન્તપરિપુણ્ણં એકન્તપરિસુદ્ધં સઙ્ખલિખિતં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું; ઇચ્છામહં, ભન્તે, કેસમસ્સું ઓહારેત્વા કાસાયાનિ વત્થાનિ અચ્છાદેત્વા અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજિતું. પબ્બાજેતુ મં ભગવા''તિ. ''અનુઞ્ઞાતોસિ પન ત્વં, સુદિન્ન, માતાપિતૂહિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ? ''ન ખો અહં, ભન્તે, અનુઞ્ઞાતો માતાપિતૂહિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. ''ન ખો, સુદિન્ન, તથાગતા અનનુઞ્ઞાતં માતાપિતૂહિ પુત્તં પબ્બાજેન્તી''તિ. ''સોહં, ભન્તે, તથા કરિસ્સામિ યથા મં માતાપિતરો અનુજાનિસ્સન્તિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ.

૨૬. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો વેસાલિયં તં કરણીયં તીરેત્વા યેન કલન્દગામો યેન માતાપિતરો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા માતાપિતરો એતદવોચ – ''અમ્મતાતા, યથા યથાહં ભગવતા ધમ્મં દેસિતં આજાનામિ, નયિદં સુકરં અગારં અજ્ઝાવસતા એકન્તપરિપુણ્ણં એકન્તપરિસુદ્ધં સઙ્ખલિખિતં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું; ઇચ્છામહં કેસમસ્સું ઓહારેત્વા કાસાયાનિ વત્થાનિ અચ્છાદેત્વા અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજિતું. અનુજાનાથ મં અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. એવં વુત્તે સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, તાત સુદિન્ન, અમ્હાકં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, તાત સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ મયં તે અકામકા વિના ભવિસ્સામ, કિં પન મયં તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. દુતિયમ્પિ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો માતાપિતરો એતદવોચ – ''અમ્મતાતા, યથા યથાહં ભગવતા ધમ્મં દેસિતં આજાનામિ, નયિદં સુકરં અગારં અજ્ઝાવસતા

એકન્તપરિપુણ્ણં એકન્તપરિસુદ્ધં સઙ્ખલિખિતં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું; ઇચ્છામહં કેસમસ્સું ઓહારેત્વા કાસાયાનિ વત્થાનિ અચ્છાદેત્વા અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજિતું. અનુજાનાથ મં અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. દુતિયમ્પિ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, તાત સુદિન્ન, અમ્હાકં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, તાત સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ મયં તે અકામકા વિના ભવિસ્સામ, કિં પન મયં તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ! તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો માતાપિતરો એતદવોચ – ''અમ્મતાતા , યથા યથાહં ભગવતા ધમ્મં દેસિતં આજાનામિ, નયિદં સુકરં અગારં અજ્ઝાવસતા એકન્તપરિપુણ્ણં એકન્તપરિસુદ્ધં સઙ્ખલિખિતં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું; ઇચ્છામહં કેસમસ્સું ઓહારેત્વા કાસાયાનિ વત્થાનિ અચ્છાદેત્વા અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજિતું . અનુજાનાથ મં અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, તાત સુદિન્ન, અમ્હાકં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, તાત સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ મયં તે અકામકા વિના ભવિસ્સામ, કિં પન મયં તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ!

૨૭. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો – ''ન મં માતાપિતરો અનુજાનન્તિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ, તત્થેવ અનન્તરહિતાય ભૂમિયા નિપજ્જિ – ઇધેવ મે મરણં ભવિસ્સતિ પબ્બજ્જા વાતિ. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો એકમ્પિ ભત્તં ન ભુઞ્જિ, દ્વેપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ, તીણિપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ, ચત્તારિપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ, પઞ્ચપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ, છપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ, સત્તપિ ભત્તાનિ ન ભુઞ્જિ.

૨૮. અથ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, તાત સુદિન્ન, અમ્હાકં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, તાત સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ મયં તે અકામકા વિના ભવિસ્સામ, કિં પન મયં તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય? ઉટ્ઠેહિ, તાત સુદિન્ન, ભુઞ્જ ચ પિવ ચ પરિચારેહિ ચ, ભુઞ્જન્તો પિવન્તો પરિચારેન્તો કામે પરિભુઞ્જન્તો પુઞ્ઞાનિ કરોન્તો અભિરમસ્સુ. ન તં મયં અનુજાનામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. એવં વુત્તે સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તુણ્હી અહોસિ. દુતિયમ્પિ ખો...પે॰... તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, તાત સુદિન્ન, અમ્હાકં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, તાત સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ મયં તે અકામકા વિના ભવિસ્સામ, કિં પન મયં તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય! ઉટ્ઠેહિ, તાત સુદિન્ન, ભુઞ્જ ચ પિવ ચ પરિચારેહિ ચ, ભુઞ્જન્તો પિવન્તો પરિચારેન્તો કામે પરિભુઞ્જન્તો પુઞ્ઞાનિ કરોન્તો અભિરમસ્સુ. ન તં મયં અનુજાનામ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તુણ્હી અહોસિ.

અથ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ સહાયકા યેન સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, સમ્મ સુદિન્ન, માતાપિતૂનં એકપુત્તકો પિયો મનાપો સુખેધિતો સુખપરિહતો. ન ત્વં, સમ્મ સુદિન્ન, કિઞ્ચિ દુક્ખસ્સ જાનાસિ. મરણેનપિ તે માતાપિતરો અકામકા વિના ભવિસ્સન્તિ, કિં પન તં જીવન્તં અનુજાનિસ્સન્તિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજાય! ઉટ્ઠેહિ, સમ્મ સુદિન્ન, ભુઞ્જ ચ પિવ ચ પરિચારેહિ ચ, ભુઞ્જન્તો પિવન્તો પરિચારેન્તો કામે પરિભુઞ્જન્તો પુઞ્ઞાનિ કરોન્તો અભિરમસ્સુ, ન તં માતાપિતરો અનુજાનિસ્સન્તિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા''તિ. એવં વુત્તે, સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તુણ્હી અહોસિ. દુતિયમ્પિ

ખો…પે॰… તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ સહાયકા સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ‘‘ત્વં ખોસિ, સમ્મ સુદિન્ન…પે॰… તતિયમ્પિ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તુણ્હી અહોસિ.

૨૯. અથ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ સહાયકા યેન સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ માતાપિતરો એતદવોચું – ‘‘અમ્મતાતા, એસો સુદિન્નો અનન્તરહિતાય ભૂમિયા નિપન્નો – ‘ઇધેવ મે મરણં ભવિસ્સતિ પબ્બજ્જા વા’તિ. સચે તુમ્હે સુદિન્નં નાનુજાનિસ્સથ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય, તત્થેવ મરણં આગમિસ્સતિ. સચે પન તુમ્હે સુદિન્નં અનુજાનિસ્સથ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય, પબ્બજિતમ્પિ નં દક્ખિસ્સથ. સચે સુદિન્નો નાભિરમિસ્સતિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય, કા તસ્સ અઞ્ઞા ગતિ ભવિસ્સતિ, ઇધેવ પચ્ચાગમિસ્સતિ. અનુજાનાથ સુદિન્નં અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા’’તિ. ‘‘અનુજાનામ , તાતા, સુદિન્નં અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા’’તિ. અથ ખો સુદિન્નસ્સ કલન્દપુત્તસ્સ સહાયકા યેન સુદિન્નો કલન્દપુત્તો તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા સુદિન્નં કલન્દપુત્તં એતદવોચું – ‘‘ઉટ્ઠેહિ, સમ્મ સુદિન્ન, અનુઞ્ઞાતોસિ માતાપિતૂહિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા’’તિ.

૩૦. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો – ‘‘અનુઞ્ઞાતોમ્હિ કિર માતાપિતૂહિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાયા’’તિ, હટ્ઠો ઉદગ્ગો પાણિના ગત્તાનિ પરિપુઞ્છન્તો વુટ્ઠાસિ. અથ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો કતિપાહં બલં ગાહેત્વા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસન્નો ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો ભગવન્તં એતદવોચ – ‘‘અનુઞ્ઞાતો [અનુઞ્ઞાતોમ્હિ (સી॰ સ્યા॰)] અહં, ભન્તે, માતાપિતૂહિ અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજ્જાય. પબ્બાજેતુ મં ભગવા’’તિ . અલત્થ ખો સુદિન્નો કલન્દપુત્તો ભગવતો સન્તિકે પબ્બજ્જં, અલત્થ ઉપસમ્પદં. અચિરૂપસમ્પન્નો ચ પનાયસ્મા સુદિન્નો એવરૂપે ધુતગુણે સમાદાય વત્તતિ, આરઞ્ઞિકો હોતિ પિણ્ડપાતિકો પંસુકૂલિકો સપદાનચારિકો, અઞ્ઞતરં વજ્જિગામં ઉપનિસ્સાય વિહરતિ.

તેન ખો પન સમયેન વજ્જી દુબ્ભિક્ખા હોતિ દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ એતદહોસિ – ‘‘એતરહિ ખો વજ્જી દુબ્ભિક્ખા દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. બહૂ ખો પન મે વેસાલિયં ઞાતી અડ્ઢા મહદ્ધના મહાભોગા પહૂતજાતરૂપરજતા પહૂતવિત્તૂપકરણા પહૂતધનધઞ્ઞા. યંનૂનાહં ઞાતી ઉપનિસ્સાય વિહરેય્યં! ઞાતી મં [ઞાતકાપિ મં (સ્યા॰)] નિસ્સાય દાનાનિ દસ્સન્તિ પુઞ્ઞાનિ કરિસ્સન્તિ, ભિક્ખૂ ચ લાભં લચ્છન્તિ, અહઞ્ચ પિણ્ડકેન ન કિલમિસ્સામી’’તિ. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો સેનાસનં સંસામેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન વેસાલી તેન પક્કામિ. અનુપુબ્બેન યેન વેસાલી તદવસરિ. તત્ર સુદં આયસ્મા સુદિન્નો વેસાલિયં વિહરતિ મહાવને કૂટાગારસાલાયં. અસ્સોસું ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ ઞાતકા – ‘‘સુદિન્નો કિર કલન્દપુત્તો વેસાલિં અનુપ્પત્તો’’તિ. તે આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ સટ્ઠિમત્તે થાલિપાકે ભત્તાભિહારં અભિહરિંસુ. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો તે સટ્ઠિમત્તે થાલિપાકે ભિક્ખૂનં વિસ્સજ્જેત્વા પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય કલન્દગામં પિણ્ડાય પાવિસિ. કલન્દગામે સપદાનં પિણ્ડાય ચરમાનો યેન સકપિતુ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ.

૩૧. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ ઞાતિદાસી આભિદોસિકં કુમ્માસં છડ્ડેતુકામા [છટ્ટેતુકામા (ક॰)] હોતિ. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો તં ઞાતિદાસિં એતદવોચ – ‘‘સચે તં, ભગિનિ, છડ્ડનીયધમ્મં , ઇધ મે પત્તે આકિરા’’તિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ ઞાતિદાસી તં આભિદોસિકં કુમ્માસં આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પત્તે આકિરન્તી હત્થાનઞ્ચ પાદાનઞ્ચ સરસ્સ ચ નિમિત્તં અગ્ગહેસિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ ઞાતિદાસી

યેનાયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતરં એતદવોચ – ''યગ્ઘેય્યે, જાનેય્યાસિ, અય્યપુત્તો સુદિન્નો અનુપ્પત્તો''તિ. ''સચે, જે, ત્વં સચ્ચં ભણસિ, અદાસિં તં કરોમી''તિ.

૩૨. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા સુદિન્નો તં આભિદોસિકં કુમ્માસં અઞ્ઞતરં કુટ્ટમૂલં [કુડ્ડમૂલં (સી॰ સ્યા॰)] નિસ્સાય પરિભુઞ્જતિ. પિતાપિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ કમ્મન્તા આગચ્છન્તો અદ્દસ આયસ્મન્તં સુદિન્નં તં આભિદોસિકં કુમ્માસં અઞ્ઞતરં કુટ્ટમૂલં નિસ્સાય પરિભુઞ્જન્તં . દિસ્વાન યેનાયસ્મા સુદિન્નો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ''અત્થિ નામ, તાત સુદિન્ન, આભિદોસિકં કુમ્માસં પરિભુઞ્જિસ્સસિ! નનુ નામ, તાત સુદિન્ન, સકં ગેહં ગન્તબ્બ''ન્તિ? ''અગમિમ્હ [અગમમ્હા (ક॰)] ખો તે ગહપતિ, ગેહં. તતોયં આભિદોસિકો કુમ્માસો''તિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ બાહાયં ગહેત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ''એહિ, તાત સુદિન્ન, ઘરં ગમિસ્સામા''તિ. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો યેન સકપિતુ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ''ભુઞ્જ, તાત સુદિન્ના''તિ. ''અલં, ગહપતિ, કતં મે અજ્જ ભત્તકિચ્ચ''ન્તિ. ''અધિવાસેહિ, તાત સુદિન્ન, સ્વાતનાય ભત્ત''ન્તિ. અધિવાસેસિ ખો આયસ્મા સુદિન્નો તુણ્હીભાવેન. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો ઉટ્ઠાયાસના પક્કામિ.

૩૩. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા તસ્સા રત્તિયા અચ્ચયેન હરિતેન ગોમયેન પથવિં ઓપુઞ્જાપેત્વા [ઓપુચ્છાપેત્વા (સી॰ સ્યા॰)] દ્વે પુઞ્જે કારાપેસિ – એકં હિરઞ્ઞસ્સ, એકં સુવણ્ણસ્સ. તાવ મહન્તા પુઞ્જા અહેસું, ઓરતો ઠિતો પુરિસો પારતો ઠિતં પુરિસં ન પસ્સતિ; પારતો ઠિતો પુરિસો ઓરતો ઠિતં પુરિસં ન પસ્સતિ. તે પુઞ્જે કિલઞ્જેહિ પટિચ્છાદાપેત્વા મજ્ઝે આસનં પઞ્ઞાપેત્વા તિરોકરણીયં પરિક્ખિપિત્વા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકં આમન્તેસિ – ''તેન હિ, વધુ, યેન અલઙ્કારેન અલઙ્કતા પુત્તસ્સ મે સુદિન્નસ્સ પિયા અહોસિ મનાપા તેન અલઙ્કારેન અલઙ્કરા''તિ. ''એવં, અય્યે''તિ, ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતુયા પચ્ચસ્સોસિ.

૩૪. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન સકપિતુ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા યેનાયસ્મા સુદિન્નો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તે પુઞ્જે વિવરાપેત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ''ઇદં તે, તાત સુદિન્ન, માતુ મત્તિકં ઇત્થિકાય ઇત્થિધનં, અઞ્ઞં પેત્તિકં અઞ્ઞં પિતામહં. લબ્ભા, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગા ચ ભુઞ્જિતું પુઞ્ઞાનિ ચ કાતું. એહિ ત્વં, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગે ચ ભુઞ્જસ્સુ પુઞ્ઞાનિ ચ કરોહી''તિ . ''તાત, ન ઉસ્સહામિ ન વિસહામિ, અભિરતો અહં બ્રહ્મચરિયં ચરામી''તિ. દુતિયમ્પિ ખો...પે॰... તતિયમ્પિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ''ઇદં તે, તાત સુદિન્ન, માતુ મત્તિકં, ઇત્થિકાય ઇત્થિધનં, અઞ્ઞં પેત્તિકં , અઞ્ઞં પિતામહં. લબ્ભા, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગા ચ ભુઞ્જિતું પુઞ્ઞાનિ ચ કાતું. એહિ ત્વં, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગે ચ ભુઞ્જસ્સુ પુઞ્ઞાનિ ચ કરોહી''તિ. ''વદેય્યામ ખો તં, ગહપતિ, સચે ત્વં નાતિકડ્ઢેય્યાસી''તિ. ''વદેહિ, તાત સુદિન્ના''તિ. તેન હિ ત્વં, ગહપતિ, મહન્તે મહન્તે સાણિપસિબ્બકે કારાપેત્વા હિરઞ્ઞસુવણ્ણસ્સ પૂરાપેત્વા સકટેહિ નિબ્બાહાપેત્વા મજ્ઝે ગઙ્ગાય સોતે ઓપાતેહિ [ઓસાદેહિ (સી॰ સ્યા॰)]. તં કિસ્સ હેતુ? યઞ્હિ તે, ગહપતિ, ભવિસ્સતિ તતોનિદાનં ભયં વા છમ્ભિતત્તં વા લોમહંસો વા આરક્ખો વા સો તે ન ભવિસ્સતી''તિ. એવં વુત્તે, આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા અનત્તમનો અહોસિ – ''કથઞ્હિ નામ પુત્તો સુદિન્નો એવં વક્ખતી''તિ!

૩૫. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પિતા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકં આમન્તેસિ – ‘‘તેન હિ, વધુ, ત્વં પિયા ચ મનાપા ચ [ત્વમ્પિ યાચ (સી॰)]. અપ્પેવ નામ પુત્તો સુદિન્નો તુય્હમ્પિ વચનં કરેય્યા’’તિ! અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પાદેસુ ગહેત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ‘‘કીદિસા નામ તા, અય્યપુત્ત, અચ્છરાયો યાસં ત્વં હેતુ બ્રહ્મચરિયં ચરસી’’તિ? ‘‘ન ખો અહં, ભગિનિ, અચ્છરાનં હેતુ બ્રહ્મચરિયં ચરામી’’તિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા – ‘‘અજ્જતગ્ગે મં અય્યપુત્તો સુદિન્નો ભગિનિવાદેન સમુદાચરતી’’તિ, તત્થેવ મુચ્છિતા પપતા.

અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો પિતરં એતદવોચ – ‘‘સચે, ગહપતિ, ભોજનં દાતબ્બં દેથ, મા નો વિહેઠયિત્થા’’તિ. ‘‘ભુઞ્જ, તાત સુદિન્ના’’તિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા ચ પિતા ચ આયસ્મન્તં સુદિન્નં પણીતેન ખાદનીયેન ભોજનીયેન સહત્થા સન્તપ્પેસું સમ્પવારેસું. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા આયસ્મન્તં સુદિન્નં ભુત્તાવિં ઓનીતપત્તપાણિં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, તાત સુદિન્ન, કુલં અડ્ઢં મહદ્ધનં મહાભોગં પહૂતજાતરૂપરજતં પહૂતવિત્તૂપકરણં પહૂતધનધઞ્ઞં. લબ્ભા, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગા ચ ભુઞ્જિતું પુઞ્ઞાનિ ચ કાતું. એહિ ત્વં, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગે ચ ભુઞ્જસ્સુ પુઞ્ઞાનિ ચ કરોહી’’તિ. ‘‘અમ્મ, ન ઉસ્સહામિ ન વિસહામિ , અભિરતો અહં બ્રહ્મચરિયં ચરામી’’તિ. દુતિયમ્પિ ખો...પે॰... તતિયમ્પિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, તાત સુદિન્ન, કુલં અડ્ઢં મહદ્ધનં મહાભોગં પહૂતજાતરૂપરજતં પહૂતવિત્તૂપકરણં પહૂતધનધઞ્ઞં [પહૂતધનધઞ્ઞં (પ॰ ચરામીતિ) ઇતિપાઠો સબ્બત્થ નત્થિ, ઊનો મઞ્ઞે]. તેન હિ, તાત સુદિન્ન, બીજકમ્પિ દેહિ – મા નો અપુત્તકં સાપતેય્યં લિચ્છવયો અતિહરાપેસુ’’ન્તિ. ‘‘એતં ખો મે, અમ્મ, સક્કા કાતુ’’ન્તિ. ‘‘કહં પન, તાત સુદિન્ન, એતરહિ વિહરસી’’તિ? ‘‘મહાવને, અમ્મા’’તિ. અથ ખો આયસ્મા સુદિન્નો ઉટ્ઠાયાસના પક્કામિ.

૩૬. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકં આમન્તેસિ – ‘‘તેન હિ, વધુ, યદા ઉતુની હોસિ, પુપ્ફં તે ઉપ્પન્નં હોતિ, અથ મે આરોચેય્યાસી’’તિ. ‘‘એવં અય્યે’’તિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતુયા પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા નચિરસ્સેવ ઉતુની અહોસિ, પુપ્ફંસા ઉપ્પજ્જિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતરં એતદવોચ – ‘‘ઉતુનીમ્હિ, અય્યે, પુપ્ફં મે ઉપ્પન્ન’’ન્તિ. ‘‘તેન હિ, વધુ, યેન અલઙ્કારેન અલઙ્કતા પુત્તસ્સ સુદિન્નસ્સ પિયા અહોસિ મનાપા તેન અલઙ્કારેન અલઙ્કરા’’તિ. ‘‘એવં અય્યે’’તિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતુયા પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકં આદાય યેન મહાવનં યેનાયસ્મા સુદિન્નો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, તાત સુદિન્ન, કુલં અડ્ઢં મહદ્ધનં મહાભોગં પહૂતજાતરૂપરજતં પહૂતવિત્તૂપકરણં પહૂતધનધઞ્ઞં. લબ્ભા, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગા ચ ભુઞ્જિતું પુઞ્ઞાનિ ચ કાતું. એહિ ત્વં, તાત સુદિન્ન, હીનાયાવત્તિત્વા ભોગે ચ ભુઞ્જસ્સુ પુઞ્ઞાનિ ચ કરોહી’’તિ. ‘‘અમ્મ, ન ઉસ્સહામિ ન વિસહામિ, અભિરતો અહં બ્રહ્મચરિયં ચરામી’’તિ. દુતિયમ્પિ ખો...પે॰... તતિયમ્પિ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ માતા આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, તાત સુદિન્ન, કુલં અડ્ઢં મહદ્ધનં મહાભોગં પહૂતજાતરૂપરજતં પહૂતવિત્તૂપકરણં પહૂતધનધઞ્ઞં. તેન હિ, તાત સુદિન્ન, બીજકમ્પિ દેહિ – મા નો અપુત્તકં સાપતેય્યં લિચ્છવયો અતિહરાપેસુ’’ન્તિ. ‘‘એતં ખો મે, અમ્મ, સક્કા કાતુ’’ન્તિ, પુરાણદુતિયિકાય બાહાયં ગહેત્વા મહાવનં અજ્ઝોગાહેત્વા અપઞ્ઞત્તે સિક્ખાપદે અનાદીનવદસ્સો પુરાણદુતિયિકાય તિક્ખત્તું મેથુનં ધમ્મં અભિવિઞ્ઞાપેસિ. સા તેન ગબ્ભં ગણ્હિ.

ભુમ્મા દેવા સદ્દમનુસ્સાવેસું – ‘‘નિરબ્બુદો વત, ભો, ભિક્ખુસઙ્ઘો નિરાદીનવો; સુદિન્નેન કલન્દપુત્તેન અબ્બુદં ઉપ્પાદિતં, આદીનવો ઉપ્પાદિતો’’તિ. ભુમ્માનં દેવાનં સદ્દં સુત્વા ચાતુમહારાજિકા [ચાતુમ્મહારાજિકા (સી॰ સ્યા॰)] દેવા સદ્દમનુસ્સાવેસું…પે॰… તાવતિંસા દેવા… યામા દેવા … તુસિતા દેવા… નિમ્માનરતી દેવા… પરનિમ્મિતવસવત્તી દેવા… બ્રહ્મકાયિકા દેવા સદ્દમનુસ્સાવેસું – ‘‘નિરબ્બુદો વત, ભો, ભિક્ખુસઙ્ઘો નિરાદીનવો; સુદિન્નેન કલન્દપુત્તેન અબ્બુદં ઉપ્પાદિતં, આદીનવો ઉપ્પાદિતો’’તિ. ઇતિહ તેન ખણેન તેન મુહુત્તેન યાવ બ્રહ્મલોકા સદ્દો અબ્ભુગ્ગચ્છિ.

અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકા તસ્સ ગબ્ભસ્સ પરિપાકમન્વાય પુત્તં વિજાયિ. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ સહાયકા તસ્સ દારકસ્સ ‘બીજકો’તિ નામં અકંસુ. આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ પુરાણદુતિયિકાય બીજકમાતાતિ નામં અકંસુ. આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ બીજકપિતાતિ નામં અકંસુ. તે અપરેન સમયેન ઉભો અગારસ્મા અનગારિયં પબ્બજિત્વા અરહત્તં સચ્છાકંસુ.

૩૭. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ અહુદેવ કુક્કુચ્ચં, અહુ વિપ્પટિસારો – ‘‘અલાભા વત મે, ન વત મે લાભા! દુલ્લદ્ધં વત મે, ન વત મે સુલદ્ધં! યોહં એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા નાસક્ખિં યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતુ’’ન્તિ. સો તેનેવ કુક્કુચ્ચેન તેન વિપ્પટિસારેન કિસો અહોસિ લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો અન્તોમનો લીનમનો દુક્ખી દુમ્મનો વિપ્પટિસારી પજ્ઝાયિ.

૩૮. અથ ખો આયસ્મતો સુદિન્નસ્સ સહાયકા ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં સુદિન્નં એતદવોચું – ‘‘પુબ્બે ખો ત્વં, આવુસો સુદિન્ન, વણ્ણવા અહોસિ પીણિન્દ્રિયો પસન્નમુખવણ્ણો વિપ્પસન્નછવિવણ્ણો; સો દાનિ ત્વં એતરહિ કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો અન્તોમનો લીનમનો દુક્ખી દુમ્મનો વિપ્પટિસારી પજ્ઝાયસિ. કચ્ચિ નો ત્વં, આવુસો સુદિન્ન, અનભિરતો બ્રહ્મચરિયં ચરસી’’તિ? ‘‘ન ખો અહં, આવુસો, અનભિરતો બ્રહ્મચરિયં ચરામિ. અત્થિ મે પાપકમ્મં કતં; પુરાણદુતિયિકાય મેથુનો ધમ્મો પટિસેવિતો; તસ્સ મય્હં, આવુસો, અહુદેવ કુક્કુચ્ચં અહુ વિપ્પટિસારો – ‘અલાભા વત મે, ન વત મે લાભા; દુલ્લદ્ધં વત મે, ન વત મે સુલદ્ધં; યોહં એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા નાસક્ખિં યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતુ’’ન્તિ. ‘‘અલઞ્હિ તે, આવુસો સુદિન્ન, કુક્કુચ્ચાય અલં વિપ્પટિસારાય યં ત્વં એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા ન સક્ખિસ્સસિ યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું. નનુ, આવુસો, ભગવતા અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સરાગાય; વિસંયોગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સંયોગાય; અનુપાદાનાય ધમ્મો દેસિતો, નો સઉપાદાનાય. તત્થ નામ ત્વં, આવુસો, ભગવતા વિરાગાય ધમ્મે દેસિતે સરાગાય ચેતેસ્સસિ, વિસંયોગાય ધમ્મે દેસિતે સંયોગાય ચેતેસ્સસિ, અનુપાદાનાય ધમ્મે દેસિતે સઉપાદાનાય ચેતેસ્સસિ! નનુ, આવુસો, ભગવતા અનેકપરિયાયેન રાગવિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, મદનિમ્મદનાય પિપાસવિનયાય આલયસમુગ્ઘાતાય વટ્ટુપચ્છેદાય તણ્હાક્ખયાય વિરાગાય નિરોધાય નિબ્બાનાય ધમ્મો દેસિતો! નનુ, આવુસો, ભગવતા અનેકપરિયાયેન કામાનં પહાનં અક્ખાતં, કામસઞ્ઞાનં પરિઞ્ઞા અક્ખાતા, કામપિપાસાનં પટિવિનયો અક્ખાતો, કામવિતક્કાનં સમુગ્ઘાતો અક્ખાતો, કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો! નેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય, પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય. અથ ખ્વેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા’’તિ.

૩૯. અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં સુદિન્નં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં સુદિન્નં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, સુદિન્ન, પુરાણદુતિયિકાય મેથુનં ધમ્મં પટિસેવી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં [અનનુચ્છવિયં (સી॰)], મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પટિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા ન સક્ખિસ્સસિ યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સરાગાય; વિસંયોગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સંયોગાય; અનુપાદાનાય ધમ્મો દેસિતો, નો સઉપાદાનાય! તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, મયા વિરાગાય ધમ્મે દેસિતે સરાગાય ચેતેસ્સસિ , વિસંયોગાય ધમ્મે દેસિતે સંયોગાય ચેતેસ્સસિ, અનુપાદાનાય ધમ્મે દેસિતે સઉપાદાનાય ચેતેસ્સસિ! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન રાગવિરાગાય ધમ્મો દેસિતો! મદનિમ્મદનાય પિપાસવિનયાય આલયસમુગ્ઘાતાય વટ્ટુપચ્છેદાય તણ્હાક્ખયાય વિરાગાય નિરોધાય નિબ્બાનાય ધમ્મો દેસિતો! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન કામાનં પહાનં અક્ખાતં, કામસઞ્ઞાનં પરિઞ્ઞા અક્ખાતા, કામપિપાસાનં પટિવિનયો અક્ખાતો, કામવિતક્કાનં સમુગ્ઘાતો અક્ખાતો, કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો! વરં તે, મોઘપુરિસ, આસિવિસસ્સ [આસીવિસસ્સ (સી॰ સ્યા॰)] ઘોરવિસસ્સ મુખે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ માતુગામસ્સ અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. વરં તે, મોઘપુરિસ, કણ્હસપ્પસ્સ મુખે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ માતુગામસ્સ અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. વરં તે, મોઘપુરિસ, અઙ્ગારકાસુયા આદિત્તાય સમ્પજ્જલિતાય સજોતિભૂતાય અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ માતુગામસ્સ અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. તં કિસ્સ હેતુ? તતોનિદાનઞ્હિ, મોઘપુરિસ, મરણં વા નિગચ્છેય્ય મરણમત્તં વા દુક્ખં, ન ત્વેવ તપ્પચ્ચયા કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય્ય. ઇતોનિદાનઞ્ચ ખો, મોઘપુરિસ, કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય્ય. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, યં ત્વં અસદ્ધમ્મં ગામધમ્મં વસલધમ્મં દુટ્ઠુલ્લં ઓદકન્તિકં રહસ્સં દ્વયંદ્વયસમાપત્તિં સમાપજ્જિસ્સસિ, બહૂનં ખો ત્વં, મોઘપુરિસ, અકુસલાનં ધમ્માનં આદિકત્તા પુબ્બઙ્ગમો. નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય, પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય; અથ ખ્વેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય, પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા''તિ.

અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં સુદિન્નં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા દુબ્ભરતાય દુપ્પોસતાય મહિચ્છતાય અસન્તુટ્ઠિતાય [અસન્તુટ્ઠતાય (સ્યા॰)] સઙ્ગણિકાય કોસજ્જસ્સ અવણ્ણં ભાસિત્વા અનેકપરિયાયેન સુભરતાય સુપોસતાય અપ્પિચ્છસ્સ સન્તુટ્ઠસ્સ સલ્લેખસ્સ ધુતસ્સ પાસાદિકસ્સ અપચયસ્સ વીરિયારમ્ભસ્સ [વીરિયારબ્ભસ્સ (ક॰)] વણ્ણં ભાસિત્વા ભિક્ખૂનં તદનુચ્છવિકં તદનુલોમિકં ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''તેન હિ, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેસ્સામિ [પઞ્ઞાપેસ્સામિ (સી॰ સ્યા॰)] દસ અત્થવસે પટિચ્ચ – સઙ્ઘસુટ્ઠુતાય, સઙ્ઘફાસુતાય, દુમ્મઙ્કૂનં પુગ્ગલાનં નિગ્ગહાય, પેસલાનં ભિક્ખૂનં ફાસુવિહારાય, દિટ્ઠધમ્મિકાનં આસવાનં સંવરાય, સમ્પરાયિકાનં આસવાનં પટિઘાતાય, અપ્પસન્નાનં પસાદાય, પસન્નાનં ભિય્યોભાવાય, સદ્ધમ્મટ્ઠિતિયા, વિનયાનુગ્ગહાય. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

''**યો પન ભિક્ખુ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવેય્ય, પારાજિકો હોતિ અસંવાસો**''તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

સુદિન્નભાણવારો નિટ્ઠિતો.

મક્કટીવત્થુ

૪૦. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વેસાલિયં મહાવને મક્કટિં આમિસેન ઉપલાપેત્વા તસ્સા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવતિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય વેસાલિં પિણ્ડાય પાવિસિ. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તા યેન તસ્સ ભિક્ખુનો વિહારો તેનુપસઙ્કમિંસુ. અદ્દસ ખો સા મક્કટી તે ભિક્ખૂ દૂરતોવ આગચ્છન્તે. દિસ્વાન યેન તે ભિક્ખૂ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તેસં ભિક્ખૂનં પુરતો કટિમ્પિ ચાલેસિ છેપ્પમ્પિ ચાલેસિ, કટિમ્પિ ઓડ્ડિ, નિમિત્તમ્પિ અકાસિ. અથ ખો તેસં ભિક્ખૂનં એતદહોસિ – ‘‘નિસ્સંસયં ખો સો ભિક્ખુ ઇમિસ્સા મક્કટિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવતી’’તિ. એકમન્તં નિલીયિંસુ. અથ ખો સો ભિક્ખુ વેસાલિયં પિણ્ડાય ચરિત્વા પિણ્ડપાતં આદાય પટિક્કમિ.

૪૧. અથ ખો સા મક્કટી યેન સો ભિક્ખુ તેનુપસઙ્કમિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ તં પિણ્ડપાતં એકદેસં ભુઞ્જિત્વા એકદેસં તસ્સા મક્કટિયા અદાસિ. અથ ખો સા મક્કટી તં પિણ્ડપાતં ભુઞ્જિત્વા તસ્સ ભિક્ખુનો કટિં ઓડ્ડિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ તસ્સા મક્કટિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવતિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ તં ભિક્ખું એતદવોચું – ‘‘નનુ, આવુસો, ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં; કિસ્સ ત્વં, આવુસો, મક્કટિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, આવુસો, ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં; તઞ્ચ ખો મનુસ્સિત્થિયા , નો તિરચ્છાનગતાયા’’તિ. ‘‘નનુ, આવુસો, તથેવ તં હોતિ. અનનુચ્છવિકં, આવુસો, અનનુલોમિકં અપ્પટિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, આવુસો, એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા ન સક્ખિસ્સસિ યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું! નનુ, આવુસો, ભગવતા અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સરાગાય...પે॰... કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો! નેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય. અથ ખ્વેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય, પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા’’તિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ તં ભિક્ખું અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં અરોચેસું.

૪૨. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા તં ભિક્ખું પટિપુચ્છિ – ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ભિક્ખુ, મક્કટિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ‘‘અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા ન સક્ખિસ્સસિ યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, નો સરાગાય ...પે॰... કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો! વરં તે, મોઘપુરિસ, આસીવિસસ્સ ઘોરવિસસ્સ મુખે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ મક્કટિયા અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. વરં તે, મોઘપુરિસ, કણ્હસપ્પસ્સ મુખે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ મક્કટિયા અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. વરં તે, મોઘપુરિસ, અઙ્ગારકાસુયા આદિત્તાય સમ્પજ્જલિતાય સજોતિભૂતાય અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં, ન ત્વેવ મક્કટિયા અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પક્ખિત્તં. તં કિસ્સ હેતુ? તતોનિદાનઞ્હિ, મોઘપુરિસ, મરણં વા નિગચ્છેય્ય મરણમત્તં વા દુક્ખં; ન ત્વેવ તપ્પચ્ચયા કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય્ય. ઇતોનિદાનઞ્ચ ખો, મોઘપુરિસ, કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય્ય. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, યં ત્વં અસદ્ધમ્મં ગામધમ્મં વસલધમ્મં દુટ્ઠુલ્લં ઓદકન્તિકં રહસ્સં દ્વયંદ્વયસમાપત્તિં સમાપજ્જિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

“યો પન ભિક્ખુ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવેય્ય અન્તમસો તિરચ્છાનગતાયપિ, પારાજિકો હોતિ અસંવાસો”તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

મક્કટીવત્થુ નિટ્ઠિતં.

સન્થતભાણવારો

૪૩. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા વેસાલિકા વજ્જિપુત્તકા ભિક્ખૂ યાવદત્થં ભુઞ્જિંસુ, યાવદત્થં સુપિંસુ, યાવદત્થં ન્હાયિંસુ. યાવદત્થં ભુઞ્જિત્વા યાવદત્થં સુપિત્વા યાવદત્થં ન્હાયિત્વા અયોનિસો મનસિ કરિત્વા સિક્ખં અપચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં અનાવિકત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિંસુ. તે અપરેન સમયેન ઞાતિબ્યસનેનપિ ફુટ્ઠા ભોગબ્યસનેનપિ ફુટ્ઠા રોગબ્યસનેનપિ ફુટ્ઠા આયસ્મન્તં આનન્દં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ‘‘ન મયં, ભન્તે આનન્દ, બુદ્ધગરહિનો ન ધમ્મગરહિનો ન સઙ્ઘગરહિનો; અત્તગરહિનો મયં, ભન્તે આનન્દ, અનઞ્ઞગરહિનો. મયમેવમ્હા અલક્ખિકા મયં અપ્પપુઞ્ઞા, યે મયં એવં સ્વાક્ખાતે ધમ્મવિનયે પબ્બજિત્વા નાસક્ખિમ્હા યાવજીવં પરિપુણ્ણં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરિતું. ઇદાનિ ચેપિ [ઇદાનિપિ ચે (સ્યા॰)] મયં, ભન્તે આનન્દ, લભેય્યામ ભગવતો સન્તિકે પબ્બજ્જં લભેય્યામ ઉપસમ્પદં, ઇદાનિપિ મયં વિપસ્સકા કુસલાનં ધમ્માનં પુબ્બરત્તાપરરત્તં બોધિપક્ખિકાનં ધમ્માનં ભાવનાનુયોગમનુયુત્તા વિહરેય્યામ. સાધુ, ભન્તે આનન્દ, ભગવતો એતમત્થં આરોચેહી’’તિ. ‘‘એવમાવુસો’’તિ ખો આયસ્મા આનન્દો વેસાલિકાનં વજ્જિપુત્તકાનં પટિસ્સુણિત્વા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ.

‘‘અટ્ઠાનમેતં, આનન્દ, અનવકાસો યં તથાગતો વજ્જીનં વા વજ્જિપુત્તકાનં વા કારણા સાવકાનં પારાજિકં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં સમૂહનેય્યા’’તિ.

અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘યો, ભિક્ખવે [યો પન ભિક્ખવે ભિક્ખુ (સી॰) યો ખો ભિક્ખવે ભિક્ખુ (સ્યા॰)], સિક્ખં અપચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં અનાવિકત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવતિ સો આગતો ન ઉપસમ્પાદેતબ્બો ; યો ચ ખો, ભિક્ખવે [યો ચ ખો ભિક્ખવે ભિક્ખુ (સી॰ સ્યા॰)], સિક્ખં પચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં આવિકત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવતિ સો આગતો ઉપસમ્પાદેતબ્બો. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૪. **“યો પન ભિક્ખુ ભિક્ખૂનં સિક્ખાસાજીવસમાપન્નો સિક્ખં અપચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં અનાવિકત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવેય્ય અન્તમસો તિરચ્છાનગતાયપિ, પારાજિકો હોતિ અસંવાસો”**તિ.

૪૫. **યો પના**તિ યો યાદિસો યથાયુત્તો યથાજચ્ચો યથાનામો યથાગોત્તો યથાસીલો યથાવિહારી યથાગોચરો થેરો વા નવો વા મજ્ઝિમો વા. એસો વુચ્ચતિ ‘યો પના’તિ.

[વિભ॰ ૫૧૦, ઝાનવિભઙ્ગેપિ] **ભિક્ખૂ**તિ ભિક્ખકોતિ ભિક્ખુ, ભિક્ખાચરિયં અજ્ઝુપગતોતિ ભિક્ખુ, ભિન્નપટધરોતિ ભિક્ખુ, સમઞ્ઞાય ભિક્ખુ, પટિઞ્ઞાય ભિક્ખુ, એહિ ભિક્ખૂતિ ભિક્ખુ, તીહિ સરણગમનેહિ ઉપસમ્પન્નોતિ ભિક્ખુ, ભદ્રો ભિક્ખુ, સારો ભિક્ખુ, સેખો ભિક્ખુ, અસેખો ભિક્ખુ, સમગ્ગેન સઙ્ઘેન ઞત્તિચતુત્થેન

કમ્મેન અકુપ્પેન ઠાનારહેન ઉપસમ્પન્નોતિ ભિક્ખુ. તત્ર ય્વાયં ભિક્ખુ સમગ્ગેન સઙ્ઘેન ઞત્તિચતુત્થેન કમ્મેન અકુપ્પેન ઠાનારહેન ઉપસમ્પન્નો, અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

[દી॰ નિ॰ ૩.૩૦૫] **સિક્ખા**તિ તિસ્સો સિક્ખા – અધિસીલસિક્ખા, અધિચિત્તસિક્ખા, અધિપઞ્ઞાસિક્ખા . તત્ર યાયં અધિસીલસિક્ખા, અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતા સિક્ખાતિ.

સાજીવં નામ યં ભગવતા પઞ્ઞત્તં સિક્ખાપદં, એતં સાજીવં નામ. તસ્મિં સિક્ખતિ, તેન વુચ્ચતિ સાજીવસમાપન્નોતિ.

સિક્ખં અપચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં અનાવિકત્વાતિ અત્થિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા; અત્થિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા.

‘‘કથઞ્ચ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા. ઇધ, ભિક્ખવે, ભિક્ખુ ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો ઉપાસકભાવં પત્થયમાનો આરામિકભાવં પત્થયમાનો સામણેરભાવં પત્થયમાનો તિત્થિયભાવં પત્થયમાનો તિત્થિયસાવકભાવં પત્થયમાનો અસ્સમણભાવં પત્થયમાનો અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘યંનૂનાહં બુદ્ધં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘યંનૂનાહં ધમ્મં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... યંનૂનાહં સઙ્ઘં... યંનૂનાહં સિક્ખં... યંનૂનાહં વિનયં... યંનૂનાહં પાતિમોક્ખં... યંનૂનાહં ઉદ્દેસં... યંનૂનાહં ઉપજ્ઝાયં... યંનૂનાહં આચરિયં... યંનૂનાહં સદ્ધિવિહારિકં... યંનૂનાહં અન્તેવાસિકં... યંનૂનાહં સમાનુપજ્ઝાયકં... યંનૂનાહં સમાનાચરિયકં યંનૂનાહં સબ્રહ્મચારિં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. ‘યંનૂનાહં ગિહી અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. ‘યંનૂનાહં ઉપાસકો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં આરામિકો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં સામણેરો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં તિત્થિયો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં તિત્થિયસાવકો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં અસ્સમણો અસ્સ’ન્તિ... ‘યંનૂનાહં અસક્યપુત્તિયો અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૪૬. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘યદિ પનાહં બુદ્ધં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘યદિ પનાહં અસક્યપુત્તિયો અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘અપાહં બુદ્ધં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘અપાહં અસક્યપુત્તિયો અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘હન્દાહં બુદ્ધં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘હન્દાહં અસક્યપુત્તિયો અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘હોતિ મે બુદ્ધં પચ્ચક્ખેય્ય’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ...પે॰... ‘હોતિ મે અસક્યપુત્તિયો અસ્સ’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૪૭. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો ‘માતરં સરામી’તિ વદતિ

વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પિતરં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભાતરં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભગિનિં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પુત્તં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ધીતરં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પજાપતિં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ઞાતકે સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘મિત્તે સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ગામં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘નિગમં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ખેત્તં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘વત્થું સરામિ’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘હિરઞ્ઞં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘સુવણ્ણં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘સિપ્પં સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પુબ્બે હસિતં લપિતં કીળિતં સમનુસ્સરામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૪૮. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘માતા મે અત્થિ, સા મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પિતા મે અત્થિ, સો મયા પોસેતબ્બો’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભાતા મે અત્થિ, સો મયા પોસેતબ્બો’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભગિની મે અત્થિ, સા મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પુત્તો મે અત્થિ, સો મયા પોસેતબ્બો’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ધીતા મે અત્થિ, સા મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પજાપતિ મે અત્થિ, સા મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ ... ‘ઞાતકા મે અત્થિ, તે મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘મિત્તા મે અત્થિ, તે મયા પોસેતબ્બા’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૪૯. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘માતા મે અત્થિ, સા મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પિતા મે અત્થિ, સો મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભાતા મે અત્થિ, સો મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ભગિની મે અત્થિ, સા મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પુત્તો મે અત્થિ, સો મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ધીતા મે અત્થિ, સા મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘પજાપતિ મે અત્થિ, સા મં પોસેસ્સતી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ઞાતકા મે અત્થિ, તે મં પોસેસ્સન્તી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘મિત્તા મે અત્થિ, તે મં પોસેસ્સન્તી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ગામો મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘નિગમો મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ખેત્તં મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘વત્થુ મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘હિરઞ્ઞં મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘સુવણ્ણં મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘સિપ્પં મે અત્થિ, તેનાહં જીવિસ્સામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૫૦. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો...પે॰... અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો ‘દુક્કર’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ન સુકર’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘દુચ્ચર’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ન સુચર’ન્તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ન ઉસ્સહામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ન વિસહામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘ન રમામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ... ‘નાભિરમામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ ખો, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ અપચ્ચક્ખાતા.

૫૧. ‘‘કથઞ્ચ , ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા? ઇધ , ભિક્ખવે, ભિક્ખુ ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો…પે॰… અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘બુદ્ધં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા.

‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો…પે॰… અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘ધમ્મં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સઙ્ઘં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સિક્ખં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘વિનયં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘પાતિમોક્ખં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘ઉદ્દેસં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘ઉપજ્ઝાયં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘આચરિયં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સદ્ધિવિહારિકં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘અન્તેવાસિકં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સમાનુપજ્ઝાયકં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સમાનાચરિયકં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સબ્રહ્મચારિં પચ્ચક્ખામી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘ગિહીતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘ઉપાસકોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘આરામિકોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સામણેરોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘તિત્થિયોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘તિત્થિયસાવકોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘અસ્સમણોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘અસક્યપુત્તિયોતિ મં ધારેહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા.

૫૨. ‘‘અથ વા પન ઉક્કણ્ઠિતો અનભિરતો સામઞ્ઞા ચવિતુકામો ભિક્ખુભાવં અટ્ટીયમાનો હરાયમાનો જિગુચ્છમાનો ગિહિભાવં પત્થયમાનો…પે॰… અસક્યપુત્તિયભાવં પત્થયમાનો – ‘અલં મે બુદ્ધેના’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ…પે॰… ‘અલં મે સબ્રહ્મચારીહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ…પે॰… અથ વા પન…પે॰… ‘કિં નુ મે બુદ્ધેના’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ…પે॰… ‘કિં નુ મે સબ્રહ્મચારીહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘ન મમત્થો બુદ્ધેના’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ…પે॰… ‘ન મમત્થો સબ્રહ્મચારીહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ… ‘સુમુત્તાહં બુદ્ધેના’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ…પે॰… ‘સુમુત્તાહં સબ્રહ્મચારીહી’તિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવમ્પિ, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા.

૫૩. ‘‘યાનિ વા પનઞ્ઞાનિપિ અત્થિ બુદ્ધવેવચનાનિ વા ધમ્મવેવચનાનિ વા સઙ્ઘવેવચનાનિ વા સિક્ખાવેવચનાનિ વા વિનયવેવચનાનિ વા પાતિમોક્ખવેવચનાનિ વા ઉદ્દેસવેવચનાનિ વા ઉપજ્ઝાયવેવચનાનિ વા આચરિયવેવચનાનિ વા સદ્ધિવિહારિકવેવચનાનિ વા અન્તેવાસિકવેવચનાનિ વા સમાનુપજ્ઝાયકવેવચનાનિ વા સમાનાચરિયકવેવચનાનિ વા સબ્રહ્મચારિવેવચનાનિ વા ગિહિવેવચનાનિ વા ઉપાસકવેવચનાનિ વા આરામિકવેવચનાનિ વા સામણેરવેવચનાનિ વા તિત્થિયવેવચનાનિ વા તિત્થિયસાવકવેવચનાનિ વા અસ્સમણવેવચનાનિ વા અસક્યપુત્તિયવેવચનાનિ વા, તેહિ આકારેહિ તેહિ લિઙ્ગેહિ તેહિ નિમિત્તેહિ વદતિ વિઞ્ઞાપેતિ. એવં ખો, ભિક્ખવે, દુબ્બલ્યાવિકમ્મઞ્ચેવ હોતિ સિક્ખા ચ પચ્ચક્ખાતા.

૫૪. ‘‘કથઞ્ચ, ભિક્ખવે, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા? ઇધ, ભિક્ખવે, યેહિ આકારેહિ યેહિ લિઙ્ગેહિ યેહિ નિમિત્તેહિ સિક્ખા પચ્ચક્ખાતા હોતિ તેહિ આકારેહિ તેહિ લિઙ્ગેહિ તેહિ નિમિત્તેહિ ઉમ્મત્તકો સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. ઉમ્મત્તકસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. ખિત્તચિત્તો

સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. ખિત્તચિત્તસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. વેદનાટ્ટો સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. વેદનાટ્ટસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. દેવતાય સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. તિરચ્છાનગતસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. અરિયકેન મિલક્ખસ્સ [મિલક્ખકસ્સ (સી॰ સ્યા॰) મિલક્ખુસ્સ (ક॰)] સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, સો ચ ન પટિવિજાનાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. મિલક્ખકેન અરિયકસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, સો ચ ન પટિવિજાનાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. અરિયકેન અરિયસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, સો ચ ન પટિવિજાનાતિ , અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. મિલક્ખકેન મિલક્ખસ્સ સન્તિકે સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, સો ચ ન પટિવિજાનાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. દવાય સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. રવાય સિક્ખં પચ્ચક્ખાતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. અસાવેતુકામો સાવેતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. સાવેતુકામો ન સાવેતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. અવિઞ્ઞુસ્સ સાવેતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. વિઞ્ઞુસ્સ ન સાવેતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. સબ્બસો વા પન ન સાવેતિ, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા. એવં ખો, ભિક્ખવે, અપચ્ચક્ખાતા હોતિ સિક્ખા''.

૫૫. [મહાનિ॰ ૪૯, ૫૦, ૫૧] **મેથુનધમ્મો** નામ યો સો અસદ્ધમ્મો ગામધમ્મો વસલધમ્મો દુટ્ઠુલ્લં ઓદકન્તિકં રહસ્સં દ્વયંદ્વયસમાપત્તિ, એસો મેથુનધમ્મો નામ.

પટિસેવતિ નામ યો નિમિત્તેન નિમિત્તં અઙ્ગજાતેન અઙ્ગજાતં અન્તમસો તિલફલમત્તમ્પિ પવેસેતિ, એસો પટિસેવતિ નામ.

અન્તમસો તિરચ્છાનગતાયપીતિ તિરચ્છાનગતિત્થિયાપિ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિત્વા અસ્સમણો હોતિ અસક્યપુત્તિયો, પગેવ મનુસ્સિત્થિયા. તેન વુચ્ચતિ – 'અન્તમસો તિરચ્છાનગતાયપી'તિ.

પારાજિકો હોતીતિ સેય્યથાપિ નામ પુરિસો સીસચ્છિન્નો અભબ્બો તેન સરીરબન્ધનેન જીવિતું, એવમેવ ભિક્ખુ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિત્વા અસ્સમણો હોતિ અસક્યપુત્તિયો. તેન વુચ્ચતિ – 'પારાજિકો હોતી'તિ.

અસંવાસોતિ સંવાસો નામ એકકમ્મં એકુદ્દેસો સમસિક્ખતા – એસો સંવાસો નામ. સો તેન સદ્ધિં નત્થિ. તેન વુચ્ચતિ – 'અસંવાસો'તિ.

૫૬. તિસ્સો ઇત્થિયો – મનુસ્સિત્થી, અમનુસ્સિત્થી, તિરચ્છાનગતિત્થી. તયો ઉભતોબ્યઞ્જનકા – મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકો, અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકો, તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકો. તયો પણ્ડકા – મનુસ્સપણ્ડકો, અમનુસ્સપણ્ડકો , તિરચ્છાનગતપણ્ડકો. તયો પુરિસા – મનુસ્સપુરિસો, અમનુસ્સપુરિસો, તિરચ્છાનગતપુરિસો.

મનુસ્સિત્થિયા તયો મગ્ગે મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – વચ્ચમગ્ગે, પસ્સાવમગ્ગે, મુખે. અમનુસ્સિત્થિયા...પે॰... તિરચ્છાનગતિત્થિયા તયો મગ્ગે મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – વચ્ચમગ્ગે, પસ્સાવમગ્ગે, મુખે. મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ તયો મગ્ગે મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – વચ્ચમગ્ગે, પસ્સાવમગ્ગે, મુખે. મનુસ્સપણ્ડકસ્સ દ્વે મગ્ગે મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – વચ્ચમગ્ગે,

મુખે. અમનુસ્સપણ્ડકસ્સ... તિરચ્છાનગતપણ્ડકસ્સ... મનુસ્સપુરિસસ્સ... અમનુસ્સપુરિસસ્સ... તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ દ્વે મગ્ગે મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – વચ્ચમગ્ગે, મુખે.

૫૭. ભિક્ખુસ્સ સેવનચિત્તં ઉપટ્ઠિતે મનુસ્સિત્થિયા વચ્ચમગ્ગં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુસ્સ સેવનચિત્તં ઉપટ્ઠિતે મનુસ્સિત્થિયા પસ્સાવમગ્ગં... મુખં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુસ્સ સેવનચિત્તં ઉપટ્ઠિતે અમનુસ્સિત્થિયા... તિરચ્છાનગતિત્થિયા... મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં મુખં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુસ્સ સેવનચિત્તં ઉપટ્ઠિતે મનુસ્સપણ્ડકસ્સ વચ્ચમગ્ગં મુખં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુસ્સ સેવનચિત્તં ઉપટ્ઠિતે અમનુસ્સપણ્ડકસ્સ... તિરચ્છાનગતપણ્ડકસ્સ... મનુસ્સપુરિસસ્સ... અમનુસ્સપુરિસસ્સ... તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ વચ્ચમગ્ગં મુખં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૫૮. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ [પવિસનં સાદયતિ (ક॰)], પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં ન સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં ન સાદિયતિ, પવિટ્ઠં ન સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં ન સાદિયતિ, પવિટ્ઠં ન સાદિયતિ, ઠિતં ન સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં ન સાદિયતિ, પવિટ્ઠં ન સાદિયતિ, ઠિતં ન સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૫૯. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં જાગરન્તિં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા અમનુસ્સિત્થિં... તિરચ્છાનગતિત્થિં... મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકં... અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકં... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકં જાગરન્તં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ , પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સપણ્ડકં... અમનુસ્સપણ્ડકં... તિરચ્છાનગતપણ્ડકં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા તિરચ્છાનગતપણ્ડકં જાગરન્તં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં ... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૦. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સપુરિસં... અમનુસ્સપુરિસં... તિરચ્છાનગતપુરિસં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા તિરચ્છાનગતપુરિસં જાગરન્તં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૧. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતાય અસન્થતસ્સ, અસન્થતાય સન્થતસ્સ, સન્થતાય સન્થતસ્સ, અસન્થતાય અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ .

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સિત્થિં જાગરન્તિં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ, સન્થતાય અસન્થતસ્સ, અસન્થતાય સન્થતસ્સ, સન્થતાય સન્થતસ્સ, અસન્થતાય અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા અમનુસ્સિત્થિં... તિરચ્છાનગતિત્થિં... મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકં... અમનસ્સુભતોબ્યઞ્જનકં ... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ

અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકં જાગરન્તં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... પસ્સાવમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ, સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ , ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૨. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા મનુસ્સપણ્ડકં... અમનુસ્સપણ્ડકં... તિરચ્છાનગતપણ્ડકં... મનુસ્સપુરિસં... અમનુસ્સપુરિસં... તિરચ્છાનગતપુરિસં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા તિરચ્છાનગતપુરિસં જાગરન્તં... સુત્તં... મત્તં... ઉમ્મત્તં... પમત્તં... મતં અક્ખાયિતં... મતં યેભુય્યેન અક્ખાયિતં...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતં યેભુય્યેન ખાયિતં ભિક્ખુસ્સ સન્તિકે આનેત્વા વચ્ચમગ્ગેન... મુખેન અઙ્ગજાતં અભિનિસીદેન્તિ, સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ. સો ચ પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ , આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૩. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું મનુસ્સિત્થિયા સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... પસ્સાવમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ , ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું મનુસ્સિત્થિયા જાગરન્તિયા... સુત્તાય... મત્તાય... ઉમ્મત્તાય... પમત્તાય ... મતાય અક્ખાયિતાય... મતાય યેભુય્યેન અક્ખાયિતાય...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતાય યેભુય્યેન ખાયિતાય સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... પસ્સાવમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું અમનુસ્સિત્થિયા... તિરચ્છાનગતિત્થિયા... મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... મનુસ્સપણ્ડકસ્સ... અમનુસ્સપણ્ડકસ્સ... તિરચ્છાનગતપણ્ડકસ્સ... મનુસ્સપુરિસસ્સ... અમનુસ્સપુરિસસ્સ... તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ જાગરન્તસ્સ... સુત્તસ્સ... મત્તસ્સ... ઉમ્મત્તસ્સ... પમત્તસ્સ... મતસ્સ અક્ખાયિતસ્સ... મતસ્સ યેભુય્યેન અક્ખાયિતસ્સ...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતસ્સ

યેભુય્યેન ખાયિતસ્સ સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૪. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું મનુસ્સિત્થિયા સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... પસ્સાવમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતાય, અસન્થતસ્સ સન્થતાય, સન્થતસ્સ સન્થતાય, અસન્થતસ્સ અસન્થતાય. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું મનુસ્સિત્થિયા જાગરન્તિયા... સુત્તાય... મત્તાય... ઉમ્મત્તાય... પમત્તાય... મતાય અક્ખાયિતાય... મતાય યેભુય્યેન અક્ખાયિતાય...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતાય યેભુય્યેન ખાયિતાય સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... પસ્સાવમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતાય, અસન્થતસ્સ સન્થતાય, સન્થતસ્સ સન્થતાય, અસન્થતસ્સ અસન્થતાય. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું અમનુસ્સિત્થિયા... તિરચ્છાનગતિત્થિયા... મનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... અમનુસ્સુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... તિરચ્છાનગતુભતોબ્યઞ્જનકસ્સ... મનુસ્સપણ્ડકસ્સ... અમનુસ્સપણ્ડકસ્સ... તિરચ્છાનગતપણ્ડકસ્સ... મનુસ્સપુરિસસ્સ... અમનુસ્સપુરિસસ્સ... તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

૬૫. ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા ભિક્ખું તિરચ્છાનગતપુરિસસ્સ જાગરન્તસ્સ... સુત્તસ્સ... મત્તસ્સ... ઉમ્મત્તસ્સ... પમત્તસ્સ... મતસ્સ અક્ખાયિતસ્સ... મતસ્સ યેભુય્યેન અક્ખાયિતસ્સ...પે॰... આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મતસ્સ યેભુય્યેન ખાયિતસ્સ સન્તિકે આનેત્વા અઙ્ગજાતેન વચ્ચમગ્ગં... મુખં અભિનિસીદેન્તિ સન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, સન્થતસ્સ સન્થતસ્સ, અસન્થતસ્સ અસન્થતસ્સ. સો ચે પવેસનં સાદિયતિ, પવિટ્ઠં સાદિયતિ, ઠિતં સાદિયતિ, ઉદ્ધરણં સાદિયતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰... ન સાદિયતિ, અનાપત્તિ.

યથા ભિક્ખુપચ્ચત્થિકા વિત્થારિતા, એવં વિત્થારેતબ્બા.

રાજપચ્ચત્થિકા... ચોરપચ્ચત્થિકા... ધુત્તપચ્ચત્થિકા... ઉપ્પળગન્ધપચ્ચત્થિકા. સંખિત્તં.

૬૬. મગ્ગેન મગ્ગં પવેસેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મગ્ગેન અમગ્ગં પવેસેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અમગ્ગેન મગ્ગં પવેસેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અમગ્ગેન અમગ્ગં પવેસેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ભિક્ખુ સુત્તભિક્ખુમ્હિ વિપ્પટિપજ્જતિ; પટિબુદ્ધો સાદિયતિ, ઉભો નાસેતબ્બા. પટિબુદ્ધો ન સાદિયતિ, દૂસકો નાસેતબ્બો. ભિક્ખુ સુત્તસામણેરમ્હિ વિપ્પટિપજ્જતિ; પટિબુદ્ધો સાદિયતિ, ઉભો નાસેતબ્બા. પટિબુદ્ધો ન સાદિયતિ, દૂસકો નાસેતબ્બો. સામણેરો સુત્તભિક્ખુમ્હિ વિપ્પટિપજ્જતિ; પટિબુદ્ધો સાદિયતિ, ઉભો નાસેતબ્બા.

પટિબુદ્ધો ન સાદિયતિ, દુક્કટં. ભિક્ખુ નાસેતબ્બો. સામણેરો સુત્તસામણેરમ્હિ વિપ્પટિપજ્જતિ; પટિબુદ્ધો સાદિયતિ, ઉભો નાસેતબ્બા . પટિબુદ્ધો ન સાદિયતિ, દૂસકો નાસેતબ્બો.

અનાપત્તિ અજાનન્તસ્સ, અસાદિયન્તસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, ખિત્તચિત્તસ્સ, વેદનાટ્ટસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

સન્થતભાણવારો નિટ્ઠિતો.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

મક્કટી વજ્જિપુત્તા ચ, ગિહી નગ્ગો ચ તિત્થિયા;
દારિકુપ્પલવણ્ણા ચ, બ્યઞ્જનેહિપરે દુવે.

માતા ધીતા ભગિની ચ, જાયા ચ મુદુ લમ્બિના;
દ્વે વણા લેપચિત્તઞ્ચ, દારુધીતલિકાય ચ.

સુન્દરેન સહ પઞ્ચ, પઞ્ચ સિવથિકટ્ઠિકા;
નાગી યક્ખી ચ પેતી ચ, પણ્ડકોપહતો છુપે.

ભદ્દિયે અરહં સુત્તો, સાવત્થિયા ચતુરો પરે;
વેસાલિયા તયો માલા, સુપિને ભારુકચ્છકો.

સુપબ્બા સદ્ધા ભિક્ખુની, સિક્ખમાના સામણેરી ચ;
વેસિયા પણ્ડકો ગિહી, અઞ્ઞમઞ્ઞં વુડ્ઢપબ્બજિતો મિગોતિ.

વિનીતવત્થુ

૬૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મક્કટિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા વેસાલિકા વજ્જિપુત્તકા ભિક્ખૂ સિક્ખં અપચ્ચક્ખાય દુબ્બલ્યં અનાવિકત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો મયં પારાજિકં આપત્તિં આપન્ના’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, ગિહિલિઙ્ગેન મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, નગ્ગો હુત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, કુસચીરં નિવાસેત્વા... વાકચીરં નિવાસેત્વા... ફલકચીરં નિવાસેત્વા... કેસકમ્બલં નિવાસેત્વા... વાલકમ્બલં નિવાસેત્વા... ઉલૂકપક્ખિકં નિવાસેત્વા... અજિનક્ખિપં નિવાસેત્વા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ પીઠકે નિપન્નં દારિકં પસ્સિત્વા સારત્તો અઙ્ગુટ્ઠં અઙ્ગજાતં પવેસેસિ. સા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ , ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સા’’તિ.

૬૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો માણવકો ઉપ્પલવણ્ણાય ભિક્ખુનિયા પટિબદ્ધચિત્તો હોતિ. અથ ખો સો માણવકો ઉપ્પલવણ્ણાય ભિક્ખુનિયા ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠાય કુટિકં પવિસિત્વા નિલીનો અચ્છિ. ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપટિક્કન્તા પાદે પક્ખાલેત્વા કુટિકં પવિસિત્વા મઞ્ચકે નિસીદિ. અથ ખો સો માણવકો ઉપ્પલવણ્ણં ભિક્ખુનિં ઉગ્ગહેત્વા દૂસેસિ. ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, અસાદિયન્તિયા’’તિ.

૬૯. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઇત્થિલિઙ્ગં પાતુભૂતં હોતિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, તંયેવ ઉપજ્ઝં તમેવ ઉપસમ્પદં તાનિયેવ [તાનિ (સી॰ સ્યા॰)] વસ્સાનિ ભિક્ખુનીહિ સઙ્ગમિતું [સઙ્કમિતું (સી॰ સ્યા॰)]. યા આપત્તિયો ભિક્ખૂનં ભિક્ખુનીહિ સાધારણા તા આપત્તિયો ભિક્ખુનીનં સન્તિકે વુટ્ઠાતું. યા આપત્તિયો ભિક્ખૂનં ભિક્ખુનીહિ અસાધારણા તાહિ આપત્તીહિ અનાપત્તી’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરિસ્સા ભિક્ખુનિયા પુરિસલિઙ્ગં પાતુભૂતં હોતિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, તંયેવ ઉપજ્ઝં તમેવ ઉપસમ્પદં તાનિયેવ [તાનિ (સી॰ સ્યા॰)] વસ્સાનિ ભિક્ખૂહિ સઙ્ગમિતું [સઙ્કમિતું (સી॰ સ્યા॰)]. યા આપત્તિયો ભિક્ખુનીનં ભિક્ખૂહિ સાધારણા તા આપત્તિયો ભિક્ખૂનં સન્તિકે વુટ્ઠાતું. યા આપત્તિયો ભિક્ખુનીનં ભિક્ખૂહિ અસાધારણા તાહિ આપત્તીહિ અનાપત્તી’’તિ.

૭૦. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, માતુયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ... ધીતુયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ... ભગિનિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ... તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પુરાણદુતિયિકાય મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૭૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મુદુપિટ્ઠિકો હોતિ. સો અનભિરતિયા પીળિતો અત્તનો અઙ્ગજાતં મુખેન અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પરાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ લમ્બી હોતિ. સો અનભિરતિયા પીળિતો અત્તનો અઙ્ગજાતં અત્તનો વચ્ચમગ્ગં પવેસેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મતસરીરં પસ્સિ. તસ્મિઞ્ચ સરીરે અઙ્ગજાતસામન્તા વણો હોતિ. સો – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, અઙ્ગજાતે અઙ્ગજાતં પવેસેત્વા વણેન નીહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મતસરીરં પસ્સિ. તસ્મિઞ્ચ સરીરે અઙ્ગજાતસામન્તા વણો હોતિ. સો – ‘એવં મે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’તિ, વણે અઙ્ગજાતં પવેસેત્વા અઙ્ગજાતેન નીહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો લેપચિત્તસ્સ નિમિત્તં અઙ્ગજાતેન છુપિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો દારુધીતલિકાય નિમિત્તં અઙ્ગજાતેન છુપિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૭૨. તેન ખો પન સમયેન સુન્દરો નામ ભિક્ખુ રાજગહા પબ્બજિતો રથિકાય [રથિયાય (ક॰)] ગચ્છતિ. અઞ્ઞતરા ઇત્થી – ‘મુહુત્તં [ઇત્થી તં પસ્સિત્વા એતદવોચ મુહુત્તં (સ્યા॰)], ભન્તે, આગમેહિ, વન્દિસ્સામી’તિ સા વન્દન્તી અન્તરવાસકં ઉક્ખિપિત્વા મુખેન અઙ્ગજાતં અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, સાદિયિ’’ન્તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસાદિયન્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ભિક્ખું પસ્સિત્વા એતદવોચ – ‘‘એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા’’તિ. ‘‘અલં, ભગિનિ, નેતં કપ્પતી’’તિ. ‘‘એહિ, ભન્તે, અહં વાયમિસ્સામિ, ત્વં મા વાયમિ, એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’’તિ. સો ભિક્ખુ તથા અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ભિક્ખું પસ્સિત્વા એતદવોચ – ‘‘એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા’’તિ. ‘‘અલં, ભગિનિ, નેતં કપ્પતી’’તિ. ‘‘એહિ ભન્તે, ત્વં વાયમ, અહં ન વાયમિસ્સામિ, એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’’તિ. સો ભિક્ખુ તથા અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ભિક્ખું પસ્સિત્વા એતદવોચ – ‘‘એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા’’તિ. ‘‘અલં, ભગિનિ, નેતં કપ્પતી’’તિ. ‘‘એહિ, ભન્તે, અબ્ભન્તરં ઘટ્ટેત્વા બહિ મોચેહિ...પે॰... બહિ ઘટ્ટેત્વા અબ્ભન્તરં મોચેહિ, એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’’તિ. સો ભિક્ખુ તથા અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૭૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા અક્ખાયિતં સરીરં પસ્સિત્વા તસ્મિં મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા યેભુય્યેન અક્ખાયિતં સરીરં પસ્સિત્વા તસ્મિં મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા યેભુય્યેન ખાયિતં સરીરં પસ્સિત્વા તસ્મિં મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા છિન્નસીસં પસ્સિત્વા વટ્ટકતે મુખે છુપન્તં અઙ્ગજાતં પવેસેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા છિન્નસીસં પસ્સિત્વા વટ્ટકતે મુખે અચ્છુપન્તં અઙ્ગજાતં પવેસેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરિસ્સા ઇત્થિયા પટિબદ્ધચિત્તો હોતિ. સા કાલઙ્કતા [કાલકતા (સી॰ સ્યા॰)] સુસાને છડ્ડિતા. અટ્ઠિકાનિ વિપ્પકિણ્ણાનિ હોન્તિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ સિવથિકં ગન્ત્વા અટ્ઠિકાનિ સઙ્કડ્ઢિત્વા નિમિત્તે અઙ્ગજાતં પટિપાદેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ નાગિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ… યક્ખિનિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ… પેતિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ … પણ્ડકસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઉપહતિન્દ્રિયો હોતિ. સો – ‘નાહં વેદિયામિ [વેદયામિ (ક॰)] સુખં વા દુક્ખં વા, અનાપત્તિ મે ભવિસ્સતી’તિ, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘વેદયિ વા સો, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસો ન વા વેદયિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘ઇત્થિયા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિસ્સામી’તિ, છુપિતમત્તે વિપ્પટિસારી અહોસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સા’’તિ.

૭૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ભદ્દિયે જાતિયાવને દિવાવિહારગતો નિપન્નો હોતિ. તસ્સ અઙ્ગમઙ્ગાનિ વાતૂપત્થદ્ધાનિ હોન્તિ. અઞ્ઞતરા ઇત્થી પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિત્વા યાવદત્થં કત્વા પક્કામિ. ભિક્ખૂ કિલિન્નં પસ્સિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘પઞ્ચહિ , ભિક્ખવે, આકારેહિ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ – રાગેન, વચ્ચેન, પસ્સાવેન, વાતેન, ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠેન. ઇમેહિ ખો, ભિક્ખવે, પઞ્ચહાકારેહિ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ . અટ્ઠાનમેતં, ભિક્ખવે, અનવકાસો યં તસ્સ ભિક્ખુનો રાગેન અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં અસ્સ. અરહં સો, ભિક્ખવે, ભિક્ખુ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, તસ્સ ભિક્ખુનો’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સાવત્થિયા અન્ધવને દિવાવિહારગતો નિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરા ગોપાલિકા પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિ. સો ભિક્ખુ પવેસનં સાદિયિ, પવિટ્ઠં સાદિયિ, ઠિતં સાદિયિ, ઉદ્ધરણં સાદિયિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સાવત્થિયા અન્ધવને દિવાવિહારગતો નિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરા અજપાલિકા પસ્સિત્વા… અઞ્ઞતરા કટ્ઠહારિકા પસ્સિત્વા… અઞ્ઞતરા ગોમયહારિકા પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે

અભિનિસીદિ. સો ભિક્ખુ પવેસનં સાદિયિ, પવિટ્ઠં સાદિયિ, ઠિતં સાદિયિ, ઉદ્ધરણં સાદિયિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૭૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વેસાલિયં મહાવને દિવાવિહારગતો નિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરા ઇત્થી પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિત્વા યાવદત્થં કત્વા સામન્તા હસમાના ઠિતા હોતિ . સો ભિક્ખુ પટિબુજ્ઝિત્વા તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘તુય્હિદં કમ્મ’’ન્તિ? ‘‘આમ, મય્હં કમ્મ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, જાનામી’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અજાનન્તસ્સા’’તિ.

૭૬. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વેસાલિયં મહાવને દિવાવિહારગતો રુક્ખં અપસ્સાય નિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરા ઇત્થી પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિ. સો ભિક્ખુ સહસા વુટ્ઠાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, સાદિયિ’’ન્તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસાદિયન્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વેસાલિયં મહાવને દિવાવિહારગતો રુક્ખં અપસ્સાય નિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરા ઇત્થી પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિ. સો ભિક્ખુ અક્કમિત્વા પવત્તેસિ [પવટ્ટેસિ (સી॰ સ્યા॰)]. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, સાદિયિ’’ન્તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસાદિયન્તસ્સા’’તિ.

૭૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વેસાલિયં મહાવને કૂટાગારસાલાયં દિવાવિહારગતો દ્વારં વિવરિત્વા નિપન્નો હોતિ. તસ્સ અઙ્ગમઙ્ગાનિ વાતૂપત્થદ્ધાનિ હોન્તિ. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ઇત્થિયો ગન્ધઞ્ચ માલઞ્ચ આદાય આરામં આગમંસુ વિહારપેક્ખિકાયો. અથ ખો તા ઇત્થિયો તં ભિક્ખું પસ્સિત્વા અઙ્ગજાતે અભિનિસીદિત્વા યાવદત્થં કત્વા, પુરિસૂસભો વતાયન્તિ વત્વા ગન્ધઞ્ચ માલઞ્ચ આરોપેત્વા પક્કમિંસુ. ભિક્ખૂ કિલિન્નં પસ્સિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘પઞ્ચહિ, ભિક્ખવે, આકારેહિ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ – રાગેન, વચ્ચેન, પસ્સાવેન, વાતેન, ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠેન. ઇમેહિ ખો, ભિક્ખવે, પઞ્ચહાકારેહિ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ. અટ્ઠાનમેતં, ભિક્ખવે, અનવકાસો, યં તસ્સ ભિક્ખુનો રાગેન અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં અસ્સ. અરહં સો, ભિક્ખવે, ભિક્ખુ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, તસ્સ ભિક્ખુનો. અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, દિવા પટિસલ્લીયન્તેન દ્વારં સંવરિત્વા પટિસલ્લીયિતુ’’ન્તિ.

૭૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભારુકચ્છકો ભિક્ખુ સુપિનન્તે [સુપિનન્તેન (સી॰ સ્યા॰)] પુરાણદુતિયિકાય મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિત્વા – ‘અસ્સમણો અહં, વિબ્ભમિસ્સામી’તિ, ભારુકચ્છં ગચ્છન્તો અન્તરામગ્ગે આયસ્મન્તં ઉપાલિં પસ્સિત્વા એતમત્થં આરોચેસિ. આયસ્મા ઉપાલિ એવમાહ – ‘‘અનાપત્તિ, આવુસો, સુપિનન્તેના’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન રાજગહે સુપબ્બા નામ ઉપાસિકા મુધપ્પસન્ના [મુદ્ધપ્પસન્ના (સી॰)] હોતિ. સા એવંદિટ્ઠિકા હોતિ – ‘‘યા મેથુનં ધમ્મં દેતિ સા અગ્ગદાનં દેતી’’તિ. સા ભિક્ખું પસ્સિત્વા એતદવોચ – ‘‘એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા’’તિ. ‘‘અલં, ભગિનિ, નેતં કપ્પતી’’તિ. ‘‘એહિ, ભન્તે, ઊરુન્તરિકાય [ઊરન્તરિકાય (સી॰)] ઘટ્ટેહિ, એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી’’તિ...પે॰... એહિ, ભન્તે, નાભિયં ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, ઉદરવટ્ટિયં ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, ઉપકચ્છકે ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, ગીવાયં ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, કણ્ણચ્છિદ્દે ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, કેસવટ્ટિયં ઘટ્ટેહિ... એહિ, ભન્તે, અઙ્ગુલન્તરિકાય ઘટ્ટેહિ... ‘‘એહિ, ભન્તે, હત્થેન ઉપક્કમિત્વા મોચેસ્સામિ,

એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી''તિ. સો ભિક્ખુ તથા અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સા''તિ.

૭૯. તેન ખો પન સમયેન સાવત્થિયં સદ્ધા નામ ઉપાસિકા મુધપ્પસન્ના હોતિ. સા એવંદિટ્ઠિકા હોતિ – ''યા મેથુનં ધમ્મં દેતિ સા અગ્ગદાનં દેતી''તિ. સા ભિક્ખું પસ્સિત્વા એતદવોચ – ''એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા''તિ. ''અલં, ભગિનિ, નેતં કપ્પતી''તિ. ''એહિ, ભન્તે, ઊરુન્તરિકાય ઘટ્ટેહિ...પે॰... એહિ, ભન્તે, હત્થેન ઉપક્કમિત્વા મોચેસ્સામિ, એવં તે અનાપત્તિ ભવિસ્સતી''તિ. સો ભિક્ખુ તથા અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સા''તિ.

૮૦. તેન ખો પન સમયેન વેસાલિયં લિચ્છવિકુમારકા ભિક્ખું ગહેત્વા ભિક્ખુનિયા વિપ્પટિપાદેસું... સિક્ખમાનાય વિપ્પટિપાદેસું... સામણેરિયા વિપ્પટિપાદેસું. ઉભો સાદિયિંસુ. ઉભો નાસેતબ્બા. ઉભો ન સાદિયિંસુ. ઉભિન્નં અનાપત્તિ.

૮૧. તેન ખો પન સમયેન વેસાલિયં લિચ્છવિકુમારકા ભિક્ખું ગહેત્વા વેસિયા વિપ્પટિપાદેસું... પણ્ડકે વિપ્પટિપાદેસું... ગિહિનિયા વિપ્પટિપાદેસું. ભિક્ખુ સાદિયિ. ભિક્ખુ નાસેતબ્બો. ભિક્ખુ ન સાદિયિ. ભિક્ખુસ્સ અનાપત્તિ.

તેન ખો પન સમયેન વેસાલિયં લિચ્છવિકુમારકા ભિક્ખૂ ગહેત્વા અઞ્ઞમઞ્ઞં વિપ્પટિપાદેસું. ઉભો સાદિયિંસુ. ઉભો નાસેતબ્બા. ઉભો ન સાદિયિંસુ. ઉભિન્નં અનાપત્તિ.

૮૨. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો વુડ્ઢપબ્બજિતો ભિક્ખુ પુરાણદુતિયિકાય દસ્સનં અગમાસિ. સા – 'એહિ, ભન્તે, વિબ્ભમા'તિ અગ્ગહેસિ. સો ભિક્ખુ પટિક્કમન્તો ઉત્તાનો પરિપતિ. સા ઉબ્ભજિત્વા [ઉબ્ભુજિત્વા (સી॰ સ્યા॰)] અઙ્ગજાતે [અઙ્ગજાતેન (સી॰)] અભિનિસીદિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ...પે॰... ''સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''નાહં, ભગવા, સાદિયિ''ન્તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસાદિયન્તસ્સા''તિ.

૮૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અરઞ્ઞે વિહરતિ. મિગપોતકો તસ્સ પસ્સાવટ્ઠાનં આગન્ત્વા પસ્સાવં પિવન્તો મુખેન અઙ્ગજાતં અગ્ગહેસિ. સો ભિક્ખુ સાદિયિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

પઠમપારાજિકં સમત્તં.

૨. દુતિયપારાજિકં

૮૪. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ ગિજ્ઝકૂટે પબ્બતે. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા સન્દિટ્ઠા સમ્ભત્તા ભિક્ખૂ ઇસિગિલિપસ્સે તિણકુટિયો કરિત્વા વસ્સં ઉપગચ્છિંસુ. આયસ્માપિ ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તિણકુટિકં કરિત્વા વસ્સં ઉપગચ્છિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ વસ્સંવુટ્ઠા તેમાસચ્ચયેન તિણકુટિયો ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ પટિસામેત્વા જનપદચારિકં પક્કમિંસુ. આયસ્મા પન ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તત્થેવ વસ્સં વસિ, તત્થ હેમન્તં, તત્થ ગિમ્હં. અથ ખો આયસ્મતો ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ. દુતિયમ્પિ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ

સંકડ્ડિત્વા તિણકુટિકં અકાસિ. દુતિયમ્પિ ખો આયસ્મતો ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ. તતિયમ્પિ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ સંકડ્ડિત્વા તિણકુટિકં અકાસિ. તતિયમ્પિ ખો આયસ્મતો ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ.

અથ ખો આયસ્મતો ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ એતદહોસિ – ''યાવતતિયકં ખો મે ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ. અહં ખો પન સુસિક્ખિતો અનવયો સકે આચરિયકે કુમ્ભકારકમ્મે પરિયોદાતસિપ્પો . યંનૂનાહં સામં ચિક્ખલ્લં મદ્દિત્વા સબ્બમત્તિકામયં કુટિકં કરેય્ય''ન્તિ! અથ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો સામં ચિક્ખલ્લં મદ્દિત્વા સબ્બમત્તિકામયં કુટિકં કરિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ ગોમયઞ્ચ સંકડ્ડિત્વા તં કુટિકં પચિ. સા અહોસિ કુટિકા અભિરૂપા દસ્સનીયા પાસાદિકા લોહિતિકા [લોહિતકા (સ્યા॰)], સેય્યથાપિ ઇન્દગોપકો. સેય્યથાપિ નામ કિઙ્કણિકસદ્દો [કિઙ્કિણિકસદ્દો (સી॰ સ્યા॰)] એવમેવં તસ્સા કુટિકાય સદ્દો અહોસિ.

૮૫. અથ ખો ભગવા સમ્બહુલેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસ તં કુટિકં અભિરૂપં દસ્સનીયં પાસાદિકં લોહિતિકં. દિસ્વાન ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''કિં એતં, ભિક્ખવે, અભિરૂપં દસ્સનીયં પાસાદિકં લોહિતિકં, સેય્યથાપિ ઇન્દગોપકો''તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, ભિક્ખવે, તસ્સ મોઘપુરિસસ્સ અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ સો, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસો સબ્બમત્તિકામયં કુટિકં કરિસ્સતિ! ન હિ નામ, ભિક્ખવે, તસ્સ મોઘપુરિસસ્સ પાણેસુ અનુદ્દયા અનુકમ્પા અવિહેસા ભવિસ્સતિ! ગચ્છથેતં, ભિક્ખવે, કુટિકં ભિન્દથ. મા પચ્છિમા જનતા પાણેસુ પાતબ્યતં આપજ્જિ. ન ચ, ભિક્ખવે, સબ્બમત્તિકામયા કુટિકા કાતબ્બા. યો કરેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ. ''એવં, ભન્તે''તિ, ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો પટિસ્સુણિત્વા યેન સા કુટિકા તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં કુટિકં ભિન્દિંસુ. અથ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''કિસ્સ મે તુમ્હે, આવુસો, કુટિકં ભિન્દથા''તિ? ''ભગવા, આવુસો, ભેદાપેતી''તિ. ''ભિન્દથાવુસો, સચે ધમ્મસ્સામી ભેદાપેતી''તિ.

૮૬. અથ ખો આયસ્મતો ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ એતદહોસિ – ''યાવતતિયકં ખો મે ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ. યાપિ મયા સબ્બમત્તિકામયા કુટિકા કતા સાપિ ભગવતા ભેદાપિતા. અત્થિ ચ મે દારુગહે ગણકો સન્દિટ્ઠો. યંનૂનાહં દારુગહે ગણકં દારૂનિ યાચિત્વા દારુકુટિકં કરેય્ય''ન્તિ. અથ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો યેન દારુગહે ગણકો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા દારુગહે ગણકં એતદવોચ – ''યાવતતિયકં ખો મે, આવુસો, ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠસ્સ તિણહારિયો કટ્ઠહારિયો તિણકુટિકં ભિન્દિત્વા તિણઞ્ચ કટ્ઠઞ્ચ આદાય અગમંસુ. યાપિ મયા સબ્બમત્તિકામયા કુટિકા કતા સાપિ ભગવતા ભેદાપિતા . દેહિ મે, આવુસો, દારૂનિ. ઇચ્છામિ દારુકુટિકં [દારુકુટ્ટિકં કુટિકં (સી॰)] કાતુ''ન્તિ. ''નત્થિ, ભન્તે, તાદિસાનિ દારૂનિ યાનાહં અય્યસ્સ દદેય્યં. અત્થિ , ભન્તે, દેવગહદારૂનિ નગરપટિસઙ્ખારિકાનિ આપદત્થાય નિક્ખિત્તાનિ. સચે તાનિ દારૂનિ રાજા દાપેતિ હરાપેથ, ભન્તે''તિ. ''દિન્નાનિ, આવુસો, રઞ્ઞા''તિ. અથ ખો દારુગહે ગણકસ્સ એતદહોસિ – ''ઇમે ખો સમણા સક્યપુત્તિયા ધમ્મચારિનો સમચારિનો [સમ્મચારિનો (ક॰)] બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા. રાજાપિમેસં અભિપ્પસન્નો. નારહતિ અદિન્નં દિન્નન્તિ વત્તુ''ન્તિ. અથ ખો દારુગહે ગણકો આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં એતદવોચ – ''હરાપેથ, ભન્તે''તિ. અથ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તાનિ દારૂનિ ખણ્ડાખણ્ડિકં છેદાપેત્વા સકટેહિ નિબ્બાહાપેત્વા દારુકુટિકં અકાસિ.

૮૭. અથ ખો વસ્સકારો બ્રાહ્મણો મગધમહામત્તો રાજગહે કમ્મન્તે અનુસઞ્ઞાયમાનો યેન દારુગહે ગણકો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા દારુગહે ગણકં એતદવોચ – ''યાનિ તાનિ, ભણે, દેવગહદારૂનિ નગરપટિસઙ્ખારિકાનિ આપદત્થાય નિક્ખિત્તાનિ કહં તાનિ દારૂની''તિ? ''તાનિ, સામિ, દારૂનિ દેવેન અય્યસ્સ ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ દિન્નાની''તિ. અથ ખો વસ્સકારો બ્રાહ્મણો મગધમહામત્તો અનત્તમનો અહોસિ – ''કથઞ્હિ નામ દેવો દેવગહદારૂનિ નગરપટિસઙ્ખારિકાનિ આપદત્થાય નિક્ખિત્તાનિ ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ દસ્સતી''તિ! અથ ખો વસ્સકારો બ્રાહ્મણો મગધમહામત્તો યેન રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા રાજાનં માગધં સેનિયં બિમ્બિસારં એતદવોચ – ''સચ્ચં કિર, દેવેન [સચ્ચં કિર દેવ દેવેન (સી॰)] દેવગહદારૂનિ નગરપટિસઙ્ખારિકાનિ આપદત્થાય નિક્ખિત્તાનિ ધનિયસ્સ કુમ્ભકારપુત્તસ્સ દિન્નાની''તિ? ''કો એવમાહા''તિ? ''દારુગહે ગણકો, દેવા''તિ. ''તેન હિ, બ્રાહ્મણ, દારુગહે ગણકં આણાપેહી''તિ. અથ ખો વસ્સકારો બ્રાહ્મણો મગધમહામત્તો દારુગહે ગણકં બન્ધં [બદ્ધં (સી॰)] આણાપેસિ. અદ્દસ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો દારુગહે ગણકં બન્ધં નિય્યમાનં. દિસ્વાન દારુગહે ગણકં એતદવોચ – ''કિસ્સ ત્વં, આવુસો, બન્ધો નિય્યાસી''તિ? ''તેસં, ભન્તે, દારૂનં કિચ્ચા''તિ. ''ગચ્છાવુસો, અહમ્પિ આગચ્છામી''તિ. ''એય્યાસિ, ભન્તે, પુરાહં હઞ્ઞામી''તિ.

૮૮. અથ ખો આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો યેન રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો યેનાયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં એતદવોચ – ''સચ્ચં કિર મયા, ભન્તે, દેવગહદારૂનિ નગરપટિસઙ્ખારિકાનિ આપદત્થાય નિક્ખિત્તાનિ અય્યસ્સ દિન્નાની''તિ? ''એવં, મહારાજા''તિ. ''મયં ખો, ભન્તે, રાજાનો નામ બહુકિચ્ચા બહુકરણીયા, દત્વાપિ ન સરેય્યામ; ઇઙ્ઘ, ભન્તે, સરાપેહી''તિ. ''સરસિ ત્વં, મહારાજ, પઠમાભિસિત્તો એવરૂપિં વાચં ભાસિતા – ''દિન્નઞ્ઞેવ સમણબ્રાહ્મણાનં તિણકટ્ઠોદકં પરિભુઞ્જન્તૂ''તિ. ''સરામહં, ભન્તે. સન્તિ, ભન્તે, સમણબ્રાહ્મણા લજ્જિનો કુક્કુચ્ચકા સિક્ખાકામા. તેસં અપ્પમત્તકેપિ કુક્કુચ્ચં ઉપ્પજ્જતિ. તેસં મયા સન્ધાય ભાસિતં, તઞ્ચ ખો અરઞ્ઞે અપરિગ્ગહિતં. સો ત્વં, ભન્તે, તેન લેસેન દારૂનિ અદિન્નં હરિતું મઞ્ઞસિ! કથઞ્હિ નામ માદિસો સમણં વા બ્રાહ્મણં વા વિજિતે વસન્તં હનેય્ય વા બન્ધેય્ય વા પબ્બાજેય્ય વા! ગચ્છ, ભન્તે, લોમેન ત્વં મુત્તોસિ. માસ્સુ પુનપિ એવરૂપં અકાસી''તિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો. ઇમે હિ નામ ધમ્મચારિનો સમચારિનો બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા પટિજાનિસ્સન્તિ! નત્થિ ઇમેસં સામઞ્ઞં, નત્થિ ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં. નટ્ઠં ઇમેસં સામઞ્ઞં, નટ્ઠં ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં. કુતો ઇમેસં સામઞ્ઞં, કુતો ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં! અપગતા ઇમે સામઞ્ઞા, અપગતા ઇમે બ્રહ્મઞ્ઞા. રાજાનમ્પિ ઇમે વઞ્ચેન્તિ, કિં પનઞ્ઞે મનુસ્સે''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા સન્તુટ્ઠા લજ્જિનો કુક્કુચ્ચકા સિક્ખાકામા તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ધનિયો કુમ્ભકારપુત્તો રઞ્ઞો દારૂનિ અદિન્નં આદિયિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, ધનિય, રઞ્ઞો દારૂનિ અદિન્નં આદિયી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ , રઞ્ઞો દારૂનિ અદિન્નં

આદિયિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય; અથખ્વેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરાણવોહારિકો મહામત્તો ભિક્ખૂસુ પબ્બજિતો ભગવતો અવિદૂરે નિસિન્નો હોતિ. અથ ખો ભગવા તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કિત્તકેન ખો ભિક્ખુ રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો ચોરં ગહેત્વા હનતિ વા બન્ધતિ વા પબ્બાજેતિ વા''તિ? ''પાદેન વા, ભગવા, પાદારહેન વા''તિ [પાદારહેનવા અતિરેકપાદેનવાતિ (સ્યા॰)]. તેન ખો પન સમયેન રાજગહે પઞ્ચમાસકો પાદો હોતિ. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં ધનિયં કુમ્ભકારપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા દુબ્ભરતાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૮૯. **''યો પન ભિક્ખુ અદિન્નં થેય્યસઙ્ખાતં આદિયેય્ય, યથારૂપે અદિન્નાદાને રાજાનો ચોરં ગહેત્વા હનેય્યું વા બન્ધેય્યું વા પબ્બાજેય્યું વા – 'ચોરોસિ બાલોસિ મૂળ્હોસિ થેનોસી'તિ, તથારૂપં ભિક્ખુ અદિન્નં આદિયમાનો અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો''**તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૯૦. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ રજકત્થરણં ગન્ત્વા રજકભણ્ડિકં અવહરિત્વા આરામં હરિત્વા ભાજેસું. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ''મહાપુઞ્ઞત્થ તુમ્હે, આવુસો. બહું તુમ્હાકં ચીવરં ઉપ્પન્ન''ન્તિ. ''કુતો આવુસો, અમ્હાકં પુઞ્ઞં, ઇદાનિ મયં રજકત્થરણં ગન્ત્વા રજકભણ્ડિકં અવહરિમ્હા''તિ. ''નનુ, આવુસો, ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં. કિસ્સ તુમ્હે, આવુસો, રજકભણ્ડિકં અવહરિત્થા''તિ ? ''સચ્ચં, આવુસો, ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં. તઞ્ચ ખો ગામે, નો અરઞ્ઞે''તિ. ''નનુ, આવુસો, તથેવેતં હોતિ. અનનુચ્છવિકં, આવુસો, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, આવુસો, રજકભણ્ડિકં અવહરિસ્સથ! નેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય; અથખ્વેતં, આવુસો, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા''તિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, રજકત્થરણં ગન્ત્વા રજકભણ્ડિકં અવહરિત્થા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસા, અનનુલોમિકં અપ્પટિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, રજકભણ્ડિકં અવહરિસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય; અથ ખ્વેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા''તિ. અથ ખો ભગવા છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા દુબ્ભરતાય... પે॰... વીરિયારમ્ભસ્સ વણ્ણં ભાસિત્વા ભિક્ખૂનં તદનુચ્છવિકં તદનુલોમિકં ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ... પે॰... ''એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૯૧. **''યો પન ભિક્ખુ ગામા વા અરઞ્ઞા વા અદિન્નં થેય્યસઙ્ખાતં આદિયેય્ય, યથારૂપે અદિન્નાદાને રાજાનો ચોરં ગહેત્વા હનેય્યું વા બન્ધેય્યું વા પબ્બાજેય્યું વા – 'ચોરોસિ બાલોસિ મૂળ્હોસિ થેનોસી'તિ, તથારૂપં ભિક્ખુ અદિન્નં આદિયમાનો અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો''**તિ.

૯૨. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ગામો નામ એકકુટિકોપિ ગામો, દ્વિકુટિકોપિ ગામો, તિકુટિકોપિ ગામો, ચતુકુટિકોપિ ગામો, સમનુસ્સોપિ ગામો, અમનુસ્સોપિ ગામો, પરિક્ખિત્તોપિ ગામો, અપરિક્ખિત્તોપિ ગામો, ગોનિસાદિનિવિટ્ઠોપિ ગામો, યોપિ સત્થો અતિરેકચતુમાસનિવિટ્ઠો સોપિ વુચ્ચતિ ગામો.

ગામૂપચારો નામ પરિક્ખિત્તસ્સ ગામસ્સ ઇન્દખીલે [ઇન્દખિલે (ક॰)] ઠિતસ્સ મજ્ઝિમસ્સ પુરિસસ્સ લેડ્ડુપાતો, અપરિક્ખિત્તસ્સ ગામસ્સ ઘરૂપચારે ઠિતસ્સ મજ્ઝિમસ્સ પુરિસસ્સ લેડ્ડુપાતો.

અરઞ્ઞં નામ ઠપેત્વા ગામઞ્ચ ગામૂપચારઞ્ચ અવસેસં અરઞ્ઞં નામ.

અદિન્નં નામં યં અદિન્નં અનિસ્સટ્ઠં અપરિચ્ચત્તં રક્ખિતં ગોપિતં મમાયિતં પરપરિગ્ગહિતં. એતં અદિન્નં નામ.

થેય્યસઙ્ખાતન્તિ થેય્યચિત્તો અવહરણચિત્તો.

આદિયેય્યાતિ આદિયેય્ય હરેય્ય અવહરેય્ય ઇરિયાપથં વિકોપેય્ય ઠાના ચાવેય્ય સઙ્કેતં વીતિનામેય્ય.

યથારૂપં નામ પાદં વા પાદારહં વા અતિરેકપાદં વા.

રાજાનો નામ પથબ્યારાજા પદેસરાજા મણ્ડલિકા અન્તરભોગિકા અક્ખદસ્સા મહામત્તા, યે વા પન છેજ્જભેજ્જં કરોન્તા અનુસાસન્તિ. એતે રાજાનો નામ.

ચોરો નામ યો પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં અદિન્નં થેય્યસઙ્ખાતં આદિયતિ. એસો ચોરો નામ.

હનેય્યું વાતિ હત્થેન વા પાદેન વા કસાય વા વેત્તેન વા અડ્ઢદણ્ડકેન વા છેજ્જાય વા હનેય્યું.

બન્ધેય્યું વાતિ રજ્જુબન્ધનેન વા અન્દુબન્ધનેન વા સઙ્ખલિકબન્ધનેન વા ઘરબન્ધનેન વા નગરબન્ધનેન વા ગામબન્ધનેન વા નિગમબન્ધનેન વા બન્ધેય્યું, પુરિસગુત્તિં વા કરેય્યું.

પબ્બાજેય્યું વાતિ ગામા વા નિગમા વા નગરા વા જનપદા વા જનપદપદેસા વા પબ્બાજેય્યું.

ચોરોસિ બાલોસિ મૂળ્હોસિ થેનોસીતિ પરિભાસો એસો.

તથારૂપં નામ પાદં વા પાદારહં વા અતિરેકપાદં વા.

આદિયમાનોતિ આદિયમાનો હરમાનો અવહરમાનો ઇરિયાપથં વિકોપયમાનો ઠાના ચાવયમાનો સઙ્કેતં વીતિનામયમાનો.

અયમ્પીતિ પુરિમં ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

પારાજિકો હોતીતિ સેય્યથાપિ નામ પણ્ડુપલાસો બન્ધના પવુત્તો [હરિતત્તાય (સી॰ સ્યા॰)] અભબ્બો હરિતત્થાય [હરિતત્તાય (સી॰ સ્યા॰)], એવમેવ ભિક્ખુ પાદં વા પાદારહં વા અતિરેકપાદં વા અદિન્નં થેય્યસઙ્ખાતં

આદિયિત્વા અસ્સમણો હોતિ અસક્યપુત્તિયો. તેન વુચ્ચતિ – ‘પારાજિકો હોતી’તિ.

અસંવાસોતિ સંવાસો નામ એકકમ્મં એકુદ્દેસો સમસિક્ખતા. એસો સંવાસો નામ. સો તેન સદ્ધિં નત્થિ. તેન વુચ્ચતિ – ‘અસંવાસો’તિ.

૯૩. ભૂમટ્ઠં થલટ્ઠં આકાસટ્ઠં વેહાસટ્ઠં ઉદકટ્ઠં નાવટ્ઠં યાનટ્ઠં ભારટ્ઠં આરામટ્ઠં વિહારટ્ઠં ખેત્તટ્ઠં વત્થુટ્ઠં ગામટ્ઠં અરઞ્ઞટ્ઠં ઉદકં દન્તપોણં [દન્તપોનં (સી॰ ક॰)] વનપ્પતિ હરણકં ઉપનિધિ સુઙ્કઘાતં પાણો અપદં દ્વિપદં ચતુપ્પદં બહુપ્પદં ઓચરકો ઓણિરક્ખો સંવિદાવહારો સઙ્કેતકમ્મં નિમિત્તકમ્મન્તિ.

૯૪. **ભૂમટ્ઠં** નામ ભણ્ડં ભૂમિયં નિક્ખિત્તં હોતિ નિખાતં પટિચ્છન્નં. ભૂમટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ કુદાલં વા પિટકં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તત્થ જાતકં કટ્ઠં વા લતં વા છિન્દતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તત્થ પંસું ખણતિ વા બ્યૂહતિ [વિયૂહતિ (સ્યા॰)] વા ઉદ્ધરતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. કુમ્ભિં આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અત્તનો ભાજનં પવેસેત્વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. અત્તનો ભાજનગતં વા કરોતિ મુટ્ઠિં વા છિન્દતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. સુત્તારુળ્હં ભણ્ડં પામઙ્ગં વા કણ્ઠસુત્તકં વા કટિસુત્તકં વા સાટકં વા વેઠનં વા થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. કોટિયં ગહેત્વા ઉચ્ચારેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઘંસન્તો નીહરતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. અન્તમસો કેસગ્ગમત્તમ્પિ કુમ્ભિમુખા મોચેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. સપ્પિં વા તેલં વા મધું વા ફાણિતં વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો એકેન પયોગેન પિવતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. તત્થેવ ભિન્દતિ વા છડ્ડેતિ વા ઝાપેતિ વા અપરિભોગં વા કરોતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૯૫. **થલટ્ઠં** નામ ભણ્ડં થલે નિક્ખિત્તં હોતિ. થલટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૯૬. **આકાસટ્ઠં** નામ ભણ્ડં આકાસગતં હોતિ. મોરો વા કપિઞ્જરો વા તિત્તિરો વા વટ્ટકો વા, સાટકં વા વેઠનં વા હિરઞ્ઞં વા સુવણ્ણં વા છિજ્જમાનં પતતિ. આકાસટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ . ગમનં ઉપચ્છિન્દતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૯૭. **વેહાસટ્ઠં** નામ ભણ્ડં વેહાસગતં હોતિ. મઞ્ચે વા પીઠે વા ચીવરવંસે વા ચીવરરજ્જુયા વા ભિત્તિખિલે વા નાગદન્તે વા રુક્ખે વા લગ્ગિતં હોતિ, અન્તમસો પત્તાધારકેપિ. વેહાસટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૯૮. **ઉદકટ્ઠં** નામ ભણ્ડં ઉદકે નિક્ખિત્તં હોતિ. ઉદકટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. નિમુજ્જતિ વા ઉમ્મુજ્જતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. તત્થ જાતકં ઉપ્પલં વા પદુમં વા

પુણ્ડરીકં વા ભિસં વા મચ્છં વા કચ્છપં વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૯૯. **નાવા** નામ યાય તરતિ. **નાવટ્ઠં** નામ ભણ્ડં નાવાય નિક્ખિત્તં હોતિ. ''નાવટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામી''તિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. નાવં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. બન્ધનં મોચેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. બન્ધનં મોચેત્વા આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઉદ્ધં વા અધો વા તિરિયં વા અન્તમસો કેસગ્ગમત્તમ્પિ સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૦. **યાનં** નામ વય્હં રથો સકટં સન્દમાનિકા. **યાનટ્ઠં** નામ ભણ્ડં યાને નિક્ખિત્તં હોતિ. યાનટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. યાનં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૧. **ભારો** નામ સીસભારો ખન્ધભારો કટિભારો ઓલમ્બકો. સીસે ભારં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ખન્ધં ઓરોપેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ખન્ધે ભારં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. કટિં ઓરોપેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. કટિયા ભારં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. હત્થેન ગણ્હાતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. હત્થે ભારં થેય્યચિત્તો ભૂમિયં નિક્ખિપતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. થેય્યચિત્તો ભૂમિતો ગણ્હાતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૨. **આરામો** નામ પુપ્ફારામો ફલારામો. **આરામટ્ઠં** નામ ભણ્ડં આરામે ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. આરામટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. તત્થ જાતકં મૂલં વા તચં વા પત્તં વા પુપ્ફં વા ફલં વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. આરામં અભિયુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સામિકસ્સ વિમતિં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સામિકો ન મય્હં ભવિસ્સતીતિ ધુરં નિક્ખિપતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો સામિકં પરાજેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો પરજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૧૦૩. **વિહારટ્ઠં** નામ ભણ્ડં વિહારે ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં, થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. વિહારટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. વિહારં અભિયુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સામિકસ્સ વિમતિં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સામિકો ન મય્હં ભવિસ્સતીતિ ધુરં નિક્ખિપતિ,

આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો સામિકં પરાજેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો પરજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૧૦૪. **ખેત્તં** નામ યત્થ પુબ્બણ્ણં વા અપરણ્ણં વા જાયતિ. **ખેત્તટ્ઠં** નામ ભણ્ડં ખેત્તે ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં, થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. ખેત્તટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ, દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. તત્થ જાતકં પુબ્બણ્ણં વા અપરણ્ણં વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ખેત્તં અભિયુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સામિકસ્સ વિમતિં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સામિકો ન મય્હં ભવિસ્સતીતિ ધુરં નિક્ખિપતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો સામિકં પરાજેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો પરજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ખિલં વા રજ્જું વા વતિં વા મરિયાદં વા સઙ્કામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એકં પયોગં અનાગતે, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તસ્મિં પયોગે આગતે, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૫. **વત્થુ** નામ આરામવત્થુ વિહારવત્થુ. **વત્થુટ્ઠં** નામ ભણ્ડં વત્થુસ્મિં ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં, થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. વત્થુટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. વત્થું અભિયુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સામિકસ્સ વિમતિં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સામિકો ન મય્હં ભવિસ્સતીતિ ધુરં નિક્ખિપતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો સામિકં પરાજેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો પરજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ખીલં વા રજ્જું વા વતિં વા પાકારં વા સઙ્કામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એકં પયોગં અનાગતે આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તસ્મિં પયોગે આગતે આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૬. **ગામટ્ઠં** નામ ભણ્ડં ગામે ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં, થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. ગામટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૭. **અરઞ્ઞં** નામ યં મનુસ્સાનં પરિગ્ગહિતં હોતિ, તં અરઞ્ઞં. **અરઞ્ઞટ્ઠં** નામ ભણ્ડં અરઞ્ઞે ચતૂહિ ઠાનેહિ નિક્ખિત્તં હોતિ – ભૂમટ્ઠં, થલટ્ઠં, આકાસટ્ઠં, વેહાસટ્ઠં. અરઞ્ઞટ્ઠં ભણ્ડં અવહરિસ્સામીતિ થેય્યચિત્તો દુતિયં વા પરિયેસતિ ગચ્છતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. તત્થ જાતકં કટ્ઠં વા લતં વા તિણં વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૦૮. **ઉદકં** નામ ભાજનગતં વા હોતિ પોક્ખરણિયા વા તળાકે વા. થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ . અત્તનો ભાજનં પવેસેત્વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં ઉદકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. અત્તનો ભાજનગતં કરોતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મરિયાદં ભિન્દતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. મરિયાદં ભિન્દિત્વા પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં ઉદકં નિક્ખામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અતિરેકમાસકં

વા ઊનપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં ઉદકં નિક્ખામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. માસકં વા ઊનમાસકં વા અગ્ઘનકં ઉદકં નિક્ખામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૦૯. **દન્તપોણં** નામ છિન્નં વા અચ્છિન્નં વા. પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૦. **વનપ્પતિ** નામ યો મનુસ્સાનં પરિગ્ગહિતો હોતિ રુક્ખો પરિભોગો. થેય્યચિત્તો છિન્દતિ, પહારે પહારે આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એકં પહારં અનાગતે, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તસ્મિં પહારે આગતે, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૧. **હરણકં** નામ અઞ્ઞસ્સ હરણકં ભણ્ડં. થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. સહભણ્ડહારકં પદસા નેસ્સામીતિ પઠમં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. દુતિયં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પતિતં ભણ્ડં ગહેસ્સામીતિ પાતાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પતિતં ભણ્ડં પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૨. **ઉપનિધિ** નામ ઉપનિક્ખિત્તં ભણ્ડં. દેહિ મે ભણ્ડન્તિ વુચ્ચમાનો નાહં ગણ્હામીતિ ભણતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સામિકસ્સ વિમતિં ઉપ્પાદેતિ , આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ . સામિકો ન મય્હં દસ્સતીતિ ધુરં નિક્ખિપતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો સામિકં પરાજેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ધમ્મં ચરન્તો પરજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૧૧૩. **સુઙ્કઘાતં** નામ રઞ્ઞા ઠપિતં હોતિ પબ્બતખણ્ડે વા નદીતિત્થે વા ગામદ્વારે વા – 'અત્ર પવિટ્ઠસ્સ સુઙ્કં ગણ્હન્તૂ'તિ. તત્ર પવિસિત્વા રાજગ્ગં [રાજગ્ઘં (સી॰ સ્યા॰)] ભણ્ડં પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પઠમં પાદં સુઙ્કઘાતં અતિક્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. દુતિયં પાદં અતિક્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અન્તોસુઙ્કઘાતે ઠિતો બહિસુઙ્કઘાતં પાતેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. સુઙ્કં પરિહરતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૧૪. **પાણો** નામ મનુસ્સપાણો વુચ્ચતિ. થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પદસા નેસ્સામીતિ પઠમં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. દુતિયં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

અપદં નામ અહિ મચ્છા. પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૫. **દ્વિપદં** નામ મનુસ્સા, પક્ખજાતા. થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પદસા નેસ્સામીતિ પઠમં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. દુતિયં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૬. **ચતુપ્પદં** નામ – હત્થી અસ્સા ઓટ્ઠા ગોણા ગદ્રભા પસુકા. થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પદસા નેસ્સામીતિ પઠમં પાદં સઙ્કામેતિ,

આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. દુતિયં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તતિયં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ચતુત્થં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૭. **બહુપ્પદં** નામ – વિચ્છિકા સતપદી ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકા. પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પદસા નેસ્સામીતિ સઙ્કામેતિ, પદે પદે આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પચ્છિમં પાદં સઙ્કામેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૧૮. **ઓચરકો** નામ ભણ્ડં ઓચરિત્વા આચિક્ખતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ઓણિરક્ખો નામ આહટં ભણ્ડં ગોપેન્તો પઞ્ચમાસકં વા અતિરેકપઞ્ચમાસકં વા અગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

સંવિદાવહારો નામ સમ્બહુલા સંવિદહિત્વા એકો ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ સબ્બેસં પારાજિકસ્સ.

૧૧૯. **સઙ્કેતકમ્મં** નામ સઙ્કેતં કરોતિ – ''પુરેભત્તં વા પચ્છાભત્તં વા રત્તિં વા દિવા વા તેન સઙ્કેતેન તં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન સઙ્કેતેન તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ. તં સઙ્કેતં પુરે વા પચ્છા વા તં ભણ્ડં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. અવહારકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૨૦. **નિમિત્તકમ્મં** નામ નિમિત્તં કરોતિ. અક્ખિં વા નિખણિસ્સામિ ભમુકં વા ઉક્ખિપિસ્સામિ સીસં વા ઉક્ખિપિસ્સામિ, તેન નિમિત્તેન તં ભણ્ડં અવહરાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન નિમિત્તેન તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ. તં નિમિત્તં પુરે વા પચ્છા વા તં ભણ્ડં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. અવહારકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૨૧. ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં મઞ્ઞમાનો તં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. અવહારકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો તં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. અવહારકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામસ્સ પાવદ – 'ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામસ્સ પાવદતુ – ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરતૂ'''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ઇતરસ્સ આરોચેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવહારકો પટિગ્ગણ્હાતિ, મૂલટ્ઠસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સો તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ સબ્બેસં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામસ્સ પાવદ – 'ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામસ્સ પાવદતુ – ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરતૂ'''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવહારકો પટિગ્ગણ્હાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં ભણ્ડં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. આણાપકસ્સ ચ અવહારકસ્સ ચ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ગન્ત્વા પુન પચ્ચાગચ્છતિ – ''નાહં સક્કોમિ તં ભણ્ડં અવહરિતુ''ન્તિ. સો પુન આણાપેતિ – ''યદા સક્કોસિ તદા તં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી ન સાવેતિ – ''મા અવહરી''તિ. સો તં ભણ્ડં અવહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી સાવેતિ – ''મા અવહરી''તિ. સો ''આણત્તો અહં તયા''તિ, તં ભણ્ડં અવહરતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. અવહારકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ''ઇત્થન્નામં ભણ્ડં અવહરા''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી સાવેતિ – ''મા અવહરી''તિ. સો ''સાધૂ''તિ [સુટ્ઠૂતિ (ક॰)]? ઓરમતિ, ઉભિન્નં અનાપત્તિ.

૧૨૨. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પરપરિગ્ગહિતઞ્ચ હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, ગરુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, પઞ્ચમાસકો વા અતિરેકપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૨૩. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ – પરપરિગ્ગહિતઞ્ચ હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, અતિરેકમાસકો વા ઊનપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૧૨૪. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પરપરિગ્ગહિતઞ્ચ હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, માસકો વા ઊનમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૨૫. છહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. ન ચ સકસઞ્ઞી, ન ચ વિસ્સાસગ્ગાહી, ન ચ તાવકાલિકં, ગરુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, પઞ્ચમાસકો વા અતિરેકપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૨૬. છહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ન ચ સકસઞ્ઞી, ન ચ વિસ્સાસગ્ગાહી, ન ચ તાવકાલિકં, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો અતિરેકમાસકો વા ઊનપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં

હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૧૨૭. છહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન ચ સકસઞ્ઞી, ન ચ વિસ્સાસગ્ગાહી, ન ચ તાવકાલિકં, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, માસકો વા ઊનમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૨૮. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન ચ પરપરિગ્ગહિતં હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, ગરુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, પઞ્ચમાસકો વા અતિરેકપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૨૯. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન ચ પરપરિગ્ગહિતં હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, અતિરેકમાસકો વા ઊનપઞ્ચમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૩૦. પઞ્ચહિ આકારેહિ અદિન્નં આદિયન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન ચ પરપરિગ્ગહિતં હોતિ, પરપરિગ્ગહિતસઞ્ઞી ચ, લહુકો ચ હોતિ પરિક્ખારો, માસકો વા ઊનમાસકો વા, થેય્યચિત્તઞ્ચ પચ્ચુપટ્ઠિતં હોતિ. આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ફન્દાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઠાના ચાવેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૧૩૧. અનાપત્તિ સસઞ્ઞિસ્સ, વિસ્સાસગ્ગાહે, તાવકાલિકે, પેતપરિગ્ગહે, તિરચ્છાનગતપરિગ્ગહે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, (ખિત્તચિત્તસ્સ વેદનાટ્ટસ્સ) [(ખિત્તચિત્તસ્સ વેદનાટ્ટસ્સ) કત્થચિ નત્થિ] આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

અદિન્નાદાનમ્હિ પઠમભાણવારો નિટ્ઠિતો.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

રજકેહિ પઞ્ચ અક્ખાતા, ચતુરો અત્થરણેહિ ચ;
અન્ધકારેન વે પઞ્ચ, પઞ્ચ હારણકેન ચ.

નિરુત્તિયા પઞ્ચ અક્ખાતા, વાતેહિ અપરે દુવે;
અસમ્ભિન્ને કુસાપાતો, જન્તગ્ગેન [જન્તાઘરેન (સ્યા॰)] સહા દસ.

વિઘાસેહિ પઞ્ચ અક્ખાતા, પઞ્ચ ચેવ અમૂલકા;
દુબ્ભિક્ખે કુરમંસઞ્ચ [કૂરમંસઞ્ચ (સ્યા॰)], પૂવસક્ખલિમોદકા.

છપરિક્ખારથવિકા , ભિસિવંસા ન નિક્ખમે;
ખાદનીયઞ્ચ વિસ્સાસં, સસઞ્ઞાયપરે દુવે.

સત્ત નાવહરામાતિ, સત્ત ચેવ અવાહરું;
સઙ્ઘસ્સ અવહરું સત્ત, પુપ્ફેહિ અપરે દુવે.

તયો ચ વુત્તવાદિનો, મણિ તીણિ અતિક્કમે;
સૂકરા ચ મિગા મચ્છા, યાનઞ્ચાપિ પવત્તયિ.

દુવે પેસી દુવે દારૂ, પંસુકૂલં દુવે દકા;
અનુપુબ્બવિધાનેન , તદઞ્ઞો ન પરિપૂરયિ.

સાવત્થિયા ચતુરો મુટ્ઠી, દ્વે વિઘાસા દુવે તિણા;
સઙ્ઘસ્સ ભાજયું સત્ત, સત્ત ચેવ અસ્સામિકા.

દારુદકા મત્તિકા દ્વે તિણાનિ;
સઙ્ઘસ્સ સત્ત અવહાસિ સેય્યં;
સસ્સામિકં ન ચાપિ નીહરેય્ય;
હરેય્ય સસ્સામિકં તાવકાલિકં.

ચમ્પા રાજગહે ચેવ, વેસાલિયા ચ અજ્જુકો;
બારાણસી ચ કોસમ્બી, સાગલા દળ્હિકેન ચાતિ.

વિનીતવત્થુ

૧૩૨. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ રજકત્થરણં ગન્ત્વા રજકભણ્ડિકં અવહરિંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં. કચ્ચિ નુ ખો મયં પારાજિકં આપત્તિં આપન્ના’’તિ . ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રજકત્થરણં ગન્ત્વા મહગ્ઘં દુસ્સં પસ્સિત્વા થેય્યચિત્તં ઉપ્પાદેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, ચિત્તુપ્પાદે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રજકત્થરણં ગન્ત્વા મહગ્ઘં દુસ્સં પસ્સિત્વા થેય્યચિત્તો આમસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રજકત્થરણં ગન્ત્વા મહગ્ઘં દુસ્સં પસ્સિત્વા થેય્યચિત્તો ફન્દાપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રજકત્થરણં ગન્ત્વા મહગ્ઘં દુસ્સં પસ્સિત્વા થેય્યચિત્તો ઠાના ચાવેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૩૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ મહગ્ઘં ઉત્તરત્થરણં પસ્સિત્વા થેય્યચિત્તં ઉપ્પાદેસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો આમસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ફન્દાપેસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ઠાના ચાવેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૩૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દિવા ભણ્ડં પસ્સિત્વા નિમિત્તં અકાસિ – ‘રત્તિં અવહરિસ્સામી’તિ. સો તં મઞ્ઞમાનો તં અવહરિ...પે॰... તં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો તં અવહરિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ .

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દિવા ભણ્ડં પસ્સિત્વા નિમિત્તં અકાસિ – ‘‘રત્તિં અવહરિસ્સામી’’તિ. સો તં મઞ્ઞમાનો અત્તનો ભણ્ડં અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞસ્સ ભણ્ડં હરન્તો સીસે ભારં થેય્યચિત્તો આમસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ફન્દાપેસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ખન્ધં ઓરોપેસિ...પે॰... ખન્ધે ભારં થેય્યચિત્તો આમસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ફન્દાપેસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો કટિં ઓરોપેસિ...પે॰... કટિયા ભારં થેય્યચિત્તો આમસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ફન્દાપેસિ...પે॰... થેય્યચિત્તો હત્થેન અગ્ગહેસિ...પે॰... હત્થે ભારં થેય્યચિત્તો ભૂમિયં નિક્ખિપિ...પે॰... થેય્યચિત્તો ભૂમિતો અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૩૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અજ્ઝોકાસે ચીવરં પત્થરિત્વા વિહારં પાવિસિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘માયિદં ચીવરં નસ્સી’તિ, પટિસામેસિ. સો નિક્ખમિત્વા તં ભિક્ખું પુચ્છિ – ‘‘આવુસો, મય્હં ચીવરં કેન અવહટ’’ન્તિ ? સો એવમાહ – ‘‘મયા અવહટ’’ન્તિ. ‘‘સો તં આદિયિ, અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰.... ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નિરુત્તિપથો અહં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નિરુત્તિપથે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પીઠે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા. પીઠે નિસીદનં નિક્ખિપિત્વા... હેટ્ઠાપીઠે પત્તં નિક્ખિપિત્વા વિહારં પાવિસિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ‘‘માયં પત્તો નસ્સી’’તિ પટિસામેસિ. સો નિક્ખમિત્વા તં ભિક્ખું પુચ્છિ – ‘‘આવુસો, મય્હં પત્તો કેન અવહટો’’તિ? સો એવમાહ – ‘‘મયા અવહટો’’તિ. ‘‘સો તં આદિયિ, અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નિરુત્તિપથે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ભિક્ખુની વતિયા ચીવરં પત્થરિત્વા વિહારં પાવિસિ. અઞ્ઞતરા ભિક્ખુની – ‘માયિદં ચીવરં નસ્સી’તિ પટિસામેસિ. સા નિક્ખમિત્વા તં ભિક્ખુનિં પુચ્છિ – ‘‘અય્યે, મય્હં ચીવરં કેન અવહટ’’ન્તિ? સા એવમાહ – ‘‘મયા અવહટ’’ન્તિ. ‘‘સા તં આદિયિ, અસ્સમણીસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સા કુક્કુચ્ચં અહોસિ. અથ ખો સા ભિક્ખુની ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નિરુત્તિપથે’’તિ.

૧૩૬. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વાતમણ્ડલિકાય ઉક્ખિત્તં સાટકં પસ્સિત્વા સામિકાનં દસ્સામીતિ, અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘કિંચિત્તો ત્વં ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘અથેય્યચિત્તો અહં, ભગવા’’તિ. અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અથેય્યચિત્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વાતમણ્ડલિકાય ઉક્ખિત્તં વેઠનં પસ્સિત્વા ‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’તિ થેય્યચિત્તો અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰...

‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૩૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સુસાનં ગન્ત્વા અભિન્ને સરીરે પંસુકૂલં અગ્ગહેસિ. તસ્મિઞ્ચ સરીરે પેતો અધિવત્થો હોતિ . અથ ખો સો પેતો તં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘મા, ભન્તે, મય્હં સાટકં અગ્ગહેસી’’તિ. સો ભિક્ખુ અનાદિયન્તો અગમાસિ . અથ ખો તં સરીરં ઉટ્ઠહિત્વા તસ્સ ભિક્ખુનો પિટ્ઠિતો પિટ્ઠિતો અનુબન્ધિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ વિહારં પવિસિત્વા દ્વારં થકેસિ. અથ ખો તં સરીરં તત્થેવ પરિપતિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, અભિન્ને સરીરે પંસુકૂલં ગહેતબ્બં. યો ગણ્હેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૧૩૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ચીવરે ભાજીયમાને થેય્યચિત્તો કુસં સઙ્કામેત્વા ચીવરં અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૩૯. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા આનન્દો જન્તાઘરે અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો અન્તરવાસકં અત્તનો મઞ્ઞમાનો નિવાસેસિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ આયસ્મન્તં આનન્દં એતદવોચ – ‘‘કિસ્સ મે ત્વં, આવુસો આનન્દ, અન્તરવાસકં નિવાસેસી’’તિ? ‘‘સકસઞ્ઞી અહં, આવુસો’’તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, સકસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

૧૪૦. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તા સીહવિઘાસં પસ્સિત્વા પચાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, સીહવિઘાસે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તા બ્યગ્ઘવિઘાસં પસ્સિત્વા… દીપિવિઘાસં પસ્સિત્વા… તરચ્છવિઘાસં પસ્સિત્વા… કોકવિઘાસં પસ્સિત્વા પચાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, તિરચ્છાનગતપરિગ્ગહે’’તિ.

૧૪૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ઓદને ભાજીયમાને – ‘અપરસ્સ ભાગં દેહી’તિ અમૂલકં અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સમ્પજાનમુસાવાદે પાચિત્તિયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ખાદનીયે ભાજિયમાને… સઙ્ઘસ્સ પૂવે ભાજિયમાને… સઙ્ઘસ્સ ઉચ્છુમ્હિ ભાજિયમાને… સઙ્ઘસ્સ તિમ્બરૂસકે ભાજિયમાને – ‘અપરસ્સ ભાગં દેહી’તિ અમૂલકં અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰…. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ સમ્પજાનમુસાવાદે પાચિત્તિયસ્સા’’તિ.

૧૪૨. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દુબ્ભિક્ખે ઓદનીયઘરં પવિસિત્વા પત્તપૂરં ઓદનં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દુબ્ભિક્ખે સૂનઘરં [સૂનાઘરં (સી॰ સ્યા)] પવિસિત્વા પત્તપૂરં મંસં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દુબ્ભિક્ખે પૂવઘરં પવિસિત્વા પત્તપૂરં પૂવં થેય્યચિત્તો અવહરિ... પે॰... પત્તપૂરા સક્ખલિયો થેય્યચિત્તો અવહરિ...પે॰... પત્તપૂરે મોદકે થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

૧૪૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દિવા પરિક્ખારં પસ્સિત્વા નિમિત્તં અકાસિ – ''રત્તિં અવહરિસ્સામી''તિ. સો તં મઞ્ઞમાનો તં અવહરિ...પે॰... તં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો તં અવહરિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દિવા પરિક્ખારં પસ્સિત્વા નિમિત્તં અકાસિ – ''રત્તિં અવહરિસ્સામી''તિ. સો તં મઞ્ઞમાનો અત્તનો પરિક્ખારં અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

૧૪૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પીઠે થવિકં પસ્સિત્વા – ''ઇતો ગણ્હન્તો પારાજિકો ભવિસ્સામી''તિ સહ પીઠકેન સઙ્કામેત્વા અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ભિસિં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

૧૪૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ચીવરવંસે ચીવરં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વિહારે ચીવરં અવહરિત્વા – ''ઇતો નિક્ખમન્તો પારાજિકો ભવિસ્સામી''તિ વિહારા ન નિક્ખમિ...પે॰... ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''નિક્ખમિ [નિક્ખમેય્ય (સી॰ સ્યા॰)] વા સો, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસો ન વા નિક્ખમિ [નિક્ખમેય્ય (સી॰ સ્યા॰)], આપત્તિ પારાજિકસ્સા''તિ.

૧૪૬. તેન ખો પન સમયેન દ્વે ભિક્ખૂ સહાયકા હોન્તિ. એકો ભિક્ખુ ગામં પિણ્ડાય પાવિસિ. દુતિયો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ખાદનીયે ભાજીયમાને સહાયકસ્સ ભાગં ગહેત્વા તસ્સ વિસ્સસન્તો પરિભુઞ્જિ. સો જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ''અસ્સમણોસિ ત્વ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''કિં ચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''વિસ્સાસગ્ગાહો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, વિસ્સાસગ્ગાહે''તિ.

૧૪૭. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ ચીવરકમ્મં કરોન્તિ. સઙ્ઘસ્સ ખાદનીયે ભાજીયમાને સબ્બેસં પટિવિસા આહરિત્વા ઉપનિક્ખિત્તા હોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પટિવિસં અત્તનો મઞ્ઞમાનો પરિભુઞ્જિ. સો જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ''અસ્સમણોસિ ત્વ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''સકસઞ્ઞી અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સકસઞ્ઞિસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ ચીવરકમ્મં કરોન્તિ. સઙ્ઘસ્સ ખાદનીયે ભાજિયમાને અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પત્તેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પટિવિસો આહરિત્વા ઉપનિક્ખિત્તો હોતિ. પત્તસામિકો ભિક્ખુ અત્તનો

મઝ્ઝમાનો પરિભુઞ્જિ. સો જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સકસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

૧૪૮. તેન ખો પન સમયેન અમ્બચોરકા અમ્બં પાતેત્વા ભણ્ડિકં આદાય અગમંસુ. સામિકા તે ચોરકે અનુબન્ધિંસુ. ચોરકા સામિકે પસ્સિત્વા ભણ્ડિકં પાતેત્વા પલાયિંસુ. ભિક્ખૂ પંસુકૂલસઞ્ઞિનો પટિગ્ગહાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘કિંચિત્તા તુમ્હે, ભિક્ખવે’’તિ? ‘‘પંસુકૂલસઞ્ઞિનો મયં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન જમ્બુચોરકા… લબુજચોરકા… પનસચોરકા… તાલપક્કચોરકા… ઉચ્છુચોરકા… તિમ્બરૂસકચોરકા તિમ્બરૂસકે ઉચ્ચિનિત્વા ભણ્ડિકં આદાય અગમંસુ. સામિકા તે ચોરકે અનુબન્ધિંસુ. ચોરકા સામિકે પસ્સિત્વા ભણ્ડિકં પાતેત્વા પલાયિંસુ. ભિક્ખૂ પંસુકૂલસઞ્ઞિનો પટિગ્ગહાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અમ્બચોરકા અમ્બં પાતેત્વા ભણ્ડિકં આદાય અગમંસુ. સામિકા તે ચોરકે અનુબન્ધિંસુ. ચોરકા સામિકે પસ્સિત્વા ભણ્ડિકં પાતેત્વા પલાયિંસુ. ભિક્ખૂ – ‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’તિ, થેય્યચિત્તા પરિભુઞ્જિંસુ. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન જમ્બુચોરકા… લબુજચોરકા… પનસચોરકા… તાલપક્કચોરકા… ઉચ્છુચોરકા… તિમ્બરૂસકચોરકા તિમ્બરૂસકે ઉચ્ચિનિત્વા ભણ્ડિકં આદાય અગમંસુ. સામિકા તે ચોરકે અનુબન્ધિંસુ. ચોરકા સામિકે પસ્સિત્વા ભણ્ડિકં પાતેત્વા પલાયિંસુ. ભિક્ખૂ – ‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’તિ, થેય્યચિત્તા પરિભુઞ્જિંસુ. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ અમ્બં થેય્યચિત્તો અવહરિ… સઙ્ઘસ્સ જમ્બું… સઙ્ઘસ્સ લબુજં… સઙ્ઘસ્સ પનસં… સઙ્ઘસ્સ તાલપક્કં… સઙ્ઘસ્સ ઉચ્છું… સઙ્ઘસ્સ તિમ્બરૂસકં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૪૯. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પુપ્ફારામં ગન્ત્વા ઓચિતં પુપ્ફં પઞ્ચમાસગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પુપ્ફારામં ગન્ત્વા પુપ્ફં ઓચિનિત્વા પઞ્ચમાસગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૫૦. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગામકં ગચ્છન્તો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘આવુસો, તુય્હં ઉપટ્ઠાકકુલં વુત્તો વજ્જેમી’’તિ. સો ગન્ત્વા એકં સાટકં આહરાપેત્વા અત્તના પરિભુઞ્જિ. સો જાનિત્વા તં

ચોદેસિ – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, વુત્તો વજ્જેમીતિ વત્તબ્બો. યો વદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગામકં ગચ્છતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘આવુસો, મય્હં ઉપટ્ઠાકકુલં વુત્તો વજ્જેહી’’તિ. સો ગન્ત્વા યુગસાટકં આહરાપેત્વા એકં અત્તના પરિભુઞ્જિ, એકં તસ્સ ભિક્ખુનો અદાસિ. સો જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, વુત્તો વજ્જેહીતિ વત્તબ્બો. યો વદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગામકં ગચ્છન્તો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘આવુસો, તુય્હં ઉપટ્ઠાકકુલં વુત્તો વજ્જેમી’’તિ. સોપિ એવમાહ – ‘‘વુત્તો વજ્જેહી’’તિ. સો ગન્ત્વા આળ્હકં સપ્પિં તુલં ગુળં દોણં તણ્ડુલં આહરાપેત્વા અત્તના પરિભુઞ્જિ. સો જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, વુત્તો વજ્જેમીતિ વત્તબ્બો, ન ચ વુત્તો વજ્જેહીતિ વત્તબ્બો. યો વદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૧૫૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો મહગ્ઘં મણિં આદાય અઞ્ઞતરેન ભિક્ખુના સદ્ધિં અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્નો હોતિ. અથ ખો સો પુરિસો સુઙ્કટ્ઠાનં પસ્સિત્વા તસ્સ ભિક્ખુનો અજાનન્તસ્સ થવિકાય મણિં પક્ખિપિત્વા સુઙ્કટ્ઠાનં અતિક્કમિત્વા અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, જાનામી’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અજાનન્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો મહગ્ઘં મણિં આદાય અઞ્ઞતરેન ભિક્ખુના સદ્ધિં અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્નો હોતિ. અથ ખો સો પુરિસો સુઙ્કટ્ઠાનં પસ્સિત્વા ગિલાનાલયં કરિત્વા અત્તનો ભણ્ડિકં તસ્સ ભિક્ખુનો અદાસિ. અથ ખો સો પુરિસો સુઙ્કટ્ઠાનં અતિક્કમિત્વા તં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘આહર મે, ભન્તે, ભણ્ડિકં; નાહં અકલ્લકો’’તિ. ‘‘કિસ્સ પન ત્વં, આવુસો, એવરૂપં અકાસી’’તિ? અથ ખો સો પુરિસો તસ્સ ભિક્ખુનો એતમત્થં આરોચેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, જાનામી’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અજાનન્તસ્સા’’તિ.

૧૫૨. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સત્થેન સદ્ધિં અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્નો હોતિ. અઞ્ઞતરો પુરિસો તં ભિક્ખું આમિસેન ઉપલાપેત્વા સુઙ્કટ્ઠાનં પસ્સિત્વા મહગ્ઘં મણિં તસ્સ ભિક્ખુનો અદાસિ – ‘‘ઇમં, ભન્તે, મણિં સુઙ્કટ્ઠાનં અતિક્કામેહી’’તિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ તં મણિં સુઙ્કટ્ઠાનં અતિક્કામેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૫૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પાસે બન્ધં સૂકરં કારુઞ્ઞેન મુઞ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘કારુઞ્ઞાધિપ્પાયો અહં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, કારુઞ્ઞાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પાસે બન્ધં સૂકરં – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ, થેય્યચિત્તો મુઞ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પાસે બન્ધં મિગં કારુઞ્ઞેન મુઞ્ચિ... પાસે બન્ધં મિગં – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ, થેય્યચિત્તો મુઞ્ચિ ... કુમિને બન્ધે મચ્છે કારુઞ્ઞેન મુઞ્ચિ... કુમિને બન્ધે મચ્છે – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ થેય્યચિત્તો મુઞ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ યાને ભણ્ડં પસ્સિત્વા – ‘‘ઇતો ગણ્હન્તો પારાજિકો ભવિસ્સામી’’તિ, અતિક્કમિત્વા પવટ્ટેત્વા [પવત્તેત્વા (ક॰)] અગ્ગહેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં , ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કુललેન ઉક્ખિત્તં મંસપેસિં – ‘‘સામિકાનં દસ્સામી’’તિ અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અથેય્યચિત્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કુલલેન ઉક્ખિત્તં મંસપેસિં – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ, થેય્યચિત્તો અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૫૪. તેન ખો પન સમયેન મનુસ્સા ઉળુમ્પં બન્ધિત્વા અચિરવતિયા નદિયા ઓસારેન્તિ. બન્ધને છિન્ને કટ્ઠાનિ વિપ્પકિણ્ણાનિ અગમંસુ. ભિક્ખૂ પંસુકૂલસઞ્ઞિનો ઉત્તારેસું. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન મનુસ્સા ઉળુમ્પં બન્ધિત્વા અચિરવતિયા નદિયા ઓસારેન્તિ. બન્ધને છિન્ને કટ્ઠાનિ વિપ્પકિણ્ણાનિ અગમંસુ. ભિક્ખૂ – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ, થેય્યચિત્તા ઉત્તારેસું. સામિકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ગોપાલકો રુક્ખે સાટકં આલગ્ગેત્વા ઉચ્ચારં અગમાસિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પંસુકૂલસઞ્ઞી અગ્ગહેસિ . અથ ખો સો ગોપાલકો તં ભિક્ખું ચોદેસિ – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો નદિં તરન્તસ્સ રજકાનં હત્થતો મુત્તં સાટકં પાદે લગ્ગં હોતિ. સો ભિક્ખુ – ‘‘સામિકાનં દસ્સામી’’તિ અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અથેય્યચિત્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો નદિં તરન્તસ્સ રજકાનં હત્થતો મુત્તં સાટકં પાદે લગ્ગં હોતિ . સો ભિક્ખુ – ‘‘પુરે સામિકા પસ્સન્તી’’તિ, થેય્યચિત્તો અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણોસિ ત્વ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૫૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સપ્પિકુમ્ભિં પસ્સિત્વા થોકં થોકં પરિભુઞ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ સંવિદહિત્વા અગમંસુ – ‘‘ભણ્ડં અવહરિસ્સામા’’તિ. એકો ભણ્ડં અવહરિ. તે એવમાહંસુ – ‘‘ન મયં પારાજિકા. યો અવહટો સો પારાજિકો’’તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું... ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ સંવિદહિત્વા ભણ્ડં અવહરિત્વા ભાજેસું . તેહિ ભાજીયમાને એકમેકસ્સ પટિવિસો ન પઞ્ચમાસકો પૂરિ. તે એવમાહંસુ – ‘‘ન મયં પારાજિકા’’તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સાવત્થિયં દુબ્ભિક્ખે આપણિકસ્સ તણ્ડુલમુટ્ઠિં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સાવત્થિયં દુબ્ભિક્ખે આપણિકસ્સ મુગ્ગમુટ્ઠિં... માસમુટ્ઠિં... તિલમુટ્ઠિં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન સાવત્થિયં અન્ધવને ચોરકા ગાવિં હન્ત્વા મંસં ખાદિત્વા સેસકં પટિસામેત્વા અગમંસુ. ભિક્ખૂ પંસુકૂલસઞ્ઞિનો પટિગ્ગહાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. ચોરકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન સાવત્થિયં અન્ધવને ચોરકા સૂકરં હન્ત્વા મંસં ખાદિત્વા સેસકં પટિસામેત્વા અગમંસુ. ભિક્ખૂ પંસુકૂલસઞ્ઞિનો પટિગ્ગહાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. ચોરકા તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પંસુકૂલસઞ્ઞિસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તિણક્ખેત્તં ગન્ત્વા લૂતં તિણં પઞ્ચમાસગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તિણક્ખેત્તં ગન્ત્વા તિણં લાયિત્વા પઞ્ચમાસગ્ઘનકં થેય્યચિત્તો અવહરિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

૧૫૬. તેન ખો પન સમયેન આગન્તુકા ભિક્ખૂ સઙ્ઘસ્સ અમ્બં ભાજાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. આવાસિકા ભિક્ખૂ તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘કિંચિત્તા તુમ્હે, ભિક્ખવે’’તિ? ‘‘પરિભોગત્થાય [પરિભોગત્થા (સી॰)] મયં ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પરિભોગત્થાયા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આગન્તુકા ભિક્ખૂ સઙ્ઘસ્સ જમ્બું... સઙ્ઘસ્સ લબુજં... સઙ્ઘસ્સ પનસં... સઙ્ઘસ્સ તાલપક્કં... સઙ્ઘસ્સ ઉચ્છું... સઙ્ઘસ્સ તિમ્બરૂસકં ભાજાપેત્વા પરિભુઞ્જિંસુ. આવાસિકા ભિક્ખૂ તે ભિક્ખૂ ચોદેસું – ‘‘અસ્સમણાત્થ, તુમ્હે’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પરિભોગત્થાયા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અમ્બપાલકા ભિક્ખૂનં અમ્બફલં દેન્તિ. ભિક્ખૂ – ‘‘ગોપેતું ઇમે ઇસ્સરા, નયિમે દાતુ’’ન્તિ, કુક્કુચ્ચાયન્તા ન પટિગ્ગણ્હન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, ગોપકસ્સ

દાને''તિ.

તેન ખો પન સમયેન જમ્બુપાલકા... લબુજપાલકા... પનસપાલકા... તાલપક્કપાલકા... ઉચ્છુપાલકા... તિમ્બરૂસકપાલકા ભિક્ખૂનં તિમ્બરૂસકં દેન્તિ. ભિક્ખૂ – ''ગોપેતું ઇમે ઇસ્સરા, નયિમે દાતુ''ન્તિ, કુક્કુચ્ચાયન્તા ન પટિગ્ગણ્હન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, ગોપકસ્સ દાને''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ દારું તાવકાલિકં હરિત્વા અત્તનો વિહારસ્સ કુટ્ટં ઉપત્થમ્ભેસિ. ભિક્ખૂ તં ભિક્ખું ચોદેસું – ''અસ્સમણોસિ ત્વ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''તાવકાલિકો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, તાવકાલિકે''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ ઉદકં થેય્યચિત્તો અવહરિ... સઙ્ઘસ્સ મત્તિકં થેય્યચિત્તો અવહરિ... સઙ્ઘસ્સ પુઞ્જકિતં તિણં થેય્યચિત્તો અવહરિ... તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ પુઞ્જકિતં તિણં થેય્યચિત્તો ઝાપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ મઞ્ચં થેય્યચિત્તો અવહરિ... તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સઙ્ઘસ્સ પીઠં... સઙ્ઘસ્સ ભિસિં... સઙ્ઘસ્સ બિબ્બોહનં [બિમ્બોહનં (સી॰ સ્યા॰)] ... સઙ્ઘસ્સ કવાટં... સઙ્ઘસ્સ આલોકસન્ધિં... સઙ્ઘસ્સ ગોપાનસિં થેય્યચિત્તો અવહરિ... તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

૧૫૭. [ચૂળવ॰ ૩૨૪] તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ અઞ્ઞતરસ્સ ઉપાસકસ્સ વિહારપરિભોગં સેનાસનં અઞ્ઞત્ર પરિભુઞ્જન્તિ. અથ ખો સો ઉપાસકો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''કથઞ્હિ નામ ભદન્તા અઞ્ઞત્ર પરિભોગં અઞ્ઞત્ર પરિભુઞ્જિસ્સન્તી''તિ! ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''ન, ભિક્ખવે, અઞ્ઞત્ર પરિભોગો અઞ્ઞત્ર પરિભુઞ્જિતબ્બો. યો પરિભુઞ્જેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

[ચૂળવ॰ ૩૨૪] તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ ઉપોસથગ્ગમ્પિ સન્નિસજ્જમ્પિ હરિતું કુક્કુચ્ચાયન્તા છમાયં નિસીદન્તિ. ગત્તાનિપિ ચીવરાનિપિ પંસુકિતાનિ હોન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, તાવકાલિકં હરિતુ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન ચમ્પાયં થુલ્લનન્દાય ભિક્ખુનિયા અન્તેવાસિની ભિક્ખુની થુલ્લનન્દાય ભિક્ખુનિયા ઉપટ્ઠાકકુલં ગન્ત્વા – ''અય્યા ઇચ્છતિ તેકટુલયાગું પાતુ''ન્તિ, પચાપેત્વા હરિત્વા અત્તના પરિભુઞ્જિ. સા જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ''અસ્સમણીસિ ત્વ''ન્તિ. તસ્સા કુક્કુચ્ચં અહોસિ. અથ ખો સા ભિક્ખુની ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ સમ્પજાનમુસાવાદે પાચિત્તિયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન રાજગહે થુલ્લનન્દાય ભિક્ખુનિયા અન્તેવાસિની ભિક્ખુની થુલ્લનન્દાય ભિક્ખુનિયા ઉપટ્ઠાકકુલં ગન્ત્વા – ''અય્યા ઇચ્છતિ મધુગોળકં ખાદિતુ''ન્તિ, પચાપેત્વા હરિત્વા અત્તના પરિભુઞ્જિ. સા જાનિત્વા તં ચોદેસિ – ''અસ્સમણીસિ ત્વ''ન્તિ. તસ્સા કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ સમ્પજાનમુસાવાદે પાચિત્તિયસ્સા''તિ.

૧૫૮. તેન ખો પન સમયેન વેસાલિયં આયસ્મતો અજ્જુકસ્સ ઉપટ્ઠાકસ્સ ગહપતિનો દ્વે દારકા હોન્તિ – પુત્તો ચ ભાગિનેય્યો ચ. અથ ખો સો ગહપતિ આયસ્મન્તં અજ્જુકં એતદવોચ – ''ઇમં, ભન્તે, ઓકાસં યો ઇમેસં દ્વિન્નં દારકાનં સદ્ધો હોતિ પસન્નો તસ્સ આચિક્ખેય્યાસી''તિ [આચિક્ખેય્યાસીતિ સો કાલમકાસિ (સ્યા॰)]. તેન ખો પન સમયેન તસ્સ ગહપતિનો ભાગિનેય્યો સદ્ધો હોતિ પસન્નો. અથ ખો આયસ્મા અજ્જુકો તં ઓકાસં તસ્સ દારકસ્સ આચિક્ખિ. સો તેન સાપતેય્યેન કુટુમ્બઞ્ચ સણ્ઠપેસિ દાનઞ્ચ પટ્ઠપેસિ. અથ ખો તસ્સ ગહપતિનો પુત્તો આયસ્મન્તં આનન્દં એતદવોચ – ''કો નુ ખો, ભન્તે આનન્દ, પિતુનો દાયજ્જો – પુત્તો વા ભાગિનેય્યો વા''તિ? ''પુત્તો ખો, આવુસો, પિતુનો દાયજ્જો''તિ. ''અયં, ભન્તે, અય્યો અજ્જુકો અમ્હાકં સાપતેય્યં અમ્હાકં મેથુનકસ્સ આચિક્ખી''તિ. ''અસ્સમણો, આવુસો, આયસ્મા અજ્જુકો''તિ. અથ ખો આયસ્મા અજ્જુકો આયસ્મન્તં આનન્દં એતદવોચ – ''દેહિ મે, આવુસો આનન્દ, વિનિચ્છય''ન્તિ. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉપાલિ આયસ્મતો અજ્જુકસ્સ પક્ખો હોતિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપાલિ આયસ્મન્તં આનન્દં એતદવોચ – ''યો નુ ખો, આવુસો આનન્દ, સામિકેન 'ઇમં ઓકાસં ઇત્થન્નામસ્સ આચિક્ખેય્યાસી'તિ વુત્તો તસ્સ આચિક્ખતિ, કિં સો આપજ્જતી''તિ? ''ન, ભન્તે, કિઞ્ચિ આપજ્જતિ, અન્તમસો દુક્કટમત્તમ્પી''તિ. ''અયં, આવુસો, આયસ્મા અજ્જુકો સામિકેન – 'ઇમં ઓકાસં ઇત્થન્નામસ્સ આચિક્ખા'તિ વુત્તો તસ્સ આચિક્ખતિ; અનાપત્તિ, આવુસો, આયસ્મતો અજ્જુકસ્સા''તિ.

૧૫૯. તેન ખો પન સમયેન બારાણસિયં આયસ્મતો પિલિન્દવચ્છસ્સ ઉપટ્ઠાકકુલં ચોરેહિ ઉપદ્દુતં હોતિ. દ્વે ચ દારકા નીતા હોન્તિ. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો તે દારકે ઇદ્ધિયા આનેત્વા પાસાદે ઠપેસિ. મનુસ્સા તે દારકે પસ્સિત્વા – ''અય્યસ્સાયં પિલિન્દવચ્છસ્સ ઇદ્ધાનુભાવો''તિ, આયસ્મન્તે પિલિન્દવચ્છે અભિપ્પસીદિંસુ. ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો ચોરેહિ નીતે દારકે આનેસ્સતી''તિ! ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે [ઇદ્ધિમતો (સી॰), ઇદ્ધિમન્તસ્સ (સ્યા॰)], ઇદ્ધિમસ્સ ઇદ્ધિવિસયે''તિ.

૧૬૦. તેન ખો પન સમયેન દ્વે ભિક્ખૂ સહાયકા હોન્તિ – પણ્ડુકો ચ કપિલો ચ. એકો ગામકે વિહરતિ, એકો કોસમ્બિયં. અથ ખો તસ્સ ભિક્ખુનો ગામકા કોસમ્બિં ગચ્છન્તસ્સ અન્તરામગ્ગે નદિં તરન્તસ્સ સૂકરિકાનં હત્થતો મુત્તા મેદવટ્ટિ પાદે લગ્ગા હોતિ. સો ભિક્ખુ – ''સામિકાનં દસ્સામી''તિ અગ્ગહેસિ. સામિકા તં ભિક્ખું ચોદેસું – ''અસ્સમણોસિ ત્વ''ન્તિ. તં ઉત્તિણ્ણં ગોપાલિકા [અઞ્ઞતરા ગોપાલિકા (સી॰ સ્યા॰)] પસ્સિત્વા એતદવોચ – ''એહિ, ભન્તે, મેથુનં ધમ્મં પટિસેવા''તિ. સો – ''પકતિયાપાહં અસ્સમણો''તિ તસ્સા મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિત્વા કોસમ્બિં ગન્ત્વા ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં ઓરોચેસું. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, અદિન્નાદાને પારાજિકસ્સ; આપત્તિ મેથુનધમ્મસમાયોગે પારાજિકસ્સા''તિ.

૧૬૧. તેન ખો પન સમયેન સાગલાયં આયસ્મતો દળ્હિકસ્સ સદ્ધિવિહારિકો ભિક્ખુ અનભિરતિયા પીળિતો આપણિકસ્સ વેઠનં અવહરિત્વા આયસ્મન્તં દળ્હિકં એતદવોચ – ''અસ્સમણો અહં, ભન્તે, વિબ્ભમિસ્સામી''તિ. ''કિં તયા, આવુસો, કત''ન્તિ? સો તમત્થં આરોચેસિ. આહરાપેત્વા અગ્ઘાપેસિ. તં અગ્ઘાપેન્તં ન પઞ્ચમાસકે

અજ્ઝતિ . ‘‘અનાપત્તિ, આવુસો, પારાજિકસ્સા’’તિ. ધમ્મકથં અકાસિ. સો ભિક્ખુ અભિરમતીતિ [અભિરમીતિ (સી॰ સ્યા॰)].

દુતિયપારાજિકં સમત્તં.

૩. તતિયપારાજિકં

૧૬૨. [ઇદં વત્થુ સં॰ નિ॰ ૫.૯૮૫] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા વેસાલિયં વિહરતિ મહાવને કૂટાગારસાલાયં. તેન ખો પન સમયેન ભગવા ભિક્ખૂનં અનેકપરિયાયેન અસુભકથં કથેતિ, અસુભાય વણ્ણં ભાસતિ, અસુભભાવનાય વણ્ણં ભાસતિ, આદિસ્સ આદિસ્સ અસુભસમાપત્તિયા વણ્ણં ભાસતિ. અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘ઇચ્છામહં, ભિક્ખવે, અદ્ધમાસં પટિસલ્લીયિતું. નમ્હિ કેનચિ ઉપસઙ્કમિતબ્બો, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેના’’તિ. ‘‘એવં, ભન્તે’’તિ, ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો પટિસ્સુણિત્વા નાસ્સુધ કોચિ ભગવન્તં ઉપસઙ્કમતિ, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેન. ભિક્ખૂ – ‘‘ભગવા ખો અનેકપરિયાયેન અસુભકથં કથેતિ, અસુભાય વણ્ણં ભાસતિ, અસુભભાવનાય વણ્ણં ભાસતિ, આદિસ્સ આદિસ્સ અસુભસમાપત્તિયા વણ્ણં ભાસતી’’તિ (તે) [( ) (?) એવમુપરિપિ ઈદિસેસુ ઠાનેસુ] અનેકાકારવોકારં અસુભભાવનાનુયોગમનુયુત્તા વિહરન્તિ. તે સકેન કાયેન અટ્ટીયન્તિ હરાયન્તિ જિગુચ્છન્તિ. સેય્યથાપિ નામ ઇત્થી વા પુરિસો વા દહરો યુવા મણ્ડનકજાતિકો સીસંન્હાતો અહિકુણપેન વા કુક્કુરકુણપેન વા મનુસ્સકુણપેન વા કણ્ઠે આસત્તેન અટ્ટીયેય્ય હરાયેય્ય જિગુચ્છેય્ય, એવમેવ તે ભિક્ખૂ સકેન કાયેન અટ્ટીયન્તા હરાયન્તા જિગુચ્છન્તા અત્તનાપિ અત્તાનં જીવિતા વોરોપેન્તિ, અઞ્ઞમઞ્ઞમ્પિ જીવિતા વોરોપેન્તિ, મિગલણ્ડિકમ્પિ સમણકુત્તકં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ‘‘સાધુ નો, આવુસો, જીવિતા વોરોપેહિ . ઇદં તે પત્તચીવરં ભવિસ્સતી’’તિ. અથ ખો મિગલણ્ડિકો સમણકુત્તકો પત્તચીવરેહિ ભટો સમ્બહુલે ભિક્ખૂ જીવિતા વોરોપેત્વા લોહિતકં [લોહિતગતં (ક॰)] અસિં આદાય યેન વગ્ગુમુદા નદી તેનુપસઙ્કમિ.

૧૬૩. અથ ખો મિગલણ્ડિકસ્સ સમણકુત્તકસ્સ લોહિતકં તં અસિં ધોવન્તસ્સ અહુદેવ કુક્કુચ્ચં અહુ વિપ્પટિસારો – ‘‘અલાભા વત મે, ન વત મે લાભા; દુલ્લદ્ધં વત મે, ન વત મે સુલદ્ધં . બહું વત મયા અપુઞ્ઞં પસુતં, યોહં ભિક્ખૂ સીલવન્તે કલ્યાણધમ્મે જીવિતા વોરોપેસિ’’ન્તિ. અથ ખો અઞ્ઞતરા મારકાયિકા દેવતા અભિજ્જમાને ઉદકે આગન્ત્વા મિગલણ્ડિકં સમણકુત્તકં એતદવોચ – ‘‘સાધુ સાધુ સપ્પુરિસ, લાભા તે સપ્પુરિસ, સુલદ્ધં તે સપ્પુરિસ. બહું તયા સપ્પુરિસ પુઞ્ઞં પસુતં, યં ત્વં અતિણ્ણે તારેસી’’તિ. અથ ખો મિગલણ્ડિકો સમણકુત્તકો – ‘‘લાભા કિર મે, સુલદ્ધં કિર મે, બહું કિર મયા પુઞ્ઞં પસુતં, અતિણ્ણો કિરાહં તારેમી’’તિ તિણ્હં અસિં આદાય વિહારેન વિહારં પરિવેણેન પરિવેણં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેતિ – ‘‘કો અતિણ્ણો, કં તારેમી’’તિ? તત્થ યે તે ભિક્ખૂ અવીતરાગા તેસં તસ્મિં સમયે હોતિયેવ ભયં હોતિ છમ્ભિતત્તં હોતિ લોમહંસો. યે પન તે ભિક્ખૂ વીતરાગા તેસં તસ્મિં સમયે ન હોતિ ભયં ન હોતિ છમ્ભિતત્તં ન હોતિ લોમહંસો. અથ ખો મિગલણ્ડિકો સમણકુત્તકો એકમ્પિ ભિક્ખું એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, દ્વેપિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, તયોપિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, ચત્તારોપિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, પઞ્ચપિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, દસપિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, વીસમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, તિંસમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, ચત્તાલીસમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, પઞ્ઞાસમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ, સટ્ઠિમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ.

૧૬૪. અથ ખો ભગવા તસ્સ અદ્ધમાસસ્સ અચ્ચયેન પટિસલ્લાના વુટ્ઠિતો આયસ્મન્તં આનન્દં આમન્તેસિ – ‘‘કિં નુ ખો, આનન્દ, તનુભૂતો વિય ભિક્ખુસઙ્ઘો’’તિ? ‘‘તથા હિ પન, ભન્તે, ભગવા ભિક્ખૂનં અનેકપરિયાયેન અસુભકથં કથેતિ, અસુભાય વણ્ણં ભાસતિ, અસુભભાવનાય વણ્ણં ભાસતિ, આદિસ્સ આદિસ્સ અસુભસમાપત્તિયા વણ્ણં ભાસતિ. તે ચ, ભન્તે, ભિક્ખૂ – ‘ભગવા ખો અનેકપરિયાયેન અસુભકથં કથેતિ, અસુભાય વણ્ણં ભાસતિ, અસુભભાવનાય વણ્ણં ભાસતિ, આદિસ્સ આદિસ્સ અસુભસમાપત્તિયા વણ્ણં ભાસતી’તિ, તે અનેકાકારવોકારં અસુભભાવનાનુયોગમનુયુત્તા વિહરન્તિ. તે સકેન કાયેન અટ્ટીયન્તિ હરાયન્તિ જિગુચ્છન્તિ. સેય્યથાપિ નામ ઇત્થી વા પુરિસો વા દહરો યુવા મણ્ડનકજાતિકો સીસંન્હાતો અહિકુણપેન વા કુક્કુરકુણપેન વા મનુસ્સકુણપેન વા કણ્ઠે આસત્તેન અટ્ટીયેય્ય હરાયેય્ય જિગુચ્છેય્ય, એવમેવ તે ભિક્ખૂ સકેન કાયેન અટ્ટીયન્તા હરાયન્તા જિગુચ્છન્તા અત્તનાપિ અત્તાનં જીવિતા વોરોપેન્તિ, અઞ્ઞમઞ્ઞમ્પિ જીવિતા વોરોપેન્તિ, મિગલણ્ડિકમ્પિ સમણકુત્તકં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ‘સાધુ નો, આવુસો, જીવિતા વોરોપેહિ. ઇદં તે પત્તચીવરં ભવિસ્સતી’તિ. અથ ખો, ભન્તે, મિગલણ્ડિકો સમણકુત્તકો પત્તચીવરેહિ ભટો એકમ્પિ ભિક્ખું એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ...પે॰... સટ્ઠિમ્પિ ભિક્ખૂ એકાહેન જીવિતા વોરોપેસિ. સાધુ, ભન્તે, ભગવા અઞ્ઞં પરિયાયં આચિક્ખતુ યથાયં ભિક્ખુસઙ્ઘો અઞ્ઞાય સણ્ઠહેય્યા’’તિ. ‘‘તેનહાનન્દ, યાવતિકા ભિક્ખૂ વેસાલિં ઉપનિસ્સાય વિહરન્તિ તે સબ્બે ઉપટ્ઠાનસાલાયં સન્નિપાતેહી’’તિ . ‘‘એવં, ભન્તે’’તિ, ખો આયસ્મા આનન્દો ભગવતો પટિસ્સુણિત્વા યાવતિકા ભિક્ખૂ વેસાલિં ઉપનિસ્સાય વિહરન્તિ તે સબ્બે ઉપટ્ઠાનસાલાયં સન્નિપાતેત્વા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં એતદવોચ – ‘‘સન્નિપતિતો, ભન્તે ભિક્ખુસઙ્ઘો; યસ્સ દાનિ, ભન્તે, ભગવા કાલં મઞ્ઞતી’’તિ.

૧૬૫. અથ ખો ભગવા યેન ઉપટ્ઠાનસાલા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. નિસજ્જ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘અયમ્પિ ખો, ભિક્ખવે, આનાપાનસ્સતિસમાધિ ભાવિતો બહુલીકતો સન્તો ચેવ પણીતો ચ અસેચનકો ચ સુખો ચ વિહારો ઉપ્પન્નુપ્પન્ને ચ પાપકે અકુસલે ધમ્મે ઠાનસો અન્તરધાપેતિ વૂપસમેતિ. સેય્યથાપિ, ભિક્ખવે, ગિમ્હાનં પચ્છિમે માસે ઉહતં [ઊહતં (ક॰)] રજોજલ્લં તમેનં મહા અકાલમેઘો ઠાનસો અન્તરધાપેતિ વૂપસમેતિ, એવમેવ ખો, ભિક્ખવે, આનાપાનસ્સતિસમાધિ ભાવિતો બહુલીકતો સન્તો ચેવ પણીતો ચ અસેચનકો ચ સુખો ચ વિહારો ઉપ્પન્નુપ્પન્ને ચ પાપકે અકુસલે ધમ્મે ઠાનસો અન્તરધાપેતિ વૂપસમેતિ. કથં ભાવિતો ચ, ભિક્ખવે, આનાપાનસ્સતિસમાધિ કથં બહુલીકતો સન્તો ચેવ પણીતો ચ અસેચનકો ચ સુખો ચ વિહારો ઉપ્પન્નુપ્પન્ને ચ પાપકે અકુસલે ધમ્મે ઠાનસો અન્તરધાપેતિ વૂપસમેતિ? ઇધ, ભિક્ખવે, ભિક્ખુ અરઞ્ઞગતો વા રુક્ખમૂલગતો વા સુઞ્ઞાગારગતો વા નિસીદતિ પલ્લઙ્કં આભુજિત્વા ઉજું કાયં પણિધાય પરિમુખં સતિં ઉપટ્ઠપેત્વા. સો સતોવ અસ્સસતિ સતો પસ્સસતિ. દીઘં વા અસ્સસન્તો દીઘં અસ્સસામીતિ પજાનાતિ, દીઘં વા પસ્સસન્તો દીઘં પસ્સસામીતિ પજાનાતિ. રસ્સં વા અસ્સસન્તો રસ્સં અસ્સસામીતિ પજાનાતિ, રસ્સં વા પસ્સસન્તો રસ્સં પસ્સસામીતિ પજાનાતિ. સબ્બકાયપ્પટિસંવેદી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. સબ્બકાયપ્પટિસંવેદી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પસ્સમ્ભયં કાયસઙ્ખારં અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પસ્સમ્ભયં કાયસઙ્ખારં પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પીતિપ્પટિસંવેદી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પીતિપ્પટિસંવેદી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. સુખપ્પટિસંવેદી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. સુખપ્પટિસંવેદી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. ચિત્તસઙ્ખારપ્પટિસંવેદી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. ચિત્તસઙ્ખારપ્પટિસંવેદી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પસ્સમ્ભયં ચિત્તસઙ્ખારં અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પસ્સમ્ભયં ચિત્તસઙ્ખારં પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. ચિત્તપ્પટિસંવેદી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. ચિત્તપ્પટિસંવેદી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. અભિપ્પમોદયં ચિત્તં...પે॰... સમાદહં ચિત્તં...પે॰... વિમોચયં ચિત્તં...પે॰... અનિચ્ચાનુપસ્સી...પે॰... વિરાગાનુપસ્સી...પે॰...

નિરોધાનુપસ્સી…પે॰… પટિનિસ્સગ્ગાનુપસ્સી અસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. પટિનિસ્સગ્ગાનુપસ્સી પસ્સસિસ્સામીતિ સિક્ખતિ. એવં ભાવિતો ખો, ભિક્ખવે, આનાપાનસ્સતિસમાધિ એવં બહુલીકતો સન્તો ચેવ પણીતો ચ અસેચનકો ચ સુખો ચ વિહારો ઉપ્પન્નુપ્પન્ને ચ પાપકે અકુસલે ધમ્મે ઠાનસો અન્તરધાપેતિ વૂપસમેતી''તિ.

૧૬૬. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા ભિક્ખૂ પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ અત્તનાપિ અત્તાનં જીવિતા વોરોપેન્તિ, અઞ્ઞમઞ્ઞમ્પિ જીવિતા વોરોપેન્તિ મિગલણ્ડિકમ્પિ સમણકુત્તકં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – 'સાધુ નો, આવુસો , જીવિતા વોરોપેહિ, ઇદં તે પત્તચીવરં ભવિસ્સતી'''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, ભિક્ખવે, તેસં ભિક્ખૂનં અનનુલોમિકં અપ્પટિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ અત્તનાપિ અત્તાનં જીવિતા વોરોપેસ્સન્તિ, અઞ્ઞમઞ્ઞમ્પિ જીવિતા વોરોપેસ્સન્તિ, મિગલણ્ડિકમ્પિ સમણકુત્તકં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વક્ખન્તિ – 'સાધુ નો, આવુસો, જીવિતા વોરોપેહિ, ઇદં તે પત્તચીવરં ભવિસ્સતી'તિ. નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૧૬૭. ''યો પન ભિક્ખુ સઞ્ચિચ્ચ મનુસ્સવિગ્ગહં જીવિતા વોરોપેય્ય સત્થહારકં વાસ્સ પરિયેસેય્ય, અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો''તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૧૬૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ઉપાસકો ગિલાનો હોતિ. તસ્સ પજાપતિ અભિરૂપા હોતિ દસ્સનીયા પાસાદિકા. છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ તસ્સા ઇત્થિયા પટિબદ્ધચિત્તા હોન્તિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયાનં ભિક્ખૂનં એતદહોસિ – ''સચે ખો સો, આવુસો , ઉપાસકો જીવિસ્સતિ ન મયં તં ઇત્થિં લભિસ્સામ. હન્દ મયં, આવુસો, તસ્સ ઉપાસકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણેમા''તિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ યેન સો ઉપાસકો તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ઉપાસકં એતદવોચું – ''ત્વં ખોસિ, ઉપાસક, કતકલ્યાણો કતકુસલો કતભીરુત્તાણો અકતપાપો અકતલુદ્દો અકતકિબ્બિસો. કતં તયા કલ્યાણં, અકતં તયા પાપં . કિં તુય્હિમિના પાપકેન દુજ્જીવિતેન! મતં તે જીવિતા સેય્યો. ઇતો ત્વં કાલઙ્કતો કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા સુગતિં સગ્ગં લોકં ઉપપજ્જિસ્સસિ. તત્થ દિબ્બેહિ પઞ્ચહિ કામગુણેહિ સમપ્પિતો સમઙ્ગીભૂતો પરિચારેસ્સસી''તિ.

૧૬૯. અથ ખો સો ઉપાસકો – ''સચ્ચં ખો અય્યા આહંસુ. અહઞ્હિ કતકલ્યાણો કતકુસલો કતભીરુત્તાણો અકતપાપો અકતલુદ્દો અકતકિબ્બિસો. કતં મયા કલ્યાણં, અકતં મયા પાપં . કિં મય્હિમિના પાપકેન દુજ્જીવિતેન! મતં મે જીવિતા સેય્યો. ઇતો અહં કાલઙ્કતો કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા સુગતિં સગ્ગં લોકં ઉપપજ્જિસ્સામિ. તત્થ દિબ્બેહિ પઞ્ચહિ કામગુણેહિ સમપ્પિતો સમઙ્ગીભૂતો પરિચારેસ્સામી''તિ, સો અસપ્પાયાનિ ચેવ ભોજનાનિ ભુઞ્જિ અસપ્પાયાનિ ચ ખાદનીયાનિ ખાદિ અસપ્પાયાનિ ચ સાયનીયાનિ સાયિ અસપ્પાયાનિ ચ પાનાનિ પિવિ. તસ્સ અસપ્પાયાનિ ચેવ ભોજનાનિ ભુઞ્જતો અસપ્પાયાનિ ચ ખાદનીયાનિ ખાદતો અસપ્પાયાનિ ચ સાયનીયાનિ સાયતો અસપ્પાયાનિ ચ પાનાનિ પિવતો ખરો આબાધો ઉપ્પજ્જિ. સો તેનેવ આબાધેન કાલમકાસિ. તસ્સ પજાપતિ ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો. ઇમે હિ નામ ધમ્મચારિનો સમચારિનો બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા પટિજાનિસ્સન્તિ! નત્થિ ઇમેસં સામઞ્ઞં નત્થિ ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, નટ્ઠં ઇમેસં સામઞ્ઞં નટ્ઠં ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, કુતો ઇમેસં

સામઞ્ઞં કુતો ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, અપગતા ઇમે સામઞ્ઞા અપગતા ઇમે બ્રહ્મઞ્ઞા. ઇમે મે સામિકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણેસું. ઇમેહિ મે સામિકો મારિતો''તિ. અઞ્ઞેપિ મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો. ઇમે હિ નામ ધમ્મચારિનો સમચારિનો બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા પટિજાનિસ્સન્તિ! નત્થિ ઇમેસં સામઞ્ઞં નત્થિ ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, નટ્ઠં ઇમેસં સામઞ્ઞં નટ્ઠં ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, કુતો ઇમેસં સામઞ્ઞં કુતો ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, અપગતા ઇમે સામઞ્ઞા અપગતા ઇમે બ્રહ્મઞ્ઞા. ઇમે ઉપાસકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણેસું. ઇમેહિ ઉપાસકો મારિતો''તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ઉપાસકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણિસ્સન્તી''તિ!

૧૭૦. અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું... પે॰... ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, ઉપાસકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસા, અનનુલોમિકં અપ્પટિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, ઉપાસકસ્સ મરણવણ્ણં સંવણ્ણિસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૧૭૧. **''યો પન ભિક્ખુ સઞ્ચિચ્ચ મનુસ્સવિગ્ગહં જીવિતા વોરોપેય્ય સત્થહારકં વાસ્સ પરિયેસેય્ય મરણવણ્ણં વા સંવણ્ણેય્ય મરણાય વા સમાદપેય્ય – 'અમ્ભો પુરિસ, કિં તુય્હિમિના પાપકેન દુજ્જીવિતેન, મતં તે જીવિતા સેય્યો'તિ, ઇતિ ચિત્તમનો ચિત્તસઙ્કપ્પો અનેકપરિયાયેન મરણવણ્ણં વા સંવણ્ણેય્ય, મરણાય વા સમાદપેય્ય, અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો''તિ.**

૧૭૨. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

સઞ્ચિચ્ચાતિ જાનન્તો સઞ્જાનન્તો ચેચ્ચ અભિવિતરિત્વા વીતિક્કમો.

મનુસ્સવિગ્ગહો નામ યં માતુકુચ્છિસ્મિં પઠમં ચિત્તં ઉપ્પન્નં પઠમં વિઞ્ઞાણં પાતુભૂતં, યાવ મરણકાલા એત્થન્તરે એસો મનુસ્સવિગ્ગહો નામ.

જીવિતા વોરોપેય્યાતિ જીવિતિન્દ્રિયં ઉપચ્છિન્દતિ ઉપરોધેતિ સન્તતિં વિકોપેતિ.

સત્થહારકં વાસ્સ પરિયેસેય્યાતિ અસિં વા સત્તિં વા ભેણ્ડિં વા [ભેન્દિં વા (ક॰)] લગુળં વા [સૂલંવા લગુળંવા (સ્યા॰)] પાસાણં વા સત્થં વા વિસં વા રજ્જું વા.

મરણવણ્ણં વા સંવણ્ણેય્યાતિ જીવિતે આદીનવં દસ્સેતિ, મરણે વણ્ણં ભણતિ.

મરણાય વા સમાદપેય્યાતિ સત્થં વા આહર, વિસં વા ખાદ, રજ્જુયા વા ઉબ્બન્ધિત્વા કાલઙ્કરોહીતિ.

અમ્ભો પુરિસાતિ આલપનાધિવચનમેતં.

કિં તુય્હિમિના પાપકેન દુજ્જીવિતેનાતિ પાપકં નામ જીવિતં અડ્ઢાનં જીવિતં ઉપાદાય દલિદ્દાનં જીવિતં પાપકં લામકં, સધનાનં જીવિતં ઉપાદાય અધનાનં જીવિતં પાપકં, દેવાનં જીવિતં ઉપાદાય મનુસ્સાનં જીવિતં પાપકં .

દુજ્જીવિતં નામ હત્થચ્છિન્નસ્સ પાદચ્છિન્નસ્સ હત્થપાદચ્છિન્નસ્સ કણ્ણચ્છિન્નસ્સ નાસચ્છિન્નસ્સ કણ્ણનાસચ્છિન્નસ્સ, ઇમિના ચ પાપકેન ઇમિના ચ દુજ્જીવિતેન મતં તે જીવિતા સેય્યોતિ.

ઇતિ ચિત્તમનોતિ યં ચિત્તં તં મનો, યં મનો તં ચિત્તં.

ચિત્તસઙ્કપ્પોતિ મરણસઞ્ઞી મરણચેતનો મરણાધિપ્પાયો.

અનેકપરિયાયેનાતિ ઉચ્ચાવચેહિ આકારેહિ.

મરણવણ્ણં વા સંવણ્ણેય્યાતિ જીવિતે આદીનવં દસ્સેતિ, મરણે વણ્ણં ભણતિ – ‘‘ઇતો ત્વં કાલઙ્કતો કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા સુગતિં સગ્ગં લોકં ઉપપજ્જિસ્સસિ, તત્થ દિબ્બેહિ પઞ્ચહિ કામગુણેહિ સમપ્પિતો સમઙ્ગીભૂતો પરિચારેસ્સસી’’તિ.

મરણાય વા સમાદપેય્યાતિ સત્થં વા આહર, વિસં વા ખાદ, રજ્જુયા વા ઉબ્બન્ધિત્વા કાલઙ્કરોહિ, સોબ્ભે વા નરકે વા પપાતે વા પપતાતિ.

અયમ્પીતિ પુરિમે ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

પારાજિકો હોતીતિ સેય્યથાપિ નામ પુથુસિલા દ્વિધા ભિન્ના [દ્વેધા ભિન્ના (સ્યા॰)] અપ્પટિસન્ધિકા હોતિ, એવમેવ ભિક્ખુ સઞ્ચિચ્ચ મનુસ્સવિગ્ગહં જીવિતા વોરોપેત્વા અસ્સમણો હોતિ અસક્યપુત્તિયો. તેન વુચ્ચતિ – ‘પારાજિકો હોતી’તિ.

અસંવાસોતિ સંવાસો નામ એકકમ્મં એકુદ્દેસો સમસિક્ખતા – એસો સંવાસો નામ. સો તેન સદ્ધિં નત્થિ, તેન વુચ્ચતિ અસંવાસોતિ.

૧૭૩. સામં, અધિટ્ઠાય, દૂતેન, દૂતપરંપરાય, વિસક્કિયેન દૂતેન, ગતપચ્ચાગતેન દૂતેન, અરહો રહોસઞ્ઞી, રહો અરહોસઞ્ઞી, અરહો અરહોસઞ્ઞી, રહો રહોસઞ્ઞી કાયેન સંવણ્ણેતિ, વાચાય સંવણ્ણેતિ, કાયેન વાચાય સંવણ્ણેતિ, દૂતેન સંવણ્ણેતિ, લેખાય સંવણ્ણેતિ, ઓપાતં અપસ્સેનં, ઉપનિક્ખિપનં, ભેસજ્જં, રૂપૂપહારો, સદ્દૂપહારો, ગન્ધૂપહારો, રસૂપહારો, ફોટ્ઠબ્બૂપહારો, ધમ્મૂપહારો, આચિક્ખના, અનુસાસની, સઙ્કેતકમ્મં, નિમિત્તકમ્મન્તિ.

૧૭૪. **સામ**ન્તિ સયં હનતિ કાયેન વા કાયપટિબદ્ધેન વા નિસ્સગ્ગિયેન વા.

અધિટ્ઠાયાતિ અધિટ્ઠહિત્વા આણાપેતિ – ‘‘એવં વિજ્ઝ, એવં પહર, એવં ઘાતેહી’’તિ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં મઞ્ઞમાનો તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં જીવિતા વોરોપેત્તિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. વધકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં જીવિતા વોરોપેતિ; મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ, વધકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામસ્સ પાવદ – ‘ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામસ્સ પાવદતુ – ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેતૂ’’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ઇતરસ્સ આરોચેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. વધકો પટિગ્ગણ્હાતિ, મૂલટ્ઠસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. સો તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ સબ્બેસં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામસ્સ પાવદ – ‘ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામસ્સ પાવદતુ – ઇત્થન્નામો ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેતૂ’’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો અઞ્ઞં આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. વધકો પટિગ્ગણ્હાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં જીવિતા વોરોપેતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ; આણાપકસ્સ ચ વધકસ્સ ચ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ગન્ત્વા પુન પચ્ચાગચ્છતિ – ‘‘નાહં સક્કોમિ તં જીવિતા વોરોપેતુ’’ન્તિ. સો પુન આણાપેતિ – ‘‘યદા સક્કોસિ તદા તં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી ન સાવેતિ – ‘‘મા ઘાતેહી’’તિ. સો તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી સાવેતિ – ‘‘મા ઘાતેહી’’તિ. સો – ‘‘આણત્તો અહં તયા’’તિ તં જીવિતા વોરોપેતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ. વધકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભિક્ખુ ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો આણાપેત્વા વિપ્પટિસારી સાવેતિ – ‘‘મા ઘાતેહી’’તિ. સો સાધૂતિ ઓરમતિ, ઉભિન્નં અનાપત્તિ.

૧૭૫. અરહો રહોસઞ્ઞી ઉલ્લપતિ – ‘‘અહો ઇત્થન્નામો હતો અસ્સા’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. રહો અરહોસઞ્ઞી ઉલ્લપતિ – ‘‘અહો ઇત્થન્નામો હતો અસ્સા’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અરહો અરહોસઞ્ઞી ઉલ્લપતિ – ‘‘અહો ઇત્થન્નામો હતો અસ્સા’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ . રહો રહોસઞ્ઞી ઉલ્લપતિ – ‘‘અહો ઇત્થન્નામો હતો અસ્સા’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

કાયેન સંવણ્ણેતિ નામ કાયેન વિકારં કરોતિ – ‘‘યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તાય સંવણ્ણનાય મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

વાચાય સંવણ્ણેતિ નામ વાચાય ભણતિ – ‘‘યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તાય સંવણ્ણનાય મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

કાયેન વાચાય સંવણ્ણેતિ નામ કાયેન ચ વિકારં કરોતિ, વાચાય ચ ભણતિ – ‘‘યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તાય સંવણ્ણનાય મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

દૂતેન સંવણ્ણેતિ નામ દૂતસ્સ સાસનં આરોચેતિ – ‘‘યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દૂતસ્સ સાસનં સુત્વા મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૭૬. **લેખાય સંવણ્ણેતિ** નામ લેખં છિન્દતિ – ‘‘યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી’’તિ, અક્ખરક્ખરાય આપત્તિ દુક્કટસ્સ. લેખં પસ્સિત્વા મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ઓપાતં નામ મનુસ્સં ઉદ્દિસ્સ ઓપાતં ખનતિ – ‘‘પપતિત્વા મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પપતિતે દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. અનોદિસ્સ ઓપાતં ખનતિ – ‘‘યો કોચિ પપતિત્વા મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. મનુસ્સો તસ્મિં પપતતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પપતિતે દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ , આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. યક્ખો વા પેતો વા તિરચ્છાનગતમનુસ્સવિગ્ગહો વા તસ્મિં પપતતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પપતિતે દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. મરતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તિરચ્છાનગતો તસ્મિં પપતતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પપતિતે દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પાચિત્તિયસ્સ.

૧૭૭. **અપસ્સેનં** નામ અપસ્સેને સત્થં વા ઠપેતિ વિસેન વા મક્ખેતિ દુબ્બલં વા કરોતિ સોબ્ભે વા નરકે વા પપાતે વા ઠપેતિ – ‘‘પપતિત્વા મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સત્થેન વા વિસેન વા પપતિતેન વા દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ , આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ઉપનિક્ખિપનં નામ અસિં વા સત્તિં વા ભેણ્ડિં વા લગુળં વા પાસાણં વા સત્થં વા વિસં વા રજ્જું વા ઉપનિક્ખિપતિ – ‘‘ઇમિના મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ‘‘તેન મરિસ્સામી’’તિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ભેસજ્જં નામ સપ્પિં વા નવનીતં વા તેલં વા મધું વા ફાણિતં વા દેતિ – ‘‘ઇમં સાયિત્વા મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સાયિતે દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૭૮. **રૂપૂપહારો** નામ અમનાપિકં રૂપં ઉપસંહરતિ ભયાનકં ભેરવં – ‘‘ઇમં પસ્સિત્વા ઉત્તસિત્વા મરિસ્સતી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં પસ્સિત્વા ઉત્તસતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મનાપિકં રૂપં ઉપસંહરતિ [ઉપસંહરતિ પેમનીયં હદયઙ્ગમં (સ્યા॰)] – ‘‘ઇમં પસ્સિત્વા અલાભકેન સુસ્સિત્વા

મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં પસ્સિત્વા અલાભકેન સુસ્સતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

સદ્દૂપહારો નામ અમનાપિકં સદ્દં ઉપસંહરતિ ભયાનકં ભેરવં – ''ઇમં સુત્વા ઉત્તસિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સુત્વા ઉત્તસતિ , આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મનાપિકં સદ્દં ઉપસંહરતિ પેમનીયં હદયઙ્ગમં – ''ઇમં સુત્વા અલાભકેન સુસ્સિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સુત્વા અલાભકેન સુસ્સતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ , આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ગન્ધૂપહારો નામ અમનાપિકં ગન્ધં ઉપસંહરતિ જેગુચ્છં પાટિકુલ્યં [પટિકૂલં (?)] – ''ઇમં ઘાયિત્વા જેગુચ્છતા પાટિકુલ્યતા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં ઘાયિતે જેગુચ્છતા પાટિકુલ્યતા દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મનાપિકં ગન્ધં ઉપસંહરતિ – ''ઇમં ઘાયિત્વા અલાભકેન સુસ્સિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં ઘાયિત્વા અલાભકેન સુસ્સતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

રસૂપહારો નામ અમનાપિકં રસં ઉપસંહરતિ જેગુચ્છં પાટિકુલ્યં [પટિકૂલં (?)] – ''ઇમં સાયિત્વા જેગુચ્છતા પાટિકુલ્યતા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સાયિતે જેગુચ્છતા પાટિકુલ્યતા દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મનાપિકં રસં ઉપસંહરતિ – ''ઇમં સાયિત્વા અલાભકેન સુસ્સિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સાયિત્વા અલાભકેન સુસ્સતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ફોટ્ઠબ્બૂપહારો નામ અમનાપિકં ફોટ્ઠબ્બં ઉપસંહરતિ દુક્ખસમ્ફસ્સં ખરસમ્ફસ્સં – ''ઇમિના ફુટ્ઠો મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન ફુટ્ઠસ્સ દુક્ખા વેદના ઉપ્પજ્જતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. મનાપિકં ફોટ્ઠબ્બં ઉપસંહરતિ સુખસમ્ફસ્સં મુદુસમ્ફસ્સં – ''ઇમિના ફુટ્ઠો અલાભકેન સુસ્સિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન ફુટ્ઠો અલાભકેન સુસ્સતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

ધમ્મૂપહારો નામ નેરયિકસ્સ નિરયકથં કથેતિ – ''ઇમં સુત્વા ઉત્તસિત્વા મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સુત્વા ઉત્તસતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ. કલ્યાણકમ્મસ્સ સગ્ગકથં કથેતિ – ''ઇમં સુત્વા અધિમુત્તો મરિસ્સતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તં સુત્વા અધિમુત્તો મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૧૭૯. આચિક્ખના નામ પુટ્ઠો ભણતિ – ''એવં મરસ્સુ. યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તાય આચિક્ખનાય મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

અનુસાસની નામ અપુટ્ઠો ભણતિ – ''એવં મરસ્સુ. યો એવં મરતિ સો ધનં વા લભતિ યસં વા લભતિ સગ્ગં વા ગચ્છતી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તાય અનુસાસનિયા મરિસ્સામીતિ દુક્ખં વેદનં ઉપ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. મરતિ, આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

સક્કેતકમ્મં નામ સક્કેતં કરોતિ પુરેભત્તં વા પચ્છાભત્તં વા રત્તિં વા દિવા વા – ‘‘તેન સક્કેતેન તં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન સક્કેતેન તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ. તં સક્કેતં પુરે વા પચ્છા વા તં જીવિતા વોરોપેતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ, વધકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

નિમિત્તકમ્મં નામ નિમિત્તં કરોતિ – ‘‘અક્ખિં વા નિખણિસ્સામિ ભમુકં વા ઉક્ખિપિસ્સામિ સીસં વા ઉક્ખિપિસ્સામિ, તેન નિમિત્તેન તં જીવિતા વોરોપેહી’’તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તેન નિમિત્તેન તં જીવિતા વોરોપેતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં પારાજિકસ્સ. તં નિમિત્તં પુરે વા પચ્છા વા તં જીવિતા વોરોપેતિ, મૂલટ્ઠસ્સ અનાપત્તિ, વધકસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

અનાપત્તિ અસઞ્ચિચ્ચ અજાનન્તસ્સ નમરણાધિપ્પાયસ્સ ઉમ્મત્તકસ્સ [ઉમ્મત્તકસ્સ ખિત્તચિત્તસ્સ વેદનાટ્ટસ્સ (સ્યા॰)] આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકમ્હિ પઠમભાણવારો નિટ્ઠિતો.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

સંવણ્ણના નિસીદન્તો, મુસલોદુક્ખલેન ચ;
વુડ્ઢપબ્બજિતાભિસન્નો, અગ્ગવીમંસનાવિસં.

તયો ચ વત્થુકમ્મેહિ, ઇટ્ઠકાહિપરે તયો;
વાસી ગોપાનસી ચેવ, અટ્ટકોતરણં પતિ.

સેદં નત્થુઞ્ચ સમ્બાહો, ન્હાપનબ્ભઞ્જનેન ચ;
ઉટ્ઠાપેન્તો નિપાતેન્તો, અન્નપાનેન મારણં.

જારગબ્ભો સપત્તી ચ, માતા પુત્તં ઉભો વધિ;
ઉભો ન મિય્યરે મદ્દા, તાપં વઞ્ઝા વિજાયિની.

પતોદં નિગ્ગહે યક્ખો, વાળયક્ખઞ્ચ પાહિણિ;
તં મઞ્ઞમાનો પહરિ, સગ્ગઞ્ચ નિરયં ભણે.

આળવિયા તયો રુક્ખા, દાયેહિ અપરે તયો;
મા કિલમેસિ ન તુય્હં, તક્કં સોવીરકેન ચાતિ.

વિનીતવત્થુ

૧૮૦. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ કારુઞ્ઞેન મરણવણ્ણં સંવણ્ણેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો મયં પારાજિકં આપત્તિં આપન્ના’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘આપત્તિં તુમ્હે, ભિક્ખવે, આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ પીઠકે પિલોતિકાય પટિચ્છન્નં દારકં નિસીદન્તો ઓત્થરિત્વા મારેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, અપ્પટિવેક્ખિત્વા આસને નિસીદિતબ્બં; યો નિસીદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ભત્તગ્ગે અન્તરઘરે આસનં પઞ્ઞપેન્તો મુસલે ઉસ્સિતે એકં મુસલં અગ્ગહેસિ. દુતિયો મુસલો પરિપતિત્વા અઞ્ઞતરસ્સ દારકસ્સ મત્થકે અવત્થાસિ. સો કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘અસઞ્ચિચ્ચ અહં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ભત્તગ્ગે અન્તરઘરે આસનં પઞ્ઞપેન્તો ઉદુક્ખલભણ્ડિકં અક્કમિત્વા પવટ્ટેસિ. અઞ્ઞતરં દારકં ઓત્થરિત્વા મારેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન પિતાપુત્તા ભિક્ખૂસુ પબ્બજિતા હોન્તિ. કાલે આરોચિતે પુત્તો પિતરં એતદવોચ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, સઙ્ઘો તં પતિમાનેતી’’તિ પિટ્ઠિયં ગહેત્વા પણામેસિ. સો પપતિત્વા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, મરણાધિપ્પાયો’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન પિતાપુત્તા ભિક્ખૂસુ પબ્બજિતા હોન્તિ. કાલે આરોચિતે પુત્તો પિતરં એતદવોચ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, સઙ્ઘો તં પતિમાનેતી’’તિ મરણાધિપ્પાયો પિટ્ઠિયં ગહેત્વા પણામેસિ. સો પપતિત્વા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન પિતાપુત્તા ભિક્ખૂસુ પબ્બજિતા હોન્તિ. કાલે આરોચિતે પુત્તો પિતરં એતદવોચ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, સઙ્ઘો તં પતિમાનેતી’’તિ મરણાધિપ્પાયો પિટ્ઠિયં ગહેત્વા પણામેસિ. સો પપતિત્વા ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૧૮૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ભુઞ્જન્તસ્સ મંસં કણ્ઠે વિલગ્ગં હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તસ્સ ભિક્ખુનો ગીવાયં પહારં અદાસિ. સલોહિતં મંસં પતિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ભુઞ્જન્તસ્સ મંસં કણ્ઠે વિલગ્ગં હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો તસ્સ ભિક્ખુનો ગીવાયં પહારં અદાસિ. સલોહિતં મંસં પતિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ . તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ભુઞ્જન્તસ્સ મંસં કણ્ઠે વિલગ્ગં હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો તસ્સ ભિક્ખુનો ગીવાયં પહારં અદાસિ. સલોહિતં મંસં પતિ. સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ વિસગતં પિણ્ડપાતં લભિત્વા પટિક્કમનં હરિત્વા ભિક્ખૂનં અગ્ગકારિકં અદાસિ. તે ભિક્ખૂ કાલમકંસુ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ?

‘‘નાહં, ભગવા, જાનામી’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અજાનન્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વીમંસાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો વિસં અદાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘વીમંસાધિપ્પાયો અહં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૧૮૨. તેન ખો પન સમયેન આળવકા [આળવિકા (સ્યા॰)] ભિક્ખૂ વિહારવત્થું કરોન્તિ . અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા સિલં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમેન ભિક્ખુના દુગ્ગહિતા સિલા હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે અવત્થાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ વિહારવત્થું કરોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા સિલં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે સિલં મુઞ્ચિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ…પે॰… સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ વિહારસ્સ કુટ્ટં ઉટ્ઠાપેન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા ઇટ્ઠકં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમેન ભિક્ખુના દુગ્ગહિતા ઇટ્ઠકા હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે અવત્થાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપતિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ વિહારસ્સ કુટ્ટં ઉટ્ઠાપેન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા ઇટ્ઠકં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે ઇટ્ઠકં મુઞ્ચિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ…પે॰… સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૧૮૩. તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા વાસિં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમેન ભિક્ખુના દુગ્ગહિતા વાસી હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે અવત્થાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા વાસિં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે વાસિં મુઞ્ચિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ…પે॰… સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા ગોપાનસિં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમેન ભિક્ખુના દુગ્ગહિતા ગોપાનસી હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે અવત્થાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અસઞ્ચિચ્ચા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હેટ્ઠા હુત્વા ગોપાનસિં ઉચ્ચારેસિ. ઉપરિમો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો હેટ્ઠિમસ્સ ભિક્ખુનો મત્થકે ગોપાનસિં મુઞ્ચિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ…પે॰… સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તા અટ્ટકં બન્ધન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, અત્રટ્ઠિતો બન્ધાહી''તિ. સો તત્રટ્ઠિતો બન્ધન્તો પરિપતિત્વા કાલમકાસિ . તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''નાહં, ભગવા, મરણાધિપ્પાયો''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તા અટ્ટકં બન્ધન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, અત્રટ્ઠિતો બન્ધાહી''તિ. સો તત્રટ્ઠિતો બન્ધન્તો પરિપતિત્વા કાલમકાસિ...પે॰... પરિપતિત્વા ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વિહારં છાદેત્વા ઓતરતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, ઇતો ઓતરાહી''તિ. સો તેન ઓતરન્તો પરિપતિત્વા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ વિહારં છાદેત્વા ઓતરતિ . અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, ઇતો ઓતરાહી''તિ. સો તેન ઓતરન્તો પરિપતિત્વા કાલમકાસિ...પે॰... પરિપતિત્વા ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અનભિરતિયા પીળિતો ગિજ્ઝકૂટં પબ્બતં અભિરુહિત્વા પપાતે પપતન્તો અઞ્ઞતરં વિલીવકારં ઓત્થરિત્વા મારેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, અત્તાનં પાતેતબ્બં. યો પાતેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ગિજ્ઝકૂટં પબ્બતં અભિરુહિત્વા દવાય સિલં પવિજ્ઝિંસુ. સા અઞ્ઞતરં ગોપાલકં ઓત્થરિત્વા મારેસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, દવાય સિલા પવિજ્ઝિતબ્બા. યો પવિજ્ઝેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

૧૮૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ સેદેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ . તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા સેદેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ....પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો સીસાભિતાપો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ નત્થું અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો સીસાભિતાપો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા નત્થું અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે,

પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ સમ્બાહેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા સમ્બાહેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખુ ન્હાપેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા ન્હાપેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ તેલેન અબ્ભઞ્જિંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા તેલેન અબ્ભઞ્જિંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૧૮૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ ઉટ્ઠાપેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા ઉટ્ઠાપેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ .

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ નિપાતેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા નિપાતેસું. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ અન્નં અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા અઞ્ઞં અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખુ પાનં અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તસ્સ ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા પાનં અદંસુ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે , પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૧૮૬. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી પવુત્થપતિકા જારેન ગબ્ભિની હોતિ. સા કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''ઇઙ્ઘાય્ય ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ. ''સુટ્ઠુ, ભગિની''તિ તસ્સા ગબ્ભપાતનં અદાસિ. દારકો કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ પુરિસસ્સ દ્વે પજાપતિયો હોન્તિ – એકા વઞ્ઝા, એકા વિજાયિની. વઞ્ઝા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''સચે સા, ભન્તે, વિજાયિસ્સતિ સબ્બસ્સ કુટુમ્બસ્સ ઇસ્સરા ભવિસ્સતિ. ઇઙ્ઘાય્ય, તસ્સા ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ .''સુટ્ઠુ, ભગિની''તિ તસ્સા ગબ્ભપાતનં અદાસિ. દારકો કાલમકાસિ, માતા ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ પુરિસસ્સ દ્વે પજાપતિયો હોન્તિ – એકા વઞ્ઝા, એકા વિજાયિની. વઞ્ઝા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''સચે સા, ભન્તે, વિજાયિસ્સતિ સબ્બસ્સ કુટુમ્બસ્સ ઇસ્સરા ભવિસ્સતિ. ઇઙ્ઘાય્ય, તસ્સા ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ. ''સુટ્ઠુ, ભગિની''તિ તસ્સા ગબ્ભપાતનં અદાસિ. માતા કાલમકાસિ, દારકો ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ પુરિસસ્સ દ્વે પજાપતિયો હોન્તિ – એકા વઞ્ઝા , એકા વિજાયિની. વઞ્ઝા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''સચે સા, ભન્તે, વિજાયિસ્સતિ સબ્બસ્સ કુટુમ્બસ્સ ઇસ્સરા ભવિસ્સતિ. ઇઙ્ઘાય્ય, તસ્સા ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ. ''સુટ્ઠુ, ભગિની''તિ તસ્સા ગબ્ભપાતનં અદાસિ. ઉભો કાલમકંસુ...પે॰... ઉભો ન કાલમકંસુ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૧૮૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ગબ્ભિની ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''ઇઙ્ઘાય્ય, ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ. ''તેન હિ, ભગિનિ, મદ્દસ્સૂ''તિ. સા મદ્દાપેત્વા ગબ્ભં પાતેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ગબ્ભિની ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''ઇઙ્ઘાય્ય, ગબ્ભપાતનં જાનાહી''તિ. ''તેન હિ, ભગિનિ, તાપેહી''તિ. સા તાપેત્વા ગબ્ભં પાતેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા વઞ્ઝા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘ઇઙ્ઘાય્ય, ભેસજ્જં જાનાહિ યેનાહં વિજાયેય્ય’’ન્તિ. ‘‘સુટ્ઠુ, ભગિની’’તિ તસ્સા ભેસજ્જં અદાસિ . સા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા વિજાયિની ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘ઇઙ્ઘાય્ય, ભેસજ્જં જાનાહિ યેનાહં ન વિજાયેય્ય’’ન્તિ. ‘‘સુટ્ઠુ, ભગિની’’તિ તસ્સા ભેસજ્જં અદાસિ. સા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ‘‘અનાપત્તિ , ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ સત્તરસવગ્ગિયં ભિક્ખું અઙ્ગુલિપતોદકેન હાસેસું. સો ભિક્ખુ ઉત્તન્તો અનસ્સાસકો કાલમકાસિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સા’’તિ [પારાજિકસ્સ, આપત્તિ પાચિત્તિયસ્સાતિ (સ્યા॰)].

તેન ખો પન સમયેન સત્તરસવગ્ગિયા ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયં ભિક્ખું કમ્મં કરિસ્સામાતિ ઓત્થરિત્વા મારેસું. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભૂતવેજ્જકો ભિક્ખુ યક્ખં જીવિતા વોરોપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું વાળયક્ખવિહારં પાહેસિ. તં યક્ખા જીવિતા વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું વાળયક્ખવિહારં પાહેસિ. તં યક્ખા જીવિતા વોરોપેસું...પે॰... તં યક્ખા જીવિતા ન વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ .

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું વાળકન્તારં પાહેસિ . તં વાળા જીવિતા વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું વાળકન્તારં પાહેસિ. તં વાળા જીવિતા વોરોપેસું...પે॰... તં વાળા જીવિતા ન વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું ચોરકન્તારં પાહેસિ. તં ચોરા જીવિતા વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું ચોરકન્તારં પાહેસિ. તં ચોરા જીવિતા વોરોપેસું...પે॰... તં ચોરા જીવિતા ન વોરોપેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૧૮૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તં મઞ્ઞમાનો તં જીવિતા વોરોપેસિ...પે॰... તં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં જીવિતા વોરોપેસિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો તં જીવિતા વોરોપેસિ...પે॰... અઞ્ઞં મઞ્ઞમાનો અઞ્ઞં જીવિતા વોરોપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અમનુસ્સેન ગહિતો હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તસ્સ ભિક્ખુનો પહારં અદાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ , નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અમનુસ્સેન ગહિતો હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો તસ્સ ભિક્ખુનો પહારં અદાસિ. સો ભિક્ખુ કાલમકાસિ...પે॰... સો ભિક્ખુ ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કલ્યાણકમ્મસ્સ સગ્ગકથં કથેસિ. સો અધિમુત્તો કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો કલ્યાણકમ્મસ્સ સગ્ગકથં કથેસિ. સો અધિમુત્તો કાલમકાસિ...પે॰... સો અધિમુત્તો ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ નેરયિકસ્સ નિરયકથં કથેસિ. સો ઉત્તસિત્વા કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો નેરયિકસ્સ નિરયકથં કથેસિ. સો ઉત્તસિત્વા કાલમકાસિ...પે॰... સો ઉત્તસિત્વા ન કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૧૮૯. તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તા રુક્ખં છિન્દન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, અત્રટ્ઠિતો છિન્દાહી''તિ. તં તત્રટ્ઠિતં છિન્દન્તં રુક્ખો ઓત્થરિત્વા મારેસિ . તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ નવકમ્મં કરોન્તા રુક્ખં છિન્દન્તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મરણાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''આવુસો, અત્રટ્ઠિતો છિન્દાહી''તિ. તં તત્રટ્ઠિતં છિન્દન્તં રુક્ખો ઓત્થરિત્વા મારેસિ...પે॰... રુક્ખો ઓત્થરિત્વા ન મારેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૧૯૦. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ દાયં આલિમ્પેસું [આળિમ્પેસું (સ્યા॰ ક॰)]; મનુસ્સા દડ્ઢા કાલમકંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, નમરણાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ મરણાધિપ્પાયા દાયં આલિમ્પેસું. મનુસ્સા દડ્ઢા કાલમકંસુ...પે॰... મનુસ્સા દડ્ઢા ન કાલમકંસુ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ

થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૧૯૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ આઘાતનં ગન્ત્વા ચોરઘાતં એતદવોચ – ‘‘આવુસો, માયિમં કિલમેસિ. એકેન પહારેન જીવિતા વોરોપેહી’’તિ. ‘‘સુટ્ઠુ, ભન્તે’’તિ એકેન પહારેન જીવિતા વોરોપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ આઘાતનં ગન્ત્વા ચોરઘાતં એતદવોચ – ‘‘આવુસો, માયિમં કિલમેસિ . એકેન પહારેન જીવિતા વોરોપેહી’’તિ. સો – ‘‘નાહં તુય્હં વચનં કરિસ્સામી’’તિ તં જીવિતા વોરોપેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૧૯૨. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો ઞાતિઘરે હત્થપાદચ્છિન્નો ઞાતકેહિ સમ્પરિકિણ્ણો હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તે મનુસ્સે એતદવોચ – ‘‘આવુસો, ઇચ્છથ ઇમસ્સ મરણ’’ન્તિ? ‘‘આમ, ભન્તે, ઇચ્છામા’’તિ. ‘‘તેન હિ તક્કં પાયેથા’’તિ. તે તં તક્કં પાયેસું. સો કાલમકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો કુલઘરે હત્થપાદચ્છિન્નો ઞાતકેહિ સમ્પરિકિણ્ણો હોતિ. અઞ્ઞતરા ભિક્ખુની તે મનુસ્સે એતદવોચ – ‘‘આવુસો, ઇચ્છથ ઇમસ્સ મરણ’’ન્તિ? ‘‘આમય્યે, ઇચ્છામા’’તિ. ‘‘તેન હિ લોણસોવીરકં પાયેથા’’તિ. તે તં લોણસોવીરકં પાયેસું. સો કાલમકાસિ. તસ્સા કુક્કુચ્ચં અહોસિ. અથ ખો સા ભિક્ખુની ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘આપત્તિં સા, ભિક્ખવે, ભિક્ખુની આપન્ના પારાજિક’’ન્તિ.

તતિયપારાજિકં સમત્તં.

૪. ચતુત્થપારાજિકં

૧૯૩. [ઇદં વત્થુ પાચિ॰ ૬૭] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા વેસાલિયં વિહરતિ મહાવને કૂટાગારસાલાયં. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા સન્દિટ્ઠા સમ્ભત્તા ભિક્ખૂ વગ્ગુમુદાય નદિયા તીરે વસ્સં ઉપગચ્છિંસુ. તેન ખો પન સમયેન વજ્જી દુબ્ભિક્ખા હોતિ દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. અથ ખો તેસં ભિક્ખૂનં એતદહોસિ – ‘‘એતરહિ ખો વજ્જી દુબ્ભિક્ખા દ્વીહિતિકા સેતટ્ઠિકા સલાકાવુત્તા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. કેન નુ ખો મયં ઉપાયેન સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસેય્યામ, ન ચ પિણ્ડકેન કિલમેય્યામા’’તિ? એકચ્ચે એવમાહંસુ – ‘‘હન્દ મયં, આવુસો, ગિહીનં કમ્મન્તં અધિટ્ઠેમ, એવં તે અમ્હાકં દાતું મઞ્ઞિસ્સન્તિ. એવં મયં સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિસ્સામ, ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિસ્સામા’’તિ. એકચ્ચે એવમાહંસુ – ‘‘અલં, આવુસો, કિં ગિહીનં કમ્મન્તં અધિટ્ઠિતેન! હન્દ મયં , આવુસો, ગિહીનં દૂતેય્યં હરામ, એવં તે અમ્હાકં દાતું મઞ્ઞિસ્સન્તિ. એવં મયં સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિસ્સામ, ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિસ્સામા’’તિ. એકચ્ચે એવમાહંસુ – ‘‘અલં, આવુસો, કિં ગિહીનં કમ્મન્તં અધિટ્ઠિતેન! કિં ગિહીનં દૂતેય્યં હટેન! હન્દ મયં, આવુસો, ગિહીનં અઞ્ઞમઞ્ઞસ્સ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મસ્સ વણ્ણં ભાસિસ્સામ – ‘અસુકો ભિક્ખુ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભી, અસુકો ભિક્ખુ દુતિયસ્સ ઝાનસ્સ લાભી, અસુકો ભિક્ખુ તતિયસ્સ ઝાનસ્સ લાભી, અસુકો ભિક્ખુ ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભી, અસુકો ભિક્ખુ સોતાપન્નો, અસુકો ભિક્ખુ

સકદાગામી, અસુકો ભિક્ખુ અનાગામી, અસુકો ભિક્ખુ અરહા, અસુકો ભિક્ખુ તેવિજ્જો, અસુકો ભિક્ખુ છળભિઞ્ઞો'તિ. એવં તે અમ્હાકં દાતું મઞ્ઞિસ્સન્તિ. એવં મયં સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિસ્સામ, ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિસ્સામા''તિ. ''એસોયેવ ખો, આવુસો, સેય્યો યો અમ્હાકં ગિહીનં અઞ્ઞમઞ્ઞસ્સ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મસ્સ વણ્ણો ભાસિતો''તિ.

૧૯૪. અથ ખો તે ભિક્ખૂ ગિહીનં અઞ્ઞમઞ્ઞસ્સ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મસ્સ વણ્ણં ભાસિંસુ – ''અસુકો ભિક્ખુ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભી...પે॰... અસુકો ભિક્ખુ છળભિઞ્ઞો''તિ. અથ ખો તે મનુસ્સા – ''લાભા વત નો, સુલદ્ધં વત નો, યેસં વત નો એવરૂપા ભિક્ખૂ વસ્સં ઉપગતા; ન વત નો ઇતો પુબ્બે એવરૂપા ભિક્ખૂ વસ્સં ઉપગતા યથયિમે ભિક્ખૂ સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા''તિ, તે ન તાદિસાનિ ભોજનાનિ અત્તના પરિભુઞ્જન્તિ માતાપિતૂનં દેન્તિ પુત્તદારસ્સ દેન્તિ દાસકમ્મકરપોરિસસ્સ દેન્તિ મિત્તામચ્ચાનં દેન્તિ ઞાતિસાલોહિતાનં દેન્તિ, યાદિસાનિ ભિક્ખૂનં દેન્તિ. તે ન તાદિસાનિ ખાદનીયાનિ સાયનીયાનિ પાનાનિ અત્તના ખાદન્તિ સાયન્તિ પિવન્તિ માતાપિતૂનં દેન્તિ પુત્તદારસ્સ દેન્તિ દાસકમ્મકરપોરિસસ્સ દેન્તિ મિત્તામચ્ચાનં દેન્તિ ઞાતિસાલોહિતાનં દેન્તિ, યાદિસાનિ ભિક્ખૂનં દેન્તિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ વણ્ણવા અહેસું પીણિન્દ્રિયા પસન્નમુખવણ્ણા વિપ્પસન્નછવિવણ્ણા.

આચિણ્ણં ખો પનેતં વસ્સંવુટ્ઠાનં ભિક્ખૂનં ભગવન્તં દસ્સનાય ઉપસઙ્કમિતું. અથ ખો તે ભિક્ખૂ વસ્સંવુટ્ઠા તેમાસચ્ચયેન સેનાસનં સંસામેત્વા પત્તચીવરં આદાય યેન વેસાલી તેન પક્કમિંસુ. અનુપુબ્બેન યેન વેસાલી મહાવનં કૂટાગારસાલા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિંસુ.

તેન ખો પન સમયેન દિસાસુ વસ્સંવુટ્ઠા ભિક્ખૂ કિસા હોન્તિ લૂખા દુબ્બણ્ણા ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતા ધમનિસન્થતગત્તા; વગ્ગુમુદાતીરિયા પન ભિક્ખૂ વણ્ણવા હોન્તિ પીણિન્દ્રિયા પસન્નમુખવણ્ણા વિપ્પસન્નછવિવણ્ણા. આચિણ્ણં ખો પનેતં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં આગન્તુકેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં પટિસમ્મોદિતું. અથ ખો ભગવા વગ્ગુમુદાતીરિયે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''કચ્ચિ, ભિક્ખવે, ખમનીયં કચ્ચિ યાપનીયં કચ્ચિ સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિત્થ ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિત્થા''તિ? ''ખમનીયં, ભગવા, યાપનીયં, ભગવા. સમગ્ગા ચ મયં, ભન્તે, સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિમ્હા, ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિમ્હા''તિ. જાનન્તાપિ તથાગતા પુચ્છન્તિ, જાનન્તાપિ ન પુચ્છન્તિ...પે॰... દ્વીહાકારેહિ બુદ્ધા ભગવન્તો ભિક્ખૂ પટિપુચ્છન્તિ – ધમ્મં વા દેસેસ્સામ, સાવકાનં વા સિક્ખાપદં પઞ્ઞાપેસ્સામાતિ. અથ ખો ભગવા વગ્ગુમુદાતીરિયે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''યથા કથં પન તુમ્હે, ભિક્ખવે, સમગ્ગા સમ્મોદમાના અવિવદમાના ફાસુકં વસ્સં વસિત્થ ન ચ પિણ્ડકેન કિલમિત્થા''તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું – ''કચ્ચિ પન વો, ભિક્ખવે, ભૂત''ન્તિ? ''અભૂતં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસા, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, ઉદરસ્સ કારણા ગિહીનં અઞ્ઞમઞ્ઞસ્સ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મસ્સ વણ્ણં ભાસિસ્સથ! વરં તુમ્હેહિ, મોઘપુરિસા, તિણ્હેન ગોવિકન્તનેન [ગોવિકત્તનેન (સી॰ ક॰)] કુચ્છિં પરિકન્તો, ન ત્વેવ ઉદરસ્સ કારણા ગિહીનં અઞ્ઞમઞ્ઞસ્સ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મસ્સ વણ્ણો ભાસિતો! તં કિસ્સ હેતુ? તતો નિદાનઞ્હિ, મોઘપુરિસા, મરણં વા નિગચ્છેય્ય મરણમત્તં વા દુક્ખં, ન ત્વેવ તપ્પચ્ચયા કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય. ઇતો નિદાનઞ્ચ ખો, મોઘપુરિસા, કાયસ્સ ભેદા પરં મરણા અપાયં દુગ્ગતિં વિનિપાતં નિરયં ઉપપજ્જેય્ય. નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય''...પે॰... વિગરહિત્વા ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ –

૧૯૫. ‘‘પઞ્ચિમે, ભિક્ખવે, મહાચોરા સન્તો સંવિજ્જમાના લોકસ્મિં. કતમે પઞ્ચ? ઇધ, ભિક્ખવે, એકચ્ચસ્સ મહાચોરસ્સ એવં હોતિ – ‘કુદાસ્સુ નામાહં સતેન વા સહસ્સેન વા પરિવુતો ગામનિગમરાજધાનીસુ આહિણ્ડિસ્સામિ હનન્તો ઘાતેન્તો છિન્દન્તો છેદાપેન્તો પચન્તો પાચેન્તો’તિ! સો અપરેન સમયેન સતેન વા સહસ્સેન વા પરિવુતો ગામનિગમરાજધાનીસુ આહિણ્ડતિ હનન્તો ઘાતેન્તો છિન્દન્તો છેદાપેન્તો પચન્તો પાચેન્તો. એવમેવ ખો, ભિક્ખવે, ઇધેકચ્ચસ્સ પાપભિક્ખુનો એવં હોતિ – ‘કુદાસ્સુ નામાહં સતેન વા સહસ્સેન વા પરિવુતો ગામનિગમરાજધાનીસુ ચારિકં ચરિસ્સામિ સક્કતો ગરુકતો માનિતો પૂજિતો અપચિતો ગહટ્ઠાનઞ્ચેવ પબ્બજિતાનઞ્ચ, લાભી ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારાન’ન્તિ ! સો અપરેન સમયેન સતેન વા સહસ્સેન વા પરિવુતો ગામનિગમરાજધાનીસુ ચારિકં ચરતિ સક્કતો ગરુકતો માનિતો પૂજિતો અપચિતો ગહટ્ઠાનઞ્ચેવ પબ્બજિતાનઞ્ચ, લાભી ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારાનં. અયં, ભિક્ખવે, પઠમો મહાચોરો સન્તો સંવિજ્જમાનો લોકસ્મિં.

‘‘પુન ચપરં, ભિક્ખવે, ઇધેકચ્ચો પાપભિક્ખુ તથાગતપ્પવેદિતં ધમ્મવિનયં પરિયાપુણિત્વા અત્તનો દહતિ. અયં, ભિક્ખવે, દુતિયો મહાચોરો સન્તો સંવિજ્જમાનો લોકસ્મિં.

‘‘પુન ચપરં, ભિક્ખવે, ઇધેકચ્ચો પાપભિક્ખુ સુદ્ધં બ્રહ્મચારિં પરિસુદ્ધં બ્રહ્મચરિયં ચરન્તં અમૂલકેન અબ્રહ્મચરિયેન અનુદ્ધંસેતિ. અયં, ભિક્ખવે, તતિયો મહાચોરો સન્તો સંવિજ્જમાનો લોકસ્મિં.

‘‘પુન ચપરં, ભિક્ખવે, ઇધેકચ્ચો પાપભિક્ખુ યાનિ તાનિ સઙ્ઘસ્સ ગરુભણ્ડાનિ ગરુપરિક્ખારાનિ, સેય્યથિદં – આરામો આરામવત્થુ વિહારો વિહારવત્થુ મઞ્ચો પીઠં ભિસિ બિમ્બોહનં [બિમ્બોહનં (સી॰ સ્યા॰)] લોહકુમ્ભી લોહભાણકં લોહવારકો લોહકટાહં વાસી પરસુ [ફરસુ (સી॰ સ્યા॰)] કુઠારી કુદાલો નિખાદનં વલ્લિ વેળુ મુઞ્જં પબ્બજં તિણં મત્તિકા દારુભણ્ડં મત્તિકાભણ્ડં, તેહિ ગિહીં સઙ્ગણ્હાતિ ઉપલાપેતિ. અયં, ભિક્ખવે, ચતુત્થો મહાચોરો સન્તો સંવિજ્જમાનો લોકસ્મિં.

‘‘સદેવકે, ભિક્ખવે, લોકે સમારકે સબ્રહ્મકે સસ્સમણબ્રાહ્મણિયા પજાય સદેવમનુસ્સાય અયં અગ્ગો મહાચોરો યો અસન્તં અભૂતં ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. તં કિસ્સ હેતુ? થેય્યાય વો, ભિક્ખવે, રટ્ઠપિણ્ડો ભુત્તો’’તિ.

[સં॰ નિ॰ ૧.૩૫] અઞ્ઞથા સન્તમત્તાનં, અઞ્ઞથા યો પવેદયે;
નિકચ્ચ કિતવસ્સેવ, ભુત્તં થેય્યેન તસ્સ તં.

[ધ॰ પ॰ ૩૦૭ ધમ્મપદેપિ] કાસાવકણ્ઠા બહવો, પાપધમ્મા અસઞ્ઞતા;
પાપા પાપેહિ કમ્મેહિ, નિરયં તે ઉપપજ્જરે.

[ધ॰ પ॰ ૩૦૭ ધમ્મપદેપિ] સેય્યો અયોગુળો ભુત્તો, તત્તો અગ્ગિસિખૂપમો;
યઞ્ચે ભુઞ્જેય્ય દુસ્સીલો, રટ્ઠપિણ્ડં અસઞ્ઞતોતિ.

અથ ખો ભગવા તે વગ્ગુમુદાતીરિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા દુબ્ભરતાય દુપ્પોસતાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

“યો પન ભિક્ખુ અનભિજાનં ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં અત્તુપનાયિકં અલમરિયઞાણદસ્સનં સમુદાચરેય્ય – ‘ઇતિ જાનામિ ઇતિ પસ્સામી’તિ, તતો અપરેન સમયેન સમનુગ્ગાહીયમાનો વા અસમનુગ્ગાહીયમાનો વા આપન્નો વિસુદ્ધાપેક્ખો એવં વદેય્ય – ‘અજાનમેવં, આવુસો, અવચં જાનામિ , અપસ્સં પસ્સામિ. તુચ્છં મુસા વિલપિ’ન્તિ, અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો”તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૧૯૬. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ અદિટ્ઠે દિટ્ઠસઞ્ઞિનો અપત્તે પત્તસઞ્ઞિનો અનધિગતે અધિગતસઞ્ઞિનો અસચ્છિકતે સચ્છિકતસઞ્ઞિનો અધિમાનેન અઞ્ઞં બ્યાકરિંસુ. તેસં અપરેન સમયેન રાગાયપિ ચિત્તં નમતિ દોસાયપિ ચિત્તં નમતિ મોહાયપિ ચિત્તં નમતિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં. મયઞ્ચમ્હ અદિટ્ઠે દિટ્ઠસઞ્ઞિનો અપત્તે પત્તસઞ્ઞિનો અનધિગતે અધિગતસઞ્ઞિનો અસચ્છિકતે સચ્છિકતસઞ્ઞિનો, અધિમાનેન અઞ્ઞં બ્યાકરિમ્હા. કચ્ચિ નુ ખો મયં પારાજિકં આપત્તિં આપન્ના’’તિ? તે આયસ્મતો આનન્દસ્સ એતમત્થં આરોચેસું. આયસ્મા આનન્દો ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘હોન્તિ યે તે, આનન્દ [હોન્તિ યેવાનન્દ (સ્યા॰), હોન્તિ તે આનન્દ (સી॰)], ભિક્ખૂ અદિટ્ઠે દિટ્ઠસઞ્ઞિનો અપત્તે પત્તસઞ્ઞિનો અનધિગતે અધિગતસઞ્ઞિનો અસચ્છિકતે સચ્છિકતસઞ્ઞિનો અધિમાનેન અઞ્ઞં બ્યાકરોન્તિ. તઞ્ચ ખો એતં અબ્બોહારિક’’ન્તિ.

‘‘એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૧૯૭. **“યો પન ભિક્ખુ અનભિજાનં ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં અત્તુપનાયિકં અલમરિયઞાણદસ્સનં સમુદાચરેય્ય – ‘ઇતિ જાનામિ ઇતિ પસ્સામી’તિ, તતો અપરેન સમયેન સમનુગ્ગાહીયમાનો વા અસમનુગ્ગાહીયમાનો વા આપન્નો વિસુદ્ધાપેક્ખો એવં વદેય્ય – ‘અજાનમેવં, આવુસો, અવચં જાનામિ, અપસ્સં પસ્સામિ. તુચ્છં મુસા વિલપિ’ન્તિ, અઞ્ઞત્ર અધિમાના, અયમ્પિ પારાજિકો હોતિ અસંવાસો”તિ.**

૧૯૮. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

અનભિજાનન્તિ અસન્તં અભૂતં અસંવિજ્જમાનં અજાનન્તો અપસ્સન્તો અત્તનિ કુસલં ધમ્મં – અત્થિ મે કુસલો ધમ્મોતિ.

[પાચિ॰ ૭૦] **ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો** નામ ઝાનં વિમોક્ખો [વિમોક્ખં (સી॰ સ્યા॰)] સમાધિ સમાપત્તિ ઞાણદસ્સનં મગ્ગભાવના ફલસચ્છિકિરિયા કિલેસપ્પહાનં વિનીવરણતા ચિત્તસ્સ સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ.

અત્તુપનાયિકન્તિ તે વા કુસલે ધમ્મે અત્તનિ ઉપનેતિ અત્તાનં વા તેસુ કુસલેસુ ધમ્મેસુ ઉપનેતિ.

ઞાણન્તિ તિસ્સો વિજ્જા. **દસ્સન**ન્તિ યં ઞાણં તં દસ્સનં. યં દસ્સનં તં ઞાણં.

સમુદાચરેય્યાતિ આરોચેય્ય ઇત્થિયા વા પુરિસસ્સ વા ગહટ્ઠસ્સ વા પબ્બજિતસ્સ વા.

ઇતિ જાનામિ ઇતિ પસ્સામીતિ જાનામહં એતે ધમ્મે, પસ્સામહં એતે ધમ્મે અત્થિ ચ એતે ધમ્મા મયિ, અહઞ્ચ એતેસુ ધમ્મેસુ સન્દિસ્સામીતિ.

તતો અપરેન સમયેનાતિ યસ્મિં ખણે સમુદાચિણ્ણં હોતિ તં ખણં તં લયં તં મુહુત્તં વીતિવત્તે.

સમનુગ્ગાહીયમાનોતિ યં વત્થુ પટિઞ્ઞાતં હોતિ તસ્મિં વત્થુસ્મિં સમનુગ્ગાહીયમાનો – ''કિન્તે અધિગતં, કિન્તિ તે અધિગતં, કદા તે અધિગતં, કત્થ તે અધિગતં, કતમે તે કિલેસા પહીના, કતમેસં ત્વં ધમ્માનં લાભી''તિ.

અસમનુગ્ગાહીયમાનોતિ ન કેનચિ વુચ્ચમાનો.

આપન્નોતિ પાપિચ્છો ઇચ્છાપકતો અસન્તં અભૂતં ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપિત્વા પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો હોતિ.

વિસુદ્ધાપેક્ખોતિ ગિહી વા હોતુકામો ઉપાસકો વા હોતુકામો આરામિકો વા હોતુકામો સામણેરો વા હોતુકામો.

અજાનમેવં , આવુસો, અવચં – જાનામિ, અપસ્સં પસ્સામીતિ નાહં એતે ધમ્મે જાનામિ, નાહં એતે ધમ્મે પસ્સામિ, નત્થિ ચ એતે ધમ્મા મયિ, ન ચાહં એતેસુ ધમ્મેસુ સન્દિસ્સામીતિ.

તુચ્છં મુસા વિલપિન્તિ તુચ્છકં મયા ભણિતં, મુસા મયા ભણિતં, અભૂતં મયા ભણિતં, અજાનન્તેન મયા ભણિતં.

અઞ્ઞત્ર અધિમાનાતિ ઠપેત્વા અધિમાનં.

અયમ્પીતિ પુરિમે ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

પારાજિકો હોતીતિ સેય્યથાપિ નામ તાલો મત્થકચ્છિન્નો અભબ્બો પુન વિરૂળ્હિયા, એવમેવ ભિક્ખુ પાપિચ્છો ઇચ્છાપકતો અસન્તં અભૂતં ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપિત્વા અસ્સમણો હોતિ અસક્યપુત્તિયો. તેન વુચ્ચતિ – ''પારાજિકો હોતી''તિ.

અસંવાસોતિ સંવાસો નામ એકકમ્મં એકુદ્દેસો સમસિક્ખતા – એસો સંવાસો નામ. સો તેન સદ્ધિં નત્થિ. તેન વુચ્ચતિ – ''અસંવાસો''તિ.

૧૯૯. **ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો** નામ ઝાનં વિમોક્ખો સમાધિ સમાપત્તિ ઞાણદસ્સનં મગ્ગભાવના ફલસચ્છિકિરિયા કિલેસપ્પહાનં વિનીવરણતા ચિત્તસ્સ સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ.

[પાચિ॰ ૭૦] **ઝાન**ન્તિ પઠમં ઝાનં દુતિયં ઝાનં તતિયં ઝાનં ચતુત્થં ઝાનં.

[પાચિ॰ ૭૦] **વિમોક્ખો**તિ સુઞ્ઞતો વિમોક્ખો અનિમિત્તો વિમોક્ખો અપ્પણિહિતો વિમોક્ખો.

[પાચિ॰ ૭૦] **સમાધી**તિ સુઞ્ઞતો સમાધિ અનિમિત્તો સમાધિ અપ્પણિહિતો સમાધિ.

[પાચિ॰ ૭૦] **સમાપત્તી**તિ સુઞ્ઞતા સમાપત્તિ અનિમિત્તા સમાપત્તિ અપ્પણિહિતા સમાપત્તિ.

[પાચિ॰ ૭૦] **ઞાણદસ્સન**ન્તિ તિસ્સો વિજ્જા.

[પાચિ॰ ૭૦] **મગ્ગભાવના**તિ ચત્તારો સતિપટ્ઠાના, ચત્તારો સમ્મપ્પધાના, ચત્તારો ઇદ્ધિપાદા, પઞ્ચિન્દ્રિયાનિ, પઞ્ચ બલાનિ, સત્ત બોજ્ઝઙ્ગા, અરિયો અટ્ઠઙ્ગિકો મગ્ગો.

[પાચિ॰ ૭૦] **ફલસચ્છિકિરિયા**તિ સોતાપત્તિફલસ્સ સચ્છિકિરિયા, સકદાગામિફલસ્સ સચ્છિકિરિયા, અનાગામિફલસ્સ સચ્છિકિરિયા, અરહત્તસ્સ [અરહત્તફલસ્સ (સ્યા॰)] સચ્છિકિરિયા.

[પાચિ॰ ૭૦] **કિલેસપ્પહાન**ન્તિ રાગસ્સ પહાનં દોસસ્સ પહાનં મોહસ્સ પહાનં.

[પાચિ॰ ૭૦] **વિનીવરણતા ચિત્તસ્સા**તિ રાગા ચિત્તં વિનીવરણતા, દોસા ચિત્તં વિનીવરણતા, મોહા ચિત્તં વિનીવરણતા.

[પાચિ॰ ૭૦] **સુઞ્ઞાગારે અભિરતી**તિ પઠમેન ઝાનેન સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ, દુતિયેન ઝાનેન સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ, તતિયેન ઝાનેન સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ, ચતુત્થેન ઝાનેન સુઞ્ઞાગારે અભિરતિ.

૨૦૦. તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ, પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૧. તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જામીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જામીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જામીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જામીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જામીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૨. તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપન્નોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપન્નોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપન્નોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપન્નોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપન્નોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૩. તીહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ , ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૪. તીહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ વસીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ વસીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ વસીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ વસીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ વસીમ્હીતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૫. તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ.

ચતૂહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં.

પઞ્ચહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં.

છહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં.

સત્તહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

યથા ઇદં પઠમં ઝાનં વિત્થારિતં તં સબ્બમ્પિ વિત્થારેતબ્બં.

૨૦૬. તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ દુતિયં ઝાનં...પે॰... તતિયં ઝાનં...પે॰... ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... ચતુત્થં ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

૨૦૭. તીહાકારેહિ સુઞ્ઞતં વિમોક્ખં... અનિમિત્તં વિમોક્ખં... અપ્પણિહિતં વિમોક્ખં... સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... અપ્પણિહિતસ્સ વિમોક્ખસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... અપ્પણિહિતો વિમોક્ખો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰....

તીહાકારેહિ સુઞ્ઞતં સમાધિં... અનિમિત્તં સમાધિં... અપ્પણિહિતં સમાધિં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... અપ્પણિહિતસ્સ સમાધિસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... અપ્પણિહિતો સમાધિ સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ સુઞ્ઞતં સમાપત્તિં... અનિમિત્તં સમાપત્તિં... અપ્પણિહિતં સમાપત્તિં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... અપ્પણિહિતાય સમાપત્તિયા લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... અપ્પણિહિતા સમાપત્તિ સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ તિસ્સો વિજ્જા સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ સમાપન્નો... તિસ્સન્નં વિજ્જાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... તિસ્સો વિજ્જા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ ચત્તારો સતિપટ્ઠાને... ચત્તારો સમ્મપ્પધાને... ચત્તારો ઇદ્ધિપાદે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... ચતુન્નં ઇદ્ધિપાદાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... ચત્તારો ઇદ્ધિપાદા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઞ્ચિન્દ્રિયાનિ... પઞ્ચ બલાનિ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો ... પઞ્ચન્નં બલાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઞ્ચબલાનિ સચ્છિકતાનિ મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ સત્ત બોજ્ઝઙ્ગે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... સત્તન્નં બોજ્ઝઙ્ગાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... સત્ત બોજ્ઝઙ્ગા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ અરિયં અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... અરિયસ્સ અટ્ઠઙ્ગિકસ્સ મગ્ગસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... અરિયો અટ્ઠઙ્ગિકો મગ્ગો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ સોતાપત્તિફલં... સકદાગામિફલં... અનાગામિફલં... અરહત્તં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... અરહત્તસ્સ લાભીમ્હિ વસીમ્હિ અરહત્તં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ .

તીહાકારેહિ રાગો મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ દોસો મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહો મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ રાગા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ દોસા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ ...પે॰... સત્તહાકારેહિ મોહા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ – પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

સુદ્ધિકં નિટ્ઠિતં.

૨૦૮. તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰....

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ તતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ ચતુત્થસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ અપ્પણિહિતસ્સ ચ વિમોક્ખસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતો ચ વિમોક્ખો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ અપ્પણિહિતસ્સ ચ સમાધિસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતો ચ સમાધિ સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ અપ્પણિહિતાય ચ સમાપત્તિયા લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અપ્પણિહિતા ચ સમાપત્તિ સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં તિસ્સો ચ વિજ્જા સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ તિસ્સન્નઞ્ચ વિજ્જાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં તિસ્સો ચ વિજ્જા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને... પઠમઞ્ચ ઝાનં ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને... પઠમઞ્ચ ઝાનં ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ ચતુન્નઞ્ચ ઇદ્ધિપાદાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં પઞ્ચ ચ બલાનિ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ પઞ્ચન્નઞ્ચ બલાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં પઞ્ચ ચ બલાનિ સચ્છિકતાનિ મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૨૦૯. તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ સત્તન્નઞ્ચ બોજ્ઝઙ્ગાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ અરિયસ્સ ચ અટ્ઠઙ્ગિકસ્સ મગ્ગસ્સ લાભીમ્હિ વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અરિયો ચ અટ્ઠઙ્ગિકો મગ્ગો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સોતાપત્તિફલઞ્ચ... પઠમઞ્ચ ઝાનં સકદાગામિફલઞ્ચ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અનાગામિફલઞ્ચ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ

અરહત્તસ્સ ચ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં અરહત્તઞ્ચ સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયા, રાગો ચ મે ચત્તો... દોસો ચ મે ચત્તો... મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... પઠમઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયા, રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

ખણ્ડચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૧૦. તીહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ તતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ ચતુત્થસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... દુતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં... અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં... અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં... સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં... અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં... અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં... સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં... અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં... અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં... તિસ્સો ચ વિજ્જા... ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને... ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને... ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે... પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ... પઞ્ચ ચ બલાનિ... સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે... અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં... સોતાપત્તિફલઞ્ચ... સકદાગામિફલઞ્ચ... અનાગામિફલઞ્ચ... અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ અરહત્તસ્સ ચ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... દુતિયઞ્ચ ઝાનં અરહત્તઞ્ચ સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... દુતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયા, રાગો ચ મે ચત્તો... દોસો ચ મે ચત્તો... મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ ...પે॰... સત્તહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં પઠમઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ પઠમસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... દુતિયઞ્ચ ઝાનં પઠમઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ

સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ...પે॰... વિનિધાય ભાવં.

બદ્ધચક્કં.

એવં એકેકં મૂલં કાતુન બદ્ધચક્કં પરિવત્તકં કત્તબ્બં.

ઇદં સંખિત્તં.

૨૧૧. તીહાકારેહિ તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં...પે॰... તતિયઞ્ચ ઝાનં અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... તતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ અરહત્તસ્સ ચ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... તતિયઞ્ચ ઝાનં અરહત્તઞ્ચ સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ તતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... તતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... તતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયા, રાગો ચ મે ચત્તો... દોસો ચ મે ચત્તો... મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ તતિયઞ્ચ ઝાનં પઠમઞ્ચ ઝાનં... તતિયઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... તતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ દુતિયસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... તતિયઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઠમઞ્ચ ઝાનં...પે॰... દુતિયઞ્ચ ઝાનં... તતિયઞ્ચ ઝાનં... ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિં સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં ચતુત્થસ્સ ચ ઝાનસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૨૧૨. તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં... અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં... અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતસ્સ ચ વિમોક્ખસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતો ચ વિમોક્ખો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં... અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં... અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતસ્સ ચ સમાધિસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતો ચ સમાધિ સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં... અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં... અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં સમાપજ્જિં સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતાય ચ સમાપત્તિયા

લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અપ્પણિહિતા ચ સમાપત્તિ સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં તિસ્સો ચ વિજ્જા સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... 'મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં તિસ્સન્નઞ્ચ વિજ્જાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં તિસ્સો ચ વિજ્જા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને... ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને... ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં ચતુન્નઞ્ચ ઇદ્ધિપાદાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

૨૧૩. તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ... પઞ્ચ ચ બલાનિ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઞ્ચન્નઞ્ચ બલાનં લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઞ્ચ ચ બલાનિ સચ્છિકતાનિ મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સત્તન્નઞ્ચ બોજ્ઝઙ્ગાનં લાભીમ્હિ ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગા સચ્છિકતા મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અરિયસ્સ ચ અટ્ઠઙ્ગિકસ્સ મગ્ગસ્સ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અરિયો ચ અટ્ઠઙ્ગિકો મગ્ગો સચ્છિકતો મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં સોતાપત્તિફલઞ્ચ... સકદાગામિફલઞ્ચ... અનાગામિફલઞ્ચ... અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અરહત્તસ્સ ચ લાભીમ્હિ... વસીમ્હિ... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં અરહત્તઞ્ચ સચ્છિકતં મયાતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં, રાગો ચ મે ચત્તો... દોસો ચ મે ચત્તો... મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં. [એકમૂલકં સઞ્ઞિત્તં નિટ્ઠિતં (સ્યા॰)]

યથા એકમૂલકં વિત્થારિતં એવમેવ દુમૂલકાદિપિ વિત્થારેતબ્બં.

ઇદં સબ્બમૂલકં

૨૧૪. તીહાકારેહિ ...પે॰... સત્તહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં તિસ્સો ચ વિજ્જા ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ પઞ્ચ ચ બલાનિ સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સોતાપત્તિફલઞ્ચ સકદાગામિફલઞ્ચ અનાગામિફલઞ્ચ અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં... સમાપજ્જામિ... સમાપન્નો...પે॰... રાગો ચ મે ચત્તો, દોસો ચ મે ચત્તો, મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં, દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં, મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

સબ્બમૂલકં નિટ્ઠિતં.

સુદ્ધિકવારકથા નિટ્ઠિતા.

૨૧૫. તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો દુતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો તતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ ...પે॰... સત્તહાકારેહિ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો સુઞ્ઞતં વિમોક્ખં... અનિમિત્તં વિમોક્ખં... અપ્પણિહિતં વિમોક્ખં... સુઞ્ઞતં સમાધિં... અનિમિત્તં સમાધિં... અપ્પણિહિતં સમાધિં... સુઞ્ઞતં સમાપત્તિં... અનિમિત્તં સમાપત્તિં... અપ્પણિહિતં સમાપત્તિં... તિસ્સો વિજ્જા... ચત્તારો સતિપટ્ઠાને... ચત્તારો સમ્મપ્પધાને... ચત્તારો ઇદ્ધિપાદે... પઞ્ચિન્દ્રિયાનિ... પઞ્ચ બલાનિ... સત્ત બોજ્ઝઙ્ગે... અરિયં અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં... સોતાપત્તિફલં... સકદાગામિફલં... અનાગામિફલં... અરહત્તં સમાપજ્જિં...પે॰... રાગો મે ચત્તો... દોસો મે ચત્તો... મોહો મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા મે ચિત્તં વિનીવરણં... મોહા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

વત્થુવિસારકસ્સ એકમૂલકસ્સ ખણ્ડચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૧૬. તીહાકારેહિ દુતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો તતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ દુતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ...પે॰... મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ દુતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ... પે॰... વિનિધાય ભાવં.

વત્થુવિસારકસ્સ એકમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં.

મૂલં સંખિત્તં.

૨૧૭. તીહાકારેહિ મોહા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ વત્તુકામો પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ મોહા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ વત્તુકામો દોસા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ... પે॰... વિનિધાય ભાવં.

વત્થુવિસારકસ્સ એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

યથા એકમૂલકં વિત્થારિતં એવમેવ દુમૂલકાદિપિ વિત્થારેતબ્બં.

ઇદં સબ્બમૂલકં

૨૧૮. તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ પઠમઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં તિસ્સો ચ વિજ્જા ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ પઞ્ચ ચ બલાનિ સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સોતાપત્તિફલઞ્ચ સકદાગામિફલઞ્ચ અનાગામિફલઞ્ચ અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં...પે॰... રાગો ચ મે ચત્તો... દોસો ચ મે ચત્તો... મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ વત્તુકામો મોહા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. [[ ] એત્થન્તરે પાઠા સ્યામપોત્થકે નત્થિ]

૨૧૯. તીહાકારેહિ દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં સુઞ્ઞતઞ્ચ વિમોક્ખં અનિમિત્તઞ્ચ વિમોક્ખં અપ્પણિહિતઞ્ચ વિમોક્ખં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાધિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાધિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાધિં સુઞ્ઞતઞ્ચ સમાપત્તિં અનિમિત્તઞ્ચ સમાપત્તિં અપ્પણિહિતઞ્ચ સમાપત્તિં તિસ્સો ચ વિજ્જા ચત્તારો ચ સતિપટ્ઠાને ચત્તારો ચ સમ્મપ્પધાને ચત્તારો ચ ઇદ્ધિપાદે પઞ્ચ ચ ઇન્દ્રિયાનિ પઞ્ચ ચ બલાનિ સત્ત ચ બોજ્ઝઙ્ગે અરિયઞ્ચ અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં સોતાપત્તિફલઞ્ચ સકદાગામિફલઞ્ચ અનાગામિફલઞ્ચ અરહત્તઞ્ચ સમાપજ્જિં…પે॰… રાગો ચ મે ચત્તો… દોસો ચ મે ચત્તો… મોહો ચ મે ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતો. રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં… દોસા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં… મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ વત્તુકામો પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં…પે॰… મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઠમઞ્ચ ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ વત્તુકામો દુતિયં ઝાનં સમાપજ્જિન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

તીહાકારેહિ…પે॰… સત્તહાકારેહિ મોહા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણં પઠમઞ્ચ ઝાનં દુતિયઞ્ચ ઝાનં તતિયઞ્ચ ઝાનં ચતુત્થઞ્ચ ઝાનં…પે॰… રાગા ચ મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ વત્તુકામો દોસા મે ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ પારાજિકસ્સ ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

વત્થુવિસારકસ્સ સબ્બમૂલકં નિટ્ઠિતં.

વત્થુવિસારકસ્સ ચક્કપેય્યાલં નિટ્ઠિતં.

વત્થુકામવારકથા નિટ્ઠિતા.

૨૨૦. તીહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ સો ભિક્ખુ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિ… સમાપજ્જતિ… સમાપન્નો… સો ભિક્ખુ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભી… વસી… તેન ભિક્ખુના પઠમં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ચતૂહાકારેહિ … પઞ્ચહાકારેહિ… છહાકારેહિ… સત્તહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ સો ભિક્ખુ પઠમં ઝાનં સમાપજ્જિ… સમાપજ્જતિ… સમાપન્નો… સો ભિક્ખુ પઠમસ્સ ઝાનસ્સ લાભી… વસી… તેન ભિક્ખુના પઠમં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

તીહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ સો ભિક્ખુ દુતિયં ઝાનં… તતિયં ઝાનં… ચતુત્થં ઝાનં… સુઞ્ઞતં વિમોક્ખં… અનિમિત્તં વિમોક્ખં… અપ્પણિહિતં વિમોક્ખં… સુઞ્ઞતં સમાધિં… અનિમિત્તં સમાધિં… અપ્પણિહિતં સમાધિં… સુઞ્ઞતં સમાપત્તિં… અનિમિત્તં સમાપત્તિં… અપ્પણિહિતં સમાપત્તિં… તિસ્સો વિજ્જા… ચત્તારો સતિપટ્ઠાને…

ચત્તારો સમ્મપ્પધાને... ચત્તારો ઇદ્ધિપાદે... પઞ્ચ ઇન્દ્રિયાનિ... પઞ્ચ બલાનિ... સત્ત બોજ્ઝઙ્ગે... અરિયં અટ્ઠઙ્ગિકં મગ્ગં... સોતાપત્તિફલં... સકદાગામિફલં... અનાગામિફલં... અરહત્તં સમાપજ્જિં... સમાપજ્જતિ... સમાપન્નો... સો ભિક્ખુ અરહત્તસ્સ લાભી... વસી... તેન ભિક્ખુના અરહત્તં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

તીહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ, તસ્સ ભિક્ખુનો રાગો ચત્તો... દોસો ચત્તો... મોહો ચત્તો વન્તો મુત્તો પહીનો પટિનિસ્સટ્ઠો ઉક્ખેટિતો સમુક્ખેટિતોતિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ, તસ્સ ભિક્ખુનો રાગા ચિત્તં વિનીવરણં... દોસા ચિત્તં વિનીવરણં... મોહા ચિત્તં વિનીવરણન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ યો તે વિહારે વસિ સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે પઠમં ઝાનં... દુતિયં ઝાનં... તતિયં ઝાનં... ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિ ... સમાપજ્જતિ... સમાપન્નો... સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભી... વસી... તેન ભિક્ખુના સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ, ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ ભણિતસ્સ હોતિ, મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

યથા ઇદં વિત્થારિતં એવમેવ સેસાનિપિ વિત્થારેતબ્બાનિ.

૨૨૧. તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ યો તે ચીવરં પરિભુઞ્જિ... યો તે પિણ્ડપાતં પરિભુઞ્જિ... યો તે સેનાસનં પરિભુઞ્જિ... યો તે ગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારં પરિભુઞ્જિ સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિ... સમાપજ્જતિ... સમાપન્નો... સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભી... વસી... તેન ભિક્ખુના સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... વિનિધાય ભાવં.

તીહાકારેહિ...પે॰... સત્તહાકારેહિ યેન તે વિહારો પરિભુત્તો... યેન તે ચીવરં પરિભુત્તં... યેન તે પિણ્ડપાતો પરિભુત્તો... યેન તે સેનાસનં પરિભુત્તં... યેન તે ગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારો પરિભુત્તો... સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિ... સમાપજ્જતિ... સમાપન્નો... સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભી... વસી... તેન ભિક્ખુના સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... વિનિધાય ભાવં.

તીહાકારેહિ ...પે॰... સત્તહાકારેહિ યં ત્વં આગમ્મ વિહારં અદાસિ... ચીવરં અદાસિ... પિણ્ડપાતં અદાસિ... સેનાસનં અદાસિ... ગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારં અદાસિ સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થં ઝાનં સમાપજ્જિ... સમાપજ્જતિ... સમાપન્નો... સો ભિક્ખુ સુઞ્ઞાગારે ચતુત્થસ્સ ઝાનસ્સ લાભી... વસી... તેન ભિક્ખુના સુઞ્ઞાગારે

ચતુત્થં ઝાનં સચ્છિકતન્તિ સમ્પજાનમુસા ભણન્તસ્સ પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ; ન પટિવિજાનન્તસ્સ આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પુબ્બેવસ્સ હોતિ મુસા ભણિસ્સન્તિ , ભણન્તસ્સ હોતિ મુસા ભણામીતિ, ભણિતસ્સ હોતિ મુસા મયા ભણિતન્તિ, વિનિધાય દિટ્ઠિં, વિનિધાય ખન્તિં, વિનિધાય રુચિં, વિનિધાય ભાવં.

પેય્યાલપન્નરસકં નિટ્ઠિતં.

પચ્ચયપ્પટિસંયુત્તવારકથા નિટ્ઠિતા.

ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મચક્કપેય્યાલં નિટ્ઠિતં.

૨૨૨. અનાપત્તિ અધિમાનેન, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, ખિત્તચિત્તસ્સ, વેદનાટ્ટસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

અધિમાને [અધિમાનેન (પી॰)] અરઞ્ઞમ્હિ, પિણ્ડોપજ્ઝારિયાપથો;
સંયોજના રહોધમ્મા, વિહારો પચ્ચુપટ્ઠિતો.

ન દુક્કરં વીરિયમથોપિ મચ્ચુનો;
ભાયાવુસો વિપ્પટિસારિ સમ્મા;
વિરિયેન યોગેન આરાધનાય;
અથ વેદનાય અધિવાસના દુવે.

બ્રાહ્મણે પઞ્ચ વત્થૂનિ, અઞ્ઞં બ્યાકરણા તયો;
અગારાવરણા કામા, રતિ ચાપિ અપક્કમિ.

અટ્ઠિ પેસિ ઉભો ગાવઘાતકા;
પિણ્ડો સાકુણિકો નિચ્છવિ ઓરબ્ભિ;
અસિ ચ સૂકરિકો સત્તિ માગવિ;
ઉસુ ચ કારણિકો સૂચિ સારથિ.

યો ચ સિબ્બીયતિ સૂચકો હિ સો;
અણ્ડભારિ અહુ ગામકૂટકો;
કૂપે નિમુગ્ગો હિ સો પારદારિકો;
ગૂથખાદી અહુ દુટ્ઠબ્રાહ્મણો.

નિચ્છવિત્થી અતિચારિની અહુ;
મઙ્ગુલિત્થી અહુ ઇક્ખણિત્થિકા;
ઓકિલિની હિ સપત્તઙ્ગારોકિરિ;

સીસચ્છિન્નો અહુ ચોરઘાતકો.

ભિક્ખુ ભિક્ખુની સિક્ખમાના;
સામણેરો અથ સામણેરિકા;
કસ્સપસ્સ વિનયસ્મિં પબ્બજં;
પાપકમ્મમકરિંસુ તાવદે.

તપોદા રાજગહે યુદ્ધં, નાગાનોગાહનેન ચ;
સોભિતો અરહં ભિક્ખુ, પઞ્ચકપ્પસતં સરેતિ.

વિનીતવત્થુ

૨૨૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અધિમાનેન અઞ્ઞં બ્યાકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં. કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અધિમાનેના''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પણિધાય અરઞ્ઞે વિહરતિ – ''એવં મં જનો સમ્ભાવેસ્સતી''તિ. તં જનો સમ્ભાવેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, પણિધાય અરઞ્ઞે વત્થબ્બં. યો વસેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પણિધાય પિણ્ડાય ચરતિ – ''એવં મં જનો સમ્ભાવેસ્સતી''તિ. તં જનો સમ્ભાવેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, પણિધાય પિણ્ડાય ચરિતબ્બં. યો ચરેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''યે, આવુસો, અમ્હાકં ઉપજ્ઝાયસ્સ સદ્ધિવિહારિકા સબ્બેવ અરહન્તો''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''ઉલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ભિક્ખું એતદવોચ – ''યે, આવુસો, અમ્હાકં ઉપજ્ઝાયસ્સ અન્તેવાસિકા સબ્બેવ મહિદ્ધિકા મહાનુભાવા''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''ઉલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પણિધાય ચઙ્કમતિ... પણિધાય તિટ્ઠતિ... પણિધાય નિસીદતિ... પણિધાય સેય્યં કપ્પેતિ – ''એવં મં જનો સમ્ભાવેસ્સતી''તિ. તં જનો સમ્ભાવેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, પણિધાય સેય્યા કપ્પેતબ્બા. યો કપ્પેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. સોપિ એવમાહ – ''મય્હમ્પિ, આવુસો, સંયોજના પહીના''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો

પારાજિક''ન્તિ.

૨૨૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રહોગતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. પરચિત્તવિદૂ ભિક્ખુ તં ભિક્ખું અપસાદેસિ – ''મા, આવુસો, એવરૂપં અભણિ. નત્થેસો તુય્હ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ રહોગતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. દેવતા તં ભિક્ખું અપસાદેસિ – ''મા, ભન્તે, એવરૂપં અભણિ. નત્થેસો તુય્હ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ઉપાસકં એતદવોચ – ''યો, આવુસો , તુય્હં વિહારે વસતિ સો ભિક્ખુ અરહા''તિ . સો ચ તસ્સ વિહારે વસતિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''ઉલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં ઉપાસકં એતદવોચ – ''યં ત્વં, આવુસો, ઉપટ્ઠેસિ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારેન સો ભિક્ખુ અરહા''તિ. સો ચ તં ઉપટ્ઠેતિ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારેન. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''ઉલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૨૨૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''અત્થાયસ્મતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો''તિ? ''નાવુસો, દુક્કરં અઞ્ઞં બ્યાકાતુ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ''યે ખો તે ભગવતો સાવકા તે એવં વદેય્યું. અહઞ્ચમ્હિ ન ભગવતો સાવકો. કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''અનુલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ .

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''અત્થાયસ્મતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો''તિ? ''આરાધનીયો ખો, આવુસો, ધમ્મો આરદ્ધવીરિયેના''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''મા ખો, આવુસો, ભાયી''તિ. નાહં, આવુસો, મચ્ચુનો ભાયામી''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''મા ખો, આવુસો, ભાયી''તિ. ''યો નૂનાવુસો, વિપ્પટિસારી અસ્સ સો ભાયેય્યા''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''અત્થાયસ્મતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો''તિ? ''આરાધનીયો ખો, આવુસો, ધમ્મો સમ્માપયુત્તેના''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰…

‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ‘‘અત્થાયસ્મતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો’’તિ? ‘‘આરાધનીયો ખો, આવુસો, ધમ્મો આરદ્ધવીરિયેના’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ‘‘અત્થાયસ્મતો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મો’’તિ? ‘‘આરાધનીયો ખો, આવુસો, ધમ્મો યુત્તયોગેના’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ‘‘કચ્ચાવુસો, ખમનીયં, કચ્ચિ યાપનીય’’ન્તિ? ‘‘નાવુસો, સક્કા યેન વા તેન વા અધિવાસેતુ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ગિલાનો હોતિ. તં ભિક્ખૂ એતદવોચું – ‘‘કચ્ચાવુસો ખમનીયં, કચ્ચિ યાપનીય’’ન્તિ? ‘‘નાવુસો, સક્કા પુથુજ્જનેન અધિવાસેતુ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘ઉલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, પારાજિકસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૨૨૬. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો બ્રાહ્મણો ભિક્ખૂ નિમન્તેત્વા એતદવોચ – ‘‘આયન્તુ, ભોન્તો અરહન્તો’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘મયઞ્ચમ્હ ન અરહન્તો [અનરહન્તો (સી॰)]. અયઞ્ચ બ્રાહ્મણો અમ્હે અરહન્તવાદેન સમુદાચરતિ. કથં નુ ખો અમ્હેહિ પટિપજ્જિતબ્બ’’ન્તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પસાદભઞ્ઞે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો બ્રાહ્મણો ભિક્ખૂ નિમન્તેત્વા એતદવોચ – ‘‘નિસીદન્તુ, ભોન્તો અરહન્તો’’તિ… ‘‘ભુઞ્જન્તુ, ભોન્તો અરહન્તો’’તિ… ‘‘તપ્પેન્તુ, ભોન્તો અરહન્તો’’તિ… ‘‘ગચ્છન્તુ, ભોન્તો અરહન્તો’’તિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘મયઞ્ચમ્હ ન અરહન્તો . અયઞ્ચ બ્રાહ્મણો અમ્હે અરહન્તવાદેન સમુદાચરતિ. કથં નુ ખો અમ્હેહિ પટિપજ્જિતબ્બ’’ન્તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, પસાદભઞ્ઞે’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. સોપિ એવમાહ – ‘‘મય્હમ્પિ, આવુસો, આસવા પહીના’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. સોપિ એવમાહ – ‘‘મય્હમ્પિ, આવુસો, એતે ધમ્મા સંવિજ્જન્તી’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઉલ્લપતિ. સોપિ એવમાહ – ‘‘અહમ્પાવુસો, તેસુ ધમ્મેસુ સન્દિસ્સામી’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં , ભિક્ખુ, આપન્નો

પારાજિક''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરં ભિક્ખું ઞાતકા એતદવોચું – ''એહિ, ભન્તે, અગારં અજ્ઝાવસા''તિ. ''અભબ્બો ખો, આવુસો, માદિસો અગારં અજ્ઝાવસિતુ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

૨૨૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરં ભિક્ખું ઞાતકા એતદવોચું – ''એહિ, ભન્તે, કામે પરિભુઞ્જા''તિ. ''આવટા મે, આવુસો, કામા''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરં ભિક્ખું ઞાતકા એતદવોચું – ''અભિરમસિ, ભન્તે''તિ? ''અભિરતો અહં, આવુસો, પરમાય અભિરતિયા''તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ. ''યે ખો તે ભગવતો સાવકા તે એવં વદેય્યું! અહઞ્ચમ્હિ ન ભગવતો સાવકો. કચ્ચિ નુ ખો અહં પારાજિકં આપત્તિં આપન્નો''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''અનુલ્લપનાધિપ્પાયો અહં, ભગવા''તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, અનુલ્લપનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ કતિકં કત્વા અઞ્ઞતરસ્મિં આવાસે વસ્સં ઉપગચ્છિંસુ – ''યો ઇમમ્હા આવાસા પઠમં પક્કમિસ્સતિ તં મયં અરહાતિ જાનિસ્સામા''તિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ – ''મં અરહાતિ જાનન્તૂ''તિ, તમ્હા આવાસા પઠમં પક્કામિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો પારાજિક''ન્તિ.

૨૨૮. [ઇમાનિ વત્થુનિ સં॰ નિ॰ ૨.૨૦૨ આગતાનિ] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ચ લક્ખણો આયસ્મા ચ મહામોગ્ગલ્લાનો ગિજ્ઝકૂટે પબ્બતે વિહરન્તિ. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય યેનાયસ્મા લક્ખણો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં લક્ખણં એતદવોચ – ''આયામાવુસો લક્ખણ, રાજગહં પિણ્ડાય પવિસિસ્સામા''તિ. ''એવમાવુસો''તિ ખો આયસ્મા લક્ખણો આયસ્મતો મહામોગ્ગલ્લાનસ્સ પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અઞ્ઞતરસ્મિં પદેસે સિતં પાત્વાકાસિ. અથ ખો આયસ્મા લક્ખણો આયસ્મન્તં મહામોગ્ગલ્લાનં એતદવોચ – ''કો નુ ખો, આવુસો મોગ્ગલ્લાન, હેતુ કો પચ્ચયો સિતસ્સ પાતુકમ્માયા''તિ? ''અકાલો ખો, આવુસો લક્ખણ, એતસ્સ પઞ્હસ્સ [પઞ્હસ્સ બ્યાકરણાય (સ્યા॰)]. ભગવતો મં સન્તિકે એતં પઞ્હં પુચ્છાતિ. અથ ખો આયસ્મા ચ લક્ખણો આયસ્મા ચ મહામોગ્ગલ્લાનો રાજગહે પિણ્ડાય ચરિત્વા પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપટિક્કન્તા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિંસુ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો આયસ્મા લક્ખણો આયસ્મન્તં મહામોગ્ગલ્લાનં એતદવોચ – ''ઇધાયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અઞ્ઞતરસ્મિં પદેસે સિતં પાત્વાકાસિ. કો નુ ખો, આવુસો મોગ્ગલ્લાન, હેતુ કો પચ્ચયો સિતસ્સ પાતુકમ્માયા''તિ? ''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં અટ્ઠિકસઙ્ખલિકં વેહાસં ગચ્છન્તિં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા ફાસુળન્તરિકાહિ વિતુડેન્તિ [વિતુદેન્તિ વિતચ્છેન્તિ વિરાજેન્તિ (સ્યા॰)]. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ. તસ્સ મય્હં, આવુસો, એતદહોસિ – 'અચ્છરિયં વત ભો, અબ્ભુતં વત ભો, એવરૂપોપિ નામ સત્તો ભવિસ્સતિ! એવરૂપોપિ નામ યક્ખો ભવિસ્સતિ! એવરૂપોપિ નામ અત્તભાવપ્પટિલાભો ભવિસ્સતી'''તિ! ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ઉલ્લપતી''તિ. અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''ચક્ખુભૂતા વત, ભિક્ખવે, સાવકા વિહરન્તિ. ઞાણભૂતા વત, ભિક્ખવે, સાવકા વિહરન્તિ. યત્ર હિ નામ સાવકો

એવરૂપં અસ્સતિ વા દક્ખતિ વા સક્ખિં વા કરિસ્સતિ. પુબ્બેવ મે સો, ભિક્ખવે, સત્તો દિટ્ઠો અહોસિ. અપિ ચાહં ન બ્યાકાસિં. અહઞ્ચેતં બ્યાકરેય્યં પરે ચ મે ન સદ્દહેય્યું. યે મે ન સદ્દહેય્યું તેસં તં અસ્સ દીઘરત્તં અહિતાય દુક્ખાય. એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે ગોઘાતકો અહોસિ. સો તસ્સ કમ્મસ્સ વિપાકેન બહૂનિ વસ્સાનિ બહૂનિ વસ્સસતાનિ બહૂનિ વસ્સસહસ્સાનિ બહૂનિ વસ્સસતસહસ્સાનિ નિરયે પચ્ચિત્વા તસ્સેવ કમ્મસ્સ વિપાકાવસેસેન એવરૂપં અત્તભાવપ્પટિલાભં પટિસંવેદેતિ. સચ્ચં, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનસ્સા''તિ.

૨૨૯. ''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં મંસપેસિં વેહાસં ગચ્છન્તિં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ [વિતુદેન્તિ વિતચ્છેન્તિ વિરાજેન્તિ (સ્યા॰)]. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે ગોઘાતકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં મંસપિણ્ડં વેહાસં ગચ્છન્તં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે સાકુણિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં નિચ્છવિં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે ઓરબ્ભિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં અસિલોમં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં . તસ્સ તે અસી ઉપ્પતિત્વા ઉપ્પતિત્વા તસ્સેવ કાયે નિપતન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે સૂકરિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં સત્તિલોમં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ તા સત્તિયો ઉપ્પતિત્વા ઉપ્પતિત્વા તસ્સેવ કાયે નિપતન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે માગવિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં ઉસુલોમં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ તે ઉસૂ ઉપ્પતિત્વા ઉપ્પતિત્વા તસ્સેવ કાયે નિપતન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે કારણિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં સૂચિલોમં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ તા સૂચિયો ઉપ્પતિત્વા ઉપ્પતિત્વા તસ્સેવ કાયે નિપતન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે સારથિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં સૂચિલોમં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ તા સૂચિયો સીસે પવિસિત્વા મુખતો નિક્ખમન્તિ; મુખે પવિસિત્વા ઉરતો નિક્ખમન્તિ; ઉરે પવિસિત્વા ઉદરતો નિક્ખમન્તિ;

ઉદરે પવિસિત્વા ઊરૂહિ નિક્ખમન્તિ; ઊરૂસુ પવિસિત્વા જઙ્ઘાહિ નિક્ખમન્તિ; જઙ્ઘાસુ પવિસિત્વા પાદેહિ નિક્ખમન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે સૂચકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં કુમ્ભણ્ડં પુરિસં વેહાસં ગચ્છન્તં. સો ગચ્છન્તોપિ તેવ અણ્ડે ખન્ધે આરોપેત્વા ગચ્છતિ, નિસીદન્તોપિ તેસ્વેવ અણ્ડેસુ નિસીદતિ. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે ગામકૂટો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં પુરિસં ગૂથકૂપે સસીસકં નિમુગ્ગં...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે પારદારિકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં , આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં પુરિસં ગૂથકૂપે સસીસકં નિમુગ્ગં ઉભોહિ હત્થેહિ ગૂથં ખાદન્તં...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે દુટ્ઠબ્રાહ્મણો અહોસિ. સો કસ્સપસ્સ સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ પાવચને ભિક્ખુસઙ્ઘં ભત્તેન નિમન્તેત્વા દોણિયો [દોણિયો (ઇતિપિ)] ગૂથસ્સ પૂરાપેત્વા કાલં આરોચાપેત્વા એતદવોચ – 'અતો [ઇતો (સ્યા॰) અહો (ઇતિપિ)], ભોન્તો, યાવદત્થં ભુઞ્જન્તુ ચેવ હરન્તુ ચા'''તિ...પે॰....

૨૩૦. ''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં નિચ્છવિં ઇત્થિં વેહાસં ગચ્છન્તિં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસા, ભિક્ખવે, ઇત્થી ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે અતિચારિની અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં ઇત્થિં દુગ્ગન્ધં મઙ્ગુલિં વેહાસં ગચ્છન્તિં. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસા, ભિક્ખવે, ઇત્થી ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે ઇક્ખણિકા અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં ઇત્થિં ઉપ્પક્કં ઓકિલિનિં ઓકિરિનિં વેહાસં ગચ્છન્તિં. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસા, ભિક્ખવે , ઇત્થી કાલિઙ્ગસ્સ રઞ્ઞો અગ્ગમહેસી અહોસિ. સા ઇસ્સાપકતા સપત્તિં અઙ્ગારકટાહેન ઓકિરિ...પે॰....

''ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં અસીસકં કબન્ધં વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ ઉરે અક્ખીનિ ચેવ હોન્તિ મુખઞ્ચ. તમેનં ગિજ્ઝાપિ કાકાપિ કુલલાપિ અનુપતિત્વા અનુપતિત્વા વિતચ્છેન્તિ વિભજ્જેન્તિ. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, સત્તો ઇમસ્મિંયેવ રાજગહે હારિકો નામ ચોરઘાતકો અહોસિ...પે॰....

''ઇધાહં , આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં ભિક્ખું વેહાસં ગચ્છન્તં. તસ્સ સઙ્ઘાટિપિ આદિત્તા સમ્પજ્જલિતા સજોતિભૂતા, પત્તોપિ આદિત્તો સમ્પજ્જલિતો સજોતિભૂતો, કાયબન્ધનમ્પિ આદિત્તં સમ્પજ્જલિતં સજોતિભૂતં, કાયોપિ આદિત્તો સમ્પજ્જલિતો સજોતિભૂતો. સો સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ...પે॰... એસો, ભિક્ખવે, ભિક્ખુ કસ્સપસ્સ સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ પાવચને પાપભિક્ખુ અહોસિ...પે॰....

‘‘ઇધાહં, આવુસો, ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તો અદ્દસં ભિક્ખુનિં... અદ્દસં સિક્ખમાનં... અદ્દસં સામણેરં... અદ્દસં સામણેરિં વેહાસં ગચ્છન્તિં. તસ્સા સઙ્ઘાટિપિ આદિત્તા સમ્પજ્જલિતા સજોતિભૂતા, પત્તોપિ આદિત્તો સમ્પજ્જલિતો સજોતિભૂતો, કાયબન્ધનમ્પિ આદિત્તં સમ્પજ્જલિતં સજોતિભૂતં, કાયોપિ આદિત્તો સમ્પજ્જલિતો સજોતિભૂતો. સા સુદં અટ્ટસ્સરં કરોતિ. તસ્સ મય્હં, આવુસો, એતદહોસિ – ‘અચ્છરિયં વત ભો, અબ્ભુતં વત ભો, એવરૂપોપિ નામ સત્તો ભવિસ્સતિ! એવરૂપોપિ નામ યક્ખો ભવિસ્સતિ! એવરૂપોપિ નામ અત્તભાવપ્પટિલાભો ભવિસ્સતી’’’તિ! ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ઉલ્લપતી’’તિ.

અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘ચક્ખુભૂતા વત, ભિક્ખવે, સાવકા વિહરન્તિ. ઞાણભૂતા વત , ભિક્ખવે, સાવકા વિહરન્તિ. યત્ર હિ નામ સાવકો એવરૂપં ઞસ્સતિ વા દક્ખતિ વા સક્ખિં વા કરિસ્સતિ! પુબ્બેવ મે સા, ભિક્ખવે, સામણેરી દિટ્ઠા અહોસિ. અપિ ચાહં ન બ્યાકાસિં. અહઞ્ચેતં બ્યાકરેય્યં પરે ચ મે ન સદ્દહેય્યું. યે મે ન સદ્દહેય્યું તેસં તં અસ્સ દીઘરત્તં અહિતાય દુક્ખાય. એસા, ભિક્ખવે, સામણેરી કસ્સપસ્સ સમ્માસમ્બુદ્ધસ્સ પાવચને પાપસામણેરી અહોસિ. સા તસ્સ કમ્મસ્સ વિપાકેન બહૂનિ વસ્સાનિ બહૂનિ વસ્સસતાનિ બહૂનિ વસ્સસહસ્સાનિ બહૂનિ વસ્સસતસહસ્સાનિ નિરયે પચ્ચિત્વા તસ્સેવ કમ્મસ્સ વિપાકાવસેસેન એવરૂપં અત્તભાવપ્પટિલાભં પટિસંવેદેતિ. સચ્ચં, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનસ્સા’’તિ.

૨૩૧. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘યતાયં, આવુસો, તપોદા સન્દતિ સો દહો અચ્છોદકો સીતોદકો સાતોદકો સેતકો સુપ્પતિત્થો રમણીયો પહૂતમચ્છકચ્છપો ચક્કમત્તાનિ ચ પદુમાનિ પુપ્ફન્તી’’તિ. ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો એવં વક્ખતિ – ‘યતાયં, આવુસો , તપોદા સન્દતિ સો દહો અચ્છોદકો સીતોદકો સાતોદકો સેતકો સુપ્પતિત્થો રમણીયો પહૂતમચ્છકચ્છપો ચક્કમત્તાનિ ચ પદુમાનિ પુપ્ફન્તી’તિ. અથ ચ પનાયં તપોદા કુથિતા સન્દતિ. ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ઉલ્લપતી’’તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘યતાયં, ભિક્ખવે, તપોદા સન્દતિ સો દહો અચ્છોદકો સીતોદકો સાતોદકો સેતકો સુપ્પતિત્થો રમણીયો પહૂતમચ્છકચ્છપો ચક્કમત્તાનિ ચ પદુમાનિ પુપ્ફન્તિ. અપિ ચાયં, ભિક્ખવે, તપોદા દ્વિન્નં મહાનિરયાનં અન્તરિકાય આગચ્છતિ. તેનાયં તપોદા કુથિતા સન્દતિ. સચ્ચં, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો લિચ્છવીહિ સદ્ધિં સઙ્ગામેન્તો પભગ્ગો અહોસિ. અથ રાજા પચ્છા સેનં સઙ્કડ્ઢિત્વા લિચ્છવયો પરાજેસિ. સઙ્ગામે ચ નન્દિ ચરતિ – ‘‘રઞ્ઞા લિચ્છવી પભગ્ગા’’તિ. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘રાજા, આવુસો, લિચ્છવીહિ પભગ્ગો’’તિ. ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો એવં વક્ખતિ – ‘રાજા , આવુસો, લિચ્છવીહિ પભગ્ગો’તિ! સઙ્ગામે ચ નન્દિં ચરતિ – ‘રઞ્ઞા લિચ્છવી પભગ્ગા’તિ! ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ઉલ્લપતી’’તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ‘‘પઠમં, ભિક્ખવે, રાજા લિચ્છવીહિ પભગ્ગો. અથ રાજા પચ્છા સેનં સઙ્કડ્ઢિત્વા લિચ્છવયો પરાજેસિ. સચ્ચં, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનસ્સા’’તિ.

૨૩૨. અથ ખો આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘ઇધાહં, આવુસો, સપ્પિનિકાય નદિયા તીરે આનેઞ્જં સમાધિં સમાપન્નો નાગાનં ઓગય્હ ઉત્તરન્તાનં કોઞ્ચં કરોન્તાનં સદ્દં અસ્સોસિ’’ન્તિ. ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો આનેઞ્જં સમાધિં સમાપન્નો સદ્દં સોસ્સતિ!

ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા મહામોગ્ગલ્લાનો ઉલ્લપતી''તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અત્થેસો, ભિક્ખવે, સમાધિ સો ચ ખો અપરિસુદ્ધો. સચ્ચં, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, મોગ્ગલ્લાનસ્સા''તિ.

અથ ખો આયસ્મા સોભિતો ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અહં, આવુસો, પઞ્ચ કપ્પસતાનિ અનુસ્સરામી''તિ. ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા સોભિતો એવં વક્ખતિ – 'અહં, આવુસો , પઞ્ચ કપ્પસતાનિ અનુસ્સરામી'તિ! ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં આયસ્મા સોભિતો ઉલ્લપતી''તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અત્થેસા, ભિક્ખવે, સોભિતસ્સ. સા ચ ખો એકાયેવ જાતિ. સચ્ચં, ભિક્ખવે, સોભિતો આહ. અનાપત્તિ, ભિક્ખવે, સોભિતસ્સાતિ.

ચતુત્થપારાજિકં સમત્તં.

૨૩૩. ઉદ્દિટ્ઠા ખો આયસ્મન્તો ચત્તારો પારાજિકા ધમ્મા, યેસં ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં વા અઞ્ઞતરં વા આપજ્જિત્વા ન લભતિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં સંવાસં, યથા પુરે તથા પચ્છા, પારાજિકો હોતિ અસંવાસો. તત્થાયસ્મન્તે પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? દુતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? તતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? પરિસુદ્ધેત્થાયસ્મન્તો, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામીતિ.

પારાજિકં નિટ્ઠિતં.

તસ્સુદ્દાનં –

મેથુનાદિન્નાદાનઞ્ચ, મનુસ્સવિગ્ગહુત્તરિ;
પારાજિકાનિ ચત્તારિ, છેજ્જવત્થૂ અસંસયાતિ.

પારાજિકકણ્ડં નિટ્ઠિતં.

૨. સઙ્ઘાદિસેસકણ્ડં

૧. સુક્કવિસ્સટ્ઠિસિક્ખાપદં

ઇમે ખો પનાયસ્મન્તો તેરસ સઙ્ઘાદિસેસા

ધમ્મા ઉદ્દેસં આગચ્છન્તિ.

૨૩૪. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા સેય્યસકો અનભિરતો બ્રહ્મચરિયં ચરતિ. સો તેન કિસો હોતિ લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો. અદ્દસ ખો આયસ્મા ઉદાયી આયસ્મન્તં સેય્યસકં કિસં લૂખં દુબ્બણ્ણં ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતં ધમનિસન્થતગત્તં. દિસ્વાન આયસ્મન્તં સેય્યસકં એતદવોચ – ''કિસ્સ ત્વં, આવુસો સેય્યસક, કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો? કચ્ચિ નો ત્વં, આવુસો સેય્યસક, અનભિરતો બ્રહ્મચરિયં ચરસી''તિ? ''એવમાવુસો''તિ. ''તેન હિ ત્વં, આવુસો સેય્યસક, યાવદત્થં ભુઞ્જ યાવદત્થં સુપ યાવદત્થં ન્હાય. યાવદત્થં ભુઞ્જિત્વા યાવદત્થં સુપિત્વા યાવદત્થં ન્હાયિત્વા યદા તે અનભિરતિ ઉપ્પજ્જતિ રાગો ચિત્તં અનુદ્ધંસેતિ તદા હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેહી''તિ. ''કિં નુ ખો, આવુસો, કપ્પતિ એવરૂપં કાતુ''ન્તિ? ''આમ, આવુસો. અહમ્પિ એવં કરોમી''તિ.

અથ ખો આયસ્મા સેય્યસકો યાવદત્થં ભુઞ્જિ યાવદત્થં સુપિ યાવદત્થં ન્હાયિ. યાવદત્થં ભુઞ્જિત્વા યાવદત્થં સુપિત્વા યાવદત્થં ન્હાયિત્વા યદા અનભિરતિ ઉપ્પજ્જતિ રાગો ચિત્તં અનુદ્ધંસેતિ તદા હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેસિ . અથ ખો આયસ્મા સેય્યસકો અપરેન સમયેન વણ્ણવા અહોસિ પીણિન્દ્રિયો પસન્નમુખવણ્ણો વિપ્પસન્નછવિવણ્ણો. અથ ખો આયસ્મતો સેય્યસકસ્સ સહાયકા ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં સેય્યસકં એતદવોચું – ''પુબ્બે ખો ત્વં, આવુસો સેય્યસક, કિસો અહોસિ લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો. સો દાનિ ત્વં એતરહિ વણ્ણવા પીણિન્દ્રિયો પસન્નમુખવણ્ણો વિપ્પસન્નછવિવણ્ણો. કિં નુ ખો ત્વં, આવુસો સેય્યસક, ભેસજ્જં કરોસી''તિ? ''ન ખો અહં, આવુસો, ભેસજ્જં કરોમિ . અપિચાહં યાવદત્થં ભુઞ્જામિ યાવદત્થં સુપામિ યાવદત્થં ન્હાયામિ. યાવદત્થં ભુઞ્જિત્વા યાવદત્થં સુપિત્વા યાવદત્થં ન્હાયિત્વા યદા મે અનભિરતિ ઉપ્પજ્જતિ રાગો ચિત્તં અનુદ્ધંસેતિ તદા હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેમી''તિ. ''કિં પન ત્વં, આવુસો સેય્યસક, યેનેવ હત્થેન સદ્ધાદેય્યં ભુઞ્જસિ તેનેવ હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેસી''તિ? ''એવમાવુસો''તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા સેય્યસકો હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેસ્સતી''તિ!

અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં સેય્યસકં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં સેય્યસકં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, સેય્યસક, હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ . વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, હત્થેન ઉપક્કમિત્વા અસુચિં મોચેસ્સસિ! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો નો સરાગાય, વિસઞ્ઞોગાય ધમ્મો દેસિતો નો સઞ્ઞોગાય, અનુપાદાનાય ધમ્મો દેસિતો નો

સઉપાદાનાય! તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, મયા વિરાગાય ધમ્મે દેસિતે સરાગાય ચેતેસ્સસિ, વિસઞ્ઞોગાય ધમ્મે દેસિતે સઞ્ઞોગાય ચેતેસ્સસિ, અનુપાદાનાય ધમ્મે દેસિતે સઉપાદાનાય ચેતેસ્સસિ! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન રાગવિરાગાય ધમ્મો દેસિતો, મદનિમ્મદનાય પિપાસવિનયાય આલયસમુગ્ઘાતાય વટ્ટુપચ્છેદાય તણ્હક્ખયાય વિરાગાય નિરોધાય નિબ્બાનાય ધમ્મો દેસિતો? નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન કામાનં પહાનં અક્ખાતં, કામસઞ્ઞાનં પરિઞ્ઞા અક્ખાતા, કામપિપાસાનં પટિવિનયો અક્ખાતો, કામવિતક્કાનં સમુગ્ઘાતો અક્ખાતો, કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો? નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય, પસન્નાનં વા ભિય્યોભાવાય. અથ ખ્વેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનઞ્ચેવ અપ્પસાદાય, પસન્નાનઞ્ચ એકચ્ચાનં અઞ્ઞથત્તાયા''તિ. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં સેય્યસકં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા દુબ્ભરતાય... પે॰... ''એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

''**સઞ્ચેતનિકા સુક્કવિસ્સટ્ઠિ** [વિસટ્ઠિ (સી॰ સ્યા॰)] **સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૨૩૫. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ પણીતભોજનાનિ ભુઞ્જિત્વા મુટ્ઠસ્સતી અસમ્પજાના નિદ્દં ઓક્કમન્તિ. તેસં મુટ્ઠસ્સતીનં અસમ્પજાનાનં નિદ્દં ઓક્કમન્તાનં સુપિનન્તેન અસુચિ મુચ્ચતિ. તેસં કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં – 'સઞ્ચેતનિકા સુક્કવિસ્સટ્ઠિ સઙ્ઘાદિસેસો'તિ. અમ્હાકઞ્ચ સુપિનન્તેન અસુચિ મુચ્ચતિ. અત્થિ ચેત્થ ચેતના લબ્ભતિ. કચ્ચિ નુ ખો મયં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્ના''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''અત્થેસા, ભિક્ખવે, ચેતના; સા ચ ખો અબ્બોહારિકાતિ. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૨૩૬. ''**સઞ્ચેતનિકા સુક્કવિસ્સટ્ઠિ અઞ્ઞત્ર સુપિનન્તા સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

૨૩૭. **સઞ્ચેતનિકા**તિ જાનન્તો સઞ્જાનન્તો ચેચ્ચ અભિવિતરિત્વા વીતિક્કમો.

સુક્કન્તિ દસ સુક્કાનિ – નીલં પીતકં લોહિતકં ઓદાતં તક્કવણ્ણં દકવણ્ણં તેલવણ્ણં ખીરવણ્ણં દધિવણ્ણં સપ્પિવણ્ણં.

વિસ્સટ્ઠીતિ ઠાનતો ચાવના વુચ્ચતિ વિસ્સટ્ઠીતિ.

અઞ્ઞત્ર સુપિનન્તાતિ ઠપેત્વા સુપિનન્તં.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ સઙ્ઘોવ તસ્સા આપત્તિયા પરિવાસં દેતિ, મૂલાય પટિકસ્સતિ, માનત્તં દેતિ , અબ્ભેતિ; ન સમ્બહુલા, ન એકપુગ્ગલો. તેન વુચ્ચતિ – ''સઙ્ઘાદિસેસો''તિ. તસ્સેવ આપત્તિનિકાયસ્સ નામકમ્મં અધિવચનં. તેનપિ વુચ્ચતિ – ''સઙ્ઘાદિસેસો''તિ.

અજ્ઝત્તરૂપે મોચેતિ, બહિદ્ધારૂપે મોચેતિ, અજ્ઝત્તબહિદ્ધારૂપે મોચેતિ, આકાસે કટિં કમ્પેન્તો મોચેતિ; રાગૂપત્થમ્ભે મોચેતિ, વચ્ચૂપત્થમ્ભે મોચેતિ, પસ્સાવૂપત્થમ્ભે મોચેતિ, વાતૂપત્થમ્ભે મોચેતિ , ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠૂપત્થમ્ભે મોચેતિ; આરોગ્યત્થાય મોચેતિ, સુખત્થાય મોચેતિ, ભેસજ્જત્થાય મોચેતિ, દાનત્થાય મોચેતિ, પુઞ્ઞત્થાય મોચેતિ, યઞ્ઞત્થાય મોચેતિ, સગ્ગત્થાય મોચેતિ, બીજત્થાય મોચેતિ, વીમંસત્થાય મોચેતિ,

દવત્થાય મોચેતિ; નીલં મોચેતિ, પીતકં મોચેતિ, લોહિતકં મોચેતિ, ઓદાતં મોચેતિ, તક્કવણ્ણં મોચેતિ, દકવણ્ણં મોચેતિ, તેલવણ્ણં મોચેતિ, ખીરવણ્ણં મોચેતિ, દધિવણ્ણં મોચેતિ, સપ્પિવણ્ણં મોચેતિ.

૨૩૮. **અજ્ઝત્તરૂપે**તિ અજ્ઝત્તં ઉપાદિન્ને [ઉપાદિણ્ણે (સી॰ ક॰)] રૂપે.

બહિદ્ધારૂપેતિ બહિદ્ધા ઉપાદિન્ને વા અનુપાદિન્ને વા.

અજ્ઝત્તબહિદ્ધારૂપેતિ તદુભયે.

આકાસે કટિં કમ્પેન્તોતિ આકાસે વાયમન્તસ્સ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

રાગૂપત્થમ્ભેતિ રાગેન પીળિતસ્સ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

વચ્ચૂપત્થમ્ભેતિ વચ્ચેન પીળિતસ્સ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

પસ્સાવૂપત્થમ્ભેતિ પસ્સાવેન પીળિતસ્સ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

વાતૂપત્થમ્ભેતિ વાતેન પીળિતસ્સ અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠૂપત્થમ્ભેતિ ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠેન અઙ્ગજાતં કમ્મનિયં હોતિ.

૨૩૯. **આરોગ્યત્થાયા**તિ અરોગો ભવિસ્સામિ.

સુખત્થાયાતિ સુખં વેદનં ઉપ્પાદેસ્સામિ.

ભેસજ્જત્થાયાતિ ભેસજ્જં ભવિસ્સતિ.

દાનત્થાયાતિ દાનં દસ્સામિ.

પુઞ્ઞત્થાયાતિ પુઞ્ઞં ભવિસ્સતિ.

યઞ્ઞત્થાયાતિ યઞ્ઞં યજિસ્સામિ.

સગ્ગત્થાયાતિ સગ્ગં ગમિસ્સામિ.

બીજત્થાયાતિ બીજં ભવિસ્સતિ.

વીમંસત્થાયાતિ નીલં ભવિસ્સતિ, પીતકં ભવિસ્સતિ, લોહિતકં ભવિસ્સતિ, ઓદાતં ભવિસ્સતિ, તક્કવણ્ણં ભવિસ્સતિ, દકવણ્ણં ભવિસ્સતિ, તેલવણ્ણં ભવિસ્સતિ, ખીરવણ્ણં ભવિસ્સતિ, દધિવણ્ણં ભવિસ્સતિ, સપ્પિવણ્ણં ભવિસ્સતીતિ.

દવત્થાયાતિ ખિડ્ડાધિપ્પાયો.

૨૪૦. અજ્ઝત્તરૂપે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બહિદ્ધારૂપે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અજ્ઝત્તબહિદ્ધારૂપે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

આકાસે કટિં કમ્પેન્તો ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

રાગૂપત્થમ્ભે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

વચ્ચૂપત્થમ્ભે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પસ્સાવૂપત્થમ્ભે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

વાતૂપત્થમ્ભે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઉચ્ચાલિઙ્ગપાણકદટ્ઠૂપત્થમ્ભે ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

આરોગ્યત્થાય ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુખત્થાય...પે॰... ભેસજ્જત્થાય... દાનત્થાય... પુઞ્ઞત્થાય... યઞ્ઞત્થાય... સગ્ગત્થાય... બીજત્થાય... વીમંસત્થાય... દવત્થાય ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નીલં ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ .

પીતકં... લોહિતકં... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુદ્ધિકં નિટ્ઠિતં.

આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

આરોગ્યત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ...પે॰... આરોગ્યત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... આરોગ્યત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકસ્સ ખણ્ડચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૪૧. સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુખત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ...પે॰... સુખત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... સુખત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... સુખત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... સુખત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... સુખત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... સુખત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુખત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૨૪૨. ભેસજ્જત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ...પે॰... ભેસજ્જત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... ભેસજ્જત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... ભેસજ્જત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... ભેસજ્જત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... ભેસજ્જત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... ભેસજ્જત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભેસજ્જત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... ભેસજ્જત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દાનત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ...પે॰... દાનત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... દાનત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... દાનત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... દાનત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... દાનત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દાનત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... દાનત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... દાનત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુઞ્ઞત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ...પે॰... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુઞ્ઞત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... પુઞ્ઞત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

યઞ્ઞત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ...પે॰... યઞ્ઞત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... યઞ્ઞત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ ... યઞ્ઞત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

યઞ્ઞત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... યઞ્ઞત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... યઞ્ઞત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... યઞ્ઞત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... યઞ્ઞત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સગ્ગત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ...પે॰... સગ્ગત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ... સગ્ગત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સગ્ગત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... સગ્ગત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... સગ્ગત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... સગ્ગત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... સગ્ગત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... સગ્ગત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બીજત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ...પે॰... બીજત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બીજત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... બીજત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... બીજત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... બીજત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... બીજત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... બીજત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... બીજત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

વીમંસત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

વીમંસત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... વીમંસત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... વીમંસત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દવત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ...પે॰... દવત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ... દવત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં નિટ્ઠિતં.

આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકસ્સ ખણ્ડચક્કં.

સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ...પે॰... સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં સંખિત્તં.

વીમંસત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ આરોગ્યત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. વીમંસત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકં નિટ્ઠિતં.

તિમૂલકમ્પિ ચતુમૂલકમ્પિ પઞ્ચમૂલકમ્પિ છમૂલકમ્પિ સત્તમૂલકમ્પિ અટ્ઠમૂલકમ્પિ નવમૂલકમ્પિ એવમેવ વિત્થારેતબ્બં.

ઇદં સબ્બમૂલકં.

૨૪૩. આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સબ્બમૂલકં નિટ્ઠિતં.

૨૪૪. નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નીલઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ...પે॰... નીલઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... નીલઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... નીલઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... નીલઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... નીલઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... નીલઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... નીલઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ,

આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકસ્સ ખણ્ડચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૪૫. પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પીતકઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ...પે॰... પીતકઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... પીતકઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... પીતકઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... પીતકઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... પીતકઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... પીતકઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પીતકઞ્ચ નીલઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં.

૨૪૬. લોહિતકઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

લોહિતકઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ...પે॰... લોહિતકઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... લોહિતકઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... લોહિતકઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... લોહિતકઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... લોહિતકઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

લોહિતકઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... લોહિતકઞ્ચ પીતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઓદાતઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ...પે॰... ઓદાતઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... ઓદાતઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... ઓદાતઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... ઓદાતઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... ઓદાતઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઓદાતઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... ઓદાતઞ્ચ પીતકઞ્ચ... ઓદાતઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તક્કવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ...પે॰... તક્કવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... તક્કવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... તક્કવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... તક્કવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તક્કવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... તક્કવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ... તક્કવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... તક્કવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દકવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ...પે॰... દકવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ... દકવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... દકવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દકવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... દકવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ... દકવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... દકવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... દકવણ્ણઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ , આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તેલવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ...પે॰... તેલવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ... તેલવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તેલવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... તેલવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ... તેલવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... તેલવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... તેલવણ્ણઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... તેલવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખીરવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ...પે॰... ખીરવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખીરવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... ખીરવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ... ખીરવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... ખીરવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... ખીરવણ્ણઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... ખીરવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... ખીરવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દધિવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દધિવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ...પે॰... દધિવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... દધિવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપ્પિવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપ્પિવણ્ણઞ્ચ પીતકઞ્ચ...પે॰... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ ... સપ્પિવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં નિટ્ઠિતં.

નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકસ્સ ખણ્ડચક્કં.

પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ...પે॰... પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ નીલઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકસ્સ બદ્ધચક્કં સંખિત્તં.

દધિવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ નીલઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... દધિવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દુમૂલકં નિટ્ઠિતં.

તિમૂલકમ્પિ ચતુમૂલકમ્પિ પઞ્ચમૂલકમ્પિ છમૂલકમ્પિ સત્તમૂલકમ્પિ અટ્ઠમૂલકમ્પિ નવમૂલકમ્પિ એવમેવ વિત્થારેતબ્બં.

ઇદં સબ્બમૂલકં.

૨૪૭. નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સબ્બમૂલકં નિટ્ઠિતં.

૨૪૮. આરોગ્યત્થઞ્ચ નીલઞ્ચ [આરોગ્યત્થં નીલં (?)] ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઉભતો વડ્ઢકં એવમેવ વડ્ઢેતબ્બં.

આરોગ્યત્થઞ્ચ સુખત્થઞ્ચ ભેસજ્જત્થઞ્ચ દાનત્થઞ્ચ પુઞ્ઞત્થઞ્ચ યઞ્ઞત્થઞ્ચ સગ્ગત્થઞ્ચ બીજત્થઞ્ચ વીમંસત્થઞ્ચ દવત્થઞ્ચ નીલઞ્ચ પીતકઞ્ચ લોહિતકઞ્ચ ઓદાતઞ્ચ તક્કવણ્ણઞ્ચ દકવણ્ણઞ્ચ તેલવણ્ણઞ્ચ ખીરવણ્ણઞ્ચ દધિવણ્ણઞ્ચ સપ્પિવણ્ણઞ્ચ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

મિસ્સકચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૪૯. નીલં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ પીતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નીલં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ લોહિતકં...પે॰... ઓદાતં ... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૫૦. પીતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ લોહિતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પીતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ઓદાતં...પે॰... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં... નીલં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કમૂલં સંખિત્તં.

૨૫૧. સપ્પિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ નીલં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપ્પિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ પીતકં...પે॰... લોહિતકં... ઓદાતં ... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

કુચ્છિચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૫૨. પીતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ નીલં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

લોહિતકં...પે॰... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ નીલં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ પઠમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૩. લોહિતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ પીતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઓદાતં...પે॰... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં

... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં... નીલં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ પીતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ દુતિયં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૪. ઓદાતં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ લોહિતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તક્કવણ્ણં...પે॰... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં...

સપ્પિવણ્ણં... નીલં ... પીતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ લોહિતકં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ તતિયં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૫. તક્કવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ઓદાતં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દકવણ્ણં...પે॰... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં... નીલં... પીતકં... લોહિતકં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ઓદાતં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ ચતુત્થં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૬. દકવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ તક્કવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

તેલવણ્ણં ...પે॰... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં... નીલ...

પીતકં... લોહિતકં... ઓદાતં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ તક્કવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ પઞ્ચમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૭. તેલવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ દકવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખીરવણ્ણં...પે॰... દધિવણ્ણં... સપ્પિવણ્ણં... નીલં ... પીતકં... લોહિતકં...

ઓદાતં... તક્કવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ દકવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ છટ્ઠં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૮. ખીરવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ તેલવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દધિવણ્ણં...પે॰... સપ્પિવણ્ણં... નીલં... પીતકં... લોહિતકં... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ તેલવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ સત્તમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૫૯. દધિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ખીરવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપ્પિવણ્ણં...પે॰... નીલં... પીતકં... લોહિતકં... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ખીરવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ અટ્ઠમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૬૦. સપ્પિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ દધિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નીલં...પે॰... પીતકં... લોહિતકં... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ દધિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ નવમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

૨૬૧. નીલં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ સપ્પિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પીતકં ...પે॰... લોહિતકં... ઓદાતં... તક્કવણ્ણં... દકવણ્ણં ... તેલવણ્ણં... ખીરવણ્ણં... દધિવણ્ણં મોચેસ્સામીતિ ચેતેતિ ઉપક્કમતિ સપ્પિવણ્ણં મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પિટ્ઠિચક્કસ્સ દસમં ગમનં નિટ્ઠિતં.

પિટ્ઠિચક્કં નિટ્ઠિતં.

૨૬૨. ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ન મુચ્ચતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ચેતેતિ ન ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

ચેતેતિ ન ઉપક્કમતિ ન મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

ન ચેતેતિ ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

ન ચેતેતિ ઉપક્કમતિ ન મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

ન ચેતેતિ ન ઉપક્કમતિ મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

ન ચેતેતિ ન ઉપક્કમતિ ન મુચ્ચતિ, અનાપત્તિ.

અનાપત્તિ સુપિનન્તેન, નમોચનાધિપ્પાયસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, ખિત્તચિત્તસ્સ, વેદનાટ્ટસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

સુપિનોચ્ચારપસ્સાવો , વિતક્કુણ્હોદકેન ચ;
ભેસજ્જં કણ્ડુવં મગ્ગો, વત્થિ જન્તાઘરુપક્કમો [જન્તગ્ગુપક્કમો (સી॰), જન્તાઘરં ઊરુ (સ્યા॰)].

સામણેરો ચ સુત્તો ચ, ઊરુ મુટ્ઠિના પીળયિ;
આકાસે થમ્ભં નિજ્ઝાયિ, છિદ્દં કટ્ઠેન ઘટ્ટયિ.

સોતો ઉદઞ્જલં ધાવં, પુપ્ફાવલિયં પોક્ખરં;
વાલિકા કદ્દમુસ્સેકો [કદ્દમોસેકો (?)], સયનઙ્ગુટ્ઠકેન ચાતિ.

વિનીતવત્થુ

૨૬૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો સુપિનન્તેન અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સુપિનન્તેના’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉચ્ચારં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, મોચનાધિપ્પાયો’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પસ્સાવં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ... પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો કામવિતક્કં વિતક્કેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, વિતક્કેન્તસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉણ્હોદકેન ન્હાયન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘કિંચિત્તો ત્વં, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાહં, ભગવા, મોચનાધિપ્પાયો’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઉણ્હોદકેન ન્હાયન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઉણ્હોદકેન ન્હાયન્તસ્સ અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો અઙ્ગજાતે વણો હોતિ. ભેસજ્જેન [તસ્સ ભેસજ્જેન (?)] આલિમ્પેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો અઙ્ગજાતે વણો હોતિ. મોચનાધિપ્પાયસ્સ [તસ્સ મોચનામિપ્પાયસ્સ (સ્યા॰)] ભેસજ્જેન આલિમ્પેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો અણ્ડં કણ્ડુવન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ , ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ અણ્ડં કણ્ડુવન્તસ્સ [કણ્ડૂવન્તસ્સ (સી॰)] અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

૨૬૪. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મગ્ગં ગચ્છન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ મગ્ગં ગચ્છન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો વત્થિં ગહેત્વા પસ્સાવં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ વત્થિં ગહેત્વા પસ્સાવં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો જન્તાઘરે ઉદરવટ્ટિં તાપેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ જન્તાઘરે ઉદરવટ્ટિં તાપેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો જન્તાઘરે ઉપજ્ઝાયસ્સ પિટ્ઠિપરિકમ્મં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ જન્તાઘરે ઉપજ્ઝાયસ્સ પિટ્ઠિપરિકમ્મં કરોન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૨૬૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઊરું ઘટ્ટાપેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઊરું ઘટ્ટાપેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મોચનાધિપ્પાયો અઞ્ઞતરં સામણેરં એતદવોચ – ''એહિ મે ત્વં, આવુસો સામણેર, અઙ્ગજાતં ગણ્હાહી''તિ. સો તસ્સ અઙ્ગજાતં અગ્ગહેસિ. તસ્સેવ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સુત્તસ્સ સામણેરસ્સ અઙ્ગજાતં અગ્ગહેસિ. તસ્સેવ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

૨૬૬. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઊરૂહિ અઙ્ગજાતં પીળેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ મુટ્ઠિના અઙ્ગજાતં પીળેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ આકાસે કટિં કમ્પેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો કાયં થમ્ભેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ કાયં થમ્ભેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો માતુગામસ્સ અઙ્ગજાતં ઉપનિજ્ઝાયિ. તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. ન ચ, ભિક્ખવે, સારત્તેન માતુગામસ્સ અઙ્ગજાતં ઉપનિજ્ઝાયિતબ્બં. યો ઉપનિજ્ઝાયેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૨૬૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ તાળચ્છિદ્દં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ કટ્ઠેન અઙ્ગજાતં ઘટ્ટેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પટિસોતે ન્હાયન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ પટિસોતે ન્હાયન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉદઞ્જલં કીળન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઉદઞ્જલં કીળન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉદકે ધાવન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઉદકે ધાવન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પુપ્ફાવલિયં [પુપ્ફાવળિયં (સ્યા॰ ક॰)] કીળન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ પુપ્ફાવલિયં કીળન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ... પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

૨૬૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પોક્ખરવને ધાવન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ પોક્ખરવને ધાવન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ... પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ વાલિકં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ કદ્દમં અઙ્ગજાતં પવેસેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ . તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો ઉદકેન અઙ્ગજાતં ઓસિઞ્ચન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નમોચનાધિપ્પાયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ ઉદકેન અઙ્ગજાતં ઓસિઞ્ચન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ સયને અઙ્ગજાતં ઘટ્ટેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ... પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો મોચનાધિપ્પાયસ્સ અઙ્ગુટ્ઠેન અઙ્ગજાતં ઘટ્ટેન્તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ...પે॰... અસુચિ ન મુચ્ચિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્નો''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

સુક્કવિસ્સટ્ઠિસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઠમં.

૨. કાયસંસગ્ગસિક્ખાપદં

૨૬૯. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી અરઞ્ઞે વિહરતિ. તસ્સાયસ્મતો વિહારો અભિરૂપો હોતિ દસ્સનીયો પાસાદિકો, મજ્ઝેગબ્ભો, સમન્તાપરિયાગારો, સુપઞ્ઞત્તં મઞ્ચપીઠં ભિસિબિમ્બોહનં, પાનીયં પરિભોજનીયં સુપટ્ઠિતં, પરિવેણં સુસમ્મટ્ઠં. બહૂ મનુસ્સા આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ વિહારપેક્ખકા આગચ્છન્તિ. અઞ્ઞતરોપિ બ્રાહ્મણો સપજાપતિકો યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ''ઇચ્છામ મયં ભોતો ઉદાયિસ્સ વિહારં પેક્ખિતુ''ન્તિ. ''તેન હિ, બ્રાહ્મણ, પેક્ખસ્સૂ''તિ, અવાપુરણં [અપાપુરણં (સ્યા॰)] આદાય ઘટિકં ઉગ્ઘાટેત્વા કવાટં પણામેત્વા વિહારં પાવિસિ. સોપિ ખો બ્રાહ્મણો આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ પિટ્ઠિતો પાવિસિ. સાપિ ખો બ્રાહ્મણી તસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ પિટ્ઠિતો પાવિસિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી એકચ્ચે વાતપાને વિવરન્તો એકચ્ચે વાતપાને થકેન્તો ગબ્ભં અનુપરિગન્ત્વા પિટ્ઠિતો આગન્ત્વા તસ્સા બ્રાહ્મણિયા અઙ્ગમઙ્ગાનિ પરામસિ. અથ ખો સો બ્રાહ્મણો આયસ્મતા ઉદાયિના સદ્ધિં પટિસમ્મોદિત્વા અગમાસિ. અથ ખો સો બ્રાહ્મણો અત્તમનો અત્તમનવાચં નિચ્છારેસિ – ''ઉળારા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા યે ઇમે એવરૂપે અરઞ્ઞે વિહરન્તિ. ભવમ્પિ ઉદાયી ઉળારો યો એવરૂપે અરઞ્ઞે વિહરતી''તિ.

એવં વુત્તે સા બ્રાહ્મણી તં બ્રાહ્મણં એતદવોચ – ''કુતો તસ્સ ઉળારત્તતા! યથેવ મે ત્વં અઙ્ગમઙ્ગાનિ પરામસિ એવમેવ મે સમણો ઉદાયી અઙ્ગમઙ્ગાનિ પરામસી''તિ. અથ ખો સો બ્રાહ્મણો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો. ઇમે હિ નામ ધમ્મચારિનો સમચારિનો બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા પટિજાનિસ્સન્તિ! નત્થિ ઇમેસં સામઞ્ઞં નત્થિ ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, નટ્ઠં ઇમેસં સામઞ્ઞં નટ્ઠં ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, કુતો ઇમેસં સામઞ્ઞં કુતો ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, અપગતા ઇમે સામઞ્ઞા અપગતા ઇમે બ્રહ્મઞ્ઞા. કથઞ્હિ નામ સમણો ઉદાયી મમ ભરિયાય અઙ્ગમઙ્ગાનિ પરામસિસ્સતિ! ન હિ સક્કા કુલિત્થીહિ કુલધીતાહિ કુલકુમારીહિ કુલસુણ્હાહિ કુલદાસીહિ આરામં વા વિહારં વા ગન્તું. સચે [સચે હિ (સ્યા॰)] કુલિત્થિયો કુલધીતરો [કુલધીતાયો (સી॰ સ્યા॰)] કુલકુમારિયો કુલસુણ્હાયો કુલદાસિયો આરામં વા વિહારં વા ગચ્છેય્યું, તાપિ સમણા સક્યપુત્તિયા દૂસેય્યુ''ન્તિ!

અસ્સોસું ખો ભિક્ખુ તસ્સ બ્રાહ્મણસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિસ્સસિ! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો નો સરાગાય...પે॰... કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો. નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૨૭૦. **''યો પન ભિક્ખુ ઓતિણ્ણો વિપરિણતેન ચિત્તેન માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જેય્ય હત્થગ્ગાહં વા વેણિગ્ગાહં વા અઞ્ઞતરસ્સ વા અઞ્ઞતરસ્સ વા અઙ્ગસ્સ પરામસનં, સઙ્ઘાદિસેસો''**તિ.

૨૭૧. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ઓતિણ્ણો નામ સારત્તો અપેક્ખવા પટિબદ્ધચિત્તો.

વિપરિણતન્તિ રત્તમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં. દુટ્ઠમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં. મૂળ્હમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં. અપિચ, રત્તં ચિત્તં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતં વિપરિણતન્તિ.

માતુગામો નામ મનુસ્સિત્થી, ન યક્ખી ન પેતી, ન તિરચ્છાનગતા. અન્તમસો તદહુજાતાપિ દારિકા, પગેવ મહત્તરી.

સદ્ધિન્તિ એકતો.

કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જેય્યાતિ અજ્ઝાચારો વુચ્ચતિ.

હત્થો નામ કપ્પરં ઉપાદાયં યાવ અગ્ગનખા.

વેણી નામ સુદ્ધકેસા વા, સુત્તમિસ્સા વા, માલામિસ્સા વા, હિરઞ્ઞમિસ્સા વા, સુવણ્ણમિસ્સા વા, મુત્તામિસ્સા વા, મણિમિસ્સા વા.

અઙ્ગં નામ હત્થઞ્ચ વેણિઞ્ચ ઠપેત્વા અવસેસં અઙ્ગં નામ.

૨૭૨. આમસના , પરામસના, ઓમસના, ઉમ્મસના, ઓલઙ્ઘના, ઉલ્લઙ્ઘના, આકડ્ઢના, પતિકડ્ઢના, અભિનિગ્ગણ્હના, અભિનિપ્પીળના, ગહણં, છુપનં.

આમસના નામ આમટ્ઠમત્તા.

પરામસના નામ ઇતોચિતો ચ સંચોપના.

ઓમસના નામ હેટ્ઠા ઓરોપના.

ઉમ્મસના નામ ઉદ્ધં ઉચ્ચારણા.

ઓલઙ્ઘના નામ હેટ્ઠા ઓનમના.

ઉલ્લઙ્ઘના નામ ઉદ્ધં ઉચ્ચારણા.

આકડ્ઢના નામ આવિઞ્છના [આવિઞ્ઞના (સી॰ સ્યા॰)].

પતિકડ્ઢના નામ પતિપ્પણામના.

અભિનિગ્ગણ્હના નામ અઙ્ગં ગહેત્વા નિપ્પીળના.

અભિનિપ્પીળના નામ કેનચિ સહ નિપ્પીળના.

ગહણં નામ ગહિતમત્તં.

છુપનં નામ ફુટ્ઠમત્તં.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ…પે॰… તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૨૭૩. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ ભિક્ખુ ચ. નં ઇત્થિયા કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ ઓમસતિ ઉમ્મસતિ ઓલઙ્ઘેતિ ઉલ્લઙ્ઘેતિ આકડ્ઢતિ પતિકડ્ઢતિ અભિનિગ્ગણ્હાતિ અભિનિપ્પીળેતિ ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઇત્થી ચ હોતિ વેમતિકો સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ઇત્થી ચ હોતિ પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ઇત્થી ચ હોતિ પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ઇત્થી ચ હોતિ તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ વેમતિકો સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ , આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પુરિસો ચ હોતિ પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પુરિસસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ…પે॰… ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પુરિસો ચ હોતિ વેમતિકો...પે॰... પુરિસો ચ હોતિ તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... પુરિસો ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી... પુરિસો ચ હોતિ પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પુરિસસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં તિરચ્છાનગતસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ વેમતિકો...પે॰... તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ પણ્ડકસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ. પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં તિરચ્છાનગતસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

૨૭૪. દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં.

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં વેમતિકો સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં.

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં પણ્ડકસઞ્ઞી...પે॰... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં.

દ્વે પણ્ડકા દ્વિન્નં પણ્ડકાનં પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં પણ્ડકાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં.

દ્વે પણ્ડકા દ્વિન્નં પણ્ડકાનં વેમતિકો...પે॰... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં પણ્ડકાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

દ્વે પુરિસા દ્વિન્નં પુરિસાનં પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં પુરિસાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

દ્વે પુરિસા દ્વિન્નં પુરિસાનં વેમતિકો...પે॰... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી... પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં પુરિસાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

દ્વે તિરચ્છાનગતા દ્વિન્નં તિરચ્છાનગતાનં તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં તિરચ્છાનગતાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

દ્વે તિરચ્છાનગતા દ્વિન્નં તિરચ્છાનગતાનં વેમતિકો...પે॰... ઇત્થિસઞ્ઞી... પણ્ડકસઞ્ઞી ... પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં તિરચ્છાનગતાનં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

૨૭૫. ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં.

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ પુરિસો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ પુરિસો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો...પે॰... પણ્ડકસઞ્ઞી... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ.

ઇત્થી ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો...પે॰... પણ્ડકસઞ્ઞી... પુરિસસઞ્ઞી ... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ પુરિસો ચ ઉભિન્નં પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ પુરિસો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો...પે॰... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

પણ્ડકો ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ.

પણ્ડકો ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો...પે॰... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

પુરિસો ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

પુરિસો ચ તિરચ્છાનગતો ચ ઉભિન્નં વેમતિકો...પે॰... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી... પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

દુમૂલકં નિટ્ઠિતં.

૨૭૬. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં ...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસતિ આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ભિક્ખુપેય્યાલો નિટ્ઠિતો.

૨૭૭. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયં આમસતિ પરામસતિ ઓમસતિ ઉમ્મસતિ ઓલઙ્ઘેતિ ઉલ્લઙ્ઘેતિ આકડ્ઢતિ પતિકડ્ઢતિ અભિનિગ્ગણ્હાતિ અભિનિપ્પીળેતિ ગણ્હાતિ છુપતિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયં આમસન્તિ પરામસન્તિ ઓમસન્તિ ઉમ્મસન્તિ ઓલઙ્ઘેન્તિ ઉલ્લઙ્ઘેન્તિ આકડ્ઢન્તિ પતિકડ્ઢન્તિ અભિનિગ્ગણ્હન્તિ અભિનિપ્પીળેન્તિ ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં

થુલ્લચ્ચયાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

૨૭૮. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ પરામસતિ...પે॰... ગણ્હાતિ છુપતિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ કાયપટિબદ્ધેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ પરામસન્તિ...પે॰... ગણ્હન્તિ છુપન્તિ, સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસતિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસતિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન કાયપટિબદ્ધં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થી ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસતિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઇત્થિયો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ઉભો ચ નં ભિક્ખુસ્સ નિસ્સગ્ગિયેન નિસ્સગ્ગિયં આમસન્તિ. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

૨૭૯. સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સેવનાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

સેવનાધિપ્પાયો ન ચ કાયેન વાયમતિ, ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, અનાપત્તિ.

સેવનાધિપ્પાયો ન ચ કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, અનાપત્તિ.

મોક્ખાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, અનાપત્તિ.

મોક્ખાધિપ્પાયો કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ , અનાપત્તિ.

મોક્ખાધિપ્પાયો ન ચ કાયેન વાયમતિ, ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, અનાપત્તિ.

મોક્ખાધિપ્પાયો ન ચ કાયેન વાયમતિ, ન ચ ફસ્સં પટિવિજાનાતિ, અનાપત્તિ.

૨૮૦. અનાપત્તિ અસઞ્ચિચ્ચ, અસતિયા, અજાનન્તસ્સ, અસાદિયન્તસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, ખિત્તચિત્તસ્સ, વેદનાટ્ટસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

માતા ધીતા ભગિની ચ, જાયા યક્ખી ચ પણ્ડકો;
સુત્તા મતા તિરચ્છાના, દારુધિતલિકાય ચ.

સમ્પીળે સઙ્કમો મગ્ગો, રુક્ખો નાવા ચ રજ્જુ ચ;
દણ્ડો પત્તં પણામેસિ, વન્દે વાયમિ નચ્છુપેતિ.

વિનીતવત્થુ

૨૮૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ માતુયા માતુપેમેન આમસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્નો''તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ધીતુયા ધીતુપેમેન આમસિ…પે॰… ભગિનિયા ભગિનિપેમેન આમસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પુરાણદુતિયિકાય કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ યક્ખિનિયા કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પણ્ડકસ્સ કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ , ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સુત્તિત્થિયા કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ મતિત્થિયા કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ તિરચ્છાનગતિત્થિયા કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ દારુધીતલિકાય કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

૨૮૨. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ઇત્થિયો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું સમ્પીળેત્વા બાહાપરમ્પરાય આનેસું. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''સાદિયિ ત્વં, ભિક્ખૂ''તિ? ''નાહં, ભગવા, સાદિયિ''ન્તિ. ''અનાપત્તિ, ભિક્ખૂ, અસાદિયન્તસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા અભિરૂળ્હં સઙ્કમં સારત્તો સઞ્ચાલેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ''અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિં પટિપથે પસ્સિત્વા સારત્તો અંસકૂટેન પહારં અદાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા અભિરૂળ્હં રુક્ખં સારત્તો સઞ્ચાલેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ… પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા અભિરૂળ્હં નાવં સારત્તો સઞ્ચાલેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ… પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા ગહિતં રજ્જું સારત્તો આવિઞ્છિ [આવિઞ્જિ (સી॰ સ્યા॰)]. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા ગહિતં દણ્ડં સારત્તો આવિઞ્છિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ… પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો ઇત્થિં પત્તેન પણામેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિયા વન્દન્તિયા સારત્તો પાદં ઉચ્ચારેસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ ઇત્થિં ગહેસ્સામીતિ વાયમિત્વા ન છુપિ.

તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

કાયસંસગ્ગસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દુતિયં.

૩. દુટ્ઠુલ્લવાચાસિક્ખાપદં

૨૮૩. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી અરઞ્ઞે વિહરતિ. તસ્સાયસ્મતો વિહારો અભિરૂપો હોતિ દસ્સનીયો પાસાદિકો. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ઇત્થિયો આરામં આગમંસુ વિહારપેક્ખિકાયો. અથ ખો તા ઇત્થિયો યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચું – ‘‘ઇચ્છામ મયં, ભન્તે, અય્યસ્સ વિહારં પેક્ખિતુ’’ન્તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી તા ઇત્થિયો વિહારં પેક્ખાપેત્વા તાસં ઇત્થીનં વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ યાચતિપિ આયાચતિપિ પુચ્છતિપિ પટિપુચ્છતિપિ આચિક્ખતિપિ અનુસાસતિપિ અક્કોસતિપિ. યા તા ઇત્થિયો છિન્નિકા ધુત્તિકા અહિરિકાયો તા આયસ્મતા ઉદાયિના સદ્ધિં ઉહસન્તિપિ ઉલ્લપન્તિપિ ઉજ્જગ્ઘન્તિપિ ઉપ્પણ્ડેન્તિપિ. યા પન તા ઇત્થિયો હિરિમના તા નિક્ખમિત્વા ભિક્ખૂ ઉજ્ઝાપેન્તિ – ‘‘ઇદં, ભન્તે, નચ્છન્નં નપ્પતિરૂપં. સામિકેનપિ મયં એવં વુત્તા ન ઇચ્છેય્યામ, કિં પનાય્યેન ઉદાયિના’’તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા

ઉદાયી માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ''અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિસ્સસિ! નનુ મયા, મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો નો સરાગાય...પે॰... કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો. નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૨૮૪. "**યો પન ભિક્ખુ ઓતિણ્ણો વિપરિણતેન ચિત્તેન માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસેય્ય યથા તં યુવા યુવતિં મેથુનુપસંહિતાહિ, સઙ્ઘાદિસેસો**"તિ.

૨૮૫. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ઓતિણ્ણો નામ સારત્તો અપેક્ખવા પટિબદ્ધચિત્તો.

વિપરિણતન્તિ રત્તમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં, દુટ્ઠમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં મૂળ્હમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં. અપિચ, રત્તં ચિત્તં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતં વિપરિણતન્તિ.

માતુગામો નામ મનુસ્સિત્થી, ન યક્ખી, ન પેતી, ન તિરચ્છાનગતા. વિઞ્ઞૂ પટિબલા સુભાસિતદુબ્ભાસિતં દુટ્ઠુલ્લાદુટ્ઠુલ્લં આજાનિતું.

દુટ્ઠુલ્લા નામ **વાચા** વચ્ચમગ્ગપસ્સાવમગ્ગમેથુનધમ્મપ્પટિસંયુત્તા વાચા.

ઓભાસેય્યાતિ અજ્ઝાચારો વુચ્ચતિ.

યથા તં યુવા યુવતિન્તિ દહરો દહરિં, તરુણો તરુણિં, કામભોગી કામભોગિનિં.

મેથુનુપસંહિતાહીતિ મેથુનધમ્મપ્પટિસંયુત્તાહિ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

દ્વે મગ્ગે આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ, અવણ્ણમ્પિ ભણતિ, યાચતિપિ, આયાચતિપિ, પુચ્છતિપિ, પટિપુચ્છતિપિ, આચિક્ખતિપિ, અનુસાસતિપિ, અક્કોસતિપિ.

વણ્ણં ભણતિ નામ દ્વે મગ્ગે થોમેતિ વણ્ણેતિ પસંસતિ.

અવણ્ણં ભણતિ નામ દ્વે મગ્ગે ખુંસેતિ વમ્ભેતિ ગરહતિ.

યાચતિ નામ દેહિ મે, અરહસિ મે દાતુન્તિ.

આયાચતિ નામ કદા તે માતા પસીદિસ્સતિ, કદા તે પિતા પસીદિસ્સતિ, કદા તે દેવતાયો પસીદિસ્સન્તિ, કદા [કદા તે (સ્યા॰)] સુખણો સુલયો સુમુહુત્તો ભવિસ્સતિ, કદા તે મેથુનં ધમ્મં લભિસ્સામીતિ.

પુચ્છતિ નામ કથં ત્વં સામિકસ્સ દેસિ, કથં જારસ્સ દેસીતિ?

પટિપુચ્છતિ નામ એવં કિર ત્વં સામિકસ્સ દેસિ, એવં જારસ્સ દેસીતિ.

આચિક્ખતિ નામ પુટ્ઠો ભણતિ – ‘‘એવં દેહિ. એવં દેન્તા સામિકસ્સ પિયા ભવિસ્સસિ મનાપા ચા’’તિ.

અનુસાસતિ નામ અપુટ્ઠો ભણતિ – ‘‘એવં દેહિ. એવં દેન્તા સામિકસ્સ પિયા ભવિસ્સતિ મનાપા ચા’’તિ.

અક્કોસતિ નામ અનિમિત્તાસિ, નિમિત્તમત્તાસિ, અલોહિતાસિ, ધુવલોહિતાસિ , ધુવચોળાસિ, પગ્ઘરન્તીસિ, સિખરણીસિ, ઇત્થિપણ્ડકાસિ, વેપુરિસિકાસિ, સમ્ભિન્નાસિ, ઉભતોબ્યઞ્જનાસીતિ.

૨૮૬. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ યાચતિપિ આયાચતિપિ પુચ્છતિપિ પટિપુચ્છતિપિ આચિક્ખતિપિ અનુસાસતિપિ અક્કોસતિપિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ...પે॰... .

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણંપિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં...પે॰... .

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... .

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં ઠપેત્વા અધક્ખકં ઉબ્ભજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ , આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ... પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં ઠપેત્વા અધક્ખકં ઉબ્ભજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં થુલ્લચ્ચયાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં વચ્ચમગ્ગં પસ્સાવમગ્ગં ઠપેત્વા અધક્ખકં ઉબ્ભજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયેન દુક્કટસ્સ...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા ઉબ્ભક્ખકં અધોજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઉબ્ભક્ખકં અધોજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં ઉબ્ભક્ખકં અધોજાણુમણ્ડલં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા કાયપટિબદ્ધં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰....

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં કાયપટિબદ્ધં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં કાયપટિબદ્ધં આદિસ્સ વણ્ણમ્પિ ભણતિ અવણ્ણમ્પિ ભણતિ...પે॰... અક્કોસતિપિ, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰....

૨૮૭. અનાપત્તિ અત્થપુરેક્ખારસ્સ, ધમ્મપુરેક્ખારસ્સ, અનુસાસનિપુરેક્ખારસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

લોહિતં કક્કસાકિણ્ણં, ખરં દીઘઞ્ચ વાપિતં;
કચ્ચિ સંસીદતિ મગ્ગો, સદ્ધા દાનેન કમ્મુનાતિ.

વિનીતવત્થુ

૨૮૮. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી નવરત્તં કમ્બલં પારુતા હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘લોહિતં ખો તે, ભગિની’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, નવરત્તો કમ્બલો’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ખરકમ્બલં પારુતા હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘કક્કસલોમં ખો તે, ભગિની’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, ખરકમ્બલકો’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી નવાવુતં કમ્બલં પારુતા હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘આકિણ્ણલોમં ખો તે, ભગિની’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, નવાવુતો કમ્બલો’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ખરકમ્બલં પારુતા હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘ખરલોમં ખો તે, ભગિની’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, ખરકમ્બલકો’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં

અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી પાવારં [દીઘપાવારં (સ્યા॰)] પારુતા હોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘દીઘલોમં ખો તે, ભગિની’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, પાવારો’’ [દીઘપાવારો (સ્યા॰)] તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

૨૮૯. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી ખેત્તં વપાપેત્વા આગચ્છતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘વાપિતં ખો તે, ભગિની’’તિ? સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમાય્ય, નો ચ ખો પટિવુત્ત’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પરિબ્બાજિકં પટિપથે પસ્સિત્વા સારત્તો તં પરિબ્બાજિકં એતદવોચ – ‘‘કચ્ચિ, ભગિનિ, મગ્ગો સંસીદતી’’તિ? સા ન પટિવિજાનિ. ‘‘આમ ભિક્ખુ, પટિપજ્જિસ્સસી’’તિ . તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો અઞ્ઞતરં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘સદ્ધાસિ ત્વં, ભગિનિ. અપિચ, યં સામિકસ્સ દેસિ તં નામ્હાકં દેસી’’તિ . ‘‘કિં, ભન્તે’’તિ? ‘‘મેથુનધમ્મ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો અઞ્ઞતરં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘સદ્ધાસિ ત્વં, ભગિનિ. અપિચ, યં અગ્ગદાનં તં નામ્હાકં દેસી’’તિ. ‘‘કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન’’ન્તિ? ‘‘મેથુનધમ્મ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કમ્મં કરોતિ. અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ સારત્તો તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘તિટ્ઠ, ભગિનિ, અહં કરિસ્સામીતિ…પે॰… નિસીદ, ભગિનિ, અહં કરિસ્સામીતિ…પે॰… નિપજ્જ, ભગિનિ, અહં કરિસ્સામી’’તિ. સા ન પટિવિજાનિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

દુટ્ઠુલ્લવાચાસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં તતિયં.

૪. અત્તકામપારિચરિયસિક્ખાપદં

૨૯૦. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી સાવત્થિયં કુલૂપકો હોતિ, બહુકાનિ કુલાનિ ઉપસઙ્કમતિ. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી મતપતિકા અભિરૂપા હોતિ દસ્સનીયા પાસાદિકા. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન તસ્સા ઇત્થિયા નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો સા ઇત્થી યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો તં ઇત્થિં આયસ્મા ઉદાયી ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેસિ સમાદપેસિ સમુત્તેજેસિ સમ્પહંસેસિ. અથ ખો સા ઇત્થી આયસ્મતા ઉદાયિના ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતા સમાદપિતા સમુત્તેજિતા

સમ્પહંસિતા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ‘‘વદેય્યાથ, ભન્તે, યેન અત્થો. પટિબલા મયં અય્યસ્સ દાતું યદિદં ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખાર’’ન્તિ.

‘‘ન ખો તે, ભગિનિ, અમ્હાકં દુલ્લભા યદિદં ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારા. અપિચ, યો અમ્હાકં દુલ્લભો તં દેહી’’તિ. ‘‘કિં, ભન્તે’’તિ? ‘‘મેથુનધમ્મ’’ન્તિ. ‘‘અત્થો , ભન્તે’’તિ? ‘‘અત્થો, ભગિની’’તિ. ‘‘એહિ, ભન્તે’’તિ, ઓવરકં પવિસિત્વા સાટકં નિક્ખિપિત્વા મઞ્ચકે ઉત્તાના નિપજ્જિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન સા ઇત્થી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા – ‘‘કો ઇમં વસલં દુગ્ગન્ધં આમસિસ્સતી’’તિ, નિટ્ઠુહિત્વા પક્કામિ. અથ ખો સા ઇત્થી ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો. ઇમે હિ નામ ધમ્મચારિનો સમચારિનો બ્રહ્મચારિનો સચ્ચવાદિનો સીલવન્તો કલ્યાણધમ્મા પટિજાનિસ્સન્તિ! નત્થિ ઇમેસં સામઞ્ઞં નત્થિ ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, નટ્ઠં ઇમેસં સામઞ્ઞં નટ્ઠં ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, કુતો ઇમેસં સામઞ્ઞં કુતો ઇમેસં બ્રહ્મઞ્ઞં, અપગતા ઇમે સામઞ્ઞા અપગતા ઇમે બ્રહ્મઞ્ઞા. કથઞ્હિ નામ સમણો ઉદાયી મં સામં મેથુનધમ્મં યાચિત્વા, ‘કો ઇમં વસલં દુગ્ગન્ધં આમસિસ્સતી’’તિ નિટ્ઠુહિત્વા પક્કમિસ્સતિ! કિં મે પાપકં કિં મે દુગ્ગન્ધં, કસ્સાહં કેન હાયામી’’તિ? અઞ્ઞાપિ ઇત્થિયો ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘અલજ્જિનો ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા દુસ્સીલા મુસાવાદિનો…પે॰… કથઞ્હિ નામ સમણો ઉદાયી ઇમિસ્સા સામં મેથુનધમ્મં યાચિત્વા, ‘કો ઇમં વસલં દુગ્ગન્ધં આમસિસ્સતી’તિ નિટ્ઠુહિત્વા પક્કમિસ્સતિ! કિં ઇમિસ્સા પાપકં કિં ઇમિસ્સા દુગ્ગન્ધં, કસ્સાયં કેન હાયતી’’તિ? અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તાસં ઇત્થીનં ઉજ્ઝાયન્તીનં ખિય્યન્તીનં વિપાચેન્તીનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી માતુગામસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસિસ્સતી’’તિ!

અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં પટિપુચ્છિ – ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, માતુગામસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા – ‘‘અનનુચ્છવિકં, મોઘપુરિસ, અનનુલોમિકં અપ્પતિરૂપં અસ્સામણકં અકપ્પિયં અકરણીયં. કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, માતુગામસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસિસ્સસિ! નનુ મયા , મોઘપુરિસ, અનેકપરિયાયેન વિરાગાય ધમ્મો દેસિતો નો સરાગાય…પે॰… કામપરિળાહાનં વૂપસમો અક્ખાતો? નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૨૯૧. ‘‘યો પન ભિક્ખુ ઓતિણ્ણો વિપરિણતેન ચિત્તેન માતુગામસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસેય્ય – ‘એતદગ્ગં, ભગિનિ, પારિચરિયાનં યા માદિસં સીલવન્તં કલ્યાણધમ્મં બ્રહ્મચારિં એતેન ધમ્મેન પરિચરેય્યાતિ મેથુનુપસંહિતેન’, સઙ્ઘાદિસેસો’’તિ.

૨૯૨. યો પનાતિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ઓતિણ્ણો નામ સારત્તો અપેક્ખવા પટિબદ્ધચિત્તો.

વિપરિણતન્તિ રત્તમ્પિ ચિત્તં વિપરિણત્તં, દુટ્ઠમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં, મૂળ્હમ્પિ ચિત્તં વિપરિણતં. અપિચ, રત્તં ચિત્તં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતં વિપરિણતન્તિ.

માતુગામો નામ મનુસ્સિત્થી, ન યક્ખી, ન પેતી, ન તિરચ્છાનગતા. વિઞ્ઞૂ પટિબલા સુભાસિતદુબ્ભાસિતં દુટ્ઠુલ્લાદુટ્ઠુલ્લં આજાનિતું.

માતુગામસ્સ સન્તિકેતિ માતુગામસ્સ સામન્તા, માતુગામસ્સ અવિદૂરે.

અત્તકામન્તિ અત્તનો કામં અત્તનો હેતું અત્તનો અધિપ્પાયં અત્તનો પારિચરિયં.

એતદગ્ગન્તિ એતં અગ્ગં એતં સેટ્ઠં એતં મોક્ખં એતં ઉત્તમં એતં પવરં.

યાતિ ખત્તિયી [ખત્તિયા (સ્યા॰)] વા બ્રાહ્મણી વા વેસ્સી વા સુદ્દી વા.

માદિસન્તિ ખત્તિયં વા બ્રાહ્મણં વા વેસ્સં વા સુદ્દં વા.

સીલવન્તન્તિ પાણાતિપાતા પટિવિરતં, અદિન્નાદાના પટિવિરતં, મુસાવાદા પટિવિરતં.

બ્રહ્મચારિન્તિ મેથુનધમ્મા પટિવિરતં.

કલ્યાણધમ્મો નામ તેન ચ સીલેન તેન ચ બ્રહ્મચરિયેન કલ્યાણધમ્મો હોતિ.

એતેન ધમ્મેનાતિ મેથુનધમ્મેન.

પરિચરેય્યાતિ અભિરમેય્ય.

મેથુનુપસંહિતેનાતિ મેથુનધમ્મપ્પટિસંયુત્તેન.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૨૯૩. ઇત્થી ચ હોતિ ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ .

ઇત્થી ચ હોતિ વેમતિકો...પે॰... પણ્ડકસઞ્ઞી... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઇત્થિયા સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ પણ્ડકસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

પણ્ડકો ચ હોતિ વેમતિકો...પે॰... પુરિસસઞ્ઞી... તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી... ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં પણ્ડકસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

પુરિસો ચ હોતિ...પે॰... તિરચ્છાનગતો ચ હોતિ તિરચ્છાનગતસઞ્ઞી...પે॰... વેમતિકો ઇત્થિસઞ્ઞી... પણ્ડકસઞ્ઞી... પુરિસસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં તિરચ્છાનગતસ્સ સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં

ભાસતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

દ્વે ઇત્થિયો દ્વિન્નં ઇત્થીનં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં દ્વિન્નં ઇત્થીનં સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં...પે॰... .

ઇત્થી ચ પણ્ડકો ચ ઉભિન્નં ઇત્થિસઞ્ઞી સારત્તો ચ. ભિક્ખુ ચ નં ઉભિન્નં સન્તિકે અત્તકામપારિચરિયાય વણ્ણં ભાસતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... .

૨૯૪. અનાપત્તિ ''ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારેન ઉપટ્ઠહા''તિ ભણતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

કથં વઞ્ઝા લભે પુત્તં, પિયા ચ સુભગા સિયં;
કિં દજ્જં કેનુપટ્ઠેય્યં, કથં ગચ્છેય્યં સુગ્ગતિન્તિ.

વિનીતવત્થુ

૨૯૫. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા વઞ્ઝા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કથાહં, ભન્તે, વિજાયેય્ય''ન્તિ? ''તેન હિ, ભગિનિ, અગ્ગદાનં દેહી''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા વિજાયિની ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કથાહં, ભન્તે, પુત્તં લભેય્ય''ન્તિ? ''તેન હિ, ભગિનિ, અગ્ગદાનં દેહી''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કથાહં, ભન્તે, સામિકસ્સ પિયા અસ્સ''ન્તિ? ''તેન હિ, ભગિનિ, અગ્ગદાનં દેહી''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કથાહં, ભન્તે, સુભગા અસ્સ''ન્તિ? ''તેન હિ , ભગિનિ, અગ્ગદાનં દેહી''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''ક્યાહં, ભન્તે, અય્યસ્સ દજ્જામી''તિ? ''અગ્ગદાનં, ભગિની''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ''આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કેનાહં, ભન્તે, અય્યં ઉપટ્ઠેમી''તિ? ''અગ્ગદાનેન, ભગિની''તિ. ''કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન''ન્તિ? ''મેથુનધમ્મ''ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰...

‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી કુલૂપકં ભિક્ખું એતદવોચ – ‘‘કથાહં,

ભન્તે, સુગતિં ગચ્છેય્ય’’ન્તિ? ‘‘તેન હિ, ભગિનિ, અગ્ગદાનં દેહી’’તિ. ‘‘કિં, ભન્તે, અગ્ગદાન’’ન્તિ? ‘‘મેથુનધમ્મ’’ન્તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ…પે॰… ‘‘આપત્તિં ત્વં, ભિક્ખુ, આપન્નો સઙ્ઘાદિસેસ’’ન્તિ.

અત્તકામપારિચરિયસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં ચતુત્થં.

૫. સઞ્ચરિત્તસિક્ખાપદં

૨૯૬. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી સાવત્થિયં કુલૂપકો હોતિ. બહુકાનિ કુલાનિ ઉપસઙ્કમતિ. યત્થ પસ્સતિ કુમારકં વા અપજાપતિકં, કુમારિકં વા અપતિકં, કુમારકસ્સ માતાપિતૂનં સન્તિકે કુમારિકાય વણ્ણં ભણતિ – ‘‘અમુકસ્સ કુલસ્સ કુમારિકા અભિરૂપા દસ્સનીયા પાસાદિકા પણ્ડિતા બ્યત્તા મેધાવિની દક્ખા અનલસા. છન્ના સા કુમારિકા ઇમસ્સ કુમારકસ્સા’’તિ. તે એવં વદન્તિ – ‘‘એતે ખો, ભન્તે, અમ્હે ન જાનન્તિ – ‘કે વા ઇમે કસ્સ વા’તિ. સચે, ભન્તે, અય્યો દાપેય્ય આનેય્યામ મયં તં કુમારિકં ઇમસ્સ કુમારકસ્સા’’તિ. કુમારિકાય માતાપિતૂનં સન્તિકે કુમારકસ્સ વણ્ણં ભણતિ – ‘‘અમુકસ્સ કુલસ્સ કુમારકો અભિરૂપો દસ્સનીયો પાસાદિકો પણ્ડિતો બ્યત્તો મેધાવી દક્ખો અનલસો. છન્નાયં કુમારિકા તસ્સ કુમારકસ્સા’’તિ [છન્નો સો કુમારકો ઇમિસ્સા કુમારિકાયાતિ (સ્યા॰)]. તે એવં વદન્તિ – ‘‘એતે ખો, ભન્તે, અમ્હે ન જાનન્તિ – ‘કે વા ઇમે કસ્સ વા’તિ, કિસ્મિં વિય કુમારિકાય વત્તું. સચે, ભન્તે, અય્યો યાચાપેય્ય દજ્જેય્યામ મયં ઇમં કુમારિકં તસ્સ કુમારકસ્સા’’તિ. એતેનેવ ઉપાયેન આવાહાનિપિ કારાપેતિ , વિવાહાનિપિ કારાપેતિ, વારેય્યાનિપિ કારાપેતિ.

૨૯૭. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરિસ્સા પુરાણગણકિયા ધીતા અભિરૂપા હોતિ દસ્સનીયા પાસાદિકા. તિરોગામકા આજીવકસાવકા આગન્ત્વા તં ગણકિં એતદવોચું – ‘‘દેહાય્યે, ઇમં કુમારિકં અમ્હાકં કુમારકસ્સા’’તિ. સા એવમાહ – ‘‘અહં ખ્વય્યો [ખ્વય્યા (સ્યા॰), ખ્વાય્યો (ક॰)] તુમ્હે ન જાનામિ – ‘કે વા ઇમે કસ્સ વા’તિ. અયઞ્ચ મે એકધીતિકા, તિરોગામો ચ ગન્તબ્બો, નાહં દસ્સામી’’તિ. મનુસ્સા તે આજીવકસાવકે એતદવોચું – ‘‘કિસ્સ તુમ્હે, અય્યો , આગતત્થા’’તિ? ‘‘ઇધ મયં, અય્યો, અમુકં નામ ગણકિં ધીતરં યાચિમ્હા અમ્હાકં કુમારકસ્સ. સા એવમાહ – ‘અહં, ખ્વય્યો તુમ્હે ન જાનામિ – કે વા ઇમે કસ્સ વા’તિ. અયઞ્ચ મે એકધીતિકા, તિરોગામો ચ ગન્તબ્બો, નાહં દસ્સામી’’તિ. ‘‘કિસ્સ તુમ્હે, અય્યો, તં ગણકિં ધીતરં યાચિત્થ? નનુ અય્યો ઉદાયી વત્તબ્બો. અય્યો ઉદાયી દાપેસ્સતી’’તિ.

અથ ખો તે આજીવકસાવકા યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચું – ‘‘ઇધ મયં, ભન્તે, અમુકં નામ ગણકિં ધીતરં યાચિમ્હા અમ્હાકં કુમારકસ્સ. સા એવમાહ – ‘અહં ખ્વય્યો તુમ્હે ન જાનામિ – કે વા ઇમે કસ્સ વાતિ. અયઞ્ચ મે એકધીતિકા, તિરોગામો ચ ગન્તબ્બો, નાહં દસ્સામી’તિ. સાધુ, ભન્તે, અય્યો તં ગણકિં ધીતરં દાપેતુ અમ્હાકં કુમારકસ્સા’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન સા ગણકી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ગણકિં એતદવોચ – ‘‘કિસ્સિમેસં ધીતરં ન દેસી’’તિ? ‘‘અહં ખ્વય્ય, ઇમે ન જાનામિ – ‘કે વા ઇમે કસ્સ વા’તિ. અયઞ્ચ મે એકધીતિકા, તિરોગામો ચ ગન્તબ્બો, નાહં દસ્સામી’’તિ. ‘‘દેહિમેસં.

અહં ઇમે જાનામી’’તિ. ‘‘સચે, ભન્તે, અય્યો જાનાતિ, દસ્સામી’’તિ. અથ ખો સા ગણકી તેસં આજીવકસાવકાનં ધીતરં અદાસિ. અથ ખો તે આજીવકસાવકા તં કુમારિકં નેત્વા માસંયેવ સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ.

અથ ખો સા કુમારિકા માતુયા સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘અહમ્હિ દુગ્ગતા દુક્ખિતા, ન સુખં લભામિ. માસંયેવ મં સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ. આગચ્છતુ મે માતા, મં નેસ્સતૂ’’તિ. અથ ખો સા ગણકી યેન તે આજીવકસાવકા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તે આજીવકસાવકે એતદવોચ – ‘‘માય્યો, ઇમં કુમારિકં દાસિભોગેન ભુઞ્જિત્થ. સુણિસભોગેન ઇમં કુમારિકં ભુઞ્જથા’’તિ. તે એવમાહંસુ – ‘‘નત્થમ્હાકં તયા સદ્ધિં આહારૂપહારો, સમણેન સદ્ધિં અમ્હાકં આહારૂપહારો . ગચ્છ ત્વં. ન મયં તં જાનામા’’તિ. અથ ખો સા ગણકી તેહિ આજીવકસાવકેહિ અપસાદિતા પુનદેવ સાવત્થિં પચ્ચાગઞ્છિ. દુતિયમ્પિ ખો સા કુમારિકા માતુયા સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘અહમ્હિ દુગ્ગતા દુક્ખિતા, ન સુખં લભામિ. માસંયેવ મં સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ. આગચ્છતુ મે માતા, મં નેસ્સતૂ’’તિ. અથ ખો સા ગણકી યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ‘‘સા કિર, ભન્તે, કુમારિકા દુગ્ગતા દુક્ખિતા, ન સુખં લભતિ. માસંયેવ નં સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ. વદેય્યાથ, ભન્તે – ‘માય્યો, ઇમં કુમારિકં દાસિભોગેન ભુઞ્જિત્થ. સુણિસભોગેન ઇમં કુમારિકં ભુઞ્જિથા’’’તિ.

અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન તે આજીવકસાવકા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તે આજીવકસાવકે એતદવોચ – ‘‘માય્યો, ઇમં કુમારિકં દાસિભોગેન ભુજ્જિત્થ. સુણિસભોગેન ઇમં કુમારિકં ભુઞ્જથા’’તિ. તે એવમાહંસુ – ‘‘નત્થમ્હાકં તયા સદ્ધિં આહારૂપહારો, ગણકિયા સદ્ધિં અમ્હાકં આહારૂપહારો. સમણેન ભવિતબ્બં અબ્યાવટેન. સમણો અસ્સ સુસમણો, ગચ્છ ત્વં, ન મયં તં જાનામા’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી તેહિ આજીવકસાવકેહિ અપસાદિતો પુનદેવ સાવત્થિં પચ્ચાગઞ્છિ. તતિયમ્પિ ખો સા કુમારિકા માતુયા સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘અહમ્હિ દુગ્ગતા દુક્ખિતા, ન સુખં લભામિ. માસંયેવ મં સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ. આગચ્છતુ મે માતા, મં નેસ્સતૂ’’તિ. દુતિયમ્પિ ખો સા ગણકી યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ‘‘સા કિર, ભન્તે, કુમારિકા દુગ્ગતા દુક્ખિતા, ન સુખં લભતિ. માસંયેવ નં સુણિસભોગેન ભુઞ્જિંસુ. તતો અપરેન દાસિભોગેન ભુઞ્જન્તિ. વદેય્યાથ, ભન્તે – ‘માય્યો, ઇમં કુમારિકં દાસિભોગેન ભુઞ્જિત્થ, સુણિસભોગેન ઇમં કુમારિકં ભુઞ્જથા’’’તિ. ‘‘પઠમંપાહં તેહિ આજીવકસાવકેહિ અપસાદિતો. ગચ્છ ત્વં. નાહં ગમિસ્સામી’’તિ.

૨૯૮. અથ ખો સા ગણકી ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘એવં દુગ્ગતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં દુક્ખિતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં મા સુખં લભતુ અય્યો ઉદાયી, યથા મે કુમારિકા દુગ્ગતા દુક્ખિતા ન સુખં લભતિ પાપિકાય સસ્સુયા પાપકેન સસુરેન પાપકેન સામિકેના’’તિ. સાપિ ખો કુમારિકા ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘એવં દુગ્ગતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં દુક્ખિતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં મા સુખં લભતુ અય્યો ઉદાયી, યથાહં દુગ્ગતા દુક્ખિતા ન સુખં લભામિ પાપિકાય સસ્સુયા પાપકેન સસુરેન પાપકેન સામિકેના’’તિ. અઞ્ઞાપિ ઇત્થિયો અસન્તુટ્ઠા સસ્સૂહિ વા સસુરેહિ વા સામિકેહિ વા, તા એવં ઓયાચન્તિ – ‘‘એવં દુગ્ગતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં દુક્ખિતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં મા સુખં લભતુ અય્યો ઉદાયી, યથા મયં દુગ્ગતા દુક્ખિતા ન સુખં લભામ પાપિકાહિ સસ્સૂહિ પાપકેહિ સસુરેહિ પાપકેહિ સામિકેહી’’તિ. યા પન તા ઇત્થિયો સન્તુટ્ઠા સસ્સૂહિ વા સસુરેહિ વા સામિકેહિ વા તા એવં આયાચન્તિ – ‘‘એવં સુખિતો હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં સજ્જિતો

હોતુ અય્યો ઉદાયી, એવં સુખમેધો [સુખમેધિતો (સી॰ ક॰)] હોતુ અય્યો ઉદાયી, યથા મયં સુખિતા સજ્જિતા સુખમેધા ભદ્દિકાહિ સસ્સૂહિ ભદ્દકેહિ સસુરેહિ ભદ્દકેહિ સામિકેહી''તિ.

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ એકચ્ચાનં ઇત્થીનં ઓયાયન્તીનં એકચ્ચાનં ઇત્થીનં આયાયન્તીનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૨૯૯. ''**યો પન ભિક્ખુ સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જેય્ય, ઇત્થિયા વા પુરિસમતિં પુરિસસ્સ વા ઇત્થિમતિં, જાયત્તને વા જારત્તને વા, સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૩૦૦. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ધુત્તા ઉય્યાને પરિચારેન્તા અઞ્ઞતરિસ્સા વેસિયા સન્તિકે દૂતં પાહેસું – ''આગચ્છતુ ઉય્યાને, પરિચારેસ્સામા''તિ. સા એવમાહ – ''અહં ખ્વય્યો તુમ્હે ન જાનામિ – 'કે વા ઇમે કસ્સ વા'તિ. અહઞ્ચમ્હિ બહુભણ્ડા બહુપરિક્ખારા, બહિનગરઞ્ચ ગન્તબ્બં. નાહં ગમિસ્સામી''તિ. અથ ખો સો દૂતો તેસં ધુત્તાનં એતમત્થં આરોચેસિ. એવં વુત્તે, અઞ્ઞતરો પુરિસો તે ધુત્તે એતદવોચ – ''કિસ્સ તુમ્હે અય્યો એતં વેસિં યાચિત્થ? નનુ અય્યો ઉદાયી વત્તબ્બો! અય્યો ઉદાયી ઉય્યોજેસ્સતી''તિ. એવં વુત્તે, અઞ્ઞતરો ઉપાસકો તં પુરિસં એતદવોચ – ''માય્યો એવં અવચ. ન કપ્પતિ સમણાનં સક્યપુત્તિયાનં એવરૂપં કાતું. નાય્યો ઉદાયી એવં કરિસ્સતી''તિ. એવં વુત્તે, ''કરિસ્સતિ ન કરિસ્સતી''તિ અબ્ભુતમકંસુ. અથ ખો તે ધુત્તા યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચું – ''ઇધ મયં, ભન્તે, ઉય્યાને પરિચારેન્તા અસુકાય નામ વેસિયા સન્તિકે દૂતં પહિણિમ્હા – 'આગચ્છતુ ઉય્યાને, પરિચારેસ્સામા'તિ. સા એવમાહ – 'અહં ખ્વય્યો તુમ્હે ન જાનામિ – કે વા ઇમે કસ્સ વાતિ, અહઞ્ચમ્હિ બહુભણ્ડા બહુપરિક્ખારા, બહિનગરઞ્ચ ગન્તબ્બં. નાહં ગમિસ્સામી'તિ. સાધુ, ભન્તે, અય્યો તં વસિં ઉય્યોજેતૂ''તિ.

અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન સા વેસી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં વેસિં એતદવોચ – ''કિસ્સિમેસં ન ગચ્છસી''તિ? ''અહં ખ્વય્ય ઇમે ન જાનામિ – 'કે વા ઇમે કસ્સ વા'તિ. અહઞ્ચમ્હિ બહુભણ્ડા બહુપરિક્ખારા, બહિનગરઞ્ચ ગન્તબ્બં. નાહં ગમિસ્સામી''તિ. ''ગચ્છિમેસં. અહં ઇમે જાનામી''તિ. ''સચે, ભન્તે, અય્યો જાનાતિ અહં ગમિસ્સામી''તિ. અથ ખો તે ધુત્તા તં વેસિં આદાય ઉય્યાનં અગમંસુ. અથ ખો સો ઉપાસકો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉદાયી તઙ્ખણિકં સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જિસ્સતી''તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ ઉપાસકસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી તઙ્ખણિકં સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, તઙ્ખણિકં સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ

ત્વં, મોઘપુરિસ, તઙ્ખણિકં સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જિસ્સસિ? નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૩૦૧. **''યો પન ભિક્ખુ સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જેય્ય, ઇત્થિયા વા પુરિસમતિં પુરિસસ્સ વા ઇત્થિમતિં, જાયત્તને વા જારત્તને વા, અન્તમસો તઙ્ખણિકાયપિ, સઙ્ઘાદિસેસો''**તિ.

૩૦૨. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જેય્યાતિ ઇત્થિયા વા પહિતો પુરિસસ્સ સન્તિકે ગચ્છતિ, પુરિસેન વા પહિતો ઇત્થિયા સન્તિકે ગચ્છતિ.

ઇત્થિયા વા પુરિસમતિન્તિ પુરિસસ્સ મતિં ઇત્થિયા આરોચેતિ.

પુરિસસ્સ વા ઇત્થિમતિન્તિ ઇત્થિયા મતિં પુરિસસ્સ આરોચેતિ.

જાયત્તને વાતિ જાયા ભવિસ્સસિ.

જારત્તને વાતિ જારી ભવિસ્સસિ.

અન્તમસો તઙ્ખણિકાયપીતિ મુહુત્તિકા ભવિસ્સસિ .

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૩૦૩. દસ ઇત્થિયો – માતુરક્ખિતા પિતુરક્ખિતા માતાપિતુરક્ખિતા ભાતુરક્ખિતા ભગિનિરક્ખિતા ઞાતિરક્ખિતા ગોત્તરક્ખિતા ધમ્મરક્ખિતા સારક્ખા સપરિદણ્ડા.

દસ ભરિયાયો – ધનક્કીતા છન્દવાસિની ભોગવાસિની પટવાસિની ઓદપત્તકિની ઓભટચુમ્બટા દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા મુહુત્તિકા.

૩૦૪. **માતુરક્ખિતા** નામ માતા રક્ખતિ ગોપેતિ ઇસ્સરિયં કારેતિ વસં વત્તેતિ.

પિતુરક્ખિતા નામ પિતા રક્ખતિ ગોપેતિ ઇસ્સરિયં કારેતિ વસં વત્તેતિ.

માતાપિતુરક્ખિતા નામ માતાપિતરો રક્ખન્તિ ગોપેન્તિ ઇસ્સરિયં કારેન્તિ વસં વત્તેન્તિ.

ભાતુરક્ખિતા નામ ભાતા રક્ખતિ ગોપેતિ ઇસ્સરિયં કારેતિ વસં વત્તેતિ.

ભગિનિરક્ખિતા નામ ભગિની રક્ખતિ ગોપેતિ ઇસ્સરિયં કારેતિ વસં વત્તેતિ.

ઞાતિરક્ખિતા નામ ઞાતકા રક્ખન્તિ ગોપેન્તિ ઇસ્સરિયં કારેન્તિ વસં વત્તેન્તિ.

ગોત્તરક્ખિતા નામ સગોત્તા રક્ખન્તિ ગોપેન્તિ ઇસ્સરિયં કારેન્તિ વસં વત્તેન્તિ.

ધમ્મરક્ખિતા નામ સહધમ્મિકા રક્ખન્તિ ગોપેન્તિ ઇસ્સરિયં કારેન્તિ વસં વત્તેન્તિ.

સારક્ખા નામ ગબ્ભેપિ પરિગ્ગહિતા હોતિ – મય્હં એસાતિ. અન્તમસો માલાગુળપરિક્ખિત્તાપિ.

સપરિદણ્ડા નામ કેહિચિ દણ્ડો ઠપિતો હોતિ – યો ઇત્થન્નામં ઇત્થિં ગચ્છતિ એત્તકો દણ્ડોતિ.

ધનક્કીતા નામ ધનેન કિણિત્વા વાસેતિ.

છન્દવાસિની નામ પિયો પિયં વાસેતિ.

ભોગવાસિની નામ ભોગં દત્વા વાસેતિ.

પટવાસિની નામ પટં દત્વા વાસેતિ.

ઓદપત્તકિની નામ ઉદકપત્તં આમસિત્વા વાસેતિ.

ઓભટચુમ્બટા નામ ચુમ્બટં ઓરોપેત્વા વાસેતિ.

દાસી નામ દાસી ચેવ હોતિ ભરિયા ચ.

કમ્મકારી નામ કમ્મકારી ચેવ હોતિ ભરિયા ચ.

ધજાહટા નામ કરમરાનીતા વુચ્ચતિ.

મુહુત્તિકા નામ તઙ્ખણિકા વુચ્ચતિ.

૩૦૫. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતં બ્રૂહિ...પે॰... માતાપિતુરક્ખિતં બ્રૂહિ... ભાતુરક્ખિતં બ્રૂહિ... ભગિનિરક્ખિતં બ્રૂહિ... ઞાતિરક્ખિતં બ્રૂહિ... ગોત્તરક્ખિતં બ્રૂહિ... ધમ્મરક્ખિતં બ્રૂહિ... સારક્ખં બ્રૂહિ... સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૦૬. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરઅખતઞ્ચ...પે॰...

માતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ... માતુરક્ખિતઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૦૭. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ...પે॰... પિતુરક્ખિતઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ... પિતુરક્ખિતઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ... પિતુરક્ખિતઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ... પિતુરક્ખિતઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ... પિતુરક્ખિતઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ... પિતુરક્ખિતઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૦૮. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડઞ્ચ માતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડઞ્ચ પિતુરઅખતઞ્ચ...પે॰...

સપરિદણ્ડઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ... સપરિદણ્ડઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

એવં દુમૂલકમ્પિ તિમૂલકમ્પિ યાવ નવમૂલકં કાતબ્બં.

ઇદં દસમૂલકં

૩૦૯. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – 'હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધનક્કીતાચક્કં નિટ્ઠિતં.

૩૧૦. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની...પે॰... ભોગવાસિની... પટવાસિની... ઓદપત્તકિની... ઓભટચુમ્બટા... દાસી ચ ભરિયા ચ... કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ... ધજાહટા... મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતં બ્રૂહિ...પે॰... માતાપિતુરક્ખિતં બ્રૂહિ... ભાતુરક્ખિતં બ્રૂહિ... ભગિનિરક્ખિતં બ્રૂહિ... ઞાતિરક્ખિતં બ્રૂહિ... ગોત્તરક્ખિતં બ્રૂહિ... ધમ્મરક્ખિતં બ્રૂહિ... સારક્ખં બ્રૂહિ... સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૧૧. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ...પે॰... માતુરક્ખિતઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૧૨. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ...પે॰... પિતુરક્ખિતઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૧૩. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડઞ્ચ માતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ . પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ...પે॰... સપરિદણ્ડઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ

સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દ્વિમૂલકાદીનિપિ એવમેવ કાતબ્બાનિ.

ઇદં દસમૂલકં

૩૧૪. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

મુહુત્તિકાચક્કં નિટ્ઠિતં.

૩૧૫. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની…પે॰… ભોગવાસિની… પટવાસિની… ઓદપત્તકિની… ઓભટચુમ્બટા… દાસી ચ ભરિયા ચ… કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ… ધજાહટા… મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૧૬. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ ભોગવાસિની ચ…પે॰… ધનક્કીતા ચ પટવાસિની ચ… ધનક્કીતા ચ ઓદપત્તકિની ચ… ધનક્કીતા ચ ઓભટચુમ્બટા ચ… ધનક્કીતા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ… ધનક્કીતા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ… ધનક્કીતા ચ ધજાહટા ચ… ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૧૭. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ…પે॰… છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ… છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૧૮. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દ્વિમૂલકાદીનિપિ એવમેવ કાતબ્બાનિ.

ઇદં દસમૂલકં

૩૧૯. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

માતુરક્ખિતાચક્કં નિટ્ઠિતં.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં પિતુરક્ખિતં...પે॰... માતાપિતુરક્ખિતં... ભાતુરક્ખિતં... ભગિનિરક્ખિતં ... ઞાતિરક્ખિતં... ગોત્તરક્ખિતં... ધમ્મરક્ખિતં ... સારક્ખં... સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની...પે॰... ભોગવાસિની, પટવાસિની, ઓદપત્તકિની, ઓભટચુમ્બટા, દાસી ચ ભરિયા ચ, કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ, ધજાહટા, મુહુત્તિકા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૨૦. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – 'હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ, છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ, મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દુમૂલકમ્પિ તિમૂલકમ્પિ યાવ નવમૂલકં એવમેવ કાતબ્બં.

ઇદં દસમૂલકં.

૩૨૧. પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં સપરિદણ્ડં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપરિદણ્ડાચક્કં નિટ્ઠિતં.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતં બ્રૂહિ – ‘હોહિ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એવં ઉભતોવડ્ઢકં કાતબ્બં.

પુરિસો ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં માતુરક્ખિતઞ્ચ પિતુરક્ખિતઞ્ચ માતાપિતુરક્ખિતઞ્ચ ભાતુરક્ખિતઞ્ચ ભગિનિરક્ખિતઞ્ચ ઞાતિરક્ખિતઞ્ચ ગોત્તરક્ખિતઞ્ચ ધમ્મરક્ખિતઞ્ચ સારક્ખઞ્ચ સપરિદણ્ડઞ્ચ બ્રૂહિ – ‘હોથ કિર ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયાયો ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ઉભતોવડ્ઢકં નિટ્ઠિતં.

પુરિસસ્સ માતા ભિક્ખું પહિણતિ...પે॰... પુરિસસ્સ પિતા ભિક્ખું પહિણતિ...પે॰... પુરિસસ્સ માતાપિતરો ભિક્ખું પહિણન્તિ...પે॰... પુરિસસ્સ ભાતા ભિક્ખું પહિણતિ...પે॰... પુરિસસ્સ ભગિની ભિક્ખું પહિણતિ...પે॰... પુરિસસ્સ ઞાતકા ભિક્ખું પહિણન્તિ...પે॰... પુરિસસ્સ ગોત્તા ભિક્ખું પહિણન્તિ...પે॰... પુરિસસ્સ સહધમ્મિકા ભિક્ખું પહિણન્તિ...પે॰....

પુરિસસ્સ પેય્યાલો વિત્થારેતબ્બો.

ઉભતોવડ્ઢકં યથા પુરિમનયો તથેવ વિત્થારેતબ્બં.

૩૨૨. માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની...પે॰... ભોગવાસિની, પટવાસિની, ઓદપત્તકિની, ઓભટચુમ્બટા, દાસી ચ ભરિયા ચ, કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ, ધજાહટા, મુહુત્તિકા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૨૩. માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... ધનક્કીતા ચ ભોગવાસિની ચ, ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૨૪. માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ, છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૨૫. માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દુમૂલકમ્પિ તિમૂલકમ્પિ યાવ નવમૂલકં એવમેવ કાતબ્બં.

ઇદં દસમૂલકં

૩૨૬. માતુરક્ખિતાય માતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

માતુચક્કં નિટ્ઠિતં.

પિતુરક્ખિતાય પિતા ભિક્ખું પહિણતિ...પે॰... માતાપિતુરક્ખિતાય માતાપિતરો ભિક્ખું પહિણન્તિ... ભાતુરક્ખિતાય ભાતા ભિક્ખું પહિણતિ... ભગિનિરક્ખિતાય ભગિની ભિક્ખું પહિણતિ... ઞાતિરક્ખિતાય ઞાતકા ભિક્ખું પહિણન્તિ... ગોત્તરક્ખિતાય ગોત્તા [સગોત્તા (?)] ભિક્ખું પહિણન્તિ... ધમ્મરક્ખિતાય સહધમ્મિકા ભિક્ખું પહિણન્તિ... સારક્ખાય યેન પરિગ્ગહિતા હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ... સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની...પે॰... ભોગવાસિની... પટવાસિની... ઓદપત્તકિની... ઓભટચુમ્બટા... દાસી ચ ભરિયા ચ... કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ... ધજાહટા... મુહુત્તિકા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૨૭. સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... ધનક્કીતા ચ ભોગવાસિની ચ... ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૨૮. સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ... છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા''' તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૨૯. સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો, ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દ્વિમૂલકમ્પિ તિમૂલકમ્પિ યાવ નવમૂલકં એવમેવ કાતબ્બં.

ઇદં દસમૂલકં

૩૩૦. સપરિદણ્ડાય યેન દણ્ડો ઠપિતો હોતિ સો ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોતુ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દણ્ડઠપિતચક્કં નિટ્ઠિતં.

માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની... પે॰... ભોગવાસિની... પટવાસિની... ઓદપત્તકિની... ઓભટચુમ્બટા... દાસી ચ ભરિયા ચ... કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ... ધજાહટા... મુહુત્તિકા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૩૧. માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... ધનક્કીતા ચ પટવાસિની ચ...પે॰... ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૩૨. માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ...પે॰... છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ... છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ''ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – 'હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ...પે॰... મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા'''તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દુમૂલકાદીનિપિ એવમેવ કાતબ્બાનિ.

ઇદં દસમૂલકં

૩૩૩. માતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અપરં માતુરક્ખિતાચક્કં નિટ્ઠિતં.

પિતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ…પે॰… માતાપિતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… ભાતુરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… ભગિનિરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… ઞાતિરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… ગોત્તરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… ધમ્મરક્ખિતા ભિક્ખું પહિણતિ… સારક્ખા ભિક્ખું પહિણતિ… સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની… પે॰… ભોગવાસિની… પટવાસિની… ઓદપત્તકિની… ઓભટચુમ્બટા… દાસી ચ ભરિયા ચ… કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ… ધજાહટા… મુહુત્તિકા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

નિક્ખેપપદાનિ.

૩૩૪. સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ…પે॰… ધનક્કીતા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ખણ્ડચક્કં.

૩૩૫. સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ…પે॰… છન્દવાસિની ચ મુહુત્તિકા ચ… છન્દવાસિની ચ ધનક્કીતા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બદ્ધચક્કં મૂલં સંખિત્તં.

૩૩૬. સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા મુહુત્તિકા ચ ધનક્કીતા ચ…પે॰… મુહુત્તિકા ચ છન્દવાસિની ચ…પે॰… મુહુત્તિકા ચ ધજાહટા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકમૂલકં નિટ્ઠિતં.

દુમૂલકાદીનિપિ એવમેવ કાતબ્બાનિ.

ઇદં દસમૂલકં

૩૩૭. સપરિદણ્ડા ભિક્ખું પહિણતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં બ્રૂહિ – ‘હોમિ ઇત્થન્નામસ્સ ભરિયા ધનક્કીતા ચ છન્દવાસિની ચ ભોગવાસિની ચ પટવાસિની ચ ઓદપત્તકિની ચ ઓભટચુમ્બટા ચ દાસી ચ ભરિયા ચ કમ્મકારી ચ ભરિયા ચ ધજાહટા ચ મુહુત્તિકા ચા’’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અપરં સપરિદણ્ડાચક્કં નિટ્ઠિતં.

સબ્બં ચક્કપેય્યાલં નિટ્ઠિતં.

૩૩૮. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ ન પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પટિગ્ગણ્હાતિ ન વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. પટિગ્ગણ્હાતિ ન વીમંસતિ ન પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. ન પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ ન પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન પટિગ્ગણ્હાતિ ન વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ન પટિગ્ગણ્હાતિ ન વીમંસતિ ન પચ્ચાહરતિ, અનાપત્તિ.

પુરિસો સમ્બહુલે ભિક્ખૂ આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છથ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસથા’’તિ. સબ્બે પટિગ્ગણ્હન્તિ સબ્બે વીમંસન્તિ સબ્બે પચ્ચાહરન્તિ, આપત્તિ સબ્બેસં સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો સમ્બહુલે ભિક્ખૂ આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છથ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસથા’’તિ. સબ્બે પટિગ્ગણ્હન્તિ સબ્બે વીમંસન્તિ એકં પચ્ચાહરાપેન્તિ, આપત્તિ સબ્બેસં સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો સમ્બહુલે ભિક્ખૂ આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છથ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસથા’’તિ. સબ્બે પટિગ્ગણ્હન્તિ, એકં વીમંસાપેત્વા સબ્બે પચ્ચાહરન્તિ, આપત્તિ સબ્બેસં સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો સમ્બહુલે ભિક્ખૂ આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છથ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસથા’’તિ. સબ્બે પટિગ્ગણ્હન્તિ, એકં વીમંસાપેત્વા એકં પચ્ચાહરાપેન્તિ, આપત્તિ સબ્બેસં સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસા’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસા’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ વીમંસતિ અન્તેવાસિં પચ્ચાહરાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસા’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ અન્તેવાસિં વીમંસાપેત્વા અત્તના પચ્ચાહરતિ આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પુરિસો ભિક્ખું આણાપેતિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિ વિમંસા’’તિ. પટિગ્ગણ્હાતિ અન્તેવાસિં વીમંસાપેતિ અન્તેવાસી વીમંસિત્વા બહિદ્ધા પચ્ચાહરતિ, આપત્તિ ઉભિન્નં થુલ્લચ્ચયસ્સ.

૩૩૯. ગચ્છન્તો સમ્પાદેતિ, આગચ્છન્તો વિસંવાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ગચ્છન્તો વિસંવાદેતિ, આગચ્છન્તો સમ્પાદેતિ, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ.

ગચ્છન્તો સમ્પાદેતિ, આગચ્છન્તો સમ્પાદેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ગચ્છન્તો વિસંવાદેતિ, આગચ્છન્તો વિસંવાદેતિ, અનાપત્તિ.

૩૪૦. અનાપત્તિ સઙ્ઘસ્સ વા ચેતિયસ્સ વા ગિલાનસ્સ વા કરણીયેન ગચ્છતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિનીતવત્થુઉદ્દાનગાથા

સુત્તા મતા ચ નિક્ખન્તા, અનિત્થી ઇત્થિપણ્ડકા;
કલહં કત્વાન સમ્મોદિ, સઞ્ચરિત્તઞ્ચ પણ્ડકેતિ.

વિનીતવત્થુ

૩૪૧. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું આણાપેસિ – [આણાપેતિ (સ્યા॰ ક॰)] ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસા’’તિ. સો ગન્ત્વા મનુસ્સે પુચ્છિ – ‘‘કહં ઇત્થન્નામા’’તિ? ‘‘સુત્તા, ભન્તે’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ – ‘‘ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં, કચ્ચિ નુ ખો અહં સઙ્ઘાદિસેસં આપત્તિં આપન્નો’’તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો અઞ્ઞતરં ભિક્ખું આણાપેસિ – ‘‘ગચ્છ, ભન્તે, ઇત્થન્નામં ઇત્થિં વીમંસા’’તિ. સો ગન્ત્વા મનુસ્સે પુચ્છિ – ‘‘કહં ઇત્થન્નામા’’તિ? ‘‘મતા, ભન્તે’’તિ...પે॰... ‘‘નિક્ખન્તા, ભન્તે’’તિ... ‘‘અનિત્થી, ભન્તે’’તિ... ‘‘ઇત્થિપણ્ડકા, ભન્તે’’તિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ દુક્કટસ્સા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરા ઇત્થી સામિકેન સહ ભણ્ડિત્વા માતુઘરં અગમાસિ. કુલૂપકો ભિક્ખુ સમ્મોદનીયં અકાસિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અલંવચનીયા, ભિક્ખૂ’’તિ? ‘‘નાલંવચનીયા, ભગવા’’તિ. ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, નાલંવચનીયાયા’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ પણ્ડકે સઞ્ચરિત્તં સમાપજ્જિ. તસ્સ કુક્કુચ્ચં અહોસિ...પે॰... ‘‘અનાપત્તિ, ભિક્ખુ, સઙ્ઘાદિસેસસ્સ; આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સા’’તિ.

સઞ્ચરિત્તસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઞ્ચમં.

૬. કુટિકારસિક્ખાપદં

૩૪૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન આળવકા ભિક્ખૂ સઞ્ઞાચિકાયો કુટિયો કારાપેન્તિ અસ્સામિકાયો અત્તુદ્દેસિકાયો અપ્પમાણિકાયો. તાયો ન નિટ્ઠાનં ગચ્છન્તિ. તે યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરન્તિ – ‘‘પુરિસં દેથ, પુરિસત્થકરં દેથ, ગોણં દેથ, સકટં દેથ, વાસિં દેથ, પરસું દેથ, કુઠારિં દેથ, કુદાલં દેથ, નિખાદનં દેથ, વલ્લિં દેથ, વેળું દેથ, મુઞ્જં દેથ, પબ્બજં દેથ, તિણં દેથ, મત્તિકં દેથા’’તિ. મનુસ્સા ઉપદ્દુતા યાચનાય ઉપદ્દુતા વિઞ્ઞત્તિયા ભિક્ખૂ દિસ્વા ઉબ્બિજ્જન્તિપિ ઉત્તસન્તિપિ પલાયન્તિપિ અઞ્ઞેનપિ ગચ્છન્તિ અઞ્ઞેનપિ મુખં કરોન્તિ દ્વારમ્પિ થકેન્તિ, ગાવિમ્પિ દિસ્વા પલાયન્તિ ભિક્ખૂતિ મઞ્ઞમાના.

અથ ખો આયસ્મા મહાકસ્સપો રાજગહે વસ્સંવુટ્ઠો યેન આળવી તેન પક્કામિ. અનુપુબ્બેન યેન આળવી તદવસરિ. તત્ર સુદં આયસ્મા મહાકસ્સપો આળવિયં વિહરતિ અગ્ગાળવે ચેતિયે. અથ ખો આયસ્મા મહાકસ્સપો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય આળવિં પિણ્ડાય પાવિસિ. મનુસ્સા આયસ્મન્તં મહાકસ્સપં પસ્સિત્વા ઉબ્બિજ્જન્તિપિ ઉત્તસન્તિપિ પલાયન્તિપિ અઞ્ઞેનપિ ગચ્છન્તિ અઞ્ઞેનપિ મુખં કરોન્તિ દ્વારમ્પિ થકેન્તિ. અથ ખો આયસ્મા મહાકસ્સપો આળવિયં પિણ્ડાય ચરિત્વા પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપ્પટિક્કન્તો ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘પુબ્બાયં, આવુસો, આળવી સુભિક્ખા અહોસિ સુલભપિણ્ડા સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું; એતરહિ પનાયં આળવી દુબ્ભિક્ખા દુલ્લભપિણ્ડા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતું. કો નુ ખો, આવુસો, હેતુ કો પચ્ચયો, યેનાયં આળવી દુબ્ભિક્ખા દુલ્લભપિણ્ડા, ન સુકરા ઉઞ્છેન પગ્ગહેન યાપેતુ’’ન્તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મતો મહાકસ્સપસ્સ એતમત્થં આરોચેસું.

૩૪૩. અથ ખો ભગવા રાજગહે યથાભિરન્તં વિહરિત્વા યેન આળવી તેન ચારિકં પક્કામિ. અનુપુબ્બેન ચારિકં ચરમાનો યેન આળવી તદવસરિ. તત્ર સુદં ભગવા આળવિયં વિહરતિ અગ્ગાળવે ચેતિયે. અથ ખો આયસ્મા મહાકસ્સપો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો આયસ્મા મહાકસ્સપો ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આળવકે ભિક્ખૂ પટિપુચ્છિ – ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, સઞ્ઞાચિકાયો કુટિયો કારાપેથ અસ્સામિકાયો અત્તુદ્દેસિકાયો અપ્પમાણિકાયો . તાયો ન નિટ્ઠાનં ગચ્છન્તિ. તે તુમ્હે યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરથ – ‘પુરિસં દેથ પુરિસત્થકરં દેથ...પે॰... તિણં દેથ મત્તિકં દેથા’તિ. મનુસ્સા ઉપદ્દુતા યાચનાય ઉપદ્દુતા વિઞ્ઞત્તિયા ભિક્ખૂ દિસ્વા ઉબ્બિજ્જન્તિપિ ઉત્તસન્તિપિ પલાયન્તિપિ અઞ્ઞેનપિ ગચ્છન્તિ અઞ્ઞેનપિ મુખં કરોન્તિ દ્વારમ્પિ થકેન્તિ, ગાવિમ્પિ દિસ્વા પલાયન્તિ ભિક્ખૂતિ મઞ્ઞમાના’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ‘‘કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, સંયાચિકાયો કુટિયો કારાપેસ્સથ અસ્સામિકાયો અત્તુદ્દેસિકાયો અપ્પમાણિકાયો! તાયો ન નિટ્ઠાનં ગચ્છન્તિ. તે તુમ્હે યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરિસ્સથ – ‘પુરિસં દેથ પુરિસત્થકરં દેથ...પે॰... તિણં દેથ મત્તિકં દેથા’તિ! નેતં મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰...’’ વિગરહિત્વા ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ –

૩૪૪. ‘‘ભૂતપુબ્બં , ભિક્ખવે, દ્વે ભાતરો ઇસયો ગઙ્ગં નદિં ઉપનિસ્સાય વિહરિંસુ. અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરિત્વા યેન કનિટ્ઠો ઇસિ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા કનિટ્ઠં ઇસિં સત્તક્ખત્તું ભોગેહિ પરિક્ખિપિત્વા ઉપરિમુદ્ધનિ મહન્તં ફણં કરિત્વા અટ્ઠાસિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, કનિટ્ઠો ઇસિ તસ્સ નાગસ્સ ભયા કિસો

અહોસિ લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો. અદ્દસ ખો, ભિક્ખવે, જેટ્ઠો ઇસિ કનિટ્ઠં ઇસિં કિસં લૂખં દુબ્બણ્ણં ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતં ધમનિસન્થતગત્તં. દિસ્વાન કનિટ્ઠં ઇસિં એતદવોચ – ''કિસ્સ ત્વં, ભો, કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો''તિ? ''ઇધ, ભો, મણિકણ્ઠો નાગરાજા ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરિત્વા યેનાહં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મં સત્તક્ખત્તું ભોગેહિ પરિક્ખિપિત્વા ઉપરિમુદ્ધનિ મહન્તં ફણં કરિત્વા અટ્ઠાસિ. તસ્સાહં, ભો, નાગસ્સ ભયા [ભયામ્હિ (સી॰)] કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો''તિ. ''ઇચ્છસિ પન ત્વં, ભો, તસ્સ નાગસ્સ અનાગમન''ન્તિ? ''ઇચ્છામહં, ભો, તસ્સ નાગસ્સ અનાગમન''ન્તિ. ''અપિ પન ત્વં, ભો, તસ્સ નાગસ્સ કિઞ્ચિ પસ્સસી''તિ? ''પસ્સામહં, ભો, મણિમસ્સ [મણિસ્સ (સી॰ ક॰)] કણ્ઠે પિલન્ધન''ન્તિ. ''તેન હિ ત્વં, ભો, તં નાગં મણિં યાચ – 'મણિં મે, ભો, દેહિ; મણિના મે અત્થો'''તિ.

અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરિત્વા યેન કનિટ્ઠો ઇસિ તેનુપસઙ્કમિ ; ઉપસઙ્કમિત્વા એકમન્તં અટ્ઠાસિ. એકમન્તં ઠિતં ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠં નાગરાજાનં કનિટ્ઠો ઇસિ એતદવોચ – ''મણિં મે, ભો, દેહિ; મણિના મે અત્થો''તિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા – 'ભિક્ખુ મણિં યાચતિ, ભિક્ખુસ્સ મણિના અત્થો'તિ ખિપ્પઞ્ઞેવ અગમાસિ. દુતિયમ્પિ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરિત્વા યેન કનિટ્ઠો ઇસિ તેનુપસઙ્કમિ. અદ્દસ ખો, ભિક્ખવે, કનિટ્ઠો ઇસિ મણિકણ્ઠં નાગરાજાનં દૂરતોવ આગચ્છન્તં. દિસ્વાન મણિકણ્ઠં નાગરાજાનં એતદવોચ – ''મણિં મે, ભો, દેહિ; મણિના મે અત્થો''તિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા – ''ભિક્ખુ મણિં યાચતિ, ભિક્ખુસ્સ મણિના અત્થો''તિ તતોવ પટિનિવત્તિ. તતિયમ્પિ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરતિ. અદ્દસ ખો, ભિક્ખવે, કનિટ્ઠો ઇસિ મણિકણ્ઠં નાગરાજાનં ગઙ્ગં નદિં ઉત્તરન્તં. દિસ્વાન મણિકણ્ઠં નાગરાજાનં એતદવોચ – ''મણિં મે, ભો, દેહિ; મણિના મે અત્થો''તિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા કનિટ્ઠં ઇસિં ગાથાહિ અજ્ઝભાસિ –

[જા॰ ૧.૩.૭ મણિકણ્ઠજાતકેપિ] ''મમન્નપાનં વિપુલં ઉળારં,
ઉપ્પજ્જતીમસ્સ મણિસ્સ હેતુ;
તં તે ન દસ્સં અતિયાચકોસિ;
ન ચાપિ તે અસ્સમમાગમિસ્સં.

[જા॰ ૧.૩.૮ મણિકણ્ઠજાતકેપિ] ''સુસૂ યથા સક્ખરધોતપાણી;
તાસેસિ મં સેલમાયાચમાનો;
તં તે ન દસ્સં અતિયાચકોસિ;
ન ચાપિ તે અસ્સમમાગમિસ્સ''ન્તિ.

અથ ખો, ભિક્ખવે, મણિકણ્ઠો નાગરાજા – ''ભિક્ખુ મણિં યાચતિ, ભિક્ખુસ્સ મણિના અત્થો''તિ પક્કામિ. તથા પક્કન્તોવ [તદાપક્કન્તોવ (ક॰)] અહોસિ, ન પુન પચ્ચાગઞ્છિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, કનિટ્ઠો ઇસિ તસ્સ નાગસ્સ દસ્સનીયસ્સ અદસ્સનેન ભિય્યોસોમત્તાય કિસો અહોસિ લૂખો દુબ્બણ્ણો, ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો. અદ્દસ ખો, ભિક્ખવે, જેટ્ઠો ઇસિ કનિટ્ઠં ઇસિં ભિય્યોસોમત્તાય કિસં લૂખં દુબ્બણ્ણં ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતં ધમનિસન્થતગત્તં. દિસ્વાન કનિટ્ઠં ઇસિં એતદવોચ – ''કિસ્સ ત્વં, ભો, ભિય્યોસોમત્તાય કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો''તિ? ''તસ્સાહં, ભો, નાગસ્સ દસ્સનીયસ્સ અદસ્સનેન ભિય્યોસોમત્તાય

કિસો લૂખો દુબ્બણ્ણો ઉપ્પણ્ડુપ્પણ્ડુકજાતો ધમનિસન્થતગત્તો''તિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, જેટ્ઠો ઇસિ કનિટ્ઠં ઇસિં ગાથાય અજ્ઝભાસિ –

[જા॰ ૧.૩.૯ મણિકણ્ઠજાતકેપિ] ''ન તં યાચે યસ્સ પિયં જિગીસે,
વિદેસ્સો [દેસ્સો (સી॰), દેસ્સો ચ (સ્યા॰)] હોતિ અતિયાચનાય;
નાગો મણિં યાચિતો બ્રાહ્મણેન;
અદસ્સનઞ્ઞેવ તદજ્ઝગમા''તિ.

તેસઞ્હિ નામ, ભિક્ખવે, તિરચ્છાનગતાનં પાણાનં અમનાપા ભવિસ્સતિ યાચના અમનાપા વિઞ્ઞત્તિ. કિમઙ્ગં [કિમઙ્ગ (સી॰)] પન મનુસ્સભૂતાનં!

૩૪૫. ''ભૂતપુબ્બં, ભિક્ખવે, અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ હિમવન્તપસ્સે વિહરતિ અઞ્ઞતરસ્મિં વનસણ્ડે. તસ્સ ખો, ભિક્ખવે, વનસણ્ડસ્સ અવિદૂરે મહન્તં નિન્નં પલ્લલં. અથ ખો,

વાસાય ઉપગચ્છતિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, સો ભિક્ખુ તસ્સ સકુણસઙ્ઘસ્સ સદ્દેન ઉબ્બાળ્હો યેનાહં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો અહં, ભિક્ખવે, તં ભિક્ખું એતદવોચ – 'કચ્ચિ, ભિક્ખુ, ખમનીયં કચ્ચિ યાપનીયં કચ્ચિસિ અપ્પકિલમથેન અદ્ધાનં આગતો? કુતો ચ ત્વં, ભિક્ખુ, આગચ્છસી'તિ? 'ખમનીયં, ભગવા, યાપનીયં, ભગવા. અપ્પકિલમથેન ચાહં, ભન્તે, અદ્ધાનં આગતો. અત્થિ, ભન્તે, હિમવન્તપસ્સે મહાવનસણ્ડો. તસ્સ ખો પન, ભન્તે, વનસણ્ડસ્સ અવિદૂરે મહન્તં નિન્નં પલ્લલં. અથ ખો, ભન્તે, મહાસકુણસઙ્ઘો તસ્મિં પલ્લલે દિવસં ગોચરં ચરિત્વા સાયં તં વનસણ્ડં વાસાય ઉપગચ્છતિ. તતો અહં, ભગવા, આગચ્છામિ – તસ્સ સકુણસઙ્ઘસ્સ સદ્દેન ઉબ્બાળ્હો'તિ. 'ઇચ્છસિ પન ત્વં, ભિક્ખુ, તસ્સ સકુણસઙ્ઘસ્સ અનાગમન'ન્તિ ? 'ઇચ્છામહં, ભગવા, તસ્સ સકુણસઙ્ઘસ્સ અનાગમન'ન્તિ. 'તેન હિ ત્વં, ભિક્ખુ, તત્થ ગન્ત્વા તં વનસણ્ડં અજ્ઝોગાહેત્વા રત્તિયા પઠમં યામં તિક્ખત્તું સદ્દમનુસ્સાવેહિ – સુણન્તુ મે, ભોન્તો સકુણા, યાવતિકા ઇમસ્મિં વનસણ્ડે વાસં ઉપગતા, પત્તેન મે અત્થો. એકેકં મે, ભોન્તો, પત્તં દદન્તૂ'તિ. રત્તિયા મજ્ઝિમં યામં... રત્તિયા પચ્છિમં યામં તિક્ખત્તું સદ્દમનુસ્સાવેહિ – 'સુણન્તુ મે, ભોન્તો સકુણા, યાવતિકા ઇમસ્મિં વનસણ્ડે વાસં ઉપગતા, પત્તેન મે અત્થો. એકેકં મે, ભોન્તો, પત્તં દદન્તૂ'તિ.

''અથ ખો, ભિક્ખવે, સો ભિક્ખુ તત્થ ગન્ત્વા તં વનસણ્ડં અજ્ઝોગાહેત્વા રત્તિયા પઠમં યામં તિક્ખત્તું સદ્દમનુસ્સાવેસિ – 'સુણન્તુ મે, ભોન્તો સકુણા, યાવતિકા ઇમસ્મિં વનસણ્ડે વાસં ઉપગતા, પત્તેન મે અત્થો. એકેકં મે, ભોન્તો, પત્તં દદન્તૂ'તિ. રત્તિયા મજ્ઝિમ યામં... રત્તિયા પચ્છિમં યામં તિક્ખત્તું સદ્દમનુસ્સાવેસિ – 'સુણન્તુ મે, ભોન્તો સકુણા, યાવતિકા ઇમસ્મિં વનસણ્ડે વાસં ઉપગતા, પત્તેન મે અત્થો. એકેકં મે, ભોન્તો, પત્તં દદન્તૂ'તિ. અથ ખો, ભિક્ખવે, સો સકુણસઙ્ઘો – 'ભિક્ખુ પત્તં યાચતિ ભિક્ખુસ્સ પત્તેન અત્થો'તિ તમ્હા વનસણ્ડા પક્કામિ. તથા પક્કન્તોવ અહોસિ ન પુન પચ્ચાગઞ્છિ. તેસઞ્હિ નામ, ભિક્ખવે, તિરચ્છાનગતાનં પાણાનં અમનાપા ભવિસ્સતિ યાચના અમનાપા વિઞ્ઞત્તિ. કિમઙ્ગં પન મનુસ્સભૂતાનં''!

૩૪૬. ''ભૂતપુબ્બં, ભિક્ખવે, રટ્ઠપાલસ્સ કુલપુત્તસ્સ પિતા રટ્ઠપાલં કુલપુત્તં ગાથાય અજ્ઝભાસિ –

'અપાહં તે ન જાનામિ, રટ્ઠપાલ બહૂ જના;

[જા॰ ૧.૭.૫૪] તે મં સઙ્ગમ્મ યાચન્તિ, કસ્મા મં ત્વં ન યાચસી’તિ.

[જા॰ ૧.૭.૫૫] ‘યાચકો અપ્પિયો હોતિ, યાચં અદદમપ્પિયો;
તસ્માહં તં ન યાચામિ, મા મે વિદેસ્સના અહૂ’તિ.

‘‘સો હિ નામ, ભિક્ખવે, રટ્ઠપાલો કુલપુત્તો સકં પિતરં એવં વક્ખતિ. કિમઙ્ગં પન જનો જનં!

૩૪૭. ‘‘ગિહીનં, ભિક્ખવે, દુસ્સંહરાનિ ભોગાનિ સમ્ભતાનિપિ દુરક્ખિયાનિ . તત્થ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, એવં દુસ્સંહરેસુ ભોગેસુ સમ્ભતેસુપિ દુરક્ખિયેસુ યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરિસ્સથ – ‘પુરિસં દેથ, પુરિસત્થકરં દેથ, ગોણં દેથ, સકટં દેથ, વાસિં દેથ, પરસું દેથ, કુઠારિં દેથ, કુદાલં દેથ, નિખાદનં દેથ, વલ્લિં દેથ, વેળું દેથ, મુઞ્જં દેથ , પબ્બજં દેથ, તિણં દેથ, મત્તિકં દેથા’’તિ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૩૪૮. ‘‘**સઞ્ઞાચિકાય પન ભિક્ખુના કુટિં કારયમાનેન અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં પમાણિકા કારેતબ્બા. તત્રિદં પમાણં – દીઘસો દ્વાદસ વિદત્થિયો, સુગતવિદત્થિયા; તિરિયં સત્તન્તરા. ભિક્ખૂ અભિનેતબ્બા વત્થુદેસનાય. તેહિ ભિક્ખૂહિ વત્થુ દેસેતબ્બં – અનારમ્ભં [અનારબ્ભં (ક॰)] સપરિક્કમનં. સારમ્ભે [સારબ્ભે (ક॰)] ચે ભિક્ખુ વત્થુસ્મિં અપરિક્કમને સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કારેય્ય, ભિક્ખૂ વા અનભિનેય્ય વત્થુદેસનાય, પમાણં વા અતિક્કામેય્ય, સઙ્ઘાદિસેસો**’’તિ.

૩૪૯. **સઞ્ઞાચિકા** નામ સયં યાચિત્વા પુરિસમ્પિ પુરિસત્થકરમ્પિ ગોણમ્પિ સકટમ્પિ વાસિમ્પિ પરસુમ્પિ કુઠારિમ્પિ કુદાલમ્પિ નિખાદનમ્પિ વલ્લિમ્પિ વેળુમ્પિ મુઞ્જમ્પિ પબ્બજમ્પિ તિણમ્પિ મત્તિકમ્પિ.

કુટિ નામ ઉલ્લિત્તા વા હોતિ અવલિત્તા વા ઉલ્લિત્તાવલિત્તા વા.

કારયમાનેનાતિ કરોન્તો વા કારાપેન્તો વા.

અસ્સામિકન્તિ ન અઞ્ઞો કોચિ સામિકો હોતિ, ઇત્થી વા પુરિસો વા ગહટ્ઠો વા પબ્બજિતો વા.

અત્તુદ્દેસન્તિ અત્તનો અત્થાય.

પમાણિકા કારેતબ્બા. તત્રિદં પમાણં – દીઘસો દ્વાદસ વિદત્થિયો, સુગતવિદત્થિયાતિ બાહિરિમેન માનેન.

તિરિયં સત્તન્તરાતિ અબ્ભન્તરિમેન માનેન.

ભિક્ખૂ અભિનેતબ્બા વત્થુદેસનાયાતિ તેન કુટિકારકેન ભિક્ખુના કુટિવત્થું સોધેત્વા સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ‘‘અહં, ભન્તે, સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં કુટિવત્થુઓલોકનં યાચામી’’તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. સચે સબ્બો સઙ્ઘો ઉસ્સહતિ કુટિવત્થું ઓલોકેતું, સબ્બેન સઙ્ઘેન ઓલોકેતબ્બં. નો ચે સબ્બો સઙ્ઘો ઉસ્સહતિ કુટિવત્થું ઓલોકેતું, યે તત્થ હોન્તિ ભિક્ખૂ બ્યત્તા પટિબલા સારમ્ભં

અનારમ્ભં સપરિક્કમનં અપરિક્કમનં જાનિતું તે યાચિત્વા સમ્મન્નિતબ્બા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૩૫૦. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં કુટિવત્થુઓલોકનં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમ્મન્નેય્ય ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું ઓલોકેતું. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં કુટિવત્થુઓલોકનં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમ્મન્નતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું ઓલોકેતું. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ભિક્ખૂનં સમ્મુતિ [સમ્મતિ (સ્યા॰)] ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું ઓલોકેતું, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''સમ્મતા સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થન્નામો ચ ભિક્ખૂ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું ઓલોકેતું. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

૩૫૧. તેહિ સમ્મતેહિ ભિક્ખૂહિ તત્થ ગન્ત્વા કુટિવત્થુ ઓલોકેતબ્બં, સારમ્ભં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં અપરિક્કમનં જાનિતબ્બં. સચે સારમ્ભં હોતિ અપરિક્કમનં, 'મા ઇધ કરી'તિ વત્તબ્બો. સચે અનારમ્ભં હોતિ સપરિક્કમનં, સઙ્ઘસ્સ આરોચેતબ્બં – 'અનારમ્ભં સપરિક્કમન'ન્તિ. તેન કુટિકારકેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અહં, ભન્તે, સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં . સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં કુટિવત્થુદેસનં યાચામી''તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૩૫૨. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં કુટિવત્થુદેસનં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું દેસેય્ય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઞ્ઞાચિકાય કુટિં કત્તુકામો અસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં કુટિવત્થુદેસનં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થું દેસેતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થુસ્સ દેસના, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''દેસિતં સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો કુટિવત્થુ. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

૩૫૩. **સારમ્ભં** નામ કિપિલ્લિકાનં વા આસયો હોતિ, ઉપચિકાનં વા આસયો હોતિ, ઉન્દૂરાનં વા આસયો હોતિ, અહીનં વા આસયો હોતિ, વિચ્છિકાનં વા આસયો હોતિ, સતપદીનં વા આસયો હોતિ, હત્થીનં વા આસયો હોતિ, અસ્સાનં વા આસયો હોતિ, સીહાનં વા આસયો હોતિ, બ્યગ્ઘાનં વા આસયો હોતિ, દીપીનં વા આસયો હોતિ, અચ્છાનં વા આસયો હોતિ, તરચ્છાનં વા આસયો હોતિ, યેસં કેસઞ્ચિ તિરચ્છાનગતાનં પાણાનં આસયો હોતિ, પુબ્બણ્ણનિસ્સિતં વા હોતિ, અપરણ્ણનિસ્સિતં વા હોતિ, અબ્ભાઘાતનિસ્સિતં વા હોતિ, આઘાતનનિસ્સિતં વા હોતિ, સુસાનનિસ્સિતં વા હોતિ, ઉય્યાનનિસ્સિતં વા હોતિ, રાજવત્થુનિસ્સિતં વા હોતિ, હત્થિસાલાનિસ્સિતં વા હોતિ, અસ્સસાલાનિસ્સિતં વા હોતિ, બન્ધનાગારનિસ્સિતં વા હોતિ, પાનાગારનિસ્સિતં વા હોતિ, સૂનનિસ્સિતં વા

હોતિ, રચ્છાનિસ્સિતં વા હોતિ, ચચ્ચરનિસ્સિતં વા હોતિ, સભાનિસ્સિતં વા હોતિ, સંસરણનિસ્સિતં વા [સઞ્ચરણનિસ્સિતં વા (ક॰)] હોતિ. એતં સારમ્ભં નામ.

અપરિક્કમનં નામ ન સક્કા હોતિ યથાયુત્તેન સકટેન અનુપરિગન્તું સમન્તા નિસ્સેણિયા અનુપરિગન્તું. એતં અપરિક્કમનં નામ.

અનારમ્ભં નામ ન કિપિલ્લિકાનં વા આસયો હોતિ, ન ઉપચિકાનં વા આસયો હોતિ, ન ઉન્દૂરાનં વા આસયો હોતિ, ન અહીનં વા આસયો હોતિ, ન વિચ્છિકાનં વા આસયો હોતિ, ન સતપદીનં વા આસયો હોતિ...પે॰... ન સંસરણનિસ્સિતં વા હોતિ. એતં અનારમ્ભં નામ.

સપરિક્કમનં નામ સક્કા હોતિ યથાયુત્તેન સકટેન અનુપરિગન્તું, સમન્તા નિસ્સેણિયા અનુપરિગન્તું. એતં સપરિક્કમનં નામ.

સઞ્ઞાચિકા નામ સયં યાચિત્વા પુરિસમ્પિ પુરિસત્થકરમ્પિ...પે॰... મત્તિકમ્પિ .

કુટિ નામ ઉલ્લિત્તા વા હોતિ વા અવલિત્તા વા ઉલ્લિત્તાવલિત્તા વા.

કારેય્યાતિ કરોતિ વા કારાપેતિ વા.

ભિક્ખૂ વા અનભિનેય્ય, વત્થુદેસનાય પમાણં વા અતિક્કામેય્યાતિ ઞત્તિદુતિયેન કમ્મેન કુટિવત્થું ન દેસાપેત્વા, આયામતો વા વિત્થારતો વા અન્તમસો કેસગ્ગમત્તમ્પિ અતિક્કામેત્વા કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે પયોગે દુક્કટં. એકં પિણ્ડં અનાગતે આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ. તસ્મિં પિણ્ડે આગતે આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૩૫૪. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૫૫. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણાતિક્કન્તં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણાતિક્કન્તં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણિકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણિકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ પમાણિકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં.

ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ કુટિં કરોતિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૫૬. ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં , આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ... પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૫૭. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં , આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ …પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૫૮. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકા સારમ્ભા અપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકા સારમ્ભા સપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચા’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકા અનારમ્ભા અપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ સપરિક્કમના ચા’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકા અનારમ્ભા સપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘દેસિતવત્થુકા હોતૂ’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ દેસિતવત્થુકા સારમ્ભા અપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘અનારમ્ભા ચ હોતુ સપરિક્કમના ચા’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ દેસિતવત્થુકા સારમ્ભા સપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘અનારમ્ભા હોતૂ’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ દેસિતવત્થુકા અનારમ્ભા અપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘સપરિક્કમના હોતૂ’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૫૯. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘કુટિ કિર મે કયિરતિ પમાણાતિક્કન્તા સારમ્ભા અપરિક્કમના’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ…પે॰… ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા

ચા''તિ...પે॰... ''પમાણિકા ચ હોતુ સપરિક્કમના ચા''તિ...પે॰... ''પમાણિકા હોતૂ''તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ''કુટિ કિર મે કયિરતિ પમાણિકા સારમ્ભા અપરિક્કમના''તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ''અનારમ્ભા ચ હોતુ સપરિક્કમના ચા''તિ...પે॰... ''અનારમ્ભા હોતૂ''તિ...પે॰... ''સપરિક્કમના હોતૂ''તિ...પે॰... અનાપત્તિ.

૩૬૦. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ''કુટિ કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકા પમાણાતિક્કન્તા સારમ્ભા અપરિક્કમના''તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ...પે॰... ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચા''તિ...પે॰... ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ...પે॰... ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચા''તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ''કુટિ કિર મે કયિરતિ દેસિતવત્થુકા પમાણિકા સારમ્ભા અપરિક્કમના''તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ''અનારમ્ભા ચ હોતુ સપરિક્કમના ચા''તિ...પે॰... ''અનારમ્ભા હોતૂ''તિ...પે॰... ''સપરિક્કમના હોતૂ''તિ...પે॰... અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં તિણ્ણં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કાટનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''કુટિં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા''તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં તિણ્ણં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘પમાણિકા ચ હોતુ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં ચતુન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં તિણ્ણં દુક્કટાનં…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં તિણ્ણં દુક્કટાનં…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકા ચ હોતુ પમાણિકા ચ અનારમ્ભા ચ સપરિક્કમના ચા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૬૧. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં…પે॰… આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં…પે॰… આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૬૨. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા . નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં પમાણાતિક્કન્તં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં સઙ્ઘાદિસેસાનં.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સા કુટિ અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બા ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બા. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કાટાનં…પે॰… સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ…પે॰… અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘કુટિં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ કુટિં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં પમાણિકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૬૩. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ [પરિયોસાવાપેતિ (ક॰)], આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ [પરિયોસાવાપેતિ (ક॰)], આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૬૪. અનાપત્તિ લેણે ગુહાય તિણકુટિકાય અઞ્ઞસ્સત્થાય વાસાગારં ઠપેત્વા સબ્બત્થ, અનાપત્તિ ઉમ્મત્તકસ્સ આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

કુટિકારસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં છટ્ઠં.

૭. વિહારકારસિક્ખાપદં

૩૬૫. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા કોસમ્બિયં વિહરતિ ઘોસિતારામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો છન્નસ્સ ઉપટ્ઠાકો ગહપતિ આયસ્મન્તં છન્નં એતદવોચ – ‘‘વિહારવત્થું, ભન્તે, જાનાહિ અય્યસ્સ વિહારં કારાપેસ્સામી’’તિ. અથ ખો આયસ્મા છન્નો વિહારવત્થું સોધેન્તો અઞ્ઞતરં ચેતિયરુક્ખં છેદાપેસિ ગામપૂજિતં નિગમપૂજિતં નગરપૂજિતં જનપદપૂજિતં રટ્ઠપૂજિતં. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા ચેતિયરુક્ખં છેદાપેસ્સન્તિ ગામપૂજિતં નિગમપૂજિતં નગરપૂજિતં જનપદપૂજિતં રટ્ઠપૂજિતં! એકિન્દ્રિયં

સમણા સક્યપુત્તિયા જીવં વિહેઠેન્તી'' [વિહેઠેસ્સન્તિ (કત્થચિ)] તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા છન્નો ચેતિયરુક્ખં છેદાપેસ્સતિ ગામપૂજિતં...પે॰... રટ્ઠપૂજિત''ન્તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં છન્નં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, છન્ન, ચેતિયરુક્ખં છેદાપેસિ ગામપૂજિતં...પે॰... રટ્ઠપૂજિત''ન્તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, ચેતિયરુક્ખં છેદાપેસ્સસિ ગામપૂજિતં નિગમપૂજિતં નગરપૂજિતં જનપદપૂજિતં રટ્ઠપૂજિતં! જીવસઞ્ઞિનો હિ, મોઘપુરિસ, મનુસ્સા રુક્ખસ્મિં. નેતં, મોઘપુરિસ , અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૩૬૬. ''**મહલ્લકં પન ભિક્ખુના વિહારં કારયમાનેન સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં ભિક્ખૂ અભિનેતબ્બા વત્થુદેસનાય. તેહિ ભિક્ખૂહિ વત્થુ દેસેતબ્બં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં. સારમ્ભે ચે ભિક્ખુ વત્થુસ્મિં અપરિક્કમને મહલ્લકં વિહારં કારેય્ય ભિક્ખૂ વા અનભિનેય્ય વત્થુદેસનાય, સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

૩૬૭. **મહલ્લકો** નામ વિહારો સસ્સામિકો વુચ્ચતિ.

વિહારો નામ ઉલ્લિત્તો વા હોતિ અવલિત્તો વા ઉલ્લિત્તાવલિત્તો વા.

કારયમાનેનાતિ કરોન્તો વા કારાપેન્તો વા.

સસ્સામિકન્તિ અઞ્ઞો કોચિ સામિકો હોતિ ઇત્થી વા પુરિસો વા ગહટ્ઠો વા પબ્બજિતો વા.

અત્તુદ્દેસન્તિ અત્તનો અત્થાય.

ભિક્ખૂ અભિનેતબ્બા વત્થુદેસનાયાતિ તેન વિહારકારકેન ભિક્ખુના વિહારવત્થું સોધેત્વા સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અહં, ભન્તે, મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં વિહારવત્થુઓલોકનં યાચામી''તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. સચે સબ્બો સઙ્ઘો ઉસ્સહતિ વિહારવત્થું ઓલોકેતું સબ્બેન સઙ્ઘેન ઓલોકેતબ્બં. નો ચે સબ્બો સઙ્ઘો ઉસ્સહતિ વિહારવત્થું ઓલોકેતું, યે તત્થ હોન્તિ ભિક્ખૂ બ્યત્તા પટિબલા સારમ્ભં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં અપરિક્કમનં જાનિતું તે યાચિત્વા સમ્મન્નિતબ્બા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૩૬૮. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં વિહારવત્થુઓલોકનં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખુ સમ્મન્નેય્ય ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું ઓલોકેતું. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં વિહારવત્થુઓલોકનં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમ્મન્નતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું ઓલોકેતું. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ભિક્ખૂનં સમ્મુતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું ઓલોકેતું, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘સમ્મતા સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થન્નામો ચ ભિક્ખૂ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું ઓલોકેતું. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

૩૬૯. તેહિ સમ્મતેહિ ભિક્ખૂહિ તત્થ ગન્ત્વા વિહારવત્થુ ઓલોકેતબ્બં; સારમ્ભં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં અપરિક્કમનં જાનિતબ્બં. સચે સારમ્ભં હોતિ અપરિક્કમનં, ‘માયિધ કરી’તિ વત્તબ્બો. સચે અનારમ્ભં હોતિ સપરિક્કમનં, સઙ્ઘસ્સ આરોચેતબ્બં – ‘અનારમ્ભં સપરિક્કમન’ન્તિ . તેન વિહારકારકેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ‘‘અહં, ભન્તે, મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં . સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં વિહારવત્થુદેસનં યાચામી’’તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૩૭૦. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં વિહારવત્થુદેસનં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું દેસેય્ય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ મહલ્લકં વિહારં કત્તુકામો સસ્સામિકં અત્તુદ્દેસં. સો સઙ્ઘં વિહારવત્થુદેસનં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું દેસેતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થુસ્સ દેસના, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘દેસિતં સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો વિહારવત્થું. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

૩૭૧. **સારમ્ભં** નામ કિપિલ્લિકાનં વા આસયો હોતિ, ઉપચિકાનં વા આસયો હોતિ, ઉન્દૂરાનં વા...પે॰... અહીનં વા વિચ્છિકાનં વા સતપદીનં વા હત્થીનં વા અસ્સાનં વા સીહાનં વા બ્યગ્ઘાનં વા દીપીનં વા અચ્છાનં વા તરચ્છાનં વા આસયો હોતિ, યેસં કેસઞ્ચિ તિરચ્છાનગતાનં પાણાનં આસયો હોતિ, પુબ્બણ્ણનિસ્સિતં વા હોતિ, અપરણ્ણનિસ્સિતં વા હોતિ, અબ્ભાઘાતનિસ્સિતં વા હોતિ, આઘાતનનિસ્સિતં વા હોતિ, સુસાનનિસ્સિતં વા હોતિ, ઉય્યાનનિસ્સિતં વા હોતિ, રાજવત્થુનિસ્સિતં વા હોતિ, હત્થિસાલાનિસ્સિતં વા હોતિ, અસ્સસાલાનિસ્સિતં વા હોતિ, બન્ધનાગારનિસ્સિતં વા હોતિ, પાનાગારનિસ્સિતં વા હોતિ, સૂનનિસ્સિતં વા હોતિ, રચ્છાનિસ્સિતં વા હોતિ, ચચ્ચરનિસ્સિતં વા હોતિ, સભાનિસ્સિતં વા હોતિ, સંસરણનિસ્સિતં વા હોતિ. એતં સારમ્ભં નામ.

અપરિક્કમનં નામ ન સક્કા હોતિ યથાયુત્તેન સકટેન અનુપરિગન્તું, સમન્તા નિસ્સેણિયા અનુપરિગન્તું. એતં અપરિક્કમનં નામ.

અનારમ્ભં નામ ન કિપિલ્લિકાનં વા આસયો હોતિ...પે॰... ન સંસરણનિસ્સિતં વા હોતિ. એતં અનારમ્ભં નામ.

સપરિક્કમનં નામ સક્કા હોતિ યથાયુત્તેન સકટેન અનુપરિગન્તું, સમન્તા નિસ્સેણિયા અનુપરિગન્તું. એતં સપરિક્કમનં નામ.

મહલ્લકો નામ વિહારો સસ્સામિકો વુચ્ચતિ.

વિહારો નામ ઉલ્લિત્તો વા હોતિ અવલિત્તો વા ઉલ્લિત્તાવલિત્તો વા.

કારેય્યાતિ કરોતિ વા કારાપેતિ વા.

ભિક્ખૂ વા અનભિનેય્ય વત્થુદેસનાયાતિ ઞત્તિદુતિયેન કમ્મેન વિહારવત્થું ન દેસાપેત્વા કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે દુક્કટં. એકં પિણ્ડં અનાગતે, આપત્તિ થુલ્લચ્ચયસ્સ . તસ્મિં પિણ્ડે આગતે, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ – 'સઙ્ઘાદિસેસો'તિ.

૩૭૨. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ અદેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ભિક્ખુ વિહારં કરોતિ દેસિતવત્થુકં અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૭૩. ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''વિહારં મે કરોથા''તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસતિ – ''વિહારં મે કરોથા''તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૭૪. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''વિહારં મે કરોથા''તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ''દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા''તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''વિહારં મે કરોથા''તિ. ન ચ સમાદિસતિ – ''દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા''તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૭૫. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ''વિહારં મે કરોથા''તિ. સમાદિસતિ ચ – ''દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા''તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ –

‘‘વિહારો કિર મે કયિરતિ અદેસિતવત્થુકો સારમ્ભો અપરિક્કમનો’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા’’તિ ...પે॰... ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચા’’તિ...પે॰... ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ સપરિક્કમનો ચા’’તિ ...પે॰... ‘‘દેસિતવત્થુકો હોતૂ’’તિ. નો ચે સામં વા ગચ્છેય્ય દૂતં વા પહિણેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘વિહારં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા’’તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો સુણાતિ – ‘‘વિહારો કિર મે કયિરતિ દેસિતવત્થુકો સારમ્ભો અપરિક્કમનો’’તિ. તેન ભિક્ખુના સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ‘‘અનારમ્ભો ચ હોતુ સપરિક્કમનો ચા’’તિ...પે॰... ‘‘અનારમ્ભો હોતૂ’’તિ ‘‘સપરિક્કમનો હોતૂ’’તિ, અનાપત્તિ.

૩૭૬. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘વિહારં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા’’તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં તિણ્ણં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘વિહારં મે કરોથા’’તિ. સમાદિસતિ ચ – ‘‘દેસિતવત્થુકો ચ હોતુ અનારમ્ભો ચ સપરિક્કમનો ચા’’તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં , આપત્તિ કારુકાનં દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ કારુકાનં દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૭૭. ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘વિહારં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ અદેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સો વિહારો અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બો ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બો. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સમાદિસિત્વા પક્કમતિ – ‘‘વિહારં મે કરોથા’’તિ. તસ્સ વિહારં કરોન્તિ દેસિતવત્થુકં સારમ્ભં અપરિક્કમનં. સો ચે વિપ્પકતે આગચ્છતિ, તેન ભિક્ખુના સો વિહારો અઞ્ઞસ્સ વા દાતબ્બો ભિન્દિત્વા વા પુન કાતબ્બો. નો ચે અઞ્ઞસ્સ વા દદેય્ય ભિન્દિત્વા વા પુન કારેય્ય, આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં...પે॰... સારમ્ભં સપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં અપરિક્કમનં, આપત્તિ દુક્કટસ્સ...પે॰... અનારમ્ભં સપરિક્કમનં, અનાપત્તિ.

૩૭૮. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ .

અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૭૯. અનાપત્તિ લેણે ગુહાય તિણકુટિકાય અઞ્ઞસ્સત્થાય વાસાગારં ઠપેત્વા સબ્બત્થ. અનાપત્તિ ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વિહારકારસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં સત્તમં.

૮. દુટ્ઠદોસસિક્ખાપદં

૩૮૦. [ઇદં વત્થુ ચૂળવ॰ ૧૮૯] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતા દબ્બેન મલ્લપુત્તેન જાતિયા સત્તવસ્સેન અરહત્તં સચ્છિકતં હોતિ. યં કિઞ્ચિ [યઞ્ચ કિઞ્ચિ (સી॰ ક॰)] સાવકેન પત્તબ્બં સબ્બં તેન અનુપ્પત્તં હોતિ. નત્થિ ચસ્સ કિઞ્ચિ ઉત્તરિ કરણીયં, કતસ્સ વા પતિચયો. અથ ખો આયસ્મતો દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ રહોગતસ્સ પટિસલ્લીનસ્સ એવં ચેતસો પરિવિતક્કો ઉદપાદિ – ''મયા ખો જાતિયા સત્તવસ્સેન અરહત્તં સચ્છિકતં. યં કિઞ્ચિ સાવકેન પત્તબ્બં સબ્બં મયા અનુપ્પત્તં. નત્થિ ચ મે કિઞ્ચિ ઉત્તરિ કરણીયં, કતસ્સ વા પતિચયો. કિન્નુ ખો અહં સઙ્ઘસ્સ વેય્યાવચ્ચં કરેય્ય''ન્તિ?

અથ ખો આયસ્મતો દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ એતદહોસિ – ''યંનૂનાહં સઙ્ઘસ્સ સેનાસનઞ્ચ પઞ્ઞપેય્યં ભત્તાનિ ચ ઉદ્દિસેય્ય''ન્તિ. અથ ખો આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો સાયન્હસમયં પટિસલ્લાના વુટ્ઠિતો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો ભગવન્તં એતદવોચ – ''ઇધ મય્હં, ભન્તે, રહોગતસ્સ પટિસલ્લીનસ્સ એવં ચેતસો પરિવિતક્કો ઉદપાદિ મયા ખો જાતિયા સત્તવસ્સેન અરહત્તં સચ્છિકતં, યં કિઞ્ચિ સાવકેન પત્તબ્બં, સબ્બં મયા અનુપત્તં, નત્થિ ચ મે કિઞ્ચિ ઉત્તરિ કરણીયં, કતસ્સ વા પતિચયો, કિં નુ ખો અહં સઙ્ઘસ્સ વેય્યાવચ્ચં કરેય્ય''ન્તિ. તસ્સ મય્હં ભન્તે, એતદહોસિ યંનૂનાહં ''સઙ્ઘસ્સ સેનાસનઞ્ચ પઞ્ઞપેય્યં ભત્તાનિ ચ ઉદ્દિસેય્યન્તિ. ઇચ્છામહં, ભન્તે, સઙ્ઘસ્સ સેનાસનઞ્ચ પઞ્ઞપેતું ભત્તાનિ ચ ઉદ્દિસિતુ''ન્તિ. ''સાધુ સાધુ, દબ્બ. તેન હિ ત્વં, દબ્બ, સઙ્ઘસ્સ સેનાસનઞ્ચ પઞ્ઞપેહિ ભત્તાનિ ચ ઉદ્દિસા''તિ. ''એવં, ભન્તે''તિ ખો આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો ભગવતો પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''તેન હિ, ભિક્ખવે, સઙ્ઘો દબ્બં મલ્લપુત્તં સેનાસનપઞ્ઞાપકઞ્ચ ભત્તુદ્દેસકઞ્ચ સમ્મન્નતુ. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બો. પઠમં દબ્બો મલ્લપુત્તો યાચિતબ્બો. યાચિત્વા બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૩૮૧. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં સઙ્ઘો આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં સેનાસનપઞ્ઞાપકઞ્ચ ભત્તુદ્દેસકઞ્ચ સમ્મન્નેય્ય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. સઙ્ઘો આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં સેનાસનપઞ્ઞાપકઞ્ચ ભત્તુદ્દેસકઞ્ચ સમ્મન્નતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ આયસ્મતો દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ સેનાસનપઞ્ઞાપકસ્સ ચ ભત્તુદ્દેસકસ્સ ચ સમ્મુતિ, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''સમ્મતો સઙ્ઘેન આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો સેનાસનપઞ્ઞાપકો ચ ભત્તુદ્દેસકો ચ. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી , એવમેતં ધારયામી''તિ.

૩૮૨. સમ્મતો ચ પનાયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો સભાગાનં ભિક્ખૂનં એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ. યે તે ભિક્ખૂ સુત્તન્તિકા તેસં એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''તે અઞ્ઞમઞ્ઞં સુત્તન્તં સઙ્ગાયિસ્સન્તી''તિ. યે તે ભિક્ખૂ વિનયધરા તેસં એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''તે અઞ્ઞમઞ્ઞં વિનયં વિનિચ્છિનિસ્સન્તી''તિ [વિનિચ્છિસ્સન્તીતિ (ક॰)]. યે તે ભિક્ખૂ ધમ્મકથિકા તેસં એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''તે અઞ્ઞમઞ્ઞં ધમ્મં સાકચ્છિસ્સન્તી''તિ. યે તે ભિક્ખૂ ઝાયિનો તેસં એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''તે અઞ્ઞમઞ્ઞં ન બ્યાબાધિસ્સન્તી''તિ [ન બ્યાબાહિસ્સન્તીતિ (ક॰)]. યે તે ભિક્ખૂ તિરચ્છાનકથિકા કાયદળ્હિબહુલા [કાયદટ્ઠિબહુલા (સી॰)] વિહરન્તિ તેસમ્પિ એકજ્ઝં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''ઇમાયપિમે આયસ્મન્તો રતિયા અચ્છિસ્સન્તી''તિ. યેપિ તે ભિક્ખૂ વિકાલે આગચ્છન્તિ તેસમ્પિ તેજોધાતું સમાપજ્જિત્વા તેનેવ આલોકેન સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ. અપિસુ ભિક્ખૂ સઞ્ચિચ્ચ વિકાલે આગચ્છન્તિ – ''મયં આયસ્મતો દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ ઇદ્ધિપાટિહારિયં પસ્સિસ્સામા''તિ.

તે આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ''અમ્હાકં, આવુસો દબ્બ, સેનાસનં પઞ્ઞપેહી''તિ. તે આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો એવં વદેતિ – ''કત્થાયસ્મન્તા ઇચ્છન્તિ, કત્થ પઞ્ઞપેમી''તિ? તે સઞ્ચિચ્ચ દૂરે અપદિસન્તિ – ''અમ્હાકં, આવુસો દબ્બ, ગિજ્ઝકૂટે પબ્બતે સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, ચોરપપાતે સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, ઇસિગિલિપસ્સે કાળસિલાયં સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, વેભારપસ્સે સત્તપણ્ણિગુહાયં સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, સીતવને સપ્પસોણ્ડિકપબ્ભારે સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, ગોતમકકન્દરાયં સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, તિન્દુકકન્દરાયં સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, તપોદકન્દરાયં સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, તપોદારામે સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, જીવકમ્બવને સેનાસનં પઞ્ઞપેહિ. અમ્હાકં, આવુસો, મદ્દકુચ્છિસ્મિં મિગદાયે સેનાસનં પઞ્ઞપેહી''તિ.

તેસં આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો તેજોધાતું સમાપજ્જિત્વા અઙ્ગુલિયા જલમાનાય પુરતો પુરતો ગચ્છતિ. તેપિ તેનેવ આલોકેન આયસ્મતો દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ પિટ્ઠિતો પિટ્ઠિતો ગચ્છન્તિ. તેસં આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો એવં સેનાસનં પઞ્ઞપેતિ – ''અયં મઞ્ચો, ઇદં પીઠં, અયં ભિસિ, ઇદં બિમ્બોહનં, ઇદં વચ્ચટ્ઠાનં, ઇદં પસ્સાવટ્ઠાનં , ઇદં પાનીયં, ઇદં પરિભોજનીયં, અયં કત્તરદણ્ડો, ઇદં સઙ્ઘસ્સ કતિકસણ્ઠાનં, ઇમં કાલં પવિસિતબ્બં, ઇમં કાલં નિક્ખમિતબ્બ''ન્તિ. તેસં આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો એવં સેનાસનં પઞ્ઞપેત્વા પુનદેવ વેળુવનં પચ્ચાગચ્છતિ.

૩૮૩. તેન ખો પન સમયેન મેત્તિયભૂમજકા [ભુમ્મજકા (સી॰ સ્યા॰)] ભિક્ખૂ નવકા ચેવ હોન્તિ અપ્પપુઞ્ઞા ચ. યાનિ સઙ્ઘસ્સ લામકાનિ સેનાસનાનિ તાનિ તેસં પાપુણન્તિ લામકાનિ ચ ભત્તાનિ. તેન ખો પન સમયેન રાજગહે મનુસ્સા ઇચ્છન્તિ થેરાનં ભિક્ખૂનં અભિસઙ્ખારિકં પિણ્ડપાતં દાતું સપ્પિમ્પિ તેલમ્પિ ઉત્તરિભઙ્ગમ્પિ. મેત્તિયભૂમજકાનં પન ભિક્ખૂનં પાકતિકં દેન્તિ યથારન્ધં કણાજકં બિલઙ્ગદુતિયં. તે પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપ્પટિક્કન્તા થેરે ભિક્ખૂ પુચ્છન્તિ – ''તુમ્હાકં, આવુસો, ભત્તગ્ગે કિં અહોસિ? તુમ્હાકં, આવુસો, ભત્તગ્ગે કિં અહોસી''તિ? એકચ્ચે થેરા એવં વદન્તિ – ''અમ્હાકં, આવુસો, સપ્પિ અહોસિ તેલં અહોસિ ઉત્તરિભઙ્ગં અહોસી''તિ. મેત્તિયભૂમજકા પન ભિક્ખૂ એવં વદન્તિ – ''અમ્હાકં, આવુસો, ન કિઞ્ચિ અહોસિ, પાકતિકં યથારન્ધં કણાજકં બિલઙ્ગદુતિય''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ સઙ્ઘસ્સ ચતુક્કભત્તં દેતિ નિચ્ચભત્તં. સો ભત્તગ્ગે સપુત્તદારો ઉપતિટ્ઠિત્વા પરિવિસતિ . અઞ્ઞે ઓદનેન પુચ્છન્તિ, અઞ્ઞે સૂપેન પુચ્છન્તિ, અઞ્ઞે તેલેન પુચ્છન્તિ, અઞ્ઞે ઉત્તરિભઙ્ગેન પુચ્છન્તિ. તેન ખો પન સમયેન કલ્યાણભત્તિકસ્સ ગહપતિનો ભત્તં સ્વાતનાય મેત્તિયભૂમજકાનં ભિક્ખૂનં ઉદ્દિટ્ઠં હોતિ. અથ ખો કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ આરામં અગમાસિ કેનચિદેવ કરણીયેન. સો યેનાયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો કલ્યાણભત્તિકં ગહપતિં આયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેસિ સમાદપેસિ સમુત્તેજેસિ સમ્પહંસેસિ. અથ ખો કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ આયસ્મતા દબ્બેન મલ્લપુત્તેન ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતો સમાદપિતો સમુત્તેજિતો સમ્પહંસિતો આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં એતદવોચ – ''કસ્સ, ભન્તે, અમ્હાકં ઘરે સ્વાતનાય ભત્તં ઉદ્દિટ્ઠ''ન્તિ? ''મેત્તિયભૂમજકાનં ખો, ગહપતિ, ભિક્ખૂનં તુમ્હાકં ઘરે સ્વાતનાય ભત્તં ઉદ્દિટ્ઠ''ન્તિ. અથ ખો કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ અનત્તમનો અહોસિ – ''કથઞ્હિ નામ પાપભિક્ખૂ અમ્હાકં ઘરે ભુઞ્જિસ્સન્તી''તિ! ઘરં ગન્ત્વા દાસિં આણાપેસિ – ''યે, જે, સ્વે ભત્તિકા આગચ્છન્તિ તે કોટ્ઠકે આસનં પઞ્ઞપેત્વા કણાજકેન બિલઙ્ગદુતિયેન પરિવિસા''તિ. ''એવં અય્યા''તિ ખો સા દાસી કલ્યાણભત્તિકસ્સ ગહપતિનો પચ્ચસ્સોસિ.

અથ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ – ''હિય્યો ખો, આવુસો, અમ્હાકં કલ્યાણભત્તિકસ્સ ગહપતિનો ઘરે ભત્તં ઉદ્દિટ્ઠં, સ્વે અમ્હે કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ સપુત્તદારો ઉપતિટ્ઠિત્વા પરિવિસિસ્સતિ; અઞ્ઞે ઓદનેન પુચ્છિસ્સન્તિ, અઞ્ઞે સૂપેન પુચ્છિસ્સન્તિ, અઞ્ઞે તેલેન પુચ્છિસ્સન્તિ, અઞ્ઞે ઉત્તરિભઙ્ગેન પુચ્છિસ્સન્તી''તિ. તે તેનેવ સોમનસ્સેન ન ચિત્તરૂપં રત્તિયા સુપિંસુ. અથ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય યેન કલ્યાણભત્તિકસ્સ ગહપતિનો નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિંસુ. અદ્દસા ખો સા દાસી મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ દૂરતોવ આગચ્છન્તે. દિસ્વાન કોટ્ઠકે આસનં પઞ્ઞપેત્વા મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''નિસીદથ, ભન્તે''તિ. અથ ખો મેત્તિયભૂમજકાનં ભિક્ખૂનં એતદહોસિ – ''નિસ્સંસયં ખો ન તાવ ભત્તં સિદ્ધં ભવિસ્સતિ! યથા [યાવ (સી॰)] મયં કોટ્ઠકે નિસીદેય્યામા''તિ [નિસીદાપીયેય્યામાતિ (સી॰), નિસીદાપીયામાતિ (સ્યા॰)]. અથ ખો સા દાસી કણાજકેન બિલઙ્ગદુતિયેન ઉપગચ્છિ – ''ભુઞ્જથ, ભન્તે''તિ. ''મયં ખો, ભગિનિ, નિચ્ચભત્તિકા''તિ. ''જાનામિ અય્યા નિચ્ચભત્તિકાત્થ. અપિચાહં હિય્યોવ ગહપતિના આણત્તા – 'યે, જે, સ્વે ભત્તિકા આગચ્છન્તિ તે કોટ્ઠકે આસનં પઞ્ઞપેત્વા કણાજકેન બિલઙ્ગદુતિયેન પરિવિસા'તિ. ભુઞ્જથ, ભન્તે''તિ. અથ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ – ''હિય્યો ખો, આવુસો, કલ્યાણભત્તિકો ગહપતિ આરામં અગમાસિ દબ્બસ્સ મલ્લપુત્તસ્સ સન્તિકે. નિસ્સંસયં ખો મયં દબ્બેન મલ્લપુત્તેન ગહપતિનો અન્તરે [સન્તિકે (સ્યા॰ કં॰ ક॰)] પરિભિન્ના''તિ. તે તેનેવ દોમનસ્સેન ન ચિત્તરૂપં ભુઞ્જિંસુ. અથ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપ્પટિક્કન્તા આરામં ગન્ત્વા પત્તચીવરં પટિસામેત્વા બહારામકોટ્ઠકે સઙ્ઘાટિપલ્લત્થિકાય નિસીદિંસુ તુણ્હીભૂતા મઙ્કુભૂતા પત્તક્ખન્ધા અધોમુખા પજ્ઝાયન્તા અપ્પટિભાના.

અથ ખો મેત્તિયા ભિક્ખુની યેન મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''વન્દામિ, અય્યા''તિ. એવં વુત્તે મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ નાલપિંસુ. દુતિયમ્પિ ખો...પે॰... તતિયમ્પિ ખો મેત્તિયા ભિક્ખુની મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''વન્દામિ, અય્યા''તિ. તતિયમ્પિ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ નાલપિંસુ. ''ક્યાહં અય્યાનં અપરજ્ઝામિ? કિસ્સ મં અય્યા નાલપન્તી''તિ? ''તથા હિ પન ત્વં, ભગિનિ, અમ્હે દબ્બેન મલ્લપુત્તેન વિહેઠીયમાને અજ્ઝુપેક્ખસી''તિ? ''ક્યાહં, અય્યા, કરોમી''તિ? ''સચે ખો ત્વં, ભગિનિ, ઇચ્છેય્યાસિ અજ્જેવ ભગવા દબ્બં મલ્લપુત્તં નાસાપેય્યા''તિ. ''ક્યાહં, અય્યા, કરોમિ, કિં મયા સક્કા કાતુ''ન્તિ?

‘‘એહિ ત્વં, ભગિનિ, યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં એવં વદેહિ – ‘ઇદં, ભન્તે, નચ્છન્નં નપ્પતિરૂપં. યાયં, ભન્તે, દિસા અભયા અનીતિકા અનુપદ્દવા સાયં દિસા સભયા સઈતિકા સઉપદ્દવા. યતો નિવાતં તતો સવાતં [પવાતં (સી॰ સ્યા॰)]. ઉદકં મઞ્ઞે આદિત્તં. અય્યેનમ્હિ દબ્બેન મલ્લપુત્તેન દૂસિતા’’’તિ. ‘‘એવં, અય્યા’’તિ ખો મેત્તિયા ભિક્ખુની મેત્તિયભૂમજકાનં ભિક્ખૂનં પટિસ્સુત્વા યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં અટ્ઠાસિ. એકમન્તં ઠિતા ખો મેત્તિયા ભિક્ખુની ભગવન્તં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, ભન્તે, નચ્છન્નં નપ્પતિરૂપં. યાયં, ભન્તે, દિસા અભયા અનીતિકા અનુપદ્દવા સાયં દિસા સભયા સઈતિકા સઉપદ્દવા. યતો નિવાતં તતો સવાતં. ઉદકં મઞ્ઞે આદિત્તં! અય્યેનમ્હિ દબ્બેન મલ્લપુત્તેન દૂસિતા’’તિ.

૩૮૪. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં પટિપુચ્છિ – ‘‘સરસિ ત્વં, દબ્બ, એવરૂપં કત્તા યથાયં ભિક્ખુની આહા’’તિ? ‘‘યથા મં, ભન્તે, ભગવા જાનાતી’’તિ. દુતિયમ્પિ ખો ભગવા…પે॰… તતિયમ્પિ ખો ભગવા આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં એતદવોચ – ‘‘સરસિ ત્વં, દબ્બ, એવરૂપં કત્તા યથાયં ભિક્ખુની આહા’’તિ? ‘‘યથા મં, ભન્તે, ભગવા જાનાતી’’તિ. ‘‘ન ખો, દબ્બ, દબ્બા એવં નિબ્બેઠેન્તિ. સચે તયા કતં કતન્તિ વદેહિ, સચે તયા અકતં અકતન્તિ વદેહી’’તિ. ‘‘યતો અહં, ભન્તે, જાતો નાભિજાનામિ સુપિનન્તેનપિ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિતા, પગેવ જાગરો’’તિ! અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘તેન હિ, ભિક્ખવે, મેત્તિયં ભિક્ખુનિં નાસેથ . ઇમે ચ ભિક્ખૂ અનુયુઞ્જથા’’તિ. ઇદં વત્વા ભગવા ઉટ્ઠાયાસના વિહારં પાવિસિ.

અથ ખો તે ભિક્ખૂ મેત્તિયં ભિક્ખુનિં નાસેસું. અથ ખો મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ તે ભિક્ખૂ એતદવોચું – ‘‘માવુસો, મેત્તિયં ભિક્ખુનિં નાસેથ. ન સા કિઞ્ચિ અપરજ્ઝતિ. અમ્હેહિ સા ઉસ્સાહિતા કુપિતેહિ અનત્તમનેહિ ચાવનાધિપ્પાયેહી’’તિ. ‘‘કિં પન તુમ્હે, આવુસો, આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં અમૂલકેન પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેથા’’તિ? ‘‘એવમાવુસો’’તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં અમૂલકેન પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેસ્સન્તી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, દબ્બં મલ્લપુત્તં અમૂલકેન પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેથા’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… ‘‘કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, દબ્બં મલ્લપુત્તં અમૂલકેન પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૩૮૫. યો પન ભિક્ખુ ભિક્ખું દુટ્ઠો દોસો અપ્પતીતો અમૂલકેન પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેય્ય – ‘અપ્પેવ નામ નં ઇમમ્હા બ્રહ્મચરિયા ચાવેય્ય’ન્તિ, તતો અપરેન સમયેન સમનુગ્ગાહીયમાનો વા અસમનુગ્ગાહીયમાનો વા અમૂલકઞ્ચેવ તં અધિકરણં હોતિ ભિક્ખુ ચ દોસં પતિટ્ઠાતિ, સઙ્ઘાદિસેસો’’તિ.

૩૮૬. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ભિક્ખુન્તિ અઞ્ઞં ભિક્ખું.

દુટ્ઠો દોસોતિ કુપિતો અનત્તમનો અનભિરદ્ધો આહતચિત્તો ખિલજાતો.

અપ્પતીતોતિ તેન ચ કોપેન તેન ચ દોસેન તાય ચ અનત્તમનતાય તાય ચ અનભિરદ્ધિયા અપ્પતીતો હોતિ.

અમૂલકં નામ અદિટ્ઠં અસુતં અપરિસઙ્કિતં.

પારાજિકેન ધમ્મેનાતિ ચતુન્નં અઞ્ઞતરેન.

અનુદ્ધંસેય્યાતિ ચોદેતિ વા ચોદાપેતિ વા.

અપ્પેવ નામ નં ઇમમ્હા બ્રહ્મચરિયા ચાવેય્યન્તિ ભિક્ખુભાવા ચાવેય્યં, સમણધમ્મા ચાવેય્યં, સીલક્ખન્ધા ચાવેય્યં, તપોગુણા ચાવેય્યં.

તતો અપરેન સમયેનાતિ યસ્મિં ખણે અનુદ્ધંસિતો હોતિ તં ખણં તં લયં તં મુહુત્તં વીતિવત્તે.

સમનુગ્ગાહીયમાનોતિ યેન વત્થુના અનુદ્ધંસિતો હોતિ તસ્મિં વત્થુસ્મિં સમનુગ્ગાહીયમાનો.

અસમનુગ્ગાહીયમાનોતિ ન કેનચિ વુચ્ચમાનો.

અધિકરણં નામ ચત્તારિ અધિકરણાનિ – વિવાદાધિકરણં, અનુવાદાધિકરણં, આપત્તાધિકરણં, કિચ્ચાધિકરણં.

ભિક્ખુ ચ દોસં પતિટ્ઠાતીતિ તુચ્છકં મયા ભણિતં, મુસા મયા ભણિતં, અભૂતં મયા ભણિતં, અજાનન્તેન મયા ભણિતં.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૩૮૭. અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ‘‘દિટ્ઠો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા’’તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અસુતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ‘‘સુતો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા’’તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અપરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા’’તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ‘‘દિટ્ઠો મયા સુતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ’’...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''દિટ્ઠો મયા પરિસઙ્કિતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''દિટ્ઠો મયા સુતો ચ પરિસઙ્કિતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અસુતસ્સ હોતિ – ''પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો''તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''સુતો મયા પરિસઙ્કિતો ચ...પે॰... સુતો મયા દિટ્ઠો ચ...પે॰... સુતો મયા પરિસઙ્કિતો ચ દિટ્ઠો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અપરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ''પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો''તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''પરિસઙ્કિતો મયા દિટ્ઠો ચ...પે॰... પરિસઙ્કિતો મયા સુતો ચ...પે॰... પરિસઙ્કિતો મયા દિટ્ઠો ચ સુતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''સુતો મયા પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''પરિસઙ્કિતો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ''...પે॰... ''સુતો મયા પરિસઙ્કિતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુતસ્સ હોતિ – ''પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો''તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''પરિસઙ્કિતો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ...પે॰... દિટ્ઠો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ...પે॰... પરિસઙ્કિતો મયા દિટ્ઠો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

પરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ''પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો''તિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''દિટ્ઠો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ...પે॰... સુતો મયા, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ...પે॰... દિટ્ઠો મયા સુતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ''...પે॰... આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. દિટ્ઠે વેમતિકો દિટ્ઠં નો કપ્પેતિ દિટ્ઠં નસ્સરતિ દિટ્ઠં પમુટ્ઠો હોતિ...પે॰... સુતે વેમતિકો સુતં નો કપ્પેતિ સુતં નસ્સરતિ સુતં પમુટ્ઠો હોતિ...પે॰... પરિસઙ્કિતે વેમતિકો પરિસઙ્કિતં નો કપ્પેતિ પરિસઙ્કિતં નસ્સરતિ પરિસઙ્કિતં પમુટ્ઠો હોતિ. તઞ્ચે ચોદેતિ – ''પરિસઙ્કિતો મયા દિટ્ઠો ચ...પે॰... પરિસઙ્કિતો મયા સુતો ચ...પે॰... પરિસઙ્કિતો મયા દિટ્ઠો ચ સુતો ચ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૮૮. અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ''દિટ્ઠોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અસુતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ…પે॰… અપરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અદિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘દિટ્ઠોસિ સુતોસિ…પે॰… દિટ્ઠોસિ પરિસઙ્કિતોસિ…પે॰… દિટ્ઠોસિ સુતોસિ પરિસઙ્કિતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ’’…પે॰… અસુતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ…પે॰… અપરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ, દિટ્ઠોસિ…પે॰… પરિસઙ્કિતોસિ, સુતોસિ…પે॰… પરિસઙ્કિતોસિ, દિટ્ઠોસિ, સુતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘સુતોસિ’’…પે॰… તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ’’…પે॰… તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘સુતોસિ, પરિસઙ્કિતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

સુતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ…પે॰… પરિસઙ્કિતસ્સ હોતિ – ‘‘પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો’’તિ. તઞ્ચે ‘‘દિટ્ઠોસિ’’…પે॰… તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘સુતોસિ’’…પે॰… તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘દિટ્ઠોસિ, સુતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

દિટ્ઠસ્સ હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. દિટ્ઠે વેમતિકો દિટ્ઠં નો કપ્પેતિ દિટ્ઠં નસ્સરતિ દિટ્ઠં પમુટ્ઠો હોતિ…પે॰… સુતે વેમતિકો સુતં નો કપ્પેતિ સુતં નસ્સરતિ સુતં પમુટ્ઠો હોતિ…પે॰… પરિસઙ્કિતે વેમતિકો પરિસઙ્કિતં નો કપ્પેતિ પરિસઙ્કિતં નસ્સરતિ પરિસઙ્કિતં પમુટ્ઠો હોતિ. તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ, દિટ્ઠોસિ’’…પે॰… પરિસઙ્કિતં પમુટ્ઠો હોતિ, તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ સુતોસિ’’…પે॰… પરિસઙ્કિતં પમુટ્ઠો હોતિ, તઞ્ચે ચોદાપેતિ – ‘‘પરિસઙ્કિતોસિ, દિટ્ઠોસિ, સુતોસિ, પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા’’તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૮૯. અસુદ્ધે સુદ્ધદિટ્ઠિ, સુદ્ધે અસુદ્ધદિટ્ઠિ, અસુદ્ધે અસુદ્ધદિટ્ઠિ, સુદ્ધે સુદ્ધદિટ્ઠિ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસેન દુક્કટસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદેન દુક્કટસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, અનાપત્તિ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદેન દુક્કટસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, અનાપત્તિ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદેન દુક્કટસ્સ.

અસુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે અસુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ સઞ્ચાદિસેસેન દુક્કટસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા ચાવનાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ સઞ્ચાદિસેસસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો. તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો અનોકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદેન દુક્કટસ્સ.

સુદ્ધો હોતિ પુગ્ગલો અઞ્ઞતરં પારાજિકં ધમ્મં અનજ્ઝાપન્નો તઞ્ચે સુદ્ધદિટ્ઠિ સમાનો ઓકાસં કારાપેત્વા અક્કોસાધિપ્પાયો વદેતિ, આપત્તિ ઓમસવાદસ્સ.

૩૯૦. અનાપત્તિ સુદ્ધે અસુદ્ધદિટ્ઠિસ્સ, અસુદ્ધે અસુદ્ધદિટ્ઠિસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

દુટ્ઠદોસસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં અટ્ઠમં.

૯. દુતિયદુટ્ઠદોસસિક્ખાપદં

૩૯૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ ગિજ્ઝકૂટા પબ્બતા ઓરોહન્તા અદ્દસંસુ છગલકં [છકલકં (સ્યા॰)] અજિકાય વિપ્પટિપજ્જન્તં. દિસ્વાન એવમાહંસુ – ''હન્દ મયં, આવુસો, ઇમં છગલકં દબ્બં મલ્લપુત્તં નામ કરોમ. ઇમં અજિકં મેત્તિયં નામ ભિક્ખુનિં કરોમ. એવં મયં વોહરિસ્સામ. પુબ્બે મયં, આવુસો, દબ્બં મલ્લપુત્તં સુતેન અવોચુમ્હા. ઇદાનિ પન અમ્હેહિ સામં દિટ્ઠો મેત્તિયાય ભિક્ખુનિયા વિપ્પટિપજ્જન્તો''તિ. તે તં છગલકં દબ્બં મલ્લપુત્તં નામ અકંસુ. તં અજિકં મેત્તિયં નામ ભિક્ખુનિં અકંસુ. તે ભિક્ખૂનં આરોચેસું – ''પુબ્બે મયં, આવુસો, દબ્બં મલ્લપુત્તં સુતેન અવોચુમ્હા. ઇદાનિ પન અમ્હેહિ સામં દિટ્ઠો મેત્તિયાય ભિક્ખુનિયા વિપ્પટિપજ્જન્તો''તિ. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ''માવુસો, એવં અવચુત્થ. નાયસ્મા દબ્બો મલ્લપુત્તો એવં કરિસ્સતી''તિ.

અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં પટિપુચ્છિ – ''સરસિ ત્વં, દબ્બ, એવરૂપં કત્તા યથયિમે ભિક્ખૂ આહંસૂ''તિ? ''યથા મં, ભન્તે, ભગવા જાનાતી''તિ. દુતિયમ્પિ ખો ભગવા...પે॰... તતિયમ્પિ ખો ભગવા આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં એતદવોચ – ''સરસિ ત્વં, દબ્બ, એવરૂપં કત્તા યથયિમે ભિક્ખૂ આહંસૂ''તિ? ''યથા મં, ભન્તે, ભગવા જાનાતી''તિ. ''ન ખો, દબ્બ, દબ્બા એવં નિબ્બેઠેન્તિ. સચે તયા કતં કતન્તિ વદેહિ, સચે તયા અકતં અકતન્તિ વદેહી''તિ. ''યતો અહં, ભન્તે, જાતો નાભિજાનામિ સુપિનન્તેનપિ મેથુનધમ્મં પટિસેવિતા, પગેવ જાગરો''તિ! અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''તેન હિ, ભિક્ખવે, ઇમે ભિક્ખૂ અનુયુઞ્જથા''તિ. ઇદં વત્વા ભગવા ઉટ્ઠાયાસના વિહારં પાવિસિ.

અથ ખો તે ભિક્ખૂ મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ અનુયુઞ્જિંસુ. તે ભિક્ખૂહિ અનુયુઞ્જીયમાના ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું – ''કિં પન તુમ્હે, આવુસો, આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સ કિઞ્ચિદેસં લેસમત્તં ઉપાદાય પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેથા''તિ? ''એવમાવુસો''તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ મેત્તિયભૂમજકા ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં દબ્બં મલ્લપુત્તં અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સ કિઞ્ચિ દેસં લેસમત્તં ઉપાદાય પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ મેત્તિયભૂમજકે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, દબ્બં મલ્લપુત્તં અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સ કિઞ્ચિ દેસં લેસમત્તં ઉપાદાય પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, દબ્બં મલ્લપુત્તં અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સ કિઞ્ચિ દેસં લેસમત્તં ઉપાદાય પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૩૯૨. **"યો પન ભિક્ખુ ભિક્ખું દુટ્ઠો દોસો અપ્પતીતો અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સ કિઞ્ચિદેસં લેસમત્તં ઉપાદાય પારાજિકેન ધમ્મેન અનુદ્ધંસેય્ય – 'અપ્પેવ નામ નં ઇમમ્હા બ્રહ્મચરિયા ચાવેય્ય'ન્તિ. તતો અપરેન સમયેન સમનુગ્ગાહીયમાનો વા અસમનુગ્ગાહીયમાનો વા અઞ્ઞભાગિયઞ્ચેવ તં અધિકરણં હોતિ કોચિદેસો લેસમત્તો ઉપાદિન્નો, ભિક્ખુ ચ દોસં પતિટ્ઠાતિ, સઙ્ઘાદિસેસો"**તિ.

૩૯૩. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ભિક્ખુન્તિ અઞ્ઞં ભિક્ખું.

દુટ્ઠો દોસોતિ કુપિતો અનત્તમનો અનભિરદ્ધો આહતચિત્તો ખિલજાતો.

અપ્પતીતોતિ તેન ચ કોપેન, તેન ચ દોસેન, તાય ચ અનત્તમનતાય, તાય ચ અનભિરદ્ધિયા અપ્પતીતો હોતિ.

અઞ્ઞભાગિયસ્સ અધિકરણસ્સાતિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં વા હોતિ અધિકરણઞ્ઞભાગિયં વા. કથં અધિકરણં અધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં? વિવાદાધિકરણં અનુવાદાધિકરણસ્સ આપત્તાધિકરણસ્સ કિચ્ચાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં. અનુવાદાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ કિચ્ચાધિકરણસ્સ વિવાદાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં. આપત્તાધિકરણં કિચ્ચાધિકરણસ્સ વિવાદાધિકરણસ્સ અનુવાદાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં. કિચ્ચાધિકરણં વિવાદાધિકરણસ્સ અનુવાદાધિકરણસ્સ આપત્તાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં. એવં અધિકરણં અધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં.

કથં અધિકરણં અધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં? વિવાદાધિકરણં વિવાદાધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં. અનુવાદાધિકરણં અનુવાદાધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં. આપત્તાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ સિયા તબ્ભાગિયં સિયા અઞ્ઞભાગિયં.

કથં આપત્તાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં? મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિ અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિયા મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિયા ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિયા અઞ્ઞભાગિયા. અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિ મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિયા ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિયા મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિયા અઞ્ઞભાગિયા. મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિયા મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિયા અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિયા અઞ્ઞભાગિયા. ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિ મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિયા અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિયા મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિયા અઞ્ઞભાગિયા. એવં આપત્તાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ અઞ્ઞભાગિયં.

કથં આપત્તાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં? મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિ મેથુનધમ્મપારાજિકાપત્તિયા તબ્ભાગિયા. અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિ અદિન્નાદાનપારાજિકાપત્તિયા તબ્ભાગિયા. મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિ મનુસ્સવિગ્ગહપારાજિકાપત્તિયા તબ્ભાગિયા. ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિ ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મપારાજિકાપત્તિયા તબ્ભાગિયા. એવં આપત્તાધિકરણં આપત્તાધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં.

કિચ્ચાધિકરણં કિચ્ચાધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં. એવં અધિકરણં અધિકરણસ્સ તબ્ભાગિયં.

૩૯૪. **કિઞ્ચિ દેસં લેસમત્તં ઉપાદાયાતિ** લેસો નામ દસ લેસા – જાતિલેસો , નામલેસો, ગોત્તલેસો, લિઙ્ગલેસો, આપત્તિલેસો, પત્તલેસો, ચીવરલેસો, ઉપજ્ઝાયલેસો, આચરિયલેસો, સેનાસનલેસો.

૩૯૫. **જાતિલેસો** નામ ખત્તિયો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ખત્તિયં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ''ખત્તિયો મયા દિટ્ઠો [એત્થ ''પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો''તિ પાઠો ઊનો મઞ્ઞે, અટ્ઠકથાયં હિ ''ખત્તિયો મયા દિટ્ઠો પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો''તિ દિસ્સતિ]. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ,

અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા’’તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

બ્રાહ્મણો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… વેસ્સો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… સુદ્દો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં સુદ્દં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘સુદ્દો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ , અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૯૬. **નામલેસો** નામ બુદ્ધરક્ખિતો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… ધમ્મરક્ખિતો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… સઙ્ઘરક્ખિતો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો . અઞ્ઞં સઙ્ઘરક્ખિતં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘સઙ્ઘરક્ખિતો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૯૭. **ગોત્તલેસો** નામ ગોતમો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… મોગ્ગલ્લાનો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… કચ્ચાયનો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… વાસિટ્ઠો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં વાસિટ્ઠં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘વાસિટ્ઠો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૯૮. **લિઙ્ગલેસો** નામ દીઘો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… રસ્સો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… કણ્હો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… ઓદાતો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ઓદાતં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘ઓદાતો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૩૯૯. **આપત્તિલેસો** નામ લહુકં આપત્તિં આપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદેતિ – ‘‘અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૦. **પત્તલેસો** નામ લોહપત્તધરો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… સાટકપત્તધરો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… સુમ્ભકપત્તધરો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં સુમ્ભકપત્તધરં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘સુમ્ભકપત્તધરો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૧. **ચીવરલેસો** નામ પંસુકૂલિકો દિટ્ઠો હોતિ…પે॰… ગહપતિચીવરધરો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ગહપતિચીવરધરં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘ગહપતિચીવરધરો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૨. **ઉપજ્ઝાયલેસો** નામ ઇત્થન્નામસ્સ સદ્ધિવિહારિકો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ઇત્થન્નામસ્સ સદ્ધિવિહારિકં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામસ્સ સદ્ધિવિહારિકો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૩. **આચરિયલેસો** નામ ઇત્થન્નામસ્સ અન્તેવાસિકો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ઇત્થન્નામસ્સ અન્તેવાસિકં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ‘‘ઇત્થન્નામસ્સ અન્તેવાસિકો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ’’…પે॰… આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૪. **સેનાસનલેસો** નામ ઇત્થન્નામસેનાસનવાસિકો દિટ્ઠો હોતિ પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપજ્જન્તો. અઞ્ઞં ઇત્થન્નામસેનાસનવાસિકં પસ્સિત્વા ચોદેતિ – ''ઇત્થન્નામસેનાસનવાસિકો મયા દિટ્ઠો. પારાજિકં ધમ્મં અજ્ઝાપન્નોસિ, અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૫. **પારાજિકેન ધમ્મેના**તિ ચતુન્નં અઞ્ઞતરેન.

અનુદ્ધંસેય્યાતિ ચોદેતિ વા ચોદાપેતિ વા.

અપ્પેવ નામ નં ઇમમ્હા બ્રહ્મચરિયા ચાવેય્યન્તિ ભિક્ખુભાવા ચાવેય્યં, સમણધમ્મા ચાવેય્યં, સીલક્ખન્ધા ચાવેય્યં, તપોગુણા ચાવેય્યં.

તતો અપરેન સમયેનાતિ યસ્મિં ખણે અનુદ્ધંસિતો હોતિ, તં ખણં તં લયં તં મુહુત્તં વીતિવત્તે.

સમનુગ્ગાહીયમાનોતિ યેન વત્થુના અનુદ્ધંસિતો હોતિ તસ્મિં વત્થુસ્મિં સમનુગ્ગાહીયમાનો.

અસમનુગ્ગાહીયમાનોતિ ન કેનચિ વુચ્ચમાનો.

અધિકરણં નામ ચત્તારિ અધિકરણાનિ – વિવાદાધિકરણં, અનુવાદાધિકરણં, આપત્તાધિકરણં, કિચ્ચાધિકરણં.

કોચિ દેસો લેસમત્તો ઉપાદિન્નોતિ તેસં દસન્નં લેસાનં અઞ્ઞતરો લેસો ઉપાદિન્નો હોતિ.

ભિક્ખુ ચ દોસં પતિટ્ઠાતીતિ તુચ્છકં મયા ભણિતં, મુસા મયા ભણિતં, અભૂતં મયા ભણિતં, અજાનન્તેન મયા ભણિતં.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૪૦૬. ભિક્ખુ સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ, સઙ્ઘાદિસેસે સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદેતિ – ''અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ, સઙ્ઘાદિસેસે થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ... દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદેતિ – ''અસ્સમણોસિ''...પે॰... એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ થુલ્લચ્ચયં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ થુલ્લચ્ચયે થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... થુલ્લચ્ચયે પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ... દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ... સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદેતિ – ''અસ્સમણોસિ'' ...પે॰... એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ પાચિત્તિયં...પે॰... પાટિદેસનીયં... દુક્કટં... દુબ્ભાસિતં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ, દુબ્ભાસિતે દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... દુબ્ભાસિતે સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ... થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ... પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદેતિ – ''અસ્સમણોસિ, અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

એકેકં મૂલં કાતુન ચક્કં બન્ધિતબ્બં.

૪૦૭. ભિક્ખુ સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ સઙ્ઘાદિસેસે સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદાપેતિ – ''અસ્સમણોસિ''...પે॰... એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ, સઙ્ઘાદિસેસે થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ... દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદાપેતિ – ''અસ્સમણોસિ''...પે॰... એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ થુલ્લચ્ચયં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ થુલ્લચ્ચયે થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... થુલ્લચ્ચયે પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ... દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ... સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદાપેતિ – ''અસ્સમણોસિ''...પે॰... એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ભિક્ખુ પાચિત્તિયં...પે॰... પાટિદેસનીયં... દુક્કટં... દુબ્ભાસિતં અજ્ઝાપજ્જન્તો દિટ્ઠો હોતિ દુબ્ભાસિતે દુબ્ભાસિતદિટ્ઠિ હોતિ...પે॰... દુબ્ભાસિતે સઙ્ઘાદિસેસદિટ્ઠિ હોતિ... થુલ્લચ્ચયદિટ્ઠિ હોતિ... પાચિત્તિયદિટ્ઠિ હોતિ... પાટિદેસનીયદિટ્ઠિ હોતિ... દુક્કટદિટ્ઠિ હોતિ. તઞ્ચે પારાજિકેન ચોદાપેતિ – ''અસ્સમણોસિ , અસક્યપુત્તિયોસિ, નત્થિ તયા સદ્ધિં ઉપોસથો વા પવારણા વા સઙ્ઘકમ્મં વા''તિ, એવમ્પિ આપત્તઞ્ઞભાગિયં હોતિ લેસો ચ ઉપાદિન્નો, આપત્તિ વાચાય, વાચાય સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

૪૦૮. અનાપત્તિ તથાસઞ્ઞી ચોદેતિ વા ચોદાપેતિ વા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

દુતિયદુટ્ઠદોસસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં નવમં.

૧૦. સઙ્ઘભેદસિક્ખાપદં

૪૦૯. [ઇદં વત્થુ ચૂળવ॰ ૩૪૩] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. અથ ખો દેવદત્તો યેન કોકાલિકો કટમોદકતિસ્સકો [કટમોરકતિસ્સકો (સી॰ સ્યા॰)] ખણ્ડદેવિયા પુત્તો સમુદ્દદત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા કોકાલિકં કટમોદકતિસ્સકં ખણ્ડદેવિયા પુત્તં સમુદ્દદત્તં એતદવોચ – ''એથ મયં, આવુસો, સમણસ્સ ગોતમસ્સ સઙ્ઘભેદં કરિસ્સામ ચક્કભેદ''ન્તિ. એવં વુત્તે કોકાલિકો દેવદત્તં એતદવોચ – ''સમણો ખો, આવુસો, ગોતમો મહિદ્ધિકો મહાનુભાવો. કથં મયં સમણસ્સ ગોતમસ્સ સઙ્ઘભેદં કરિસ્સામ

ચક્કભેદ''ન્તિ? ''એથ મયં, આવુસો, સમણં ગોતમં ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ચ વત્થૂનિ યાચિસ્સામ – 'ભગવા, ભન્તે, અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છસ્સ સન્તુટ્ઠસ્સ સલ્લેખસ્સ ધુતસ્સ પાસાદિકસ્સ અપચયસ્સ વીરિયારમ્ભસ્સ [વીરિયારબ્ભસ્સ (ક॰)] વણ્ણવાદી. ઇમાનિ, ભન્તે, પઞ્ચ વત્થૂનિ અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છતાય સન્તુટ્ઠિયા સલ્લેખાય ધુતતાય પાસાદિકતાય અપચયાય વીરિયારમ્ભાય સંવત્તન્તિ. સાધુ, ભન્તે, ભિક્ખૂ યાવજીવં આરઞ્ઞિકા અસ્સુ; યો ગામન્તં ઓસરેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં પિણ્ડપાતિકા અસ્સુ; યો નિમન્તનં સાદિયેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં પંસુકૂલિકા અસ્સુ; યો ગહપતિચીવરં સાદિયેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં રુક્ખમૂલિકા અસ્સુ; યો છન્નં ઉપગચ્છેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં મચ્છમંસં ન ખાદેય્યું; યો મચ્છમંસં ખાદેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્યા'તિ. ઇમાનિ સમણો ગોતમો નાનુજાનિસ્સતિ. તે મયં ઇમેહિ પઞ્ચહિ વત્થૂહિ જનં સઞ્ઞાપેસ્સામાતિ. સક્કા ખો, આવુસો, ઇમેહિ પઞ્ચહિ વત્થૂહિ સમણસ્સ ગોતમસ્સ સઙ્ઘભેદો કાતું ચક્કભેદો. લૂખપસન્ના હિ, આવુસો, મનુસ્સા''તિ.

અથ ખો દેવદત્તો સપરિસો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો દેવદત્તો ભગવન્તં એતદવોચ – ''ભગવા, ભન્તે, અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છસ્સ...પે॰... વીરિયારમ્ભસ્સ વણ્ણવાદી. ઇમાનિ, ભન્તે, પઞ્ચ વત્થૂનિ અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છતાય...પે॰... વીરિયારમ્ભાય સંવત્તન્તિ. સાધુ, ભન્તે, ભિક્ખૂ યાવજીવં આરઞ્ઞિકા અસ્સુ; યો ગામન્તં ઓસરેય્ય વજ્જં નં ફુસેય્ય...પે॰... યાવજીવં મચ્છમંસં ન ખાદેય્યું, યો મચ્છમંસં ખાદેય્ય વજ્જં નં ફુસેય્યા''તિ. ''અલં, દેવદત્ત, યો ઇચ્છતિ આરઞ્ઞિકો હોતુ, યો ઇચ્છતિ ગામન્તે વિહરતુ; યો ઇચ્છતિ પિણ્ડપાતિકો હોતુ, યો ઇચ્છતિ નિમન્તનં સાદિયતુ; યો ઇચ્છતિ પંસુકૂલિકો હોતુ, યો ઇચ્છતિ ગહપતિચીવરં સાદિયતુ. અટ્ઠમાસે ખો મયા, દેવદત્ત, રુક્ખમૂલસેનાસનં અનુઞ્ઞાતં, તિકોટિપરિસુદ્ધં મચ્છમંસં – અદિટ્ઠં અસુતં અપરિસઙ્કિત''ન્તિ. અથ ખો દેવદત્તો – ''ન ભગવા ઇમાનિ પઞ્ચ વત્થૂનિ અનુજાનાતી''તિ હટ્ઠો ઉદગ્ગો સપરિસો ઉટ્ઠાયાસના ભગવન્તં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ.

૪૧૦. અથ ખો દેવદત્તો સપરિસો રાજગહં પવિસિત્વા પઞ્ચહિ વત્થૂહિ જનં સઞ્ઞાપેસિ – ''મયં, આવુસો, સમણં ગોતમં ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ચ વત્થૂનિ યાચિમ્હા – 'ભગવા, ભન્તે, અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છસ્સ સન્તુટ્ઠસ્સ સલ્લેખસ્સ ધુતસ્સ પાસાદિકસ્સ અપચયસ્સ વીરિયારમ્ભસ્સ વણ્ણવાદી. ઇમાનિ, ભન્તે, પઞ્ચ વત્થૂનિ અનેકપરિયાયેન અપ્પિચ્છતાય સન્તુટ્ઠિયા સલ્લેખાય ધુતતાય પાસાદિકતાય અપચયાય વીરિયારમ્ભાય સંવત્તન્તિ. સાધુ, ભન્તે, ભિક્ખૂ યાવજીવં આરઞ્ઞિકા અસ્સુ; યો ગામન્તં ઓસરેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં પિણ્ડપાતિકા અસ્સુ; યો નિમન્તનં સાદિયેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં પંસુકૂલિકા અસ્સુ; યો ગહપતિચીવરં સાદિયેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં રુક્ખમૂલિકા અસ્સુ; યો છન્નં ઉપગચ્છેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્ય. યાવજીવં મચ્છમંસં ન ખાદેય્યું; યો મચ્છમંસં ખાદેય્ય, વજ્જં નં ફુસેય્યા'તિ. ઇમાનિ સમણો ગોતમો નાનુજાનાતિ . તે મયં ઇમેહિ પઞ્ચહિ વત્થૂહિ સમાદાય વત્તામા''તિ. તત્થ યે તે મનુસ્સા અસ્સદ્ધા અપ્પસન્ના દુબ્બુદ્ધિનો તે એવમાહંસુ – ''ઇમે ખો સમણા સક્યપુત્તિયા ધુતા સલ્લેખવુત્તિનો, સમણો પન ગોતમો બાહુલ્લિકો બાહુલ્લાય ચેતેતી''તિ. યે પન તે મનુસ્સા સદ્ધા પસન્ના પણ્ડિતા બ્યત્તા બુદ્ધિમન્તો તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ દેવદત્તો ભગવતો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમિસ્સતિ ચક્કભેદાયા''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ દેવદત્તો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમિસ્સતિ ચક્કભેદાયા''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ દેવદત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા

ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, દેવદત્ત, સઙ્ઘભેદાય પરક્કમસિ ચક્કભેદાયા’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ‘‘કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, સઙ્ઘભેદાય પરક્કમિસ્સસિ ચક્કભેદાય! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૧૧. **‘‘યો પન ભિક્ખુ સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમેય્ય, ભેદનસંવત્તનિકં વા અધિકરણં સમાદાય પગ્ગય્હ તિટ્ઠેય્ય, સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ એવમસ્સ વચનીયો – ‘માયસ્મા સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમિ, ભેદનસંવત્તનિકં વા અધિકરણં સમાદાય પગ્ગય્હ અટ્ઠાસિ. સમેતાયસ્મા સઙ્ઘેન. સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી’તિ. એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાનો તથેવ પગ્ગણ્હેય્ય , સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ યાવતતિયં સમનુભાસિતબ્બો તસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યાવતતિયઞ્ચે સમનુભાસિયમાનો તં પટિનિસ્સજ્જેય્ય, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જેય્ય, સઙ્ઘાદિસેસો’’**તિ.

૪૧૨. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

સમગ્ગો નામ **સઙ્ઘો** સમાનસંવાસકો સમાનસીમાયં ઠિતો.

ભેદાય પરક્કમેય્યાતિ – ‘‘કથં ઇમે નાના અસ્સુ, વિના અસ્સુ, વગ્ગા અસ્સૂ’’તિ પક્ખં પરિયેસતિ, ગણં બન્ધતિ.

ભેદનસંવત્તનિકં વા અધિકરણન્તિ અટ્ઠારસભેદકરવત્થૂનિ.

સમાદાયાતિ આદાય.

પગ્ગય્હાતિ દીપેય્ય.

તિટ્ઠેય્યાતિ ન પટિનિસ્સજ્જેય્ય.

સો ભિક્ખૂતિ યો સો સઙ્ઘભેદકો ભિક્ખુ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ.

યે પસ્સન્તિ, યે સુણન્તિ, તેહિ વત્તબ્બો – ‘‘માયસ્મા સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમિ, ભેદનસંવત્તનિકં વા અધિકરણં સમાદાય પગ્ગય્હ અટ્ઠાસિ. સમેતાયસ્મા સઙ્ઘેન. સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી’’તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે પટિનિસ્સજ્જતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સુત્વા ન વદન્તિ , આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સઙ્ઘમજ્ઝમ્પિ આકડ્ઢિત્વા વત્તબ્બો – ‘‘માયસ્મા સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમિ, ભેદનસંવત્તનિકં વા અધિકરણં સમાદાય પગ્ગય્હ અટ્ઠાસિ. સમેતાયસ્મા સઙ્ઘેન. સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી’’તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે પટિનિસ્સજ્જતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સમનુભાસિતબ્બો – ‘‘એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમનુભાસિતબ્બો. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૧૩. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસેય્ય તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘દુતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ…પે॰… તતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ – સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સમગ્ગસ્સ સઙ્ઘસ્સ ભેદાય પરક્કમતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘સમનુભટ્ઠો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

૪૧૪. ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા, કમ્મવાચાપરિયોસાને આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તસ્સ ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા પટિપ્પસ્સમ્ભન્તિ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ…પે॰… તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૪૧૫. ધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે વેમતિકો ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૪૧૬. અનાપત્તિ અસમનુભાસન્તસ્સ, પટિનિસ્સજ્જન્તસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, ખિત્તચિત્તસ્સ, વેદનાટ્ટસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

સઙ્ઘભેદસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દસમં.

૧૧. ભેદાનુવત્તકસિક્ખાપદં

૪૧૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન દેવદત્તો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમતિ ચક્કભેદાય. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ''અધમ્મવાદી દેવદત્તો, અવિનયવાદી દેવદત્તો. કથઞ્હિ નામ દેવદત્તો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમિસ્સતિ ચક્કભેદાયા''તિ! એવં વુત્તે કોકાલિકો કટમોદકતિસ્સકો ખણ્ડદેવિયા પુત્તો સમુદ્દદત્તો તે ભિક્ખૂ એતદવોચું – ''માયસ્મન્તો એવં અવચુત્થ. ધમ્મવાદી દેવદત્તો, વિનયવાદી દેવદત્તો. અમ્હાકઞ્ચ દેવદત્તો છન્દઞ્ચ રુચિઞ્ચ આદાય વોહરતિ જાનાતિ નો ભાસતિ અમ્હાકંપેતં ખમતી''તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ દેવદત્તસ્સ સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા ભવિસ્સન્તિ વગ્ગવાદકા''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે અનુવત્તકે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ દેવદત્તસ્સ સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા હોન્તિ વગ્ગવાદકા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા દેવદત્તસ્સ સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા ભવિસ્સન્તિ વગ્ગવાદકા ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૧૮. ''**તસ્સેવ ખો પન ભિક્ખુસ્સ ભિક્ખૂ હોન્તિ અનુવત્તકા વગ્ગવાદકા એકો વા દ્વે વા તયો વા. તે એવં વદેય્યું – 'માયસ્મન્તો એતં ભિક્ખું કિઞ્ચિ અવચુત્થ. ધમ્મવાદી ચેસો ભિક્ખુ, વિનયવાદી ચેસો ભિક્ખુ. અમ્હાકઞ્ચેસો ભિક્ખુ છન્દઞ્ચ રુચિઞ્ચ આદાય વોહરતિ જાનાતિ નો ભાસતિ અમ્હાકમ્પેતં ખમતી'તિ, તે ભિક્ખૂ ભિક્ખૂહિ એવમસ્સુ વચનીયા – 'માયસ્મન્તો એવં અવચુત્થ, ન ચેસો ભિક્ખુ ધમ્મવાદી, ન ચેસો ભિક્ખુ વિનયવાદી, માયસ્મન્તાનમ્પિ સઙ્ઘભેદો રુચ્ચિત્થ, સમેતાયસ્મન્તાનં સઙ્ઘેન, સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી'તિ. એવઞ્ચ તે ભિક્ખૂ ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાના તથેવ પગ્ગણ્હેય્યું, તે ભિક્ખૂ ભિક્ખૂહિ યાવતતિયં સમનુભાસિતબ્બા તસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યાવતતિયઞ્ચે સમનુભાસિયમાના તં પટિનિસ્સજ્જેય્યું, ઇચ્ચેતં કુસલં, નો ચે પટિનિસ્સજ્જેય્યું, સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

૪૧૯. **તસ્સેવ ખો પના**તિ તસ્સ સઙ્ઘભેદકસ્સ ભિક્ખુનો.

ભિક્ખૂ હોન્તીતિ અઞ્ઞે ભિક્ખૂ હોન્તિ.

અનુવત્તકાતિ યંદિટ્ઠિકો સો હોતિ યંખન્તિકો યંરુચિકો તેપિ તંદિટ્ઠિકા હોન્તિ તંખન્તિકા તંરુચિકા.

વગ્ગવાદકાતિ તસ્સ વણ્ણાય પક્ખાય ઠિતા હોન્તિ.

એકો વા દ્વે વા તયો વાતિ એકો વા હોતિ દ્વે વા તયો વા. તે એવં વદેય્યું – ''માયસ્મન્તો એતં ભિક્ખું કિઞ્ચિ અવચુત્થ, ધમ્મવાદી ચેસો ભિક્ખુ, વિનયવાદી ચેસો ભિક્ખુ, અમ્હાકઞ્ચેસો ભિક્ખુ છન્દઞ્ચ રુચિઞ્ચ આદાય વોહરતિ જાનાતિ નો ભાસતિ અમ્હાકંપેતં ખમતી'તિ.

તે ભિક્ખૂતિ યે તે અનુવત્તકા ભિક્ખૂ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ.

યે પસ્સન્તિ યે સુણન્તિ તેહિ વત્તબ્બા – ''માયસ્મન્તો એવં અવચુત્થ. ન ચેસો ભિક્ખુ ધમ્મવાદી, ન ચેસો ભિક્ખુ વિનયવાદી. માયસ્મન્તાનમ્પિ સઙ્ઘભેદો રુચ્ચિત્થ. સમેતાયસ્મન્તાનં સઙ્ઘેન. સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો

અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી’’તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બા. તતિયમ્પિ વત્તબ્બા. સચે પટિનિસ્સજ્જન્તિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જન્તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સુત્વા ન વદન્તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તે ભિક્ખૂ સઙ્ઘમજ્ઝમ્પિ આકડ્ઢિત્વા વત્તબ્બા – ‘‘માયસ્મન્તો એવં અવચુત્થ. ન ચેસો ભિક્ખુ ધમ્મવાદી, ન ચેસો ભિક્ખુ વિનયવાદી. માયસ્મન્તાનમ્પિ સઙ્ઘભેદો રુચ્ચિત્થ. સમેતાયસ્મન્તાનં સઙ્ઘેન. સમગ્ગો હિ સઙ્ઘો સમ્મોદમાનો અવિવદમાનો એકુદ્દેસો ફાસુ વિહરતી’’તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બા. તતિયમ્પિ વત્તબ્બા. સચે પટિનિસ્સજ્જન્તિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જન્તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. તે ભિક્ખૂ સમનુભાસિતબ્બા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમનુભાસિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૨૦. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થનામો ચ ભિક્ખૂ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા વગ્ગવાદકા . તે તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમનુભાસેય્ય તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થન્નામો ચ ભિક્ખૂ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા વગ્ગવાદકા. તે તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ભિક્ખૂનં સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘દુતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ...પે॰... તતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ – સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થન્નામો ચ ભિક્ખૂ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સઙ્ઘભેદાય પરક્કમન્તસ્સ અનુવત્તકા વગ્ગવાદકા. તે તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામઞ્ચ ઇત્થન્નામઞ્ચ ભિક્ખૂ સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ઇત્થન્નામસ્સ ચ ભિક્ખૂનં સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘સમનુભટ્ઠા સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ચ ઇત્થન્નામો ચ ભિક્ખૂ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

૪૨૧. ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા, કમ્મવાચાપરિયોસાને આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તાનં ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા પટિપ્પસ્સમ્ભન્તિ. દ્વે તયો એકતો સમનુભાસિતબ્બા, તદુત્તરિ ન સમનુભાસિતબ્બા.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ ‘‘સઙ્ઘાદિસેસો’’તિ.

૪૨૨. ધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે વેમતિકા ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જન્તિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે વેમતિકા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૪૨૩. અનાપત્તિ અસમનુભાસન્તાનં, પટિનિસ્સજ્જન્તાનં, ઉમ્મત્તકાનં, ખિત્તચિત્તાનં, વેદનાટ્ટાનં, આદિકમ્મિકાનન્તિ.

ભેદાનુવત્તકસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં એકાદસમં.

૧૨. દુબ્બચસિક્ખાપદં

૪૨૪. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા કોસમ્બિયં વિહરતિ ઘોસિતારામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા છન્નો અનાચરં આચરતિ. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ''માવુસો, છન્ન, એવરૂપં અકાસિ. નેતં કપ્પતી''તિ. સો એવં વદેતિ – ''કિં નુ ખો નામ તુમ્હે, આવુસો, મં વત્તબ્બં મઞ્ઞથ? અહં ખો નામ તુમ્હે વદેય્યં. અમ્હાકં બુદ્ધો અમ્હાકં ધમ્મો અમ્હાકં અય્યપુત્તેન ધમ્મો અભિસમિતો. સેય્યથાપિ નામ મહાવાતો વાયન્તો તિણકટ્ઠપણ્ણસટં [તિણકટ્ઠપણ્ણકસટં (ક॰)] એકતો ઉસ્સારેય્ય, સેય્યથા વા પન નદી પબ્બતેય્યા સઙ્ખસેવાલપણકં એકતો ઉસ્સારેય્ય, એવમેવ તુમ્હે નાનાનામા નાનાગોત્તા નાનાજચ્ચા નાનાકુલા પબ્બજિતા એકતો ઉસ્સરિતા. કિં નુ ખો નામ તુમ્હે, આવુસો, મં વત્તબ્બં મઞ્ઞથ? અહં ખો નામ તુમ્હે વદેય્યં! અમ્હાકં બુદ્ધો અમ્હાકં ધમ્મો અમ્હાકં અય્યપુત્તેન ધમ્મો અભિસમિતો''તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા છન્નો ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં છન્નં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, છન્ન, ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોસી''તિ? ''સચ્ચં ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ , અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૨૫. ''**ભિક્ખુ પનેવ દુબ્બચજાતિકો હોતિ ઉદ્દેસપરિયાપન્નેસુ સિક્ખાપદેસુ ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોતિ – 'મા મં આયસ્મન્તો કિઞ્ચિ અવચુત્થ કલ્યાણં વા પાપકં વા, અહંપાયસ્મન્તે ન કિઞ્ચિ વક્ખામિ કલ્યાણં વા પાપકં વા, વિરમથાયસ્મન્તો મમ વચનાયા'તિ, સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ એવમસ્સ વચનીયો – 'માયસ્મા અત્તાનં અવચનીયં અકાસિ, વચનીયમેવાયસ્મા અત્તાનં કરોતુ, આયસ્માપિ ભિક્ખૂ વદેતુ સહધમ્મેન, ભિક્ખૂપિ આયસ્મન્તં વક્ખન્તિ સહધમ્મેન. એવં સંવદ્ધા હિ તસ્સ ભગવતો પરિસા યદિદં અઞ્ઞમઞ્ઞવચનેન અઞ્ઞમઞ્ઞવુટ્ઠાપનેનાતિ. એવઞ્ચ સો ભિક્ખું ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાનો તથેવ પગ્ગણ્હેય્ય, સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ યાવતતિયં સમનુભાસિતબ્બો તસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યાવતતિયઞ્ચે સમનુભાસીયમાનો તં પટિનિસ્સજ્જેય્ય, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જેય્ય, સઙ્ઘાદિસેસો**''તિ.

૪૨૬. **ભિક્ખૂ પનેવ દુબ્બચજાતિકો હોતીતિ** દુબ્બચો હોતિ દોવચસ્સકરણેહિ ધમ્મેહિ સમન્નાગતો અક્ખમો અપ્પદક્ખિણગ્ગાહી અનુસાસનિં.

ઉદ્દેસપરિયાપન્નેસુ સિક્ખાપદેસૂતિ પાતિમોક્ખપરિયાપન્નેસુ સિક્ખાપદેસુ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ.

સહધમ્મિકં નામ યં ભગવતા પઞ્ઞત્તં સિક્ખાપદં, એતં સહધમ્મિકં નામ.

તેન વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોતિ – ''મા મં આયસ્મન્તો કિઞ્ચિ અવચુત્થ કલ્યાણં વા પાપકં વા, અહંપાયસ્મન્તે ન કિઞ્ચિ વક્ખામિ કલ્યાણં વા પાપકં વા. વિરમથાયસ્મન્તો મમ વચનાયા''તિ.

સો ભિક્ખૂતિ યો સો દુબ્બચજાતિકો ભિક્ખુ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ. યે પસ્સન્તિ યે સુણન્તિ તેહિ વત્તબ્બો – ''માયસ્મા અત્તાનં અવચનીયં અકાસિ. વચનીયમેવ આયસ્મા અત્તાનં કરોતુ. આયસ્માપિ ભિક્ખૂ વદેતુ સહધમ્મેન, ભિક્ખૂપિ આયસ્મન્તં વક્ખન્તિ સહધમ્મેન. એવં સંવદ્ધા હિ તસ્સ ભગવતો પરિસા યદિદં અઞ્ઞમઞ્ઞવચનેન અઞ્ઞમઞ્ઞવુટ્ઠાપનેના''તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે પટિનિસ્સજ્જતિ , ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સુત્વા ન વદન્તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સઙ્ઘમજ્ઝમ્પિ આકડ્ઢિત્વા વત્તબ્બો – ''માયસ્મા અત્તાનં અવચનીયં અકાસિ...પે॰... અઞ્ઞમઞ્ઞવુટ્ઠાપનેના''તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે પટિનિસ્સજ્જતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સમનુભાસિતબ્બો. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમનુભાસિતબ્બો. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૨૭. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસેય્ય તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''દુતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ...પે॰... તતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ – ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ સહધમ્મિકં વુચ્ચમાનો અત્તાનં અવચનીયં કરોતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''સમનુભટ્ઠો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

૪૨૮. ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા, કમ્મવાચાપરિયોસાને આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તસ્સ ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા પટિપ્પસ્સમ્ભન્તિ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ...પે॰... તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૪૨૯. ધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે વેમતિકો ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૪૩૦. અનાપત્તિ અસમનુભાસન્તસ્સ, પટિનિસ્સજ્જન્તસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

દુબ્બચસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દ્વાદસમં.

૧૩. કુલદૂસકસિક્ખાપદં

૪૩૧. [ઇદં વત્થુ ચૂળવ॰ ૨૧] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અસ્સજિપુનબ્બસુકા નામ [નામ ભિક્ખૂ (ક॰)] કીટાગિરિસ્મિં આવાસિકા હોન્તિ અલજ્જિનો પાપભિક્ખૂ. તે [ચૂળવ॰ ૨૯૩] એવરૂપં અનાચારં આચરન્તિ – માલાવચ્છં રોપેન્તિપિ રોપાપેન્તિપિ, સિઞ્ચન્તિપિ સિઞ્ચાપેન્તિપિ, ઓચિનન્તિપિ ઓચિનાપેન્તિપિ, ગન્થેન્તિપિ ગન્થાપેન્તિપિ, એકતોવણ્ટિકમાલં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, ઉભતોવણ્ટિકમાલં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, મઞ્જરિકં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, વિધૂતિકં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, વટંસકં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, આવેળં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ, ઉરચ્છદં કરોન્તિપિ કારાપેન્તિપિ. તે કુલિત્થીનં કુલધીતાનં કુલકુમારીનં કુલસુણ્હાનં કુલદાસીનં એકતોવણ્ટિકમાલં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, ઉભતોવણ્ટિકમાલં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, મઞ્જરિકં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, વિધૂતિકં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, વટંસકં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, આવેળં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ, ઉરચ્છદં હરન્તિપિ હરાપેન્તિપિ. તે કુલિત્થીહિ કુલધીતાહિ કુલકુમારીહિ કુલસુણ્હાહિ કુલદાસીહિ સદ્ધિં એકભાજનેપિ ભુઞ્જન્તિ, એકથાલકેપિ પિવન્તિ, એકાસનેપિ નિસીદન્તિ, એકમઞ્ચેપિ તુવટ્ટેન્તિ, એકત્થરણાપિ તુવટ્ટેન્તિ, એકપાવુરણાપિ તુવટ્ટેન્તિ, એકત્થરણપાવુરણાપિ તુવટ્ટેન્તિ, વિકાલેપિ ભુઞ્જન્તિ, મજ્જમ્પિ પિવન્તિ, માલાગન્ધવિલેપનમ્પિ ધારેન્તિ, નચ્ચન્તિપિ ગાયન્તિપિ વાદેન્તિપિ લાસેન્તિપિ, નચ્ચન્તિયાપિ નચ્ચન્તિ, નચ્ચન્તિયાપિ ગાયન્તિ, નચ્ચન્તિયાપિ વાદેન્તિ, નચ્ચન્તિયાપિ લાસેન્તિ, ગાયન્તિયાપિ નચ્ચન્તિ, ગાયન્તિયાપિ ગાયન્તિ, ગાયન્તિયાપિ વાદેન્તિ, ગાયન્તિયાપિ લાસેન્તિ, વાદેન્તિયાપિ નચ્ચન્તિ, વાદેન્તિયાપિ ગાયન્તિ, વાદેન્તિયાપિ વાદેન્તિ, વાદેન્તિયાપિ લાસેન્તિ, લાસેન્તિયાપિ નચ્ચન્તિ, લાસેન્તિયાપિ ગાયન્તિ, લાસેન્તિયાપિ વાદેન્તિ, લાસેન્તિયાપિ લાસેન્તિ. અટ્ઠપદેપિ કીળન્તિ, દસપદેપિ કીળન્તિ, આકાસેપિ કીળન્તિ, પરિહારપથેપિ કીળન્તિ, સન્તિકાયપિ કીળન્તિ, ખલિકાયપિ કીળન્તિ, ઘટિકાયપિ કીળન્તિ, સલાકહત્થેનપિ કીળન્તિ, અક્ખેનપિ કીળન્તિ, પઙ્ગચીરેનપિ કીળન્તિ, વઙ્કકેનપિ કીળન્તિ, મોક્ખચિકાયપિ કીળન્તિ, ચિઙ્ગુલકેનપિ કીળન્તિ, પત્તાળ્હકેનપિ કીળન્તિ, રથકેનપિ કીળન્તિ, ધનુકેનપિ કીળન્તિ, અક્ખરિકાયપિ કીળન્તિ, મનેસિકાયપિ કીળન્તિ, યથાવજ્જેનપિ કીળન્તિ. હત્થિસ્મિમ્પિ સિક્ખન્તિ, અસ્સસ્મિમ્પિ સિક્ખન્તિ, રથસ્મિમ્પિ સિક્ખન્તિ, ધનુસ્મિમ્પિ સિક્ખન્તિ, થરુસ્મિમ્પિ સિક્ખન્તિ,

હત્થિસ્સપિ પુરતો ધાવન્તિ, અસ્સસ્સપિ પુરતો ધાવન્તિ, રથસ્સપિ પુરતો [પુરતો ધાવન્તિ (સ્યા॰)] ધાવન્તિપિ આધાવન્તિપિ, ઉસ્સેળેન્તિપિ, અપ્ફોટેન્તિપિ, નિબ્બુજ્ઝન્તિપિ, મુટ્ઠીહિપિ યુજ્ઝન્તિ, રઙ્ગમજ્ઝેપિ સઙ્ઘાટિં પત્થરિત્વા નચ્ચકિં [નચ્ચન્તિં (સી॰ સ્યા॰)] એવં વદન્તિ – ઇધ, ભગિનિ, નચ્ચસ્સૂતિ, નલાટિકમ્પિ દેન્તિ, વિવિધમ્પિ અનાચારં આચરન્તિ.

૪૩૨. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કાસીસુ વસ્સંવુટ્ઠો સાવત્થિં ગચ્છન્તો ભગવન્તં દસ્સનાય, યેન કીટાગિરિ તદવસરિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય કીટાગિરિં પિણ્ડાય પાવિસિ પાસાદિકેન અભિક્કન્તેન પટિક્કન્તેન આલોકિતેન વિલોકિતેન સમિઞ્જિતેન પસારિતેન ઓક્ખિત્તચક્ખુ ઇરિયાપથસમ્પન્નો. મનુસ્સા તં ભિક્ખું પસ્સિત્વા એવમાહંસુ – ''ક્વાયં અબલબલો વિય મન્દમન્દો વિય ભાકુટિકભાકુટિકો વિય? કો ઇમસ્સ ઉપગતસ્સ પિણ્ડકં દસ્સતિ? અમ્હાકં પન અય્યા અસ્સજિપુનબ્બસુકા સણ્હા સખિલા સુખસમ્ભાસા મિહિતપુબ્બઙ્ગમા એહિસ્વાગતવાદિનો અબ્ભાકુટિકા ઉત્તાનમુખા પુબ્બભાસિનો. તેસં ખો નામ પિણ્ડો દાતબ્બો''તિ.

અદ્દસા ખો અઞ્ઞતરો ઉપાસકો તં ભિક્ખું કીટાગિરિસ્મિં પિણ્ડાય ચરન્તં. દિસ્વાન યેન સો ભિક્ખુ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ભિક્ખું અભિવાદેત્વા એતદવોચ – ''અપિ, ભન્તે, પિણ્ડો લબ્ભતી''તિ? ''ન ખો, આવુસો, પિણ્ડો લબ્ભતી''તિ. ''એહિ, ભન્તે, ઘરં ગમિસ્સામા''તિ. અથ ખો સો ઉપાસકો તં ભિક્ખું ઘરં નેત્વા ભોજેત્વા એતદવોચ – ''કહં, ભન્તે, અય્યો ગમિસ્સતી''તિ? ''સાવત્થિં ખો અહં, આવુસો, ગમિસ્સામિ ભગવન્તં દસ્સનાયા''તિ. ''તેન હિ, ભન્તે, મમ વચનેન ભગવતો પાદે સિરસા વન્દ, એવઞ્ચ વદેહિ – 'દુટ્ઠો, ભન્તે, કીટાગિરિસ્મિં આવાસો. અસ્સજિપુનબ્બસુકા નામ કીટાગિરિસ્મિં આવાસિકા અલજ્જિનો પાપભિક્ખૂ. તે એવરૂપં અનાચારં આચરન્તિ – માલાવચ્છં રોપેન્તિપિ રોપાપેન્તિપિ, સિઞ્ચન્તિપિ સિઞ્ચાપેન્તિપિ...પે॰... વિવિધમ્પિ અનાચારં આચરન્તિ. યેપિ તે, ભન્તે, મનુસ્સા પુબ્બે સદ્ધા અહેસું પસન્ના તેપિ એતરહિ અસ્સદ્ધા અપ્પસન્ના. યાનિપિ તાનિ સઙ્ઘસ્સ પુબ્બે દાનપથાનિ તાનિપિ એતરહિ ઉપચ્છિન્નાનિ. રિઞ્ચન્તિ પેસલા ભિક્ખૂ, નિવસન્તિ પાપભિક્ખૂ. સાધુ, ભન્તે, ભગવા કીટાગિરિં ભિક્ખૂ પહિણેય્ય યથાયં કીટાગિરિસ્મિં આવાસો સણ્ઠહેય્યા'''તિ.

એવમાવુસોતિ ખો સો ભિક્ખુ તસ્સ ઉપાસકસ્સ પટિસ્સુત્વા યેન સાવત્થિ તેન પક્કામિ. અનુપુબ્બેન યેન સાવત્થિ જેતવનં અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. આચિણ્ણં ખો પનેતં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં આગન્તુકેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં પટિસમ્મોદિતું. અથ ખો ભગવા તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કચ્ચિ, ભિક્ખુ, ખમનીયં કચ્ચિ યાપનીયં, કચ્ચિસિ અપ્પકિલમથેન અદ્ધાનં આગતો, કુતો ચ ત્વં ભિક્ખુ આગચ્છસી''તિ? ''ખમનીયં, ભગવા, યાપનીયં, ભગવા. અપ્પકિલમથેન ચાહં, ભન્તે, અદ્ધાનં આગતો. ઇધાહં, ભન્તે, કાસીસુ વસ્સંવુટ્ઠો સાવત્થિં આગચ્છન્તો ભગવન્તં દસ્સનાય યેન કીટાગિરિ તદવસરિં. અથ ખ્વાહં, ભન્તે, પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય કીટાગિરિં પિણ્ડાય પાવિસિં. અદ્દસા ખો મં, ભન્તે, અઞ્ઞતરો ઉપાસકો કીટાગિરિસ્મિં પિણ્ડાય ચરન્તં. દિસ્વાન યેનાહં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મં અભિવાદેત્વા એતદવોચ – 'અપિ, ભન્તે, પિણ્ડો લબ્ભતી'તિ? 'ન ખો, આવુસો, પિણ્ડો લબ્ભતી'તિ. 'એહિ, ભન્તે, ઘરં ગમિસ્સામા'તિ. અથ ખો, ભન્તે, સો ઉપાસકો મં ઘરં નેત્વા ભોજેત્વા એતદવોચ – 'કહં, ભન્તે, અય્યો ગમિસ્સસી'તિ? 'સાવત્થિં ખો અહં, આવુસો, ગમિસ્સામિ ભગવન્તં દસ્સનાયા'તિ. તેન હિ, ભન્તે, મમ વચનેન ભગવતો પાદે સિરસા વન્દ, એવઞ્ચ વદેહિ – 'દુટ્ઠો, ભન્તે, કીટાગિરિસ્મિં આવાસો, અસ્સજિપુનબ્બસુકા નામ કીટાગિરિસ્મિં આવાસિકા અલજ્જિનો પાપભિક્ખૂ. તે એવરૂપં અનાચારં આચરન્તિ – માલાવચ્છં રોપેન્તિપિ

રોપાપેન્તિપિ, સિઞ્ચન્તિપિ સિઞ્ચાપેન્તિપિ...પે॰... વિવિધમ્પિ અનાચારં આચરન્તિ. યેપિ તે, ભન્તે, મનુસ્સા પુબ્બે સદ્ધા અહેસું પસન્ના તેપિ એતરહિ અસ્સદ્ધા અપ્પસન્ના, યાનિપિ તાનિ સઙ્ઘસ્સ પુબ્બે દાનપથાનિ તાનિપિ એતરહિ ઉપચ્છિન્નાનિ, રિઞ્ચન્તિ પેસલા ભિક્ખૂ નિવસન્તિ પાપભિક્ખૂ. સાધુ, ભન્તે, ભગવા કીટાગિરિં ભિક્ખૂ પહિણેય્ય યથાયં કીટાગિરિસ્મિં આવાસો સણ્ઠહેય્યા'તિ. તતો અહં, ભગવા, આગચ્છામી''તિ.

૪૩૩. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા ભિક્ખૂ પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, અસ્સજિપુનબ્બસુકા નામ કીટાગિરિસ્મિં આવાસિકા અલજ્જિનો પાપભિક્ખૂ તે એવરૂપં અનાચારં આચરન્તિ – માલાવચ્છં રોપેન્તિપિ રોપાપેન્તિપિ, સિઞ્ચન્તિપિ સિઞ્ચાપેન્તિપિ ...પે॰... વિવિધમ્પિ અનાચારં આચરન્તિ, યેપિ તે, ભિક્ખવે, મનુસ્સા પુબ્બે સદ્ધા અહેસું પસન્ના તેપિ એતરહિ અસ્સદ્ધા અપ્પસન્ના; યાનિપિ તાનિ સઙ્ઘસ્સ પુબ્બે દાનપથાનિ તાનિપિ એતરહિ ઉપચ્છિન્નાનિ; રિઞ્ચન્તિ પેસલા ભિક્ખૂ નિવસન્તિ પાપભિક્ખૂ''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... ''કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા એવરૂપં અનાચારં આચરિસ્સન્તિ – માલાવચ્છં રોપેસ્સન્તિપિ રોપાપેસ્સન્તિપિ, સઞ્ચિસ્સન્તિપિ સિઞ્ચાપેસ્સન્તિપિ, ઓચિનિસ્સન્તિપિ ઓચિનાપેસ્સન્તિપિ, ગન્થિસ્સન્તિપિ ગન્થાપેસ્સન્તિપિ, એકતોવણ્ટિકમાલં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, ઉભતોવણ્ટિકમાલં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, મઞ્જરિકં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, વિધૂતિકં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, વટંસકં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, આવેળં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ, ઉરચ્છદં કરિસ્સન્તિપિ કારાપેસ્સન્તિપિ. તે કુલિત્થીનં કુલધીતાનં કુલકુમારીનં કુલસુણ્હાનં કુલદાસીનં એકતોવણ્ટિકમાલં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ, ઉભતોવણ્ટિકમાલં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ, મઞ્જરિકં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ , વિધૂતિકં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ, વટંસકં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ, આવેળં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ, ઉરચ્છદં હરિસ્સન્તિપિ હારાપેસ્સન્તિપિ. તે કુલિત્થીહિ કુલધીતાહિ કુલકુમારીહિ કુલસુણ્હાહિ કુલદાસીહિ સદ્ધિં એકભાજનેપિ ભુઞ્જિસ્સન્તિ, એકથાલકેપિ પિવિસ્સન્તિ, એકાસનેપિ નિસીદિસ્સન્તિ, એકમઞ્ચેપિ તુવટ્ટિસ્સન્તિ, એકત્થરણાપિ તુવટ્ટિસ્સન્તિ, એકપાવુરણાપિ તુવટ્ટિસ્સન્તિ, એકત્થરણપાવુરણાપિ તુવટ્ટિસ્સન્તિ, વિકાલેપિ ભુઞ્જિસ્સન્તિ, મજ્જમ્પિ પિવિસ્સન્તિ, માલાગન્ધવિલેપનમ્પિ ધારિસ્સન્તિ, નચ્ચિસ્સન્તિપિ ગાયિસ્સન્તિપિ વાદેસ્સન્તિપિ લાસેસ્સન્તિપિ, નચ્ચન્તિયાપિ નચ્ચિસ્સન્તિ નચ્ચન્તિયાપિ ગાયિસ્સન્તિ નચ્ચન્તિયાપિ વાદેસ્સન્તિ નચ્ચન્તિયાપિ લાસેસ્સન્તિ, ગાયન્તિયાપિ નચ્ચિસ્સન્તિ ગાયન્તિયાપિ ગાયિસ્સન્તિ ગાયન્તિયાપિ વાદેસ્સન્તિ ગાયન્તિયાપિ લાસેસ્સન્તિ, વાદેન્તિયાપિ નચ્ચિસ્સન્તિ વાદેન્તિયાપિ ગાયિસ્સન્તિ વાદેન્તિયાપિ વાદેસ્સન્તિ વાદેન્તિયાપિ લાસેસ્સન્તિ, લાસેન્તિયાપિ નચ્ચિસ્સન્તિ લાસેન્તિયાપિ ગાયિસ્સન્તિ લાસેન્તિયાપિ વાદેસ્સન્તિ લાસેન્તિયાપિ લાસેસ્સન્તિ, અટ્ઠપદેપિ કીળિસ્સન્તિ દસપદેપિ કીળિસ્સન્તિ, અકાસેપિ કીળિસ્સન્તિ, પરિહારપથેપિ કીળિસ્સન્તિ, સન્તિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ, ખલિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ, ઘટિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ, સલાકહત્થેનપિ કીળિસ્સન્તિ, અક્ખેનપિ કીળિસ્સન્તિ, પઙ્ગચીરેનપિ કીળિસ્સન્તિ, વઙ્કકેનપિ કીળિસ્સન્તિ, મોક્ખચિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ, ચિઙ્ગુલકેનપિ કીળિસ્સન્તિ, પત્તાળ્હકેનપિ કીળિસ્સન્તિ, રથકેનપિ કીળિસ્સન્તિ, ધનુકેનપિ કીળિસ્સન્તિ, અક્ખરિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ , મનેસિકાયપિ કીળિસ્સન્તિ, યથાવજ્જેનપિ કીળિસ્સન્તિ, હત્થિસ્મિમ્પિ સિક્ખિસ્સન્તિ, અસ્સસ્મિમ્પિ સિક્ખિસ્સન્તિ, રથસ્મિમ્પિ સિક્ખિસ્સન્તિ, ધનુસ્મિમ્પિ સિક્ખિસ્સન્તિ, થરુસ્મિમ્પિ સિક્ખિસ્સન્તિ, હત્થિસ્સપિ પુરતો ધાવિસ્સન્તિ, અસ્સસ્સપિ પુરતો ધાવિસ્સન્તિ, રથસ્સપિ પુરતો [પુરતો ધાવિસ્સન્તિ (સ્યા॰)] ધાવિસ્સન્તિપિ આધાવિસ્સન્તિપિ, ઉસ્સેળેસ્સન્તિપિ, અપ્ફોટેસ્સન્તિપિ, નિબ્બુજ્ઝિસ્સન્તિપિ, મુટ્ઠીહિપિ યુજ્ઝિસ્સન્તિ, રઙ્ગમજ્ઝેપિ સઙ્ઘાટિં પત્થરિત્વા નચ્ચકિં એવં વક્ખન્તિ ''ઇધ ભગિનિ નચ્ચસ્સૂ''તિ નલાટિકમ્પિ દસ્સન્તિ, વિવિધમ્પિ અનાચારં આચરિસ્સન્તિ!

નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… વિગરહિત્વા ધમ્મિં કથં કત્વા સારિપુત્તમોગ્ગલ્લાને આમન્તેસિ – ‘‘ગચ્છથ તુમ્હે, સારિપુત્તા, કીટાગિરિં ગન્ત્વા અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં કરોથ. તુમ્હાકં એતે સદ્ધિવિહારિકા’’તિ.

‘‘કથં મયં, ભન્તે, અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં કરોમ? ચણ્ડા તે ભિક્ખૂ ફરુસા’’તિ. ‘‘તેન હિ તુમ્હે, સારિપુત્તા, બહુકેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં ગચ્છથા’’તિ. ‘‘એવં, ભન્તે’’તિ ખો સારિપુત્તમોગ્ગલ્લાના ભગવતો પચ્ચસ્સોસું. ‘‘એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, કાતબ્બં. પઠમં અસ્સજિપુનબ્બસુકા ભિક્ખૂ ચોદેતબ્બા. ચોદેત્વા સારેતબ્બા. સારેત્વા આપત્તિં રોપેતબ્બા . આપત્તિં રોપેત્વા બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૩૪. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇમે અસ્સજિપુનબ્બસુકા ભિક્ખૂ કુલદૂસકા પાપસમાચારા. ઇમેસં પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચ ઇમેહિ દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં કરેય્ય – ‘ન અસ્સજિપુનબ્બસુકેહિ ભિક્ખૂહિ કીટાગિરિસ્મિં વત્થબ્બ’ન્તિ. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇમે અસ્સજિપુનબ્બસુકા ભિક્ખૂ કુલદૂસકા પાપસમાચારા. ઇમેસં પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચ ઇમેહિ દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. સઙ્ઘો અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં કરોતિ – ‘ન અસ્સજિપુનબ્બસુકેહિ ભિક્ખૂહિ કીટાગિરિસ્મિં વત્થબ્બ’ન્તિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મસ્સ કરણં – ‘ન અસ્સજિપુનબ્બસુકેહિ ભિક્ખૂહિ કીટાગિરિસ્મિં વત્થબ્બ’ન્તિ, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘દુતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ…પે॰… તતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ – સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો…પે॰… સો ભાસેય્ય.

‘‘કતં સઙ્ઘેન અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં – ‘ન અસ્સજિપુનબ્બસુકેહિ ભિક્ખૂહિ કીટાગિરિસ્મિં વત્થબ્બ’ન્તિ. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

૪૩૫. અથ ખો સારિપુત્તમોગ્ગલ્લાનપ્પમુખો ભિક્ખુસઙ્ઘો કીટાગિરિં ગન્ત્વા અસ્સજિપુનબ્બસુકાનં ભિક્ખૂનં કીટાગિરિસ્મા પબ્બાજનીયકમ્મં અકાસિ – ‘ન અસ્સજિપુનબ્બસુકેહિ ભિક્ખૂહિ કીટાગિરિસ્મિં વત્થબ્બ’ન્તિ. તે સઙ્ઘેન પબ્બાજનીયકમ્મકતા ન સમ્મા વત્તન્તિ, ન લોમં પાતેન્તિ, ન નેત્થારં વત્તન્તિ, ન ભિક્ખૂ ખમાપેન્તિ, અક્કોસન્તિ પરિભાસન્તિ છન્દગામિતા દોસગામિતા મોહગામિતા ભયગામિતા પાપેન્તિ, પક્કમન્તિપિ, વિબ્ભમન્તિપિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ અસ્સજિપુનબ્બસુકા ભિક્ખૂ સઙ્ઘેન પબ્બાજનીયકમ્મકતા ન સમ્મા વત્તિસ્સન્તિ, ન લોમં પાતેસ્સન્તિ, ન નેત્થારં વત્તિસ્સન્તિ, ન ભિક્ખૂ ખમાપેસ્સન્તિ , અક્કોસિસ્સન્તિ પરિભાસિસ્સન્તિ, છન્દગામિતા દોસગામિતા મોહગામિતા ભયગામિતા પાપેસ્સન્તિ પક્કમિસ્સન્તિપિ વિબ્ભમિસ્સન્તિપી’’તિ ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ અસ્સજિપુનબ્બસુકે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, અસ્સજિપુનબ્બસુકા ભિક્ખૂ સઙ્ઘેન પબ્બાજનીયકમ્મકતા ન સમ્મા વત્તન્તિ…પે॰… વિબ્ભમન્તિપી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૩૬. ''ભિક્ખુ પનેવ અઞ્ઞતરં ગામં વા નિગમં વા ઉપનિસ્સાય વિહરતિ કુલદૂસકો પાપસમાચારો. તસ્સ ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ, કુલાનિ ચ તેન દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ એવમસ્સ વચનીયો – 'આયસ્મા ખો કુલદૂસકો પાપસમાચારો, આયસ્મતો ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ, કુલાનિ ચાયસ્મતા દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. પક્કમતાયસ્મા ઇમમ્હા આવાસા. અલં તે ઇધ વાસેના'તિ. એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાનો તે ભિક્ખૂ એવં વદેય્ય – 'છન્દગામિનો ચ ભિક્ખૂ દોસગામિનો ચ ભિક્ખૂ મોહગામિનો ચ ભિક્ખૂ ભયગામિનો ચ ભિક્ખૂ તાદિસિકાય આપત્તિયા એકચ્ચં પબ્બાજેન્તિ એકચ્ચં ન પબ્બાજેન્તી'તિ, સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ એવમસ્સ વચનીયો – 'માયસ્મા એવં અવચ. ન ચ ભિક્ખૂ છન્દગામિનો. ન ચ ભિક્ખૂ દોસગામિનો. ન ચ ભિક્ખૂ મોહગામિનો. ન ચ ભિક્ખૂ ભયગામિનો. આયસ્મા ખો કુલદૂસકો પાપસમાચારો. આયસ્મતો ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચાયસ્મતા દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. પક્કમતાયસ્મા ઇમમ્હા આવાસા. અલં તે ઇધ વાસેના'તિ. એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાનો તથેવ પગ્ગણ્હેય્ય, સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ યાવતતિયં સમનુભાસિતબ્બો તસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યાવતતિયઞ્ચે સમનુભાસીયમાનો તં પટિનિસ્સજ્જેય્ય , ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે પટિનિસ્સજ્જેય્ય, સઙ્ઘાદિસેસો''તિ.

૪૩૭. **ભિક્ખુ પનેવ અઞ્ઞતરં ગામં વા નિગમં** વાતિ ગામોપિ નિગમોપિ નગરમ્પિ ગામો ચેવ નિગમો ચ.

ઉપનિસ્સાય વિહરતીતિ તત્થ પટિબદ્ધા હોન્તિ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારા.

કુલં નામ ચત્તારિ કુલાનિ – ખત્તિયકુલં, બ્રાહ્મણકુલં, વેસ્સકુલં, સુદ્દકુલં.

કુલદૂસકોતિ કુલાનિ દૂસેતિ પુપ્ફેન વા ફલેન વા ચુણ્ણેન વા મત્તિકાય વા દન્તકટ્ઠેન વા વેળુયા વા [વેળુના વા (સ્યા૰)] વેજ્જિકાય વા જઙ્ઘપેસનિકેન વા.

પાપસમાચારોતિ માલાવચ્છં રોપેતિપિ રોપાપેતિપિ, સિઞ્ચતિપિ સિઞ્ચાપેતિપિ, ઓચિનાતિપિ ઓચિનાપેતિપિ, ગન્થેતિપિ ગન્થાપેતિપિ.

દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચાતિ યે સંમુખા તે પસ્સન્તિ, યે તિરોક્ખા તે સુણન્તિ.

કુલાનિ ચ તેન દુટ્ઠાનીતિ પુબ્બે સદ્ધા હુત્વા તં આગમ્મ અસ્સદ્ધા હોન્તિ, પસન્ના હુત્વા અપ્પસન્ના હોન્તિ.

દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચાતિ યે સંમુખા તે પસ્સન્તિ, યે તિરોક્ખા તે સુણન્તિ.

સો ભિક્ખૂતિ યો સો કુલદૂસકો ભિક્ખુ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ. યે પસ્સન્તિ યે સુણન્તિ. તેહિ વત્તબ્બો – ''આયસ્મા ખો કુલદૂસકો પાપસમાચારો. આયસ્મતો ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચાયસ્મતા દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. પક્કમતાયસ્મા ઇમમ્હા આવાસા. અલં તે ઇધ વાસેના''તિ.

એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂહિ વુચ્ચમાનો તે ભિક્ખૂ એવં વદેય્ય – ''છન્દગામિનો ચ ભિક્ખૂ, દોસગામિનો ચ ભિક્ખૂ, મોહગામિનો ચ ભિક્ખૂ, ભયગામિનો ચ ભિક્ખૂ. તાદિસિકાય આપત્તિયા એકચ્ચં પબ્બાજેન્તિ એકચ્ચં ન

પબ્બાજેન્તી''તિ.

સો ભિક્ખૂતિ યો સો કમ્મકતો ભિક્ખુ.

ભિક્ખૂહીતિ અઞ્ઞેહિ ભિક્ખૂહિ. યે પસ્સન્તિ યે સુણન્તિ તેહિ વત્તબ્બો – ''માયસ્મા એવં અવચ. ન ચ ભિક્ખૂ છન્દગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ દોસગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ મોહગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ ભયગામિનો. આયસ્મા ખો કુલદૂસકો પાપસમાચારો. આયસ્મતો ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચાયસ્મતા દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. પક્કમતાયસ્મા ઇમમ્હા આવાસા. અલં તે ઇધ વાસેના''તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો.

સચે પટિનિસ્સજ્જતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં. નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સુત્વા ન વદન્તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સઙ્ઘમજ્ઝમ્પિ આકડ્ઢિત્વા વત્તબ્બો – ''માયસ્મા એવં અવચ. ન ચ ભિક્ખૂ છન્દગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ દોસગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ મોહગામિનો, ન ચ ભિક્ખૂ ભયગામિનો. આયસ્મા ખો કુલદૂસકો પાપસમાચારો. આયસ્મતો ખો પાપકા સમાચારા દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. કુલાનિ ચાયસ્મતા દુટ્ઠાનિ દિસ્સન્તિ ચેવ સુય્યન્તિ ચ. પક્કમતાયસ્મા ઇમમ્હા આવાસા. અલં તે ઇધ વાસેના''તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે પટિનિસ્સજ્જતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં. નો ચે પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સો ભિક્ખુ સમનુભાસિતબ્બો. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમનુભાસિતબ્બો. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૩૮. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઙ્ઘેન પબ્બાજનીયકમ્મકતો ભિક્ખૂ છન્દગામિતા દોસગામિતા મોહગામિતા ભયગામિતા પાપેતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસેય્ય તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ સઙ્ઘેન પબ્બાજનીયકમ્મકતો ભિક્ખૂ છન્દગામિતા દોસગામિતા મોહગામિતા ભયગામિતા પાપેતિ. સો તં વત્થું ન પટિનિસ્સજ્જતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું સમનુભાસતિ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સમનુભાસના તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''દુતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ...પે॰... તતિયમ્પિ એતમત્થં વદામિ...પે॰....

''સમનુભટ્ઠો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ તસ્સ વત્થુસ્સ પટિનિસ્સગ્ગાય. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

૪૩૯. ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા, કમ્મવાચાપરિયોસાને આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ. સઙ્ઘાદિસેસં અજ્ઝાપજ્જન્તસ્સ ઞત્તિયા દુક્કટં, દ્વીહિ કમ્મવાચાહિ થુલ્લચ્ચયા પટિપ્પસ્સમ્ભન્તિ.

સઙ્ઘાદિસેસોતિ સઙ્ઘોવ તસ્સા આપત્તિયા પરિવાસં દેતિ, મૂલાય પટિકસ્સતિ, માનત્તં દેતિ, અબ્ભેતિ; ન સમ્બહુલા, ન એકપુગ્ગલો . તેન વુચ્ચતિ – 'સઙ્ઘાદિસેસો'તિ, તસ્સેવ આપત્તિનિકાયસ્સ નામકમ્મં અધિવચનં. તેનપિ વુચ્ચતિ સઙ્ઘાદિસેસોતિ.

૪૪૦. ધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે વેમતિકો ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

ધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી ન પટિનિસ્સજ્જતિ, આપત્તિ સઙ્ઘાદિસેસસ્સ.

અધમ્મકમ્મે ધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અધમ્મકમ્મે અધમ્મકમ્મસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૪૪૧. અનાપત્તિ અસમનુભાસન્તસ્સ, પટિનિસ્સજ્જન્તસ્સ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

કુલદૂસકસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં તેરસમં.

૪૪૨. ઉદ્દિટ્ઠા ખો, આયસ્મન્તો, તેરસ સઙ્ઘાદિસેસા ધમ્મા, નવ પઠમાપત્તિકા, ચત્તારો યાવતતિયકા. યેસં ભિક્ખુ અઞ્ઞતરં વા અઞ્ઞતરં વા આપજ્જિત્વા યાવતીહં જાનં પટિચ્છાદેતિ તાવતીહં તેન ભિક્ખુના અકામા પરિવત્થબ્બં. પરિવુત્થપરિવાસેન ભિક્ખુના ઉત્તરિ છારત્તં ભિક્ખુમાનત્તાય પટિપજ્જિતબ્બં. ચિણ્ણમાનત્તો ભિક્ખુ યત્થ સિયા વીસતિગણો ભિક્ખુસઙ્ઘો તત્થ સો ભિક્ખુ અબ્ભેતબ્બો. એકેનપિ ચે ઊનો વીસતિગણો ભિક્ખુસઙ્ઘો તં ભિક્ખું અબ્ભેય્ય, સો ચ ભિક્ખુ અનબ્ભિતો, તે ચ ભિક્ખૂ ગારય્હા, અયં તત્થ સામીચિ. તત્થાયસ્મન્તે પુચ્છામિ – 'કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા'? દુતિયમ્પિ પુચ્છામિ – 'કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા'? તતિયમ્પિ પુચ્છામિ – 'કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા'? પરિસુદ્ધેત્થાયસ્મન્તો. તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામીતિ.

તેરસકં નિટ્ઠિતં.

તસ્સુદ્દાનં –

વિસ્સટ્ઠિ કાયસંસગ્ગં, દુટ્ઠુલ્લં અત્તકામઞ્ચ;
સઞ્ચરિત્તં કુટી ચેવ, વિહારો ચ અમૂલકં.

કિઞ્ચિલેસઞ્ચ ભેદો ચ, તસ્સેવ અનુવત્તકા;
દુબ્બચં કુલદૂસઞ્ચ, સઙ્ઘાદિસેસા તેરસાતિ.

સઙ્ઘાદિસેસકણ્ડં નિટ્ઠિતં.

૩. અનિયતકણ્ડં

૧. પઠમઅનિયતસિક્ખાપદં

ઇમે ખો પનાયસ્મન્તો દ્વે અનિયતા ધમ્મા

ઉદ્દેસં આગચ્છન્તિ.

૪૪૩. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી સાવત્થિયં કુલૂપકો હોતિ, બહુકાનિ કુલાનિ ઉપસઙ્કમતિ. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ ઉપટ્ઠાકકુલસ્સ કુમારિકા અઞ્ઞતરસ્સ કુલસ્સ કુમારકસ્સ દિન્ના હોતિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન તં કુલં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મનુસ્સે પુચ્છિ – ''કહં ઇત્થન્નામા''તિ? તે એવમાહંસુ – ''દિન્ના, ભન્તે, અમુકસ્સ કુલસ્સ કુમારકસ્સા''તિ. તમ્પિ ખો કુલં આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ ઉપટ્ઠાકં હોતિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન તં કુલં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા મનુસ્સે પુચ્છિ – ''કહં ઇત્થન્નામા''તિ? તે એવમાહંસુ – ''એસાય્ય, ઓવરકે નિસિન્ના''તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી યેન સા કુમારિકા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તસ્સા કુમારિકાય સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેસિ કાલયુત્તં સમુલ્લપન્તો કાલયુત્તં ધમ્મં ભણન્તો.

તેન ખો પન સમયેન વિસાખા મિગારમાતા બહુપુત્તા હોતિ બહુનત્તા અરોગપુત્તા અરોગનત્તા અભિમઙ્ગલસમ્મતા. મનુસ્સા યઞ્ઞેસુ છણેસુ ઉસ્સવેસુ વિસાખં મિગારમાતરં પઠમં ભોજેન્તિ. અથ ખો વિસાખા મિગારમાતા નિમન્તિતા તં કુલં અગમાસિ. અદ્દસા ખો વિસાખા મિગારમાતા આયસ્મન્તં ઉદાયિં તસ્સા કુમારિકાય સદ્ધિં એકં એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસિન્નં. દિસ્વાન આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ''ઇદં, ભન્તે, નચ્છન્નં નપ્પતિરૂપં યં અય્યો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેતિ. કિઞ્ચાપિ, ભન્તે, અય્યો અનત્થિકો તેન ધમ્મેન, અપિચ દુસ્સદ્ધાપયા અપ્પસન્ના મનુસ્સા''તિ. એવમ્પિ ખો આયસ્મા ઉદાયી વિસાખાય મિગારમાતુયા વુચ્ચમાનો નાદિયિ. અથ ખો વિસાખા મિગારમાતા નિક્ખમિત્વા ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે , ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૪૪. **''યો પન ભિક્ખુ માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેય્ય, તમેનં સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા દિસ્વા તિણ્ણં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન વદેય્ય – પારાજિકેન વા સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા, નિસજ્જં ભિક્ખુ પટિજાનમાનો તિણ્ણં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન કારેતબ્બો – પારાજિકેન વા**

સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા યેન વા સા સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા વદેય્ય, તેન સો ભિક્ખુ કારેતબ્બો. અયં ધમ્મો અનિયતો’’તિ.

૪૪૫. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

માતુગામો નામ મનુસ્સિત્થી, ન યક્ખી ન પેતી ન તિરચ્છાનગતા. અન્તમસો તદહુજાતાપિ દારિકા, પગેવ મહત્તરી.

સદ્ધિન્તિ એકતો.

એકો એકાયાતિ ભિક્ખુ ચેવ હોતિ માતુગામો ચ.

રહો નામ ચક્ખુસ્સ રહો, સોતસ્સ રહો. **ચક્ખુસ્સ રહો**નામ ન સક્કા હોતિ અક્ખિં વા નિખણીયમાને ભમુકં વા ઉક્ખિપીયમાને સીસં વા ઉક્ખિપીયમાને પસ્સિતું. **સોતસ્સ રહો**નામ ન સક્કા હોતિ પકતિકથા સોતું.

પટિચ્છન્નં નામ આસનં કુટ્ટેન વા [કુડ્ડેન વા (સી॰ સ્યા॰)] કવાટેન વા કિલઞ્જેન વા સાણિપાકારેન વા રુક્ખેન વા થમ્ભેન વા કોત્થળિયા વા યેન કેનચિ પટિચ્છન્નં હોતિ.

અલંકમ્મનિયેતિ સક્કા હોતિ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિતું.

નિસજ્જં કપ્પેય્યાતિ માતુગામે નિસિન્ને ભિક્ખુ ઉપનિસિન્નો વા હોતિ ઉપનિપન્નો વા. ભિક્ખુ નિસિન્ને માતુગામો ઉપનિસિન્નો વા હોતિ ઉપનિપન્નો વા. ઉભો વા નિસિન્ના હોન્તિ ઉભો વા નિપન્ના.

સદ્ધેય્યવચસા નામ આગતફલા અભિસમેતાવિની વિઞ્ઞાતસાસના.

ઉપાસિકા નામ બુદ્ધં સરણં ગતા, ધમ્મં સરણં ગતા, સઙ્ઘં સરણં ગતા.

દિસ્વાતિ પસ્સિત્વા.

તિણ્ણં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન વદેય્ય – પારાજિકેન વા સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. નિસજ્જં ભિક્ખુ પટિજાનમાનો તિણ્ણં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન કારેતબ્બો – પારાજિકેન વા સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. યેન વા સા સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા વદેય્ય તેન સો ભિક્ખુ કારેતબ્બો.

૪૪૬. સા ચે એવં વદેય્ય – ‘‘અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો’’તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ‘‘અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો’’તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ‘‘સચ્ચાહં નિસિન્નો, નો ચ ખો મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ’’ન્તિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ‘‘અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો’’તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ‘‘નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો નિપન્નો’’તિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો . સા ચે એવં વદેય્ય – ‘‘અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો’’તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ‘‘નાહં નિસિન્નો અપિચ ખો ઠિતો’’તિ, ન કારેતબ્બો.

૪૪૭. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો''તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ''સચ્ચાહં નિપન્નો, નો ચ ખો મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિ''ન્તિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો''તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ''નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નો''તિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામસ્સ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવન્તો''તિ , સો ચે એવં વદેય્ય – ''નાહં નિપન્નો અપિચ ખો ઠિતો''તિ, ન કારેતબ્બો.

૪૪૮. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જન્તો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો...પે॰... સચ્ચાહં નિસિન્નો નો ચ ખો કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિન્તિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો અપિચ ખો નિપન્નોતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જન્તો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો...પે॰... સચ્ચાહં નિપન્નો, નો ચ ખો કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિન્તિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નોતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

૪૪૯. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસિન્નો''તિ , સો ચ તં પટિજાનાતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો અપિચ ખો નિપન્નોતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

૪૫૦. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિપન્નો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નોતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

અનિયતોતિ ન નિયતો, પારાજિકં વા સઙ્ઘાદિસેસો વા પાચિત્તિયં વા.

૪૫૧. ગમનં પટિજાનાતિ, નિસજ્જં પટિજાનાતિ, આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ, નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ, આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ, નિસજ્જં પટિજાનાતિ, આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ, નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ, આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, ન કારેતબ્બો.

ગમનં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જં પટિજાનાતિ, આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા

કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ, આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જં પટિજાનાતિ, આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ, આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, ન કારેતબ્બોતિ.

પઠમો અનિયતો નિટ્ઠિતો.

૨. દુતિયઅનિયતસિક્ખાપદં

૪૫૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી – ‘‘ભગવતા પટિક્ખિત્તં માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો પટિચ્છન્ને આસને અલંકમ્મનિયે નિસજ્જં કપ્પેતુ’’ન્તિ તસ્સાયેવ કુમારિકાય સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેસિ કાલયુત્તં સમુલ્લપન્તો કાલયુત્તં ધમ્મં ભણન્તો. દુતિયમ્પિ ખો વિસાખા મિગારમાતા નિમન્તિતા તં કુલં અગમાસિ. અદ્દસા ખો વિસાખા મિગારમાતા આયસ્મન્તં ઉદાયિં તસ્સાયેવ કુમારિકાય સદ્ધિં એકં એકાય રહો નિસિન્નં. દિસ્વાન આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ‘‘ઇદં, ભન્તે, નચ્છન્નં નપ્પતિરૂપં યં અય્યો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેતિ. કિઞ્ચાપિ, ભન્તે, અય્યો અનત્થિકો તેન ધમ્મેન, અપિચ દુસ્સદ્ધાપયા અપ્પસન્ના મનુસ્સા’’તિ. એવમ્પિ ખો આયસ્મા ઉદાયી વિસાખાય મિગારમાતુયા વુચ્ચમાનો નાદિયિ. અથ ખો વિસાખા મિગારમાતા નિક્ખમિત્વા ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું …પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૫૩. ‘‘**ન હેવ ખો પન પટિચ્છન્નં આસનં હોતિ નાલં કમ્મનિયં, અલઞ્ચ ખો હોતિ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિતું. યો પન ભિક્ખુ તથારૂપે આસને માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસજ્જં કપ્પેય્ય, તમેનં સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા દિસ્વા દ્વિન્નં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન વદેય્ય – સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. નિસજ્જં ભિક્ખુ પટિજાનમાનો દ્વિન્નં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન કારેતબ્બો – સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. યેન વા સા સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા વદેય્ય તેન સો ભિક્ખુ કારેતબ્બો. અયમ્પિ ધમ્મો અનિયતો**’’તિ.

૪૫૪. ન હેવ ખો પન પટિચ્છન્નં આસનં હોતીતિ અપ્પટિચ્છન્નં હોતિ કુટ્ટેન વા કવાટેન વા કિલઞ્જેન વા સાણિપાકારેન વા રુક્ખેન વા થમ્ભેન વા કોત્થળિયા વા યેન કેનચિ અપ્પટિચ્છન્નં હોતિ.

નાલં કમ્મનિયન્તિ ન સક્કા હોતિ મેથુનં ધમ્મં પટિસેવિતું.

અલઞ્ચ ખો હોતિ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિતુન્તિ સક્કા હોતિ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિતું.

યો પનાતિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

તથારૂપે આસનેતિ એવરૂપે આસને.

માતુગામો નામ મનુસ્સિત્થી, ન યક્ખી ન પેતી ન તિરચ્છાનગતા, વિઞ્ઞૂ પટિબલા સુભાસિતદુબ્ભાસિતં દુટ્ઠુલ્લાદુટ્ઠુલ્લં આજાનિતું.

સદ્ધિન્તિ એકતો.

એકો એકાયાતિ ભિક્ખુ ચેવ હોતિ માતુગામો ચ.

રહો નામ ચક્ખુસ્સ રહો, સોતસ્સ રહો. **ચક્ખુસ્સ રહો** નામ ન સક્કા હોતિ અક્ખિં વા નિખણીયમાને ભમુકં વા ઉક્ખિપીયમાને સીસં વા ઉક્ખિપીયમાને પસ્સિતું. **સોતસ્સ રહો** નામ ન સક્કા હોતિ પકતિકથા સોતું.

નિસજ્જં કપ્પેય્યાતિ માતુગામે નિસિન્ને ભિક્ખુ ઉપનિસિન્નો વા હોતિ ઉપનિપન્નો વા. ભિક્ખુ નિસિન્ને માતુગામો ઉપનિસિન્નો વા હોતિ ઉપનિપન્નો વા. ઉભો વા નિસિન્ના હોન્તિ ઉભો વા નિપન્ના.

સદ્ધેય્યવચસા નામ આગતફલા અભિસમેતાવિની વિઞ્ઞાતસાસના.

ઉપાસિકા નામ બુદ્ધં સરણં ગતા, ધમ્મં સરણં ગતા, સઙ્ઘં સરણં ગતા.

દિસ્વાતિ પસ્સિત્વા.

દ્વિન્નં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન વદેય્ય સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. નિસજ્જં ભિક્ખુ પટિજાનમાનો દ્વિન્નં ધમ્માનં અઞ્ઞતરેન કારેતબ્બો – સઙ્ઘાદિસેસેન વા પાચિત્તિયેન વા. યેન વા સા સદ્ધેય્યવચસા ઉપાસિકા વદેય્ય, તેન સો ભિક્ખુ કારેતબ્બો.

૪૫૫. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જન્તો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિસિન્નો માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જન્તો''તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ''સચ્ચાહં નિસિન્નો, નો ચ ખો કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિ''ન્તિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો નિપન્નોતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો નિપન્નો માતુગામેન સદ્ધિં કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જન્તો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો...પે॰... સચ્ચાહં નિપન્નો, નો ચ ખો કાયસંસગ્ગં સમાપજ્જિન્તિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નોતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો ...પે॰... નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યસ્સ મયા સુતં નિસિન્નસ્સ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસન્તસ્સા''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યસ્સ મયા સુતં નિસિન્નસ્સ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસન્તસ્સા''તિ, સો ચે એવં વદેય્ય – ''સચ્ચાહં નિસિન્નો, નો ચ ખો દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિ''ન્તિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો નિપન્નોતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો...પે॰... નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યસ્સ મયા સુતં નિપન્નસ્સ માતુગામં દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસન્તસ્સા''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો...પે॰... સચ્ચાહં નિપન્નો નો ચ ખો દુટ્ઠુલ્લાહિ વાચાહિ ઓભાસિન્તિ,

નિપજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નોતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

૪૫૬. સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિસિન્નો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો નિપન્નોતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિસિન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

સા ચે એવં વદેય્ય – ''અય્યો મયા દિટ્ઠો માતુગામેન સદ્ધિં એકો એકાય રહો નિપન્નો''તિ, સો ચ તં પટિજાનાતિ, નિપજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો નિસિન્નોતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો…પે॰… નાહં નિપન્નો, અપિચ ખો ઠિતોતિ, ન કારેતબ્બો.

અયમ્પીતિ પુરિમં ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

અનિયતોતિ ન નિયતો, સઙ્ઘાદિસેસો વા પાચિત્તિયં વા.

૪૫૭. ગમનં પટિજાનાતિ નિસજ્જં પટિજાનાતિ આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ નિસજ્જં પટિજાનાતિ આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, નિસજ્જાય કારેતબ્બો. ગમનં પટિજાનાતિ નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, ન કારેતબ્બો.

ગમનં ન પટિજાનાતિ નિસજ્જં પટિજાનાતિ આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ આપત્તિં પટિજાનાતિ, આપત્તિયા કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ નિસજ્જં પટિજાનાતિ આપત્તિં ન પટિજાનાતિ , નિસજ્જાય કારેતબ્બો. ગમનં ન પટિજાનાતિ નિસજ્જં ન પટિજાનાતિ આપત્તિં ન પટિજાનાતિ, ન કારેતબ્બોતિ.

દુતિયો અનિયતો નિટ્ઠિતો.

૪૫૮. ઉદ્દિટ્ઠા ખો આયસ્મન્તો દ્વે અનિયતા ધમ્મા. તત્થાયસ્મન્તે પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? દુતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? તતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ''કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા''? પરિસુદ્ધેત્થાયસ્મન્તો; તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામીતિ.

તસ્સુદ્દાનં –

અલં કમ્મનિયઞ્ચેવ, તથેવ ચ નહેવ ખો;
અનિયતા સુપઞ્ઞત્તા, બુદ્ધસેટ્ઠેન તાદિનાતિ.

અનિયતકણ્ડં નિટ્ઠિતં.

૪. નિસ્સગ્ગિયકણ્ડં

૧. ચીવરવગ્ગો

૧. પઠમકથિનસિક્ખાપદં

ઇમે ખો પનાયસ્મન્તો તિંસ નિસ્સગ્ગિયા પાચિત્તિયા

ધમ્મા ઉદ્દેસં આગચ્છન્તિ.

૪૫૯. તેને સમયેન બુદ્ધો ભગવા વેસાલિયં વિહરતિ ગોતમકે ચેતિયે. તેન ખો પન સમયેન ભગવતા ભિક્ખૂનં તિચીવરં અનુઞ્ઞાતં હોતિ. છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ – ''ભગવતા તિચીવરં અનુઞ્ઞાત''ન્તિ અઞ્ઞેનેવ તિચીવરેન ગામં પવિસન્તિ, અઞ્ઞેન તિચીવરેન આરામે અચ્છન્તિ, અઞ્ઞેન તિચીવરેન નહાનં ઓતરન્તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અતિરેકચીવરં ધારેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, અતિરેકચીવરં ધારેથા''તિ ? ''સચ્ચં ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, અતિરેકચીવરં ધારેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૬૦. ''**યો પન ભિક્ખુ અતિરેકચીવરં ધારેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૪૬૧. [મહાવ॰ ૩૪૭] તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો આનન્દસ્સ અતિરેકચીવરં ઉપ્પન્નં હોતિ. આયસ્મા ચ આનન્દો તં ચીવરં આયસ્મતો સારિપુત્તસ્સ દાતુકામો હોતિ. આયસ્મા ચ સારિપુત્તો સાકેતે વિહરતિ. અથ ખો આયસ્મતો આનન્દસ્સ એતદહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં – 'ન અતિરેકચીવરં ધારેતબ્બ'ન્તિ. ઇદઞ્ચ મે અતિરેકચીવરં ઉપ્પન્નં. અહઞ્ચિમં ચીવરં આયસ્મતો સારિપુત્તસ્સ દાતુકામો. આયસ્મા ચ સારિપુત્તો સાકેતે વિહરતિ. કથં નુ ખો મયા પટિપજ્જિતબ્બ''ન્તિ? અથ ખો આયસ્મા આનન્દો ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''કીવચિરં પનાનન્દ, સારિપુત્તો આગચ્છિસ્સતી''તિ? ''નવમં વા, ભગવા, દિવસં દસમં વા''તિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, દસાહપરમં અતિરેકચીવરં ધારેતું. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૬૨. ''**નિટ્ઠિતચીવરસ્મિં ભિક્ખુના ઉબ્ભતસ્મિં કથિને દસાહપરમં અતિરેકચીવરં ધારેતબ્બં. તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૪૬૩. **નિટ્ઠિતચીવરસ્મિન્તિ** ભિક્ખુનો ચીવરં કતં વા હોતિ નટ્ઠં વા વિનટ્ઠં વા દડ્ઢં વા ચીવરાસા વા ઉપચ્છિન્ના.

ઉબ્ભતસ્મિં કથિનેતિ અટ્ઠન્નં માતિકાનં અઞ્ઞતરાય માતિકાય ઉબ્ભતં હોતિ, સઙ્ઘેન વા અન્તરા ઉબ્ભતં હોતિ.

દસાહપરમન્તિ દસાહપરમતા ધારેતબ્બં.

અતિરેકચીવરં નામ અનધિટ્ઠિતં અવિકપ્પિતં.

ચીવરં નામ છન્નં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં, વિકપ્પનુપગં પચ્છિમં.

તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયં હોતી [હોતીતિ ઇદં પદં સબ્બપોત્થકેસુ અત્થિ, સિક્ખાપદે પન નત્થિ, એવમુપરિપિ] તિ એકાદસે અરુણુગ્ગમને નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં. તેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં દસાહાતિક્કન્તં નિસ્સગ્ગિયં, ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. નિસ્સટ્ઠચીવરં દાતબ્બં.

૪૬૪. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. ઇદં ચીવરં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો નિસ્સગ્ગિયં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સટ્ઠં. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇમં ચીવરં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો દદેય્યા''તિ.

૪૬૫. તેન ભિક્ખુના સમ્બહુલે ભિક્ખૂ ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સુ વચનીયા – ''ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં દસાહાતિક્કન્તં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં આયસ્મન્તાનં નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. નિસ્સટ્ઠચીવરં દાતબ્બં.

૪૬૬. ''સુણન્તુ મે આયસ્મન્તા. ઇદં ચીવરં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો નિસ્સગ્ગિયં આયસ્મન્તાનં નિસ્સટ્ઠં. યદાયસ્મન્તાનં પત્તકલ્લં, આયસ્મન્તા ઇમં ચીવરં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો દદેય્યુ''ન્તિ.

૪૬૭. તેન ભિક્ખુના એકં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''ઇદં મે, આવુસો, ચીવરં દસાહાતિક્કન્તં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં આયસ્મતો નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. તેન ભિક્ખુના આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. નિસ્સટ્ઠચીવરં દાતબ્બં – ''ઇમં ચીવરં આયસ્મતો દમ્મી''તિ.

૪૬૮. દસાહાતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. દસાહાતિક્કન્તે વેમતિકો, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. દસાહાતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . અનધિટ્ઠિતે અધિટ્ઠિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિકપ્પિતે વિકપ્પિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં ચીવરં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૪૬૯. અનાપત્તિ અન્તોદસાહં અધિટ્ઠેતિ, વિકપ્પેતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

૪૭૦. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ નિસ્સટ્ઠચીવરં ન દેન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''ન , ભિક્ખવે, નિસ્સટ્ઠચીવરં ન દાતબ્બં. યો ન દદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

કથિનસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઠમં.

૨. ઉદોસિતસિક્ખાપદં

૪૭૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ ભિક્ખૂનં હત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સન્તરુત્તરેન જનપદચારિકં પક્કમન્તિ. તાનિ ચીવરાનિ ચિરં નિક્ખિત્તાનિ કણ્ણકિતાનિ હોન્તિ. તાનિ ભિક્ખૂ ઓતાપેન્તિ. અદ્દસા ખો આયસ્મા આનન્દો સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તો તે ભિક્ખૂ તાનિ ચીવરાનિ ઓતાપેન્તે. દિસ્વાન યેન તે ભિક્ખૂ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તે ભિક્ખૂ એતદવોચ – ''કસ્સિમાનિ, આવુસો, ચીવરાનિ કણ્ણકિતાની''તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મતો આનન્દસ્સ એતમત્થં આરોચેસું. આયસ્મા આનન્દો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ ભિક્ખૂનં હત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સન્તરુત્તરેન જનપદચારિકં પક્કમિસ્સન્તી''તિ! અથ ખો આયસ્મા આનન્દો તે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ...પે॰... ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ ભિક્ખૂનં હત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સન્તરુત્તરેન જનપદચારિકં પક્કમન્તી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા... પે॰... કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા ભિક્ખૂનં હત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સન્તરુત્તરેન જનપદચારિકં પક્કમિસ્સન્તિ ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૭૨. "**નિટ્ઠિતચીવરસ્મિં ભિક્ખુના ઉબ્ભતસ્મિં કથિને એકરત્તમ્પિ ચે ભિક્ખુ તિચીવરેન વિપ્પવસેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**"ન્તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૪૭૩. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કોસમ્બિયં ગિલાનો હોતિ. ઞાતકા તસ્સ ભિક્ખુનો સન્તિકે દૂતં પાહેસું – ''આગચ્છતુ ભદન્તો, મયં, ઉપટ્ઠહિસ્સામા''તિ. ભિક્ખૂપિ એવમાહંસુ – ''ગચ્છાવુસો , ઞાતકા તં ઉપટ્ઠહિસ્સન્તી''તિ. સો એવમાહ – ''ભગવતાવુસો, સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં – 'ન તિચીવરેન વિપ્પવસિતબ્બ'ન્તિ. અહઞ્ચમ્હિ ગિલાનો. ન સક્કોમિ તિચીવરં આદાય પક્કમિતું. નાહં ગમિસ્સામી''તિ . ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, ગિલાનસ્સ ભિક્ખુનો તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં દાતું. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, દાતબ્બા. તેન ગિલાનેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – 'અહં, ભન્તે, ગિલાનો. ન સક્કોમિ તિચીવરં આદાય પક્કમિતું. સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં યાચામી'તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૪૭૪. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ગિલાનો. ન સક્કોતિ તિચીવરં આદાય પક્કમિતું. સો સઙ્ઘં તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં દદેય્ય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ગિલાનો. ન સક્કોતિ તિચીવરં આદાય પક્કમિતું. સો સઙ્ઘં તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિં દેતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિયા દાનં, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘દિન્ના સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો તિચીવરેન અવિપ્પવાસસમ્મુતિ. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૭૫. ‘‘**નિટ્ઠિતચીવરસ્મિં ભિક્ખુના ઉબ્ભતસ્મિં કથિને એકરત્તમ્પિ ચે ભિક્ખુ તિચીવરેન વિપ્પવસેય્ય, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૪૭૬. ‘‘**નિટ્ઠિતચીવરસ્મિ**ન્તિ ભિક્ખુનો ચીવરં કતં વા હોતિ નટ્ઠં વા વિનટ્ઠં વા દડ્ઢં વા ચીવરાસા વા ઉપચ્છિન્ના.

ઉબ્ભતસ્મિં કથિનેતિ અટ્ઠન્નં માતિકાનં અઞ્ઞતરાય માતિકાય ઉબ્ભતં હોતિ, સઙ્ઘેન વા અન્તરા ઉબ્ભતં હોતિ.

એકરત્તમ્પિ ચે ભિક્ખુ તિચીવરેન વિપ્પવસેય્યાતિ સઙ્ઘાટિયા વા ઉત્તરાસઙ્ગેન વા અન્તરવાસકેન વા.

અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયાતિ ઠપેત્વા ભિક્ખુસમ્મુતિં.

નિસ્સગ્ગિયં હોતીતિ સહ અરુણુગ્ગમના [અરુણુગ્ગમનેન (સી॰ સ્યા॰)] નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે , ચીવરં રત્તિવિપ્પવુત્થં [રત્તિં વિપ્પવુત્થં (સી॰)] અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા નિસ્સગ્ગિયં, ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૪૭૭. ગામો એકૂપચારો નાનૂપચારો. નિવેસનં એકૂપચારં નાનૂપચારં. ઉદોસિતો એકૂપચારો નાનૂપચારો. અટ્ટો એકૂપચારો નાનૂપચારો. માળો એકૂપચારો નાનૂપચારો. પાસાદો એકૂપચારો નાનૂપચારો. હમ્મિયં એકૂપચારં નાનૂપચારં. નાવા એકૂપચારા નાનૂપચારા. સત્થો એકૂપચારો નાનૂપચારો. ખેત્તં એકૂપચારં નાનૂપચારં. ધઞ્ઞકરણં એકૂપચારં નાનૂપચારં. આરામો એકૂપચારો નાનૂપચારો. વિહારો એકૂપચારો નાનૂપચારો. રુક્ખમૂલં એકૂપચારં નાનૂપચારં. અજ્ઝોકાસો એકૂપચારો નાનૂપચારો.

૪૭૮. **ગામો એકૂપચારો** નામ એકકુલસ્સ ગામો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ . અન્તોગામે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોગામે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, યસ્મિં ઘરે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ઘરે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન

વિજહિતબ્બં.

૪૭૯. નાનાકુલસ્સ ગામો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ. યસ્મિં ઘરે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ઘરે વત્થબ્બં સભાયે વા દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. સભાયં ગચ્છન્તેન હત્થપાસે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સભાયે વા વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. સભાયે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા સભાયે વા વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, યસ્મિં ઘરે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ઘરે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૦. એકકુલસ્સ નિવેસનં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. અન્તોનિવેસને ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોનિવેસને વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તં હોતિ, યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૧. નાનાકુલસ્સ નિવેસનં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં . અપરિક્ખિત્તં હોતિ, યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૨. એકકુલસ્સ ઉદોસિતો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા . અન્તોઉદોસિતે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોઉદોસિતે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૩. નાનાકુલસ્સ ઉદોસિતો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૪. એકકુલસ્સ અટ્ટો હોતિ, અન્તોઅટ્ટે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોઅટ્ટે વત્થબ્બં. નાનાકુલસ્સ અટ્ટો હોતિ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૫. એકકુલસ્સ માળો હોતિ, અન્તોમાળે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોમાળે વત્થબ્બં. નાનાકુલસ્સ માળો હોતિ નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા, યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૬. એકકુલસ્સ પાસાદો હોતિ, અન્તોપાસાદે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોપાસાદે વત્થબ્બં. નાનાકુલસ્સ પાસાદો હોતિ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૭. એકકુલસ્સ હમ્મિયં હોતિ. અન્તોહમ્મિયે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોહમ્મિયે વત્થબ્બં. નાનાકુલસ્સ હમ્મિયં હોતિ, નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ગબ્ભે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ગબ્ભે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૮. એકકુલસ્સ નાવા હોતિ. અન્તોનાવાય ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોનાવાય વત્થબ્બં . નાનાકુલસ્સ નાવા હોતિ નાનાગબ્ભા નાનાઓવરકા. યસ્મિં ઓવરકે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં ઓવરકે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૮૯. એકકુલસ્સ સત્થો હોતિ. સત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા પુરતો વા પચ્છતો વા સત્તબ્ભન્તરા ન વિજહિતબ્બા, પસ્સતો અબ્ભન્તરં ન વિજહિતબ્બં. નાનાકુલસ્સ સત્થો હોતિ, સત્થે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં.

૪૯૦. એકકુલસ્સ ખેત્તં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ. અન્તોખેત્તે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોખેત્તે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તં હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં. નાનાકુલસ્સ ખેત્તં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ. અન્તોખેત્તે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા દ્વારમૂલે વા વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તં હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં.

૪૯૧. એકકુલસ્સ ધઞ્ઞકરણં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ. અન્તોધઞ્ઞકરણે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોધઞ્ઞકરણે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તં હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં. નાનાકુલસ્સ ધઞ્ઞકરણં હોતિ પરિક્ખિત્તઞ્ચ. અન્તોધઞ્ઞકરણે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા દ્વારમૂલે વા વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તં હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં.

૪૯૨. એકકુલસ્સ આરામો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ. અન્તોઆરામે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોઆરામે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં. નાનાકુલસ્સ આરામો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ. અન્તોઆરામે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા દ્વારમૂલે વા વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં.

૪૯૩. એકકુલસ્સ વિહારો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ. અન્તોવિહારે ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોવિહારે વત્થબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ, યસ્મિં વિહારે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં વિહારે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. નાનાકુલસ્સ વિહારો હોતિ પરિક્ખિત્તો ચ. યસ્મિં વિહારે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં વિહારે વત્થબ્બં દ્વારમૂલે વા, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં. અપરિક્ખિત્તો હોતિ , યસ્મિં વિહારે ચીવરં નિક્ખિત્તં હોતિ તસ્મિં વિહારે વત્થબ્બં, હત્થપાસા વા ન વિજહિતબ્બં.

૪૯૪. એકકુલસ્સ રુક્ખમૂલં હોતિ, યં મજ્ઝન્હિકે કાલે સમન્તા છાયા ફરતિ, અન્તોછાયાય ચીવરં નિક્ખિપિત્વા અન્તોછાયાય વત્થબ્બં. નાનાકુલસ્સ રુક્ખમૂલં હોતિ, હત્થપાસા ન વિજહિતબ્બં.

અજ્ઝોકાસો એકૂપચારો નામ અગામકે અરઞ્ઞે સમન્તા સત્તબ્ભન્તરા એકૂપચારો, તતો પરં નાનૂપચારો.

૪૯૫. વિપ્પવુત્થે વિપ્પવુત્થસઞ્ઞી અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. વિપ્પવુત્થે વેમતિકો, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. વિપ્પવુત્થે અવિપ્પવુત્થસઞ્ઞી, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અપ્પચ્ચુદ્ધટે પચ્ચુદ્ધટસઞ્ઞી...પે॰... અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી... અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી... અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી... અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી...પે॰... અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં ચીવરં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ . અવિપ્પવુત્થે વિપ્પવુત્થસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવિપ્પવુત્થે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવિપ્પવુત્થે અવિપ્પવુત્થસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૪૯૬. અનાપત્તિ અન્તોઅરુણે પચ્ચુદ્ધરતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ભિક્ખુસમ્મુતિયા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ઉદોસિતસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દુતિયં.

૩. તતિયકથિનસિક્ખાપદં

૪૯૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો અકાલચીવરં ઉપ્પન્નં હોતિ. તસ્સ તં ચીવરં કયિરમાનં નપ્પહોતિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ તં ચીવરં ઉસ્સાપેત્વા પુનપ્પુનં વિમજ્જતિ. અદ્દસા ખો ભગવા સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તો તં ભિક્ખું તં ચીવરં ઉસ્સાપેત્વા પુનપ્પુનં વિમજ્જન્તં. દિસ્વાન યેન સો ભિક્ખુ તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''કિસ્સ ત્વં, ભિક્ખુ, ઇમં ચીવરં ઉસ્સાપેત્વા પુનપ્પુનં વિમજ્જસી''તિ? ''ઇદં મે, ભન્તે, અકાલચીવરં ઉપ્પન્નં. કયિરમાનં નપ્પહોતિ. તેનાહં ઇમં ચીવરં ઉસ્સાપેત્વા પુનપ્પુનં વિમજ્જામી''તિ. ''અત્થિ પન તે, ભિક્ખુ, ચીવરપચ્ચાસા''તિ? ''અત્થિ, ભગવા''તિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા, ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, અકાલચીવરં પટિગ્ગહેત્વા ચીવરપચ્ચાસા નિક્ખિપિતુ''ન્તિ.

૪૯૮. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ – ''ભગવતા અનુઞ્ઞાતં અકાલચીવરં પટિગ્ગહેત્વા ચીવરપચ્ચાસા નિક્ખિપિતુ''ન્તિ અકાલચીવરાનિ પટિગ્ગહેત્વા અતિરેકમાસં નિક્ખિપન્તિ. તાનિ ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ તિટ્ઠન્તિ. અદ્દસા ખો આયસ્મા આનન્દો સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તો તાનિ ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ તિટ્ઠન્તે. દિસ્વાન ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''કસ્સિમાનિ, આવુસો, ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ તિટ્ઠન્તી''તિ? ''અમ્હાકં, આવુસો, અકાલચીવરાનિ ચીવરપચ્ચાસા નિક્ખિત્તાની''તિ. ''કીવચિરં પનાવુસો, ઇમાનિ ચીવરાનિ નિક્ખિત્તાની''તિ? ''અતિરેકમાસં, આવુસો''તિ. આયસ્મા આનન્દો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ અકાલચીવરં પટિગ્ગહેત્વા અતિરેકમાસં નિક્ખિપિસ્સન્તી''તિ! અથ ખો આયસ્મા આનન્દો તે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ...પે॰... ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ અકાલચીવરં પટિગ્ગહેત્વા અતિરેકમાસં નિક્ખિપન્તી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા અકાલચીવરં પટિગ્ગહેત્વા અતિરેકમાસં નિક્ખિપિસ્સન્તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૪૯૯. ''**નિટ્ઠિતચીવરસ્મિં ભિક્ખુના ઉબ્ભતસ્મિં કથિને ભિક્ખુનો પનેવ અકાલચીવરં ઉપ્પજ્જેય્ય, આકઙ્ખમાનેન ભિક્ખુના પટિગ્ગહેતબ્બં. પટિગ્ગહેત્વા ખિપ્પમેવ કારેતબ્બં. નોચસ્સ પારિપૂરિ, માસપરમં તેન ભિક્ખુના તં ચીવરં નિક્ખિપિતબ્બં ઊનસ્સ પારિપૂરિયા સતિયા પચ્ચાસાય. તતો ચે ઉત્તરિ** [ઉત્તરિં (સી॰ સ્યા॰)] **નિક્ખિપેય્ય, સતિયાપિ પચ્ચાસાય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૦૦. **નિટ્ઠિતચીવરસ્મિન્તિ** ભિક્ખુનો ચીવરં કતં વા હોતિ નટ્ઠં વા વિનટ્ઠં વા દડ્ઢં વા ચીવરાસા વા ઉપચ્છિન્ના.

ઉબ્ભતસ્મિં કથિનેતિ અટ્ઠન્નં માતિકાનં અઞ્ઞતરાય માતિકાય ઉબ્ભતં હોતિ, સઙ્ઘેન વા અન્તરા ઉબ્ભતં હોતિ.

અકાલચીવરં નામ અનત્થતે કથિને એકાદસમાસે ઉપ્પન્નં, અત્થતે કથિને સત્તમાસે ઉપ્પન્નં, કાલેપિ આદિસ્સ દિન્નં, એતં અકાલચીવરં નામ.

ઉપ્પજ્જેય્યાતિ ઉપ્પજ્જેય્ય સઙ્ઘતો વા ગણતો વા ઞાતિતો વા મિત્તતો વા પંસુકૂલં વા અત્તનો વા ધનેન.

આકઙ્ખમાનેનાતિ ઇચ્છમાનેન પટિગ્ગહેતબ્બં.

પટિગ્ગહેત્વા ખિપ્પમેવ કારેતબ્બન્તિ દસાહા કારેતબ્બં.

નો ચસ્સ પારિપૂરીતિ કયિરમાનં નપ્પહોતિ.

માસપરમં તેન ભિક્ખુના તં ચીવરં નિક્ખિપિતબ્બન્તિ માસપરમતા નિક્ખિપિતબ્બં.

ઊનસ્સ પારિપૂરિયાતિ ઊનસ્સ પારિપૂરત્થાય.

સતિયા પચ્ચાસાયાતિ પચ્ચાસા હોતિ સઙ્ઘતો વા ગણતો વા ઞાતિતો વા મિત્તતો વા પંસુકૂલં વા અત્તનો વા ધનેન.

તતો ચે ઉત્તરિ નિક્ખિપેય્ય સતિયાપિ પચ્ચાસાયાતિ તદહુપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, દસાહા કારેતબ્બં. દ્વીહુપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, દસાહા કારેતબ્બં. તીહુપ્પન્ને મૂલચીવરે... પે॰... ચતૂહુપ્પન્ને... પઞ્ચાહુપ્પન્ને... છાહુપ્પન્ને... સત્તાહુપ્પન્ને... અટ્ઠાહુપ્પન્ને ... નવાહુપ્પન્ને... દસાહુપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, દસાહા કારેતબ્બં . એકાદસે ઉપ્પન્ને...પે॰... દ્વાદસે ઉપ્પન્ને... તેરસે ઉપ્પન્ને... ચુદ્દસે ઉપ્પન્ને... પન્નરસે ઉપ્પન્ને... સોળસે ઉપ્પન્ને... સત્તરસે ઉપ્પન્ને... અટ્ઠારસે ઉપ્પન્ને... એકૂનવીસે ઉપ્પન્ને... વીસે ઉપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, દસાહા કારેતબ્બં. એકવીસે ઉપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, નવાહા કારેતબ્બં. દ્વાવીસે ઉપ્પન્ને...પે॰... તેવીસે ઉપ્પન્ને... ચતુવીસે ઉપ્પન્ને... પઞ્ચવીસે ઉપ્પન્ને... છબ્બીસે ઉપ્પન્ને... સત્તવીસે ઉપ્પન્ને... અટ્ઠવીસે ઉપ્પન્ને... એકૂનતિંસે ઉપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, એકાહં કારેતબ્બં... તિંસે ઉપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ , તદહેવ અધિટ્ઠાતબ્બં વિકપ્પેતબ્બં વિસ્સજ્જેતબ્બં. નો ચે અધિટ્ઠેય્ય વા વિકપ્પેય્ય વા વિસ્સજ્જેય્ય વા, એકતિંસે અરુણુગ્ગમને નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં... પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, અકાલચીવરં માસાતિક્કન્તં નિસ્સગ્ગિયં, ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ... પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

વિસભાગે ઉપ્પન્ને મૂલચીવરે પચ્ચાસાચીવરં ઉપ્પજ્જતિ, રત્તિયો ચ સેસા હોન્તિ, ન અકામા કારેતબ્બં.

૫૦૧. માસાતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. માસાતિક્કન્તે વેમતિકો નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. માસાતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનધિટ્ઠિતે અધિટ્ઠિતસઞ્ઞી...પે॰...

અવિકપ્પિતે વિકપ્પિતસઞ્ઞી... અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી... અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી... અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી... અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી... અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં ચીવરં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. માસાનતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. માસાનતિક્કન્તે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. માસાનતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૦૨. અનાપત્તિ અન્તોમાસે અધિટ્ઠેતિ, વિકપ્પેતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ , વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

તતિયકથિનસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં.

૪. પુરાણચીવરસિક્ખાપદં

૫૦૩. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ પુરાણદુતિયિકા ભિક્ખુનીસુ પબ્બજિતા હોતિ. સા આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ સન્તિકે અભિક્ખણં આગચ્છતિ. આયસ્માપિ ઉદાયી તસ્સા ભિક્ખુનિયા સન્તિકે અભિક્ખણં ગચ્છતિ. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉદાયી તસ્સા ભિક્ખુનિયા સન્તિકે ભત્તવિસ્સગ્ગં કરોતિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય યેન સા ભિક્ખુની તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તસ્સા ભિક્ખુનિયા પુરતો અઙ્ગજાતં વિવરિત્વા આસને નિસીદિ. સાપિ ખો ભિક્ખુની આયસ્મતો ઉદાયિસ્સ પુરતો અઙ્ગજાતં વિવરિત્વા આસને નિસીદિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી સારત્તો તસ્સા ભિક્ખુનિયા અઙ્ગજાતં ઉપનિજ્ઝાયિ. તસ્સ અસુચિ મુચ્ચિ. અથ ખો આયસ્મા ઉદાયી તં ભિક્ખુનિં એતદવોચ – ''ગચ્છ, ભગિનિ, ઉદકં આહર, અન્તરવાસકં ધોવિસ્સામી''તિ. ''આહરય્ય , અહમેવ ધોવિસ્સામી''તિ તં અસુચિં એકદેસં મુખેન અગ્ગહેસિ એકદેસં અઙ્ગજાતે પક્ખિપિ. સા તેન ગબ્ભં ગણ્હિ. ભિક્ખુનિયો એવમાહંસુ – ''અબ્રહ્મચારિની અયં ભિક્ખુની, ગબ્ભિની''તિ. ''નાહં, અય્યે, અબ્રહ્મચારિની''તિ ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉદાયી ભિક્ખુનિયા પુરાણચીવરં ધોવાપેસ્સતી''તિ! અથ ખો તા ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી ભિક્ખુનિયા પુરાણચીવરં ધોવાપેસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, ભિક્ખુનિયા પુરાણચીવરં ધોવાપેસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. ''ઞાતિકા તે, ઉદાયિ, અઞ્ઞાતિકા''તિ? ''અઞ્ઞાતિકા, ભગવા''તિ. ''અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતિકાય ન જાનાતિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા પાસાદિકં વા અપાસાદિકં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા પુરાણચીવરં ધોવાપેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૦૪. ''**યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા પુરાણચીવરં ધોવાપેય્ય વા રજાપેય્ય વા આકોટાપેય્ય વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૦૫. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

અઞ્ઞાતિકા નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધા.

ભિક્ખુની નામ ઉભતોસઙ્ઘે ઉપસમ્પન્ના.

પુરાણચીવરં નામ સકિં નિવત્થમ્પિ સકિં પારુતમ્પિ.

ધોવાતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ધોતં નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. રજાતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. રત્તં નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. આકોટેહીતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સકિં પાણિપ્પહારં વા મુગ્ગરપ્પહારં વા દિન્ને નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં... પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, પુરાણચીવરં અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા ધોવાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૦૬. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં ધોવાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં ધોવાપેતિ આકોટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં ધોવાપેતિ રજાપેતિ આકોટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં રજાપેતિ આકોટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં રજાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં રજાપેતિ આકોટાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં આકોટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં આકોટાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં આકોટાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી પુરાણચીવરં આકોટાપેતિ ધોવાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

અઞ્ઞાતિકાય વેમતિકો...પે॰... અઞ્ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી...પે॰... અઞ્ઞસ્સ પુરાણચીવરં ધોવાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. નિસીદનપચ્ચત્થરણં ધોવાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એકતોઉપસમ્પન્નાય ધોવાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ . ઞાતિકાય વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૦૭. અનાપત્તિ ઞાતિકાય ધોવન્તિયા અઞ્ઞાતિકા દુતિયા હોતિ, અવુત્તા ધોવતિ, અપરિભુત્તં ધોવાપેતિ, ચીવરં ઠપેત્વા અઞ્ઞં પરિક્ખારં ધોવાપેતિ, સિક્ખમાનાય, સામણેરિયા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

પુરાણચીવરસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં ચતુત્થં.

૫. ચીવરપટિગ્ગહણસિક્ખાપદં

૫૦૮. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની સાવત્થિયં વિહરતિ. અથ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરમાદાય સાવત્થિં પિણ્ડાય પાવિસિ. સાવત્થિયં પિણ્ડાય ચરિત્વા પચ્છાભત્તં પિણ્ડપાતપ્પટિક્કન્તા યેન અન્ધવનં તેનુપસઙ્કમિ દિવાવિહારાય. અન્ધવનં અજ્ઝોગાહેત્વા અઞ્ઞતરસ્મિં રુક્ખમૂલે દિવાવિહારં નિસીદિ. તેન ખો પન સમયેન ચોરા કતકમ્મા ગાવિં વધિત્વા મંસં ગહેત્વા અન્ધવનં પવિસિંસુ. અદ્દસા ખો ચોરગામણિકો ઉપ્પલવણ્ણં ભિક્ખુનિં અઞ્ઞતરસ્મિં રુક્ખમૂલે દિવાવિહારં નિસિન્નં. દિસ્વાનસ્સ એતદહોસિ – ‘‘સચે મે પુત્તભાતુકા પસ્સિસ્સન્તિ વિહેઠિસ્સન્તિ ઇમં ભિક્ખુનિ’’ન્તિ અઞ્ઞેન મગ્ગેન અગમાસિ. અથ ખો સો ચોરગામણિકો મંસે પક્કે વરમંસાનિ ગહેત્વા પણ્ણપુટં [પણ્ણેન પુટં (સ્યા॰)] બન્ધિત્વા ઉપ્પલવણ્ણાય ભિક્ખુનિયા અવિદૂરે રુક્ખે આલગ્ગેત્વા – ‘‘યો પસ્સતિ સમણો વા બ્રાહ્મણો વા દિન્નંયેવ હરતૂ’’તિ, વત્વા પક્કામિ. અસ્સોસિ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની સમાધિમ્હા વુટ્ઠહિત્વા તસ્સ ચોરગામણિકસ્સ ઇમં વાચં ભાસમાનસ્સ. અથ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની તં મંસં ગહેત્વા ઉપસ્સયં અગમાસિ. અથ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની તસ્સા રત્તિયા અચ્ચયેન તં મંસં સમ્પાદેત્વા ઉત્તરાસઙ્ગેન ભણ્ડિકં બન્ધિત્વા વેહાસં અબ્ભુગ્ગન્ત્વા વેળુવને પચ્ચુટ્ઠાસિ [પચ્ચુપટ્ઠાસિ (?)].

તેન ખો પન સમયેન ભગવા ગામં પિણ્ડાય પવિટ્ઠો હોતિ. આયસ્મા ઉદાયી ઓહિય્યકો હોતિ વિહારપાલો. અથ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની યેનાયસ્મા ઉદાયી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉદાયિં એતદવોચ – ‘‘કહં, ભન્તે, ભગવા’’તિ? ‘‘પવિટ્ઠો, ભગિનિ, ભગવા ગામં પિણ્ડાયા’’તિ. ‘‘ઇમં, ભન્તે, મંસં ભગવતો દેહી’’તિ. ‘‘સન્તપ્પિતો તયા, ભગિનિ, ભગવા મંસેન. સચે મે ત્વં અન્તરવાસકં દદેય્યાસિ, એવં અહમ્પિ સન્તપ્પિતો ભવેય્યં અન્તરવાસકેના’’તિ. ‘‘મયં ખો, ભન્તે, માતુગામા નામ કિચ્છલાભા. ઇદઞ્ચ મે અન્તિમં પઞ્ચમં ચીવરં. નાહં દસ્સામી’’તિ. ‘‘સેય્યથાપિ, ભગિનિ, પુરિસો હત્થિં દત્વા કચ્છે સજ્જેય્ય [વિસ્સજ્જેય્ય (સ્યા॰)] એવમેવ ખો ત્વં ભગિનિ ભગવતો મંસં દત્વા મયિ અન્તરવાસકે સજ્જસી’’તિ [અન્તરવાસકં ન સજ્જસીતિ (ક॰), મય્હં અન્તરવાસકં વિસ્સજ્જેહીતિ (સ્યા॰)]. અથ ખો ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની આયસ્મતા ઉદાયિના નિપ્પીળિયમાના અન્તરવાસકં દત્વા ઉપસ્સયં અગમાસિ. ભિક્ખુનિયો ઉપ્પલવણ્ણાય ભિક્ખુનિયા પત્તચીવરં પટિગ્ગણ્હન્તિયો ઉપ્પલવણ્ણં ભિક્ખુનિં એતદવોચું – ‘‘કહં તે, અય્યે, અન્તરવાસકો’’તિ? ઉપ્પલવણ્ણા ભિક્ખુની ભિક્ખુનીનં એતમત્થં આરોચેસિ. ભિક્ખુનિયો ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉદાયી ભિક્ખુનિયા ચીવરં પટિગ્ગહેસ્સતિ કિચ્છલાભો માતુગામો’’તિ. અથ ખો તા ભિક્ખુનિયો ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉદાયી ભિક્ખુનિયા ચીવરં પટિગ્ગહેસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉદાયિં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉદાયિ, ભિક્ખુનિયા ચીવરં પટિગ્ગહેસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં , ભગવા’’તિ. ‘‘ઞાતિકા તે, ઉદાયિ, અઞ્ઞાતિકા’’તિ? ‘‘અઞ્ઞાતિકા, ભગવા’’તિ. ‘‘અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતિકાય ન જાનાતિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા સન્તં વા અસન્તં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા હત્થતો ચીવરં પટિગ્ગહેસ્સસિ! નેતં મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૦૯. **‘‘યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા હત્થતો ચીવરં પટિગ્ગણ્હેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય’’ન્તિ.**

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૫૧૦. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ કુક્કુચ્ચાયન્તા ભિક્ખુનીનં પારિવત્તકચીવરં ન પટિગ્ગણ્હન્તિ. ભિક્ખુનિયો ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ અય્યા અમ્હાકં પારિવત્તકચીવરં ન પટિગ્ગહેસ્સન્તી''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તાસં ભિક્ખુનીનં ઉજ્ઝાયન્તીનં ખિય્યન્તીનં વિપાચેન્તીનં. અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસુ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, પઞ્ચન્નં પારિવત્તકં પટિગ્ગહેતું – ભિક્ખુસ્સ, ભિક્ખુનિયા, સિક્ખમાનાય, સામણેરસ્સ, સામણેરિયા. અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, ઇમેસં પઞ્ચન્નં પારિવત્તકં પટિગ્ગહેતું. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ.

૫૧૧. ''**યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા હત્થતો ચીવરં પટિગ્ગણ્હેય્ય, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૧૨. યો પનાતિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

અઞ્ઞાતિકા નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધા.

ભિક્ખુની નામ ઉભતોસઙ્ઘે ઉપસમ્પન્ના.

ચીવરં નામ છન્નં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં વિકપ્પનુપગં પચ્છિમં.

અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકાતિ ઠપેત્વા પારિવત્તકં.

પટિગ્ગણ્હાતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા હત્થતો પટિગ્ગહિતં, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૧૩. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી ચીવરં પટિગ્ગણ્હાતિ, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય વેમતિકો ચીવરં પટિગ્ગણ્હાતિ, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી ચીવરં પટિગ્ગણ્હાતિ, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

એકતોઉપસમ્પન્નાય હત્થતો ચીવરં પટિગ્ગણ્હાતિ, અઞ્ઞત્ર પારિવત્તકા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૧૪. અનાપત્તિ ઞાતિકાય, પારિવત્તકં પરિત્તેન વા વિપુલં, વિપુલેન વા પરિત્તં, ભિક્ખુ વિસ્સાસં ગણ્હાતિ, તાવકાલિકં ગણ્હાતિ , ચીવરં ઠપેત્વા અઞ્ઞં પરિક્ખારં ગણ્હાતિ, સિક્ખમાનાય, સામણેરિયા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ચીવરપટિગ્ગહણસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઞ્ચમં.

૬. અઞ્ઞાતકવિઞ્ઞત્તિસિક્ખાપદં

૫૧૫. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે . તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પટ્ટો [પદ્ધો (સ્યા॰ ક॰)] હોતિ ધમ્મિં કથં કાતું. અથ ખો અઞ્ઞતરો સેટ્ઠિપુત્તો યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો તં સેટ્ઠિપુત્તં આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેસિ સમાદપેસિ સમુત્તેજેસિ સમ્પહંસેસિ. અથ ખો સો સેટ્ઠિપુત્તો આયસ્મતા ઉપનન્દેન સક્યપુત્તેન ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતો સમાદપિતો સમુત્તેજિતો સમ્પહંસિતો આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ''વદેય્યાથ, ભન્તે, યેન અત્થો. પટિબલા મયં અય્યસ્સ દાતું યદિદં ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખાર''ન્તિ. ''સચે મે ત્વં, આવુસો, દાતુકામોસિ, ઇતો એકં સાટકં દેહી''તિ. ''અમ્હાકં ખો, ભન્તે, કુલપુત્તાનં કિસ્મિં વિય એકસાટકં ગન્તું. આગમેહિ, ભન્તે, યાવ ઘરં ગચ્છામિ. ઘરં ગતો ઇતો વા એકં સાટકં પહિણિસ્સામિ ઇતો વા સુન્દરતર''ન્તિ. દુતિયમ્પિ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં સેટ્ઠિપુત્તં એતદવોચ ''સચે મે ત્વં આવુસો દાતુકામોસિ ઇતો એકં સાટકં દેહી''તિ. અમ્હાકં ખો ભન્તે કુલપુત્તાનં કિસ્મિં વિય એકસાટકં ગન્તું, આગમેહિ ભન્તે યાવ ઘરં ગચ્છામિ, ઘરં ગતો ઇતો વા એકં સાટકં પહિણિસ્સામિ ઇતો વા સુન્દરતરન્તિ. તતિયમ્પિ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં સેટ્ઠિપુત્તં એતદવોચ ''સચે મે ત્વં આવુસો દાતુકામોસિ, ઇતો એકં સાટકં દેહી''તિ. અમ્હાકં ખો ભન્તે કુલપુત્તાનં કિસ્મિં વિય એકસાટકં ગન્તું, આગમેહિ ભન્તે યાવ ઘરં ગચ્છામિ, ઘરં ગતો ઇતો વા એકં સાટકં પહિણિસ્સામિ ઇતો વા સુન્દરતરન્તિ. ''કિં પન તયા, આવુસો, અદાતુકામેન પવારિતેન યં ત્વં પવારેત્વા ન દેસી''તિ.

અથ ખો સો સેટ્ઠિપુત્તો આયસ્મતા ઉપનન્દેન સક્યપુત્તેન નિપ્પીળિયમાનો એકં સાટકં દત્વા અગમાસિ. મનુસ્સા તં સેટ્ઠિપુત્તં એતદવોચું – ''કિસ્સ ત્વં અય્યો એકસાટકો આગચ્છસી''તિ? અથ ખો સો સેટ્ઠિપુત્તો તેસં મનુસ્સાનં એતમત્થં આરોચેસિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''મહિચ્છા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા અસન્તુટ્ઠા. નયિમેસં સુકરા ધમ્મનિમન્તનાપિ કાતું [નયિમે સુકરા ધમ્મનિમન્તનાયપિ કાતું (સ્યા॰)]. કથઞ્હિ નામ સેટ્ઠિપુત્તેન ધમ્મનિમન્તનાય કયિરમાનાય સાટકં ગહેસ્સન્તી''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો સેટ્ઠિપુત્તં ચીવરં વિઞ્ઞાપેસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, સેટ્ઠિપુત્તં ચીવરં વિઞ્ઞાપેસી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. ''ઞાતકો તે, ઉપનન્દ, અઞ્ઞાતકો''તિ? ''અઞ્ઞાતકો, ભગવા''તિ. ''અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતકસ્સ ન જાનાતિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા સન્તં વા અસન્તં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતકં સેટ્ઠિપુત્તં ચીવરં વિઞ્ઞાપેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૧૬. ''**યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતકં ગહપતિં વા ગહપતાનિં વા ચીવરં વિઞ્ઞાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૫૧૭. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ સાકેતા સાવત્થિં ર અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્ના હોન્તિ. અન્તરામગ્ગે ચોરા નિક્ખમિત્વા તે ભિક્ખૂ અચ્છિન્દિંસુ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ – ''ભગવતા પટિક્ખિત્તં અઞ્ઞાતકં

ગહપતિં વા ગહપતાનિં વા ચીવરં વિઞ્ઞાપેતુ’’ન્તિ, કુક્કુચ્ચાયન્તા ન વિઞ્ઞાપેસું. યથાનગ્ગાવ સાવત્થિં ગન્ત્વા ભિક્ખૂ અભિવાદેન્તિ. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ‘‘સુન્દરા ખો ઇમે, આવુસો, આજીવકા યે ઇમે ભિક્ખૂસુ અભિવાદેન્તી’’તિ. તે એવમાહંસુ – ‘‘ન મયં, આવુસો, આજીવકા, ભિક્ખૂ મય’’ન્તિ. ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપાલિં એતદવોચું – ‘‘ઇઙ્ઘાવુસો ઉપાલિ, ઇમે અનુયુઞ્જાહી’’તિ. અથ ખો આયસ્મતા ઉપાલિના અનુયુઞ્જિયમાના તે ભિક્ખૂ એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો આયસ્મા ઉપાલિ તે ભિક્ખૂ અનુયુઞ્જિત્વા ભિક્ખૂ એતદવોચ – ‘‘ભિક્ખૂ ઇમે, આવુસો. દેથ નેસં ચીવરાની’’તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ નગ્ગા આગચ્છિસ્સન્તિ! નનુ નામ તિણેન વા પણ્ણેન વા પટિચ્છાદેત્વા આગન્તબ્બ’’ન્તિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, અચ્છિન્નચીવરસ્સ વા નટ્ઠચીવરસ્સ વા અઞ્ઞાતકં ગહપતિં વા ગહપતાનિં વા ચીવરં વિઞ્ઞાપેતું. યં આવાસં પઠમં ઉપગચ્છતિ, સચે તત્થ હોતિ સઙ્ઘસ્સ વિહારચીવરં વા ઉત્તરત્થરણં વા ભૂમત્થરણં વા ભિસિચ્છવિ વા, તં ગહેત્વા પારુપિતું લભિત્વા ઓદહિસ્સામી’’તિ . નો ચે હોતિ સઙ્ઘસ્સ વિહારચીવરં વા ઉત્તરત્થરણં વા ભુમત્થરણં વા ભિસિચ્છવિ વા તિણેન વા પણ્ણેન વા પટિચ્છાદેત્વા આગન્તબ્બં; ન ત્વેવ નગ્ગેન આગન્તબ્બં. યો આગચ્છેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૧૮. “**યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતકં ગહપતિં વા ગહપતાનિં વા ચીવરં વિઞ્ઞાપેય્ય, અઞ્ઞત્ર સમયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. તત્થાયં સમયો – અચ્છિન્નચીવરો વા હોતિ ભિક્ખુ નટ્ઠચીવરો વા. અયં તત્થ સમયો**”તિ.

૫૧૯. યો પનાતિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

અઞ્ઞાતકો નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધો.

ગહપતિ નામ યો કોચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ગહપતાની નામ યા કાચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ચીવરં નામ છન્નં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં વિકપ્પનુપગં પચ્છિમં.

અઞ્ઞત્ર સમયાતિ ઠપેત્વા સમયં.

અચ્છિન્નચીવરો નામ ભિક્ખુસ્સ ચીવરં અચ્છિન્નં હોતિ રાજૂહિ વા ચોરેહિ વા ધુત્તેહિ વા, યેહિ કેહિચિ વા અચ્છિન્નં હોતિ.

નટ્ઠચીવરો નામ ભિક્ખુસ્સ ચીવરં અગ્ગિના વા દડ્ઢં હોતિ, ઉદકેન વા વુળ્હં હોતિ, ઉન્દૂરેહિ વા ઉપચિકાહિ વા ખાયિતં હોતિ, પરિભોગજિણ્ણં વા હોતિ.

અઞ્ઞત્ર સમયા વિઞ્ઞાપેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે , નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં અઞ્ઞાતકં

ગહપતિકં, અઞ્ઞત્ર સમયા વિઞ્ઞાપિતં, નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૨૦. અઞ્ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી, અઞ્ઞત્ર સમયા, ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે વેમતિકો, અઞ્ઞત્ર સમયા, ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અઞ્ઞત્ર સમયા, ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૨૧. અનાપત્તિ સમયે, ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

અઞ્ઞાતકવિઞ્ઞત્તિસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં છટ્ઠં.

૭. તતુત્તરિસિક્ખાપદં

૫૨૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અચ્છિન્નચીવરકે ભિક્ખૂ ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ‘‘ભગવતા, આવુસો, અનુઞ્ઞાતં – ‘અચ્છિન્નચીવરસ્સ વા નટ્ઠચીવરસ્સ વા અઞ્ઞાતકં ગહપતિં વા ગહપતાનિં વા ચીવરં વિઞ્ઞાપેતું’; વિઞ્ઞાપેથ, આવુસો, ચીવર’’ન્તિ. ‘‘અલં, આવુસો, લદ્ધં અમ્હેહિ ચીવર’’ન્તિ. ‘‘મયં આયસ્મન્તાનં વિઞ્ઞાપેમા’’તિ. ‘‘વિઞ્ઞાપેથ, આવુસો’’તિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા એતદવોચું – ‘‘અચ્છિન્નચીવરકા, આવુસો, ભિક્ખૂ આગતા. દેથ નેસં ચીવરાની’’તિ, બહું ચીવરં વિઞ્ઞાપેસું.

તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો સભાયં નિસિન્નો અઞ્ઞતરં પુરિસં એતદવોચ – ‘‘અચ્છિન્નચીવરકા અય્યો ભિક્ખૂ આગતા. તેસં મયા ચીવરં દિન્ન’’ન્તિ. સોપિ એવમાહ – ‘‘મયાપિ દિન્ન’’ન્તિ. અપરોપિ એવમાહ – ‘‘મયાપિ દિન્ન’’ન્તિ. તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા ન મત્તં જાનિત્વા બહું ચીવરં વિઞ્ઞાપેસ્સન્તિ, દુસ્સવાણિજ્જં વા સમણા સક્યપુત્તિયા કરિસ્સન્તિ, પગ્ગાહિકસાલં [પટગ્ગાહિકસાલં (?)] વા પસારેસ્સન્તી’’તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ન મત્તં જાનિત્વા બહું ચીવરં વિઞ્ઞાપેસ્સન્તી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, ન મત્તં જાનિત્વા બહું ચીવરં વિઞ્ઞાપેથા’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, ન મત્તં જાનિત્વા બહું ચીવરં વિઞ્ઞાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૨૩. ‘‘**તઞ્ચે અઞ્ઞાતકો ગહપતિ વા ગહપતાની વા બહૂહિ ચીવરેહિ અભિહટ્ઠું પવારેય્ય સન્તરુત્તરપરમં તેન ભિક્ખુના તતો ચીવરં સાદિતબ્બં. તતો ચે ઉત્તરિ સાદિયેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૫૨૪. તઞ્ચેતિ અચ્છિન્નચીવરકં ભિક્ખું.

અઞ્ઞાતકો નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધો.

ગહપતિ નામ યો કોચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ગહપતાની નામ યા કાચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

બહૂહિ ચીવરેહીતિ બહુકેહિ ચીવરેહિ.

અભિહટ્ઠું પવારેય્યાતિ યાવતકં ઇચ્છસિ તાવતકં ગણ્હાહીતિ.

સન્તરુત્તરપરમં તેન ભિક્ખુના તતો ચીવરં સાદિતબ્બન્તિ સચે તીણિ નટ્ઠાનિ હોન્તિ દ્વે સાદિતબ્બાનિ, દ્વે નટ્ઠાનિ એકં સાદિતબ્બં, એકં નટ્ઠં ન કિઞ્ચિ સાદિતબ્બં.

તતો ચે ઉત્તરિ સાદિયેય્યાતિ તતુત્તરિ વિઞ્ઞાપેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં અઞ્ઞાતકં ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા તતુત્તરિ વિઞ્ઞાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૨૫. અઞ્ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી તતુત્તરિ ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે વેમતિકો તતુત્તરિ ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી તતુત્તરિ ચીવરં વિઞ્ઞાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૨૬. અનાપત્તિ – ‘‘સેસકં આહરિસ્સામી’’તિ હરન્તો ગચ્છતિ, ‘‘સેસકં તુય્હેવ હોતૂ’’તિ દેન્તિ, ન અચ્છિન્નકારણા દેન્તિ, ન નટ્ઠકારણા દેન્તિ, ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અત્તનો ધનેન, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

તતુત્તરિસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં સત્તમં.

૮. ઉપક્ખટસિક્ખાપદં

૫૨૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો પજાપતિં એતદવોચ – ‘‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. અસ્સોસિ ખો અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ તસ્સ પુરિસસ્સ ઇમં વાચં ભાસમાનસ્સ. અથ ખો સો ભિક્ખુ યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘મહાપુઞ્ઞોસિ ત્વં, આવુસો ઉપનન્દ, અમુકસ્મિં ઓકાસે અઞ્ઞતરો પુરિસો પજાપતિં એતદવોચ – ‘‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન

અચ્છાદેસ્સામી’’’તિ. ‘‘અત્થાવુસો, મં સો ઉપટ્ઠાકો’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો યેન સો પુરિસો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં પુરિસં એતદવોચ – ‘‘સચ્ચં કિર મં ત્વં, આવુસો, ચીવરેન અચ્છાદેતુકામોસી’’તિ? ‘‘અપિ મેય્ય, એવં હોતિ – ‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’’તિ. ‘‘સચે ખો મં ત્વં, આવુસો, ચીવરેન અચ્છાદેતુકામોસિ, એવરૂપેન ચીવરેન અચ્છાદેહિ. ક્યાહં તેન અચ્છન્નોપિ કરિસ્સામિ યાહં ન પરિભુઞ્જિસ્સામી’’તિ.

અથ ખો સો પુરિસો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘મહિચ્છા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા અસન્તુટ્ઠા. નયિમે સુકરા ચીવરેન અચ્છાદેતું. કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉપનન્દો મયા પુબ્બે અપ્પવારિતો મં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ પુરિસસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાય્યન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું …પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. ‘‘ઞાતકો તે, ઉપનન્દ, અઞ્ઞાતકો’’તિ? ‘‘અઞ્ઞાતકો, ભગવા’’તિ. ‘‘અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતકસ્સ ન જાનાતિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા સન્તં વા અસન્તં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકં ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૨૮. **‘‘ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સ અઞ્ઞાતકસ્સ ગહપતિસ્સ વા ગહપતાનિયા વા ચીવરચેતાપન્નં** [ચીવરચેતાપનં (સ્યા॰)] **ઉપક્ખટં હોતિ – ‘ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેન ચીવરં ચેતાપેત્વા ઇત્થન્નામં ભિક્ખું ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’તિ; તત્ર ચે સો ભિક્ખુ પુબ્બે અપ્પવારિતો ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્ય – ‘સાધુ વત મં આયસ્મા ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેન એવરૂપં વા એવરૂપં વા ચીવરં ચેતાપેત્વા અચ્છાદેહી’તિ, કલ્યાણકમ્યતં ઉપાદાય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય’’**ન્તિ.

૫૨૯. **ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સા**તિ ભિક્ખુસ્સત્થાય, ભિક્ખું આરમ્મણં કરિત્વા, ભિક્ખું અચ્છાદેતુકામો.

અઞ્ઞાતકો નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધો.

ગહપતિ નામ યો કોચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ગહપતાની નામ યા કાચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ચીવરચેતાપન્નં નામ હિરઞ્ઞં વા સુવણ્ણં વા મુત્તા વા મણિ વા પવાળો વા ફલિકો વા પટકો વા સુત્તં વા કપ્પાસો વા.

ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેનાતિ પચ્ચુપટ્ઠિતેન.

ચેતાપેત્વાતિ પરિવત્તેત્વા.

અચ્છાદેસ્સામીતિ દસ્સામિ.

તત્ર ચે સો ભિક્ખૂતિ યં ભિક્ખું ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં ઉપક્ખટં હોતિ સો ભિક્ખુ.

પુબ્બે અપ્પવારિતોતિ પુબ્બે અવુત્તો હોતિ – ‘‘કીદિસેન તે, ભન્તે, ચીવરેન અત્થો, કીદિસં તે ચીવરં ચેતાપેમી’’તિ?

ઉપસઙ્કમિત્વાતિ ઘરં ગન્ત્વા યત્થ કત્થચિ ઉપસઙ્કમિત્વા .

ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્યાતિ આયતં વા હોતુ વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા.

ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેનાતિ પચ્ચુપટ્ઠિતેન.

એવરૂપં વા એવરૂપં વાતિ. આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા.

ચેતાપેત્વાતિ પરિવત્તેત્વા.

અચ્છાદેહીતિ દજ્જેહિ.

કલ્યાણકમ્યતં ઉપાદાયાતિ સાધત્થિકો [સાધુત્થિકો (સ્યા॰)] મહગ્ઘત્થિકો. તસ્સ વચનેન આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા ચેતાપેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકં ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપન્નં નિસ્સગ્ગિયં, ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૩૦. અઞ્ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે વેમતિકો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકં ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૩૧. અનાપત્તિ ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, મહગ્ઘં ચેતાપેતુકામસ્સ અપ્પગ્ઘં ચેતાપેતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ઉપક્ખટસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં અટ્ઠમં.

૯. દુતિયઉપક્ખટસિક્ખાપદં

૫૩૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો અઞ્ઞતરં પુરિસં એતદવોચ – ‘‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. સોપિ

એવમાહ – ‘‘અહમ્પિ અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. અસ્સોસિ ખો અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ તેસં પુરિસાનં ઇમં કથાસલ્લાપં. અથ ખો સો ભિક્ખુ યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘મહાપુઞ્ઞોસિ ત્વં, આવુસો ઉપનન્દ. અમુકસ્મિં ઓકાસે અઞ્ઞતરો પુરિસો અઞ્ઞતરં પુરિસં એતદવોચ – ‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’તિ. સોપિ એવમાહ – ‘અહમ્પિ અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’’તિ. ‘‘અત્થાવુસો, મં તે ઉપટ્ઠાકા’’તિ.

અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો યેન તે પુરિસા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તે પુરિસે એતદવોચ – ‘‘સચ્ચં કિર મં તુમ્હે, આવુસો, ચીવરેહિ અચ્છાદેતુકામાત્થા’’તિ? ‘‘અપિ નય્ય, એવં હોતિ – ‘અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેહિ અચ્છાદેસ્સામા’’’તિ. ‘‘સચે ખો મં તુમ્હે , આવુસો, ચીવરેહિ અચ્છાદેતુકામાત્થ, એવરૂપેન ચીવરેન અચ્છાદેથ, ક્યાહં તેહિ અચ્છન્નોપિ કરિસ્સામિ, યાનાહં ન પરિભુઞ્જિસ્સામી’’તિ . અથ ખો તે પુરિસા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘મહિચ્છા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા અસન્તુટ્ઠા. નયિમે સુકરા ચીવરેહિ અચ્છાદેતું. કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉપનન્દો અમ્હેહિ પુબ્બે અપ્પવારિતો ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ!

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં પુરિસાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. ‘‘ઞાતકા તે, ઉપનન્દ, અઞ્ઞાતકા’’તિ? ‘‘અઞ્ઞાતકા, ભગવા’’તિ. ‘‘અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતકાનં ન જાનાતિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા સન્તં વા અસન્તં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકે ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૩૩. ‘‘**ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સ ઉભિન્નં અઞ્ઞાતકાનં ગહપતીનં વા ગહપતાનીનં વા પચ્ચેકચીવરચેતાપન્નાનિ ઉપક્ખટાનિ હોન્તિ – ‘ઇમેહિ મયં પચ્ચેકચીવરચેતાપન્નેહિ પચ્ચેકચીવરાનિ ચેતાપેત્વા ઇત્થન્નામં ભિક્ખું ચીવરેહિ અચ્છાદેસ્સામા’તિ ; તત્ર ચે સો ભિક્ખુ પુબ્બે અપ્પવારિતો ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્ય – ‘સાધુ વત મં આયસ્મન્તો ઇમેહિ પચ્ચેકચીવરચેતાપન્નેહિ એવરૂપં વા એવરૂપં વા ચીવરં ચેતાપેત્વા અચ્છાદેથ, ઉભોવ સન્તા એકેના’તિ, કલ્યાણકમ્યતં ઉપાદાય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૫૩૪. **ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સા**તિ ભિક્ખુસ્સત્થાય, ભિક્ખું આરમ્મણં કરિત્વા, ભિક્ખું અચ્છાદેતુકામા.

ઉભિન્નન્તિ દ્વિન્નં.

અઞ્ઞાતકા નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધા.

ગહપતી નામ યે કેચિ અગાર અજ્ઝાવસન્તિ.

ગહપતાનિયો નામ યા કાચિ અગારં અજ્ઝાવસન્તિ.

ચીવરચેતાપન્નાનિ નામ હિરઞ્ઞા વા સુવણ્ણા વા મુત્તા વા મણી વા પવાળા વા ફલિકા વા પટકા વા સુત્તા વા કપ્પાસા વા.

ઇમેહિ પચ્ચેકચીવરચેતાપન્નેહિતિ પચ્ચુપટ્ઠિતેહિ.

ચેતાપેત્વાતિ પરિવત્તેત્વા.

અચ્છાદેસ્સામાતિ દસ્સામ.

તત્ર ચે સો ભિક્ખૂતિ યં ભિક્ખું ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નાનિ ઉપક્ખટાનિ હોન્તિ સો ભિક્ખુ.

પુબ્બે અપ્પવારિતોતિ પુબ્બે અવુત્તો હોતિ – ''કીદિસેન તે, ભન્તે, ચીવરેન અત્થો, કીદિસં તે ચીવરં ચેતાપેમા''તિ.

ઉપસઙ્કમિત્વાતિ ઘરં ગન્ત્વા યત્થ કત્થચિ ઉપસઙ્કમિત્વા.

ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્યાતિ આયતં વા હોતુ વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા.

ઇમેહિ પચ્ચેકચીવરચેતાપન્નેહીતિ પચ્ચુપટ્ઠિતેહિ.

એવરૂપં વા એવરૂપં વાતિ આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા.

ચેતાપેત્વાતિ પરિવત્તેત્વા.

અચ્છાદેથાતિ દજ્જેથ.

ઉભોવ સન્તા એકેનાતિ દ્વેપિ જના એકેન.

કલ્યાણકમ્યતં ઉપાદાયાતિ સાધત્થિકો મહગ્ઘત્થિકો.

તસ્સ વચનેન આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા સણ્હં વા ચેતાપેન્તિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં... પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકે ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપન્નં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૩૫. અઞ્ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે વેમતિકો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૩૬. અનાપત્તિ – ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, મહગ્ઘં ચેતાપેતુકામાનં અપ્પગ્ઘં ચેતાપેતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

દુતિયઉપક્ખટસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં નવમં.

૧૦. રાજસિક્ખાપદં

૫૩૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ ઉપટ્ઠાકો મહામત્તો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ દૂતેન ચીવરચેતાપન્નં પાહેસિ – ‘‘ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેન ચીવરં ચેતાપેત્વા અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેહી’’તિ. અથ ખો સો દૂતો યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘ઇદં ખો, ભન્તે, આયસ્મન્તં ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં આભતં. પટિગ્ગણ્હાતુ આયસ્મા ચીવરચેતાપન્ન’’ન્તિ. એવં વુત્તે આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં દૂતં એતદવોચ – ‘‘ન ખો મયં, આવુસો, ચીવરચેતાપન્નં પટિગ્ગણ્હામ, ચીવરઞ્ચ ખો મયં પટિગ્ગણ્હામ કાલેન કપ્પિય’’ન્તિ. એવં વુત્તે સો દૂતો આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘અત્થિ પનાયસ્મતો કોચિ વેય્યાવચ્ચકરો’’તિ ? તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ઉપાસકો આરામં અગમાસિ કેનચિદેવ કરણીયેન. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં દૂતં એતદવોચ – ‘‘એસો ખો, આવુસો, ઉપાસકો ભિક્ખૂનં વેય્યાવચ્ચકરો’’તિ. અથ ખો સો દૂતો તં ઉપાસકં સઞ્ઞાપેત્વા યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘યં ખો, ભન્તે, આયસ્મા વેય્યાવચ્ચકરં નિદ્દિસિ સઞ્ઞત્તો સો મયા. ઉપસઙ્કમતુ આયસ્મા કાલેન, ચીવરેન તં અચ્છાદેસ્સતી’’તિ.

તેન ખો પન સમયેન સો મહામત્તો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘પરિભુઞ્જતુ અય્યો તં ચીવરં, ઇચ્છામ મયં અય્યેન તં ચીવરં પરિભુત્ત’’ન્તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં ઉપાસકં ન કિઞ્ચિ અવચાસિ. દુતિયમ્પિ ખો સો મહામત્તો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘પરિભુઞ્જતુ અય્યો તં ચીવરં, ઇચ્છામ મયં અય્યેન તં ચીવરં પરિભુત્ત’’ન્તિ. દુતિયમ્પિ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં ઉપાસકં ન કિઞ્ચિ અવચાસિ. તતિયમ્પિ ખો સો મહામત્તો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘પરિભુઞ્જતુ અય્યો તં ચીવરં, ઇચ્છામ મયં અય્યેન તં ચીવરં પરિભુત્ત’’ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન નેગમસ્સ સમયો હોતિ. નેગમેન ચ કતિકા કતા હોતિ – ‘‘યો પચ્છા આગચ્છતિ પઞ્ઞાસં બદ્ધો’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો યેન સો ઉપાસકો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ઉપાસકં એતદવોચ – ‘‘અત્થો મે, આવુસો, ચીવરેના’’તિ. ‘‘અજ્જણ્હો, ભન્તે , આગમેહિ, અજ્જ નેગમસ્સ સમયો. નેગમેન ચ કતિકા કતા હોતિ – ‘યો પચ્છા આગચ્છતિ પઞ્ઞાસં બદ્ધો’’’તિ. ‘‘અજ્જેવ મે, આવુસો, ચીવરં દેહી’’તિ ઓવટ્ટિકાય પરામસિ. અથ ખો સો ઉપાસકો આયસ્મતા ઉપનન્દેન સક્યપુત્તેન નિપ્પીળિયમાનો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ ચીવરં ચેતાપેત્વા પચ્છા અગમાસિ. મનુસ્સા તં ઉપાસકં એતદવોચું – ‘‘કિસ્સ ત્વં, અય્યો, પચ્છા આગતો, પઞ્ઞાસં જીનોસી’’તિ.

અથ ખો સો ઉપાસકો તેસં મનુસ્સાનં એતમત્થં આરોચેસિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''મહિચ્છા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા અસન્તુટ્ઠા . નયિમેસં સુકરં વેય્યાવચ્ચમ્પિ કાતું. કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો ઉપાસકેન – 'અજ્જણ્હો, ભન્તે, આગમેહી'તિ વુચ્ચમાનો નાગમેસ્સતી''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો ઉપાસકેન – 'અજ્જણ્હો, ભન્તે, આગમેહી'તિ વુચ્ચમાનો નાગમેસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, ઉપાસકેન – 'અજ્જણ્હો, ભન્તે, આગમેહી'તિ વુચ્ચમાનો નાગમેસી''તિ ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, ઉપાસકેન – 'અજ્જણ્હો, ભન્તે, આગમેહી'તિ વુચ્ચમાનો નાગમેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૩૮. ''ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સ રાજા વા રાજભોગ્ગો વા બ્રાહ્મણો વા ગહપતિકો વા દૂતેન ચીવરચેતાપન્નં પહિણેય્ય – 'ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેન ચીવરં ચેતાપેત્વા ઇત્થન્નામં ભિક્ખું ચીવરેન અચ્છાદેહી'તિ. સો ચે દૂતો તં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેય્ય – 'ઇદં ખો, ભન્તે, આયસ્મન્તં ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં આભતં, પટિગ્ગણ્હાતુ આયસ્મા ચીવરચેતાપન્ન'ન્તિ, તેન ભિક્ખુના સો દૂતો એવમસ્સ વચનીયો – 'ન ખો મયં, આવુસો, ચીવરચેતાપન્નં પટિગ્ગણ્હામ. ચીવરઞ્ચ ખો મયં પટિગ્ગણ્હામ, કાલેન કપ્પિય'ન્તિ. સો ચે દૂતો તં ભિક્ખું એવં વદેય્ય – 'અત્થિ પનાયસ્મતો કોચિ વેય્યાવચ્ચકરો'તિ, ચીવરત્થિકેન, ભિક્ખવે, ભિક્ખુના વેય્યાવચ્ચકરો નિદ્દિસિતબ્બો આરામિકો વા ઉપાસકો વા – 'એસો ખો, આવુસો, ભિક્ખૂનં વેય્યાવચ્ચકરો'તિ. સો ચે દૂતો તં વેય્યાવચ્ચકરં સઞ્ઞાપેત્વા તં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેય્ય – 'યં ખો, ભન્તે, આયસ્મા વેય્યાવચ્ચકરં નિદ્દિસિ સઞ્ઞત્તો સો મયા, ઉપસઙ્કમતુ આયસ્મા કાલેન, ચીવરેન તં અચ્છાદેસ્સતી'તિ, ચીવરત્થિકેન, ભિક્ખવે, ભિક્ખુના વેય્યાવચ્ચકરો ઉપસઙ્કમિત્વા દ્વત્તિક્ખત્તું ચોદેતબ્બો સારેતબ્બો – 'અત્થો મે, આવુસો, ચીવરેના'તિ. દ્વત્તિક્ખત્તું ચોદયમાનો સારયમાનો તં ચીવરં અભિનિપ્ફાદેય્ય, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે અભિનિપ્ફાદેય્ય, ચતુક્ખત્તું પઞ્ચક્ખત્તું છક્ખત્તુપરમં તુણ્હીભૂતેન ઉદ્દિસ્સ ઠાતબ્બં. ચતુક્ખત્તું પઞ્ચક્ખત્તું છક્ખત્તુપરમં તુણ્હીભૂતો ઉદ્દિસ્સ તિટ્ઠમાનો તં ચીવરં અભિનિપ્ફાદેય્ય, ઇચ્ચેતં કુસલં; તતો ચે ઉત્તરિ વાયમમાનો તં ચીવર અભિનિપ્ફાદેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. નો ચે અભિનિપ્ફાદેય્ય, યતસ્સ ચીવરચેતાપન્નં આભતં, તત્થ સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – 'યં ખો તુમ્હે આયસ્મન્તો ભિક્ખું ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં પહિણિત્થ, ન તં તસ્સ ભિક્ખુનો કિઞ્ચિ અત્થં અનુભોતિ, યુઞ્જન્તાયસ્મન્તો સકં, મા વો સકં વિનસ્સા'તિ, અયં તત્થ સામીચી''તિ.

૫૩૯. **ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સા**તિ ભિક્ખુસ્સત્થાય, ભિક્ખું આરમ્મણં કરિત્વા , ભિક્ખું અચ્છાદેતુકામો.

રાજા નામ યો કોચિ રજ્જં કારેતિ.

રાજભોગ્ગો નામ યો કોચિ રઞ્ઞો ભત્તવેતનાહારો.

બ્રાહ્મણો નામ જાતિયા બ્રાહ્મણો.

ગહપતિકો નામ ઠપેત્વા રાજં રાજભોગ્ગં બ્રાહ્મણં અવસેસો ગહપતિકો નામ.

ચીવરચેતાપન્નં નામ હિરઞ્ઞં વા સુવણ્ણં વા મુત્તા વા મણિ વા.

ઇમિના ચીવરચેતાપન્નેનાતિ પચ્ચુપટ્ઠિતેન.

ચેતાપેત્વાતિ પરિવત્તેત્વા.

અચ્છાદેહીતિ દજ્જેહિ.

સો ચે દૂતો તં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેય્ય – ''ઇદં ખો, ભન્તે, આયસ્મન્તં ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં આભતં. પટિગ્ગણ્હાતુ આયસ્મા ચીવરચેતાપન્ન''ન્તિ, તેન ભિક્ખુના સો દૂતો એવમસ્સ વચનીયો – ''ન ખો મયં, આવુસો, ચીવરચેતાપન્નં પટિગ્ગણ્હામ. ચીવરઞ્ચ ખો મયં પટિગ્ગણ્હામ, કાલેન કપ્પિય''ન્તિ. સો ચે દૂતો તં ભિક્ખું એવં વદેય્ય – ''અત્થિ પનાયસ્મતો કોચિ વેય્યાવચ્ચકરો''તિ? ચીવરત્થિકેન, ભિક્ખવે, ભિક્ખુના વેય્યાવચ્ચકરો નિદ્દિસિતબ્બો આરામિકો વા ઉપાસકો વા – ''એસો ખો, આવુસો , ભિક્ખૂનં વેય્યાવચ્ચકરો''તિ. ન વત્તબ્બો – ''તસ્સ દેહીતિ વા, સો વા નિક્ખિપિસ્સતિ, સો વા પરિવત્તેસ્સતિ, સો વા ચેતાપેસ્સતી''તિ.

સો ચે દૂતો તં વેય્યાવચ્ચકરં સઞ્ઞાપેત્વા તં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેય્ય – ''યં ખો, ભન્તે, આયસ્મા વેય્યાવચ્ચકરં નિદ્દિસિ સઞ્ઞત્તો સો મયા. ઉપસઙ્કમતુ આયસ્મા કાલેન, ચીવરેન તં અચ્છાદેસ્સતી''તિ, ચીવરત્થિકેન, ભિક્ખવે, ભિક્ખુના વેય્યાવચ્ચકરો ઉપસઙ્કમિત્વા દ્વત્તિક્ખત્તું ચોદેતબ્બો સારેતબ્બો – ''અત્થો મે, આવુસો, ચીવરેના''તિ. ન વત્તબ્બો – ''દેહિ મે ચીવરં, આહર મે ચીવરં, પરિવત્તેહિ મે ચીવરં, ચેતાપેહિ મે ચીવર''ન્તિ. દુતિયમ્પિ વત્તબ્બો. તતિયમ્પિ વત્તબ્બો. સચે અભિનિપ્ફાદેતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે અભિનિપ્ફાદેતિ, તત્થ ગન્ત્વા તુણ્હીભૂતેન ઉદ્દિસ્સ ઠાતબ્બં. ન આસને નિસીદિતબ્બં. ન આમિસં પટિગ્ગહેતબ્બં. ન ધમ્મો ભાસિતબ્બો. ''કિં કારણા આગતોસી''તિ પુચ્છિયમાનો ''જાનાહિ, આવુસો''તિ વત્તબ્બો. સચે આસને વા નિસીદતિ , આમિસં વા પટિગ્ગણ્હાતિ, ધમ્મં વા ભાસતિ, ઠાનં ભઞ્જતિ. દુતિયમ્પિ ઠાતબ્બં. તતિયમ્પિ ઠાતબ્બં. ચતુક્ખત્તું ચોદેત્વા ચતુક્ખત્તું ઠાતબ્બં. પઞ્ચક્ખત્તું ચોદેત્વા દ્વિક્ખત્તું ઠાતબ્બં. છક્ખત્તું ચોદેત્વા ન ઠાતબ્બં. તતો ચે ઉત્તરિ વાયમમાનો તં ચીવરં અભિનિપ્ફાદેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે , ભન્તે, ચીવરં અતિરેકતિક્ખત્તું ચોદનાય અતિરેકછક્ખત્તું ઠાનેન અભિનિપ્ફાદિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

નો ચે અભિનિપ્ફાદેય્ય, યતસ્સ ચીવરચેતાપન્નં આભતં તત્થ સામં વા ગન્તબ્બં દૂતો વા પાહેતબ્બો – ''યં ખો તુમ્હે આયસ્મન્તો ભિક્ખું ઉદ્દિસ્સ ચીવરચેતાપન્નં પહિણિત્થ ન તં તસ્સ ભિક્ખુનો કિઞ્ચિ અત્થં અનુભોતિ. યુઞ્જન્તાયસ્મન્તો સકં, મા વો સકં વિનસ્સા''તિ.

અયં તત્થ સામીચીતિ અયં તત્થ અનુધમ્મતા.

૫૪૦. અતિરેકતિક્ખત્તું ચોદનાય અતિરેકછક્ખત્તું ઠાનેન અતિરેકસઞ્ઞી અભિનિપ્ફાદેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકતિક્ખત્તું ચોદનાય અતિરેકછક્ખત્તું ઠાનેન વેમતિકો અભિનિપ્ફાદેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકતિક્ખત્તું ચોદનાય અતિરેકછક્ખત્તું ઠાનેન ઊનકસઞ્ઞી અભિનિપ્ફાદેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઊનકતિક્ખત્તું ચોદનાય ઊનકછક્ખત્તું ઠાનેન અતિરેકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકતિક્ખત્તું ચોદનાય ઊનકછક્ખત્તું ઠાનેન વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકતિક્ખત્તું ચોદનાય ઊનકછક્ખત્તું ઠાનેન ઊનકસઞ્ઞી અનાપત્તિ.

૫૪૧. અનાપત્તિ – તિક્ખત્તું ચોદનાય, છક્ખત્તું ઠાનેન, ઊનકતિક્ખત્તું ચોદનાય, ઊનકછક્ખત્તું ઠાનેન, અચોદિયમાનો દેતિ, સામિકા ચોદેત્વા દેન્તિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

રાજસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દસમં.

કથિનવગ્ગો પઠમો.

તસ્સુદ્દાનં –

ઉબ્ભતં કથિનં તીણિ, ધોવનઞ્ચ પટિગ્ગહો;
અઞ્ઞાતકાનિ તીણેવ, ઉભિન્નં દૂતકેન ચાતિ.

૨. કોસિયવગ્ગો

૧. કોસિયસિક્ખાપદં

૫૪૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા આળવિયં વિહરતિ અગ્ગાળવે ચેતિયે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ કોસિયકારકે ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદન્તિ – ‘‘બહૂ, આવુસો, કોસકારકે પચથ, અમ્હાકમ્પિ દસ્સથ, મયમ્પિ ઇચ્છામ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કાતુ’’ન્તિ. તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા અમ્હે ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વક્ખન્તિ – ‘બહૂ, આવુસો, કોસકારકે પચથ, અમ્હાકમ્પિ દસ્સથ, મયમ્પિ ઇચ્છામ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કાતુ’ન્તિ! અમ્હાકમ્પિ અલાભા, અમ્હાકમ્પિ દુલ્લદ્ધં, યે મયં આજીવસ્સ હેતુ પુત્તદારસ્સ કારણા બહૂ ખુદ્દકે પાણે સઙ્ઘાતં આપાદેમા’’તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ કોસિયકારકે ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વક્ખન્તિ – ‘બહૂ, આવુસો, કોસકારકે પચથ, અમ્હાકમ્પિ દસ્સથ, મયમ્પિ ઇચ્છામ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કાતુ’’’ન્તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, કોસિયકારકે ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વદેથ – ‘બહૂ, આવુસો, કોસકારકે પચથ, અમ્હાકમ્પિ દસ્સથ, મયમ્પિ ઇચ્છામ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કાતુ’’’ન્તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, કોસિયકારકે ઉપસઙ્કમિત્વા એવં વક્ખથ – બહૂ, આવુસો, કોસકારકે પચથ, અમ્હાકમ્પિ દસ્સથ, મયમ્પિ ઇચ્છામ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કાતુન્તિ. નેતં , મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૪૩. ‘‘**યો પન ભિક્ખુ કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કારાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૫૪૪. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

સન્થતં નામ સન્થરિત્વા કતં હોતિ અવાયિમં.

કારાપેય્યાતિ એકેનપિ કોસિયંસુના મિસ્સેત્વા કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બ… પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, કોસિયમિસ્સકં સન્થતં કારાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૪૫. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અઞ્ઞસ્સત્થાય કરોતિ વા કારાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ . અઞ્ઞેન કતં પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૪૬. અનાપત્તિ વિતાનં વા ભૂમત્થરણં વા સાણિપાકારં વા ભિસિં વા બિબ્બોહનં વા કરોતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

કોસિયસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઠમં.

૨. સુદ્ધકાળકસિક્ખાપદં

૫૪૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા વેસાલિયં વિહરતિ મહાવને કૂટાગારસાલાયં. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેન્તિ. મનુસ્સા વિહારચારિકં આહિણ્ડન્તા પસ્સિત્વા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેસ્સન્તિ, સેય્યથાપિ ગિહી કામભોગિનો''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૪૮. ''**યો પન ભિક્ખુ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૪૯. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

કાળકં નામ દ્વે કાળકાનિ – જાતિયા કાળકં વા રજનકાળકં વા.

સન્થતં નામ સન્થરિત્વા કતં હોતિ અવાયિમં.

કારાપેય્યાતિ કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં ...પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૫૦. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અઞ્ઞસ્સત્થાય કરોતિ વા કારાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞેન કતં પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૫૧. અનાપત્તિ વિતાનં વા ભૂમત્થરણં વા સાણિપાકારં વા ભિસિં વા બિબ્બોહનં વા કરોતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

સુદ્ધકાળકસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દુતિયં.

૩. દ્વેભાગસિક્ખાપદં

૫૫૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ – ''ભગવતા પટિક્ખિત્તં સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેતુ''ન્તિ, તે થોકંયેવ ઓદાતં અન્તે આદિયિત્વા તથેવ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેન્તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ થોકંયેવ ઓદાતં અન્તે આદિયિત્વા તથેવ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, થોકંયેવ ઓદાતં અન્તે આદિયિત્વા તથેવ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, થોકંયેવ ઓદાતં અન્તે આદિયિત્વા તથેવ સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં સન્થતં કારાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૫૩. ''**નવં પન ભિક્ખુના સન્થતં કારયમાનેન દ્વે ભાગા સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં આદાતબ્બા તતિયં ઓદાતાનં ચતુત્થં ગોચરિયાનં . અનાદા ચે ભિક્ખુ દ્વે ભાગે સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં તતિયં ઓદાતાનં ચતુત્થં ગોચરિયાનં નવં સન્થતં કારાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૫૪. **નવં** નામ કરણં ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

સન્થતં નામ સન્થરિત્વા કતં હોતિ અવાયિમં.

કારયમાનેનાતિ કરોન્તો વા કારાપેન્તો વા.

દ્વે ભાગા સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં આદાતબ્બાતિ ધારયિત્વા દ્વે તુલા આદાતબ્બા.

તતિયં ઓદાતાનન્તિ તુલં ઓદાતાનં.

ચતુત્થં ગોચરિયાનન્તિ તુલં ગોચરિયાનં.

અનાદા ચે ભિક્ખુ દ્વે ભાગે સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં તતિયં ઓદાતાનં ચતુત્થં ગોચરિયાનન્તિ. અનાદિયિત્વા દ્વે તુલે સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં તુલં ઓદાતાનં તુલં ગોચરિયાનં નવં સન્થતં કરોતિ વા કારાપેતિ વા પયોગે દુક્કટં, પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, સન્થતં અનાદિયિત્વા દ્વે તુલે સુદ્ધકાળકાનં એળકલોમાનં તુલં ઓદાતાનં તુલં ગોચરિયાનં કારાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૫૫. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અઞ્ઞસ્સત્થાય કરોતિ વા કારાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞેન કતં પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૫૬. અનાપત્તિ તુલં ઓદાતાનં તુલં ગોચરિયાનં આદિયિત્વા કરોતિ, બહુતરં ઓદાતાનં બહુતરં ગોચરિયાનં આદિયિત્વા કરોતિ, સુદ્ધં ઓદાતાનં સુદ્ધં ગોચરિયાનં આદિયિત્વા કરોતિ, વિતાનં વા ભૂમત્થરણં વા સાણિપાકારં વા ભિસિં વા બિબ્બોહનં વા કરોતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

દ્વેભાગસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં તતિયં.

૪. છબ્બસ્સસિક્ખાપદં

૫૫૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેન્તિ. તે યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરન્તિ – ''એળકલોમાનિ દેથ. એળકલોમેહિ અત્થો''તિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેસ્સન્તિ, યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરિસ્સન્તિ – 'એળકલોમાનિ દેથ, એળકલોમેહિ અત્થો'''તિ! અમ્હાકં પન સકિં કતાનિ સન્થતાનિ પઞ્ચપિ છપિ વસ્સાનિ હોન્તિ, યેસં નો દારકા ઉહદન્તિપિ ઉમ્મિહન્તિપિ ઉન્દૂરેહિપિ ખજ્જન્તિ. ઇમે પન સમણા સક્યપુત્તિયા અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેન્તિ, યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરન્તિ – ''એળકલોમાનિ દેથ, એળકલોમેહિ અત્થો''તિ!

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેસ્સન્તિ, યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરિસ્સન્તિ – 'એળકલોમાનિ દેથ, એળકલોમેહિ અત્થો'''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે

અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેન્તિ, યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરન્તિ – 'એળકલોમાનિ દેથ, એળકલોમેહિ અત્થો'તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા અનુવસ્સં સન્થતં કારાપેસ્સન્તિ, યાચનબહુલા વિઞ્ઞત્તિબહુલા વિહરિસ્સન્તિ – 'એળકલોમાનિ દેથ, એળકલોમેહિ અત્થો'તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૫૮. "નવં પન ભિક્ખુના સન્થતં કારાપેત્વા છબ્બસ્સાનિ ધારેતબ્બં. ઓરેન ચે છન્નં વસ્સાનં તં સન્થતં વિસ્સજ્જેત્વા વા અવિસ્સજ્જેત્વા વા અઞ્ઞં નવં સન્થતં કારાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય"ન્તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૫૫૯. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો ભિક્ખુ કોસમ્બિયં ગિલાનો હોતિ. ઞાતકા તસ્સ ભિક્ખુનો સન્તિકે દૂતં પાહેસું – ''આગચ્છતુ, ભદન્તો મયં ઉપટ્ઠહિસ્સામા''તિ. ભિક્ખૂપિ એવમાહંસુ – ''ગચ્છાવુસો, ઞાતકા તં ઉપટ્ઠહિસ્સન્તી''તિ. સો એવમાહ – ''ભગવતા, આવુસો, સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં – 'નવં પન ભિક્ખુના સન્થતં કારાપેત્વા છબ્બસ્સાનિ ધારેતબ્બ'ન્તિ. અહઞ્ચમ્હિ ગિલાનો, ન સક્કોમિ સન્થતં આદાય પક્કમિતું. મય્હઞ્ચ વિના સન્થતા ન ફાસુ હોતિ. નાહં ગમિસ્સામી''તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, ગિલાનસ્સ ભિક્ખુનો સન્થતસમ્મુતિં દાતું. એવઞ્ચ પન , ભિક્ખવે, દાતબ્બા. તેન ગિલાનેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – 'અહં, ભન્તે, ગિલાનો. ન સક્કોમિ સન્થતં આદાય પક્કમિતું. સોહં, ભન્તે, સઙ્ઘં સન્થતસમ્મુતિં યાચામી'તિ. દુતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. તતિયમ્પિ યાચિતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૫૬૦. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ગિલાનો. ન સક્કોતિ સન્થતં આદાય પક્કમિતું. સો સઙ્ઘં સન્થતસમ્મુતિં યાચતિ. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સન્થતસમ્મુતિં દદેય્ય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો . અયં ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ ગિલાનો. ન સક્કોતિ સન્થતં આદાય પક્કમિતું. સો સઙ્ઘં સન્થતસમ્મુતિં યાચતિ. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સન્થતસમ્મુતિં દેતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સન્થતસમ્મુતિયા દાનં, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''દિન્ના સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો સન્થતસમ્મુતિ. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૬૧. "નવં પન ભિક્ખુના સન્થતં કારાપેત્વા છબ્બસ્સાનિ ધારેતબ્બં. ઓરેન ચે છન્નં વસ્સાનં તં સન્થતં વિસ્સજ્જેત્વા વા અવિસ્સજ્જેત્વા વા અઞ્ઞં નવં સન્થતં કારાપેય્ય, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા , નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય"ન્તિ.

૫૬૨. નવં નામ કરણં ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

સન્થતં નામ સન્થરિત્વા કતં હોતિ અવાયિમં.

કારાપેત્વાતિ કરિત્વા વા કારાપેત્વા વા.

છબ્બસ્સાનિ ધારેતબ્બન્તિ છબ્બસ્સપરમતા ધારેતબ્બં.

ઓરેન ચે છન્નં વસ્સાનન્તિ ઊનકછબ્બસ્સાનિ.

તં સન્થતં વિસ્સજ્જેત્વાતિ અઞ્ઞેસં દત્વા.

અવિસ્સજ્જેત્વાતિ ન કસ્સચિ દત્વા.

અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયાતિ ઠપેત્વા ભિક્ખુસમ્મુતિં અઞ્ઞં નવં સન્થતં કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, સન્થતં ઊનકછબ્બસ્સાનિ કારાપિતં, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૬૩. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

૫૬૪. અનાપત્તિ છબ્બસ્સાનિ કરોતિ, અતિરેકછબ્બસ્સાનિ કરોતિ, અઞ્ઞસ્સત્થાય કરોતિ વા કારાપેતિ વા, અઞ્ઞેન કતં પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ , વિતાનં વા ભૂમત્થરણં વા સાણિપાકારં વા ભિસિં વા બિબ્બોહનં વા કરોતિ, ભિક્ખુસમ્મુતિયા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

છબ્બસ્સસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં ચતુત્થં.

૫. નિસીદનસન્થતસિક્ખાપદં

૫૬૫. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. અથ ખો ભગવા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘ઇચ્છામહં, ભિક્ખવે, તેમાસં પટિસલ્લીયિતું. નમ્હિ કેનચિ ઉપસઙ્કમિતબ્બો, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેના’’તિ. ‘‘એવં, ભન્તે,’’તિ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો પટિસ્સુણિત્વા નાસ્સુધ કોચિ ભગવન્તં ઉપસઙ્કમતિ, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેન. તેન ખો પન સમયેન સાવત્થિયા સઙ્ઘેન કતિકા કતા હોતિ – ‘‘ઇચ્છતાવુસો, ભગવા તેમાસં પટિસલ્લીયિતું. ન ભગવા કેનચિ ઉપસઙ્કમિતબ્બો , અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેન. યો ભગવન્તં ઉપસઙ્કમતિ સો પાચિત્તિયં દેસાપેતબ્બો’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપસેનો વઙ્ગન્તપુત્તો, સપરિસો યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. આચિણ્ણં ખો પનેતં બુદ્ધાનં ભગવન્તાનં આગન્તુકેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં પટિસમ્મોદિતું. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં ઉપસેનં વઙ્ગન્તપુત્તં એતદવોચ – ‘‘કચ્ચિ વો, ઉપસેન, ખમનીયં કચ્ચિ યાપનીયં, કચ્ચિત્થ અપ્પકિલમથેન

અદ્ધાનં આગતા''તિ? ''ખમનીયં , ભગવા, યાપનીયં, ભગવા. અપ્પકિલમથેન ચ મયં, ભન્તે, અદ્ધાનં આગતા''તિ.

તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો ઉપસેનસ્સ વઙ્ગન્તપુત્તસ્સ સદ્ધિવિહારિકો ભિક્ખુ ભગવતો અવિદૂરે નિસિન્નો હોતિ. અથ ખો ભગવા તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''મનાપાનિ તે, ભિક્ખુ, પંસુકૂલાની''તિ? ''ન ખો મે, ભન્તે, મનાપાનિ પંસુકૂલાની''તિ. ''કિસ્સ પન ત્વં, ભિક્ખુ, પંસુકૂલિકો''તિ? ''ઉપજ્ઝાયો મે, ભન્તે, પંસુકૂલિકો. એવં અહમ્પિ પંસુકૂલિકો''તિ. અથ ખો ભગવા આયસ્મન્તં ઉપસેનં વઙ્ગન્તપુત્તં એતદવોચ – ''પાસાદિકા ખો ત્યાયં, ઉપસેન, પરિસા. કથં ત્વં, ઉપસેન, પરિસં વિનેસી''તિ? ''યો મં, ભન્તે, ઉપસમ્પદં યાચતિ તમહં [તાહં (ક॰)] એવં વદામિ – 'અહં ખો, આવુસો, આરઞ્ઞિકો પિણ્ડપાતિકો પંસુકૂલિકો. સચે ત્વમ્પિ આરઞ્ઞિકો ભવિસ્સસિ પિણ્ડપાતિકો પંસુકૂલિકો, એવાહં તં ઉપસમ્પાદેસ્સામી'તિ. સચે મે પટિસ્સુણાતિ ઉપસમ્પાદેમિ, નો ચે મે પટિસ્સુણાતિ ન ઉપસમ્પાદેમિ. યો મં નિસ્સયં યાચતિ તમહં [તાહં (ક॰)] એવં વદામિ – 'અહં ખો, આવુસો, આરઞ્ઞિકો પિણ્ડપાતિકો પંસુકૂલિકો. સચે ત્વમ્પિ આરઞ્ઞિકો ભવિસ્સસિ પિણ્ડપાતિકો પંસુકૂલિકો, એવાહં તે નિસ્સયં દસ્સામી'તિ. સચે મે પટિસ્સુણાતિ નિસ્સયં દેમિ, નો ચે મે પટિસ્સુણાતિ ન નિસ્સયં દેમિ. એવં ખો અહં, ભન્તે, પરિસં વિનેમી''તિ.

''સાધુ સાધુ, ઉપસેન. સાધુ ખો ત્વં, ઉપસેન, પરિસં વિનેસિ . જાનાસિ પન ત્વં, ઉપસેન, સાવત્થિયા સઙ્ઘસ્સ કતિક''ન્તિ? ''ન ખો અહં, ભન્તે, જાનામિ સાવત્થિયા સઙ્ઘસ્સ કતિક''ન્તિ. ''સાવત્થિયા ખો, ઉપસેન, સઙ્ઘેન કતિકા કતા – 'ઇચ્છતાવુસો, ભગવા તેમાસં પટિસલ્લીયિતું. ન ભગવા કેનચિ ઉપસઙ્કમિતબ્બો, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેન. યો ભગવન્તં ઉપસઙ્કમતિ સો પાચિત્તિયં દેસાપેતબ્બો'તિ. ''પઞ્ઞાયિસ્સતિ, ભન્તે, સાવત્થિયા સઙ્ઘો સકાય કતિકાય, ન મયં અપઞ્ઞત્તં પઞ્ઞપેસ્સામ પઞ્ઞત્તં વા ન સમુચ્છિન્દિસ્સામ, યથાપઞ્ઞત્તેસુ સિક્ખાપદેસુ સમાદાય વત્તિસ્સામા''તિ. ''સાધુ સાધુ, ઉપસેન, અપઞ્ઞત્તં ન પઞ્ઞપેતબ્બં, પઞ્ઞત્તં વા ન સમુચ્છિન્દિતબ્બં, યથાપઞ્ઞત્તેસુ સિક્ખાપદેસુ સમાદાય વત્તિતબ્બં. અનુજાનામિ, ઉપસેન, યે તે ભિક્ખૂ આરઞ્ઞિકા પિણ્ડપાતિકા પંસુકૂલિકા યથાસુખં મં દસ્સનાય ઉપસઙ્કમન્તૂ''તિ.

૫૬૬. તેન ખો પન સમયેન સમ્બહુલા ભિક્ખૂ બહિદ્વારકોટ્ઠકે ઠિતા હોન્તિ – ''મયં આયસ્મન્તં ઉપસેનં વઙ્ગન્તપુત્તં પાચિત્તિયં દેસાપેસ્સામા''તિ . અથ ખો આયસ્મા ઉપસેનો વઙ્ગન્તપુત્તો સપરિસો ઉટ્ઠાયાસના ભગવન્તં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપસેનં વઙ્ગન્તપુત્તં એતદવોચું – ''જાનાસિ ત્વં, આવુસો ઉપસેન, સાવત્થિયા સઙ્ઘસ્સ કતિક''ન્તિ. ''ભગવાપિ મં, આવુસો, એવમાહ – 'જાનાસિ પન ત્વં, ઉપસેન, સાવત્થિયા સઙ્ઘસ્સ કતિક'ન્તિ? ન ખો અહં, ભન્તે, જાનામિ સાવત્થિયા સઙ્ઘસ્સ કતિક''ન્તિ. ''સાવત્થિયા ખો, ઉપસેન, સઙ્ઘેન કતિકા કતા – ઇચ્છતાવુસો, ભગવા તેમાસં પટિસલ્લીયિતું. ન ભગવા કેનચિ ઉપસઙ્કમિતબ્બો, અઞ્ઞત્ર એકેન પિણ્ડપાતનીહારકેન. યો ભગવન્તં ઉપસઙ્કમતિ સો પાચિત્તિયં દેસાપેતબ્બો''તિ. ''પઞ્ઞાયિસ્સતિ, ભન્તે, સાવત્થિયા સઙ્ઘો સકાય કતિકાય, ન મયં અપઞ્ઞત્તં પઞ્ઞપેસ્સામ પઞ્ઞત્તં વા ન સમુચ્છિન્દિસ્સામ, યથાપઞ્ઞત્તેસુ સિક્ખાપદેસુ સમાદાય વત્તિસ્સામાતિ. અનુઞ્ઞાતાવુસો, ભગવતા – 'યે તે ભિક્ખૂ આરઞ્ઞિકા પિણ્ડપાતિકા પંસુકૂલિકા યથાસુખં મં દસ્સનાય ઉપસઙ્કમન્તૂ'''તિ.

અથ ખો તે ભિક્ખૂ – ''સચ્ચં ખો આયસ્મા ઉપસેનો આહ – 'ન અપઞ્ઞત્તં પઞ્ઞપેતબ્બં, પઞ્ઞત્તં વા ન સમુચ્છિન્દિતબ્બં, યથાપઞ્ઞત્તેસુ સિક્ખાપદેસુ સમાદાય વત્તિતબ્બ'''ન્તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ – ''અનુઞ્ઞાતા કિર

ભગવતા – ‘યે તે ભિક્ખૂ આરઞ્ઞિકા પિણ્ડપાતિકા પંસુકૂલિકા યથાસુખં મં દસ્સનાય ઉપસઙ્કમન્તૂ’’’તિ. તે ભગવન્તં દસ્સનં પિહેન્તા [દસ્સનાય પિહયમાના (સ્યા॰)] સન્થતાનિ ઉજ્ઝિત્વા આરઞ્ઞિકઙ્ગં પિણ્ડપાતિકઙ્ગં પંસુકૂલિકઙ્ગં સમાદિયિંસુ. અથ ખો ભગવા સમ્બહુલેહિ ભિક્ખૂહિ સદ્ધિં સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તો અદ્દસ સન્થતાનિ તહં તહં ઉજ્ઝિતાનિ. પસ્સિત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘કસ્સિમાનિ, ભિક્ખવે, સન્થતાનિ તહં તહં ઉજ્ઝિતાની’’તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘તેન હિ, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞપેસ્સામિ દસ અત્થવસે પટિચ્ચ – સઙ્ઘસુટ્ઠુતાય, સઙ્ઘફાસુતાય,...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૬૭. ‘‘**નિસીદનસન્થતં પન ભિક્ખુના કારયમાનેન પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિ આદાતબ્બા દુબ્બણ્ણકરણાય, અનાદા ચે ભિક્ખુ પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિં નવં નિસીદનસન્થતં કારાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૫૬૮. **નિસીદનં** નામ સદસં વુચ્ચતિ.

સન્થતં નામ સન્થરિત્વા કતં હોતિ અવાયિમં.

કારયમાનેનાતિ કરોન્તો વા કારાપેન્તો વા.

પુરાણસન્થતં નામ સકિં નિવત્થમ્પિ સકિં પારુતમ્પિ.

સામન્તા સુગતવિદત્થિ આદાતબ્બા દુબ્બણ્ણકરણાયાતિ થિરભાવાય વટ્ટં વા ચતુરસ્સં વા છિન્દિત્વા એકદેસે વા સન્થરિતબ્બં વિજટેત્વા વા સન્થરિતબ્બં.

અનાદા ચે ભિક્ખુ પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિન્તિ અનાદિયિત્વા પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિં નવં નિસીદનસન્થતં કરોતિ વા કારાપેતિ વા, પયોગે દુક્કટં, પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, નિસીદનસન્થતં અનાદિયિત્વા પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિં કારાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૬૯. અત્તના વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અત્તના વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં અત્તના પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. પરેહિ વિપ્પકતં પરેહિ પરિયોસાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અઞ્ઞસ્સત્થાય કરોતિ વા કારાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૭૦. અનાપત્તિ – પુરાણસન્થતસ્સ સામન્તા સુગતવિદત્થિં આદિયિત્વા કરોતિ, અલભન્તો થોકતરં આદિયિત્વા કરોતિ, અલભન્તો અનાદિયિત્વા કરોતિ, અઞ્ઞેન કતં પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ, વિતાનં વા ભૂમત્થરણં વા સાણિપાકારં વા ભિસિં વા બિબ્બોહનં વા કરોતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

નિસીદનસન્થતસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઞ્ચમં.

૬. એળકલોમસિક્ખાપદં

૫૭૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો કોસલેસુ જનપદે સાવત્થિં ગચ્છન્તસ્સ અન્તરામગ્ગે એળકલોમાનિ ઉપ્પજ્જિંસુ. અથ ખો સો ભિક્ખુ તાનિ એળકલોમાનિ ઉત્તરાસઙ્ગેન ભણ્ડિકં બન્ધિત્વા અગમાસિ. મનુસ્સા તં ભિક્ખું પસ્સિત્વા ઉપ્પણ્ડેસું – ''કિત્તકેન તે, ભન્તે, કીતાનિ? કિત્તકો ઉદયો ભવિસ્સતી''તિ? સો ભિક્ખુ તેહિ મનુસ્સેહિ ઉપ્પણ્ડિયમાનો મઙ્કુ અહોસિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ સાવત્થિં ગન્ત્વા તાનિ એળકલોમાનિ ઠિતકોવ આસુમ્ભિ. ભિક્ખૂ તં ભિક્ખું એતદવોચું – ''કિસ્સ ત્વં, આવુસો, ઇમાનિ એળકલોમાનિ ઠિતકોવ આસુમ્ભસી''તિ? ''તથા હિ પનાહં, આવુસો, ઇમેસં એળકલોમાનં કારણા મનુસ્સેહિ ઉપ્પણ્ડિતો''તિ. ''કીવ દૂરતો પન ત્વં, આવુસો, ઇમાનિ એળકલોમાનિ આહરી''તિ? ''અતિરેકતિયોજનં, આવુસો''તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખુ અતિરેકતિયોજનં એળકલોમાનિ આહરિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તં ભિક્ખું અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… સચ્ચં કિર ત્વં, ભિક્ખુ, અતિરેકતિયોજનં એળકલોમાનિ આહરીતિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, અતિરેકતિયોજનં એળકલોમાનિ આહરિસ્સસિ! નેતં મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૭૨. ''**ભિક્ખુનો પનેવ અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્નસ્સ એળકલોમાનિ ઉપ્પજ્જેય્યું. આકઙ્ખમાનેન ભિક્ખુના પટિગ્ગહેતબ્બાનિ. પટિગ્ગહેત્વા તિયોજનપરમં સહત્થા હરિતબ્બાનિ** [હારેતબ્બાનિ (સી॰ સ્યા॰ ક॰)], **અસન્તે હારકે. તતો ચે ઉત્તરિ હરેય્ય, અસન્તેપિ હારકે, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૭૩. **ભિક્ખુનો પનેવ અદ્ધાનમગ્ગપ્પટિપન્નસ્સા**તિ પન્થં ગચ્છન્તસ્સ.

એળકલોમાનિ ઉપ્પજ્જેય્યુન્તિ ઉપ્પજ્જેય્યું સઙ્ઘતો વા ગણતો વા ઞાતિતો વા મિત્તતો વા પંસુકૂલં વા અત્તનો વા ધનેન.

આકઙ્ખમાનેનાતિ ઇચ્છમાનેન પટિગ્ગહેતબ્બાનિ.

પટિગ્ગહેત્વા તિયોજનપરમં સહત્થા હરિતબ્બાનીતિ તિયોજનપરમતા સહત્થા હરિતબ્બાનિ.

અસન્તે હારકેતિ નાઞ્ઞો કોચિ હારકો હોતિ ઇત્થી વા પુરિસો વા ગહટ્ઠો વા પબ્બજિતો વા.

તતો ચે ઉત્તરિ હરેય્ય, અસન્તેપિ હારકેતિ પઠમં પાદં તિયોજનં અતિક્કામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દુતિયં પાદં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ (સ્યા॰)]. અન્તોતિયોજને ઠિતો બહિતિયોજનં પાતેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ (સ્યા॰)]. અઞ્ઞસ્સ યાને વા ભણ્ડે વા અજાનન્તસ્સ પક્ખિપિત્વા તિયોજનં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ. નિસ્સજ્જિતબ્બાનિ સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બાનિ…પે॰… ઇમાનિ મે, ભન્તે, એળકલોમાનિ તિયોજનં અતિક્કામિતાનિ નિસ્સગ્ગિયાનિ. ઇમાનાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૭૪. અતિરેકતિયોજને અતિરેકસઞ્ઞી અતિક્કામેતિ [તિયોજનં અતિક્કામેતિ (સ્યા॰)], નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકતિયોજને વેમતિકો અતિક્કામેતિ [તિયોજનં અતિક્કામેતિ (સ્યા॰)], નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકતિયોજને ઊનકસઞ્ઞી અતિક્કામેતિ [તિયોજનં અતિક્કામેતિ (સ્યા॰)], નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઊનકતિયોજને અતિરેકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકતિયોજને વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકતિયોજને ઊનકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૭૫. અનાપત્તિ તિયોજનં હરતિ, ઊનકતિયોજનં હરતિ, તિયોજનં હરતિપિ, પચ્ચાહરતિપિ, તિયોજનં વાસાધિપ્પાયો ગન્ત્વા તતો પરં હરતિ, અચ્છિન્નં પટિલભિત્વા હરતિ, નિસ્સટ્ઠં પટિલભિત્વા હરતિ, અઞ્ઞં હરાપેતિ કતભણ્ડં, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

એળકલોમસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં છટ્ઠં.

૭. એળકલોમધોવાપનસિક્ખાપદં

૫૭૬. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સક્કેસુ વિહરતિ કપિલવત્થુસ્મિં નિગ્રોધારામે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ભિક્ખુનીહિ એળકલોમાનિ ધોવાપેન્તિપિ રજાપેન્તિપિ વિજટાપેન્તિપિ. ભિક્ખુનિયો એળકલોમાનિ ધોવન્તિયો રજન્તિયો વિજટેન્તિયો રિઞ્ચન્તિ ઉદ્દેસં પરિપુચ્છં અધિસીલં અધિચિત્તં અધિપઞ્ઞં. અથ ખો મહાપજાપતિ ગોતમી યેન ભગવા તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં અટ્ઠાસિ. એકમન્તં ઠિતં ખો મહાપજાપતિં ગોતમિં ભગવા એતદવોચ – ''કચ્ચિ, ગોતમિ, ભિક્ખુનિયો અપ્પમત્તા આતાપિનિયો પહિતત્તા વિહરન્તી''તિ? ''કુતો, ભન્તે, ભિક્ખુનીનં અપ્પમાદો! અય્યા છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખુનીહિ એળકલોમાનિ ધોવાપેન્તિપિ રજાપેન્તિપિ વિજટાપેન્તિપિ. ભિક્ખુનિયો એળકલોમાનિ ધોવન્તિયો રજન્તિયો વિજટેન્તિયો રિઞ્ચન્તિ ઉદ્દેસં પરિપુચ્છં અધિસીલં અધિચિત્તં અધિપઞ્ઞ''ન્તિ.

અથ ખો ભગવા મહાપજાપતિં ગોતમિં ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેસિ સમાદપેસિ સમુત્તેજેસિ સમ્પહંસેસિ. અથ ખો મહાપજાપતિ ગોતમી ભગવતા ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતા સમાદપિતા સમુત્તેજિતા સમ્પહંસિતા ભગવન્તં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ભિક્ખુસઙ્ઘં સન્નિપાતાપેત્વા છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ પટિપુચ્છિ – ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, ભિક્ખુનીહિ એળકલોમાનિ ધોવાપેથપિ રજાપેથપિ વિજટાપેથપી''તિ ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. ''ઞાતિકાયો તુમ્હાકં, ભિક્ખવે, અઞ્ઞાતિકાયો''તિ? ''અઞ્ઞાતિકાયો, ભગવા''તિ. ''અઞ્ઞાતકા, મોઘપુરિસા, અઞ્ઞાતિકાનં ન જાનન્તિ પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા પાસાદિકં વા અપાસાદિકં. તત્થ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, અઞ્ઞાતિકાહિ ભિક્ખુનીહિ એળકલોમાનિ ધોવાપેસ્સથપિ રજાપેસ્સથપિ વિજટાપેસ્સથપિ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય... પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૭૭. **''યો પન ભિક્ખુ અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા એળકલોમાનિ ધોવાપેય્ય વા રજાપેય્ય વા વિજટાપેય્ય વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય''**ન્તિ.

૫૭૮. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

અઞ્ઞાતિકા નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધા.

ભિક્ખુની નામ ઉભતોસઙ્ઘે ઉપસમ્પન્ના.

ધોવાતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ધોતાનિ નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ. રજાતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. રત્તાનિ નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ. વિજટેહીતિ આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. વિજટિતાનિ નિસ્સગ્ગિયાનિ હોન્તિ. નિસ્સજ્જિતબ્બાનિ સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બાનિ…પે॰… ઇમાનિ મે, ભન્તે, એળકલોમાનિ અઞ્ઞાતિકાય ભિક્ખુનિયા ધોવાપિતાનિ નિસ્સગ્ગિયાનિ. ઇમાનાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૭૯. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ ધોવાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ ધોવાપેતિ વિજટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ ધોવાપેતિ રજાપેતિ વિજટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ રજાપેતિ વિજટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ રજાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ રજાપેતિ વિજટાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ વિજટાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ વિજટાપેતિ ધોવાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ વિજટાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દુક્કટસ્સ . અઞ્ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી એળકલોમાનિ વિજટાપેતિ ધોવાપેતિ રજાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયેન આપત્તિ દ્વિન્નં દુક્કટાનં.

૫૮૦. અઞ્ઞાતિકાય વેમતિકો…પે॰… અઞ્ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી…પે॰… અઞ્ઞસ્સ એળકલોમાનિ ધોવાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એકતો ઉપસમ્પન્નાય ધોવાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય અઞ્ઞાતિકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતિકાય ઞાતિકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૮૧. અનાપત્તિ ઞાતિકાય ધાવન્તિયા અઞ્ઞાતિકા દુતિયા હોતિ, અવુત્તા ધોવતિ, અપરિભુત્તં કતભણ્ડં ધોવાપેતિ, સિક્ખમાનાય સામણેરિયા ઉમ્મત્તકસ્સ આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

એળકલોમધોવાપનસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં સત્તમં.

૮. રૂપિયસિક્ખાપદં

૫૮૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો અઞ્ઞતરસ્સ કુલસ્સ કુલૂપકો હોતિ નિચ્ચભત્તિકો. યં તસ્મિં કુલે ઉપ્પજ્જતિ ખાદનીયં વા ભોજનીયં વા તતો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ પટિવિસો ઠપિય્યતિ. તેન ખો પન સમયેન સાયં તસ્મિં

કુલે મંસં ઉપ્પન્નં હોતિ. તતો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ પટિવિસો ઠપિતો હોતિ. તસ્સ કુલસ્સ દારકો રત્તિયા પચ્ચૂસસમયં પચ્ચુટ્ઠાય રોદતિ – ''મંસં મે દેથા''તિ. અથ ખો સો પુરિસો પજાપતિં એતદવોચ – ''અય્યસ્સ પટિવિસં દારકસ્સ દેહિ. અઞ્ઞં ચેતાપેત્વા અય્યસ્સ દસ્સામા''તિ.

અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય યેન તં કુલં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો સો પુરિસો યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો સો પુરિસો આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ''હિય્યો ખો, ભન્તે, સાયં મંસં ઉપ્પન્નં અહોસિ. તતો અય્યસ્સ પટિવિસો ઠપિતો. અયં , ભન્તે, દારકો રત્તિયા પચ્ચૂસસમયં પચ્ચુટ્ઠાય રોદતિ – 'મંસં મે દેથા'તિ. અય્યસ્સ પટિવિસો દારકસ્સ દિન્નો. કહાપણેન, ભન્તે, કિં આહરિય્યતૂ''તિ? ''પરિચ્ચત્તો મે, આવુસો, કહાપણો''તિ? ''આમ, ભન્તે, પરિચ્ચત્તો''તિ. ''તઞ્ઞેવ મે, આવુસો, કહાપણં દેહી''તિ.

અથ ખો સો પુરિસો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ કહાપણં દત્વા ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ''તથેવ મયં રૂપિયં પટિગ્ગણ્હામ એવમેવિમે સમણા સક્યપુત્તિયા રૂપિયં પટિગ્ગણ્હન્તી''તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ પુરિસસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો રૂપિયં પટિગ્ગહેસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, રૂપિયં પટિગ્ગહેસી''તિ [પટિગ્ગણ્હાસીતિ (સ્યા॰)]? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, રૂપિયં પટિગ્ગહેસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૮૩. ''**યો પન ભિક્ખુ જાતરૂપરજતં ઉગ્ગણ્હેય્ય વા ઉગ્ગણ્હાપેય્ય વા ઉપનિક્ખિત્તં વા સાદિયેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૫૮૪. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

જાતરૂપં નામ સત્થુવણ્ણો વુચ્ચતિ .

રજતં નામ કહાપણો લોહમાસકો દારુમાસકો જતુમાસકો યે વોહારં ગચ્છન્તિ.

ઉગ્ગણ્હેય્યાતિ સયં ગણ્હાતિ નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયં હોતિ (સ્યા॰)].

ઉગ્ગણ્હાપેય્યાતિ અઞ્ઞં ગાહાપેતિ નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયં હોતિ (સ્યા॰)].

ઉપનિક્ખિત્તં વા સાદિયેય્યાતિ ઇદં અય્યસ્સ હોતૂતિ ઉપનિક્ખિત્તં સાદિયતિ, નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. સઙ્ઘમજ્ઝે નિસ્સજ્જિતબ્બં. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં – તેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અહં, ભન્તે, રૂપિયં પટિગ્ગહેસિં. ઇદં મે નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. સચે તત્થ આગચ્છતિ આરામિકો વા ઉપાસકો વા સો

વત્તબ્બો – ‘‘આવુસો, ઇમં જાનાહી’’તિ. સચે સો ભણતિ – ‘‘ઇમિના કિં આહરિય્યતૂ’’તિ, ન વત્તબ્બો – ‘‘ઇમં વા ઇમં વા આહરા’’તિ. કપ્પિયં આચિક્ખિતબ્બં – સપ્પિ વા તેલં વા મધુ વા ફાણિતં વા. સચે સો તેન પરિવત્તેત્વા કપ્પિયં આહરતિ રૂપિયપ્પટિગ્ગાહકં ઠપેત્વા સબ્બેહેવ પરિભુઞ્જિતબ્બં. એવઞ્ચેતં લભેથ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે લભેથ, સો વત્તબ્બો – ‘‘આવુસો, ઇમં છડ્ડેહી’’તિ. સચે સો છડ્ડેતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે છડ્ડેતિ, પઞ્ચહઙ્ગેહિ સમન્નાગતો ભિક્ખુ રૂપિયછડ્ડકો સમ્મન્નિતબ્બો – યો ન છન્દાગતિં ગચ્છેય્ય, ન દોસાગતિં ગચ્છેય્ય, ન મોહાગતિં ગચ્છેય્ય, ન ભયાગતિં ગચ્છેય્ય, છડ્ડિતાછડ્ડિતઞ્ચ જાનેય્ય. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બો. પઠમં ભિક્ખુ યાચિતબ્બો. યાચિત્વા બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૫૮૫. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું રૂપિયછડ્ડકં સમ્મન્નેય્ય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું રૂપિયછડ્ડકં સમ્મન્નતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો રૂપિયછડ્ડકસ્સ સમ્મુતિ, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘સમ્મતો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ રૂપિયછડ્ડકો. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

તેન સમ્મતેન ભિક્ખુના અનિમિત્તં કત્વા પાતેતબ્બં. સચે નિમિત્તં કત્વા પાતેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૮૬. રૂપિયે રૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં પટિગ્ગણ્હાતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. રૂપિયે વેમતિકો રૂપિયં પટિગ્ગણ્હાતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. રૂપિયે અરૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં પટિગ્ગણ્હાતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અરૂપિયે રૂપિયસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અરૂપિયે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અરૂપિયે અરૂપિયસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

અનાપત્તિ અજ્ઝારામે વા અજ્ઝાવસથે વા ઉગ્ગહેત્વા વા ઉગ્ગહાપેત્વા વા નિક્ખિપતિ – યસ્સ ભવિસ્સતિ સો હરિસ્સતીતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

રૂપિયસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં અટ્ઠમં.

૯. રૂપિયસંવોહારસિક્ખાપદં

૫૮૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જન્તિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જિસ્સન્તિ, સેય્યથાપિ ગિહી કામભોગિનો’’તિ ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જિસ્સન્તી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જથા’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં

સમાપજ્જિસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૮૮. ‘‘**યો પન ભિક્ખુ નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૫૮૯. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

નાનપ્પકારકં નામ કતમ્પિ અકતમ્પિ કતાકતમ્પિ. **કતં** નામ સીસૂપગં ગીવૂપગં હત્થૂપગં પાદૂપગં કટૂપગં. **અકતં** નામ ઘનકતં વુચ્ચતિ. **કતાકતં** નામ તદુભયં.

રૂપિયં નામ સત્થુવણ્ણો કહાપણો, લોહમાસકો, દારુમાસકો, જતુમાસકો યે વોહારં ગચ્છન્તિ.

સમાપજ્જેય્યાતિ કતેન કતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયં હોતિ (સ્યા॰)]. કતેન અકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કતેન કતાકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અકતેન કતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અકતેન અકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અકતેન કતાકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કતાકતેન કતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કતાકતેન અકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કતાકતેન કતાકતં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. સઙ્ઘમજ્ઝે નિસ્સજ્જિતબ્બં. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં. તેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ‘‘અહં, ભન્તે, નાનપ્પકારકં રૂપિયસંવોહારં સમાપજ્જિં. ઇદં મે નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી’’તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. સચે તત્થ આગચ્છતિ આરામિકો વા ઉપાસકો વા સો વત્તબ્બો – ‘‘આવુસો, ઇમં જાનાહી’’તિ. સચે સો ભણતિ – ‘‘ઇમિના કિં આહરિય્યતૂ’’તિ, ન વત્તબ્બો – ‘‘ઇમં વા ઇમં વા આહરા’’તિ. કપ્પિયં આચિક્ખિતબ્બં – સપ્પિ વા તેલં વા મધુ વા ફાણિતં વા. સચે સો તેન પરિવત્તેત્વા કપ્પિયં આહરતિ, રૂપિયચેતાપકં ઠપેત્વા, સબ્બેહેવ પરિભુઞ્જિતબ્બં. એવઞ્ચેતં લભેથ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે લભેથ, સો વત્તબ્બો – ‘‘આવુસો, ઇમં છડ્ડેહી’’તિ. સચે સો છડ્ડેતિ, ઇચ્ચેતં કુસલં; નો ચે છડ્ડેતિ, પઞ્ચહઙ્ગેહિ સમન્નાગતો ભિક્ખુ રૂપિયછડ્ડકો સમ્મન્નિતબ્બો – યો ન છન્દાગતિં ગચ્છેય્ય, ન દોસાગતિં ગચ્છેય્ય, ન મોહાગતિં ગચ્છેય્ય, ન ભયાગતિં ગચ્છેય્ય, છડ્ડિતાછડ્ડિતઞ્ચ જાનેય્ય. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બો. પઠમં ભિક્ખુ યાચિતબ્બો. યાચિત્વા બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૫૯૦. ‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું રૂપિયછડ્ડકં સમ્મન્નેય્ય. એસા ઞત્તિ.

‘‘સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું રૂપિયછડ્ડકં સમ્મન્નતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો રૂપિયછડ્ડકસ્સ સમ્મુતિ, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

‘‘સમ્મતો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ રૂપિયછડ્ડકો. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી’’તિ.

તેન સમ્મતેન ભિક્ખુના અનિમિત્તં કત્વા પાતેતબ્બં. સચે નિમિત્તં કત્વા પાતેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૫૯૧. રૂપિયે રૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. રૂપિયે વેમતિકો રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. રૂપિયે અરૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અરૂપિયે રૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . અરૂપિયે વેમતિકો રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અરૂપિયે અરૂપિયસઞ્ઞી રૂપિયં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અરૂપિયે રૂપિયસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અરૂપિયે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અરૂપિયે અરૂપિયસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૯૨. અનાપત્તિ ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

રૂપિયસંવોહારસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં નવમં.

૧૦. કયવિક્કયસિક્ખાપદં

૫૯૩. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પટ્ટો હોતિ ચીવરકમ્મં કાતું. સો પટપિલોતિકાનં સઙ્ઘાટિં કરિત્વા સુરત્તં સુપરિકમ્મકતં કત્વા પારુપિ. અથ ખો અઞ્ઞતરો પરિબ્બાજકો મહગ્ઘં પટં પારુપિત્વા યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘સુન્દરા ખો ત્યાયં, આવુસો, સઙ્ઘાટિ; દેહિ મે પટેના’’તિ. ‘‘જાનાહિ, આવુસો’’તિ. ‘‘આમાવુસો, જાનામી’’તિ. ‘‘હન્દાવુસો’’તિ, અદાસિ. અથ ખો સો પરિબ્બાજકો તં સઙ્ઘાટિં પારુપિત્વા પરિબ્બાજકારામં અગમાસિ. પરિબ્બાજકા તં પરિબ્બાજકં એતદવોચું – ‘‘સુન્દરા ખો ત્યાયં, આવુસો, સઙ્ઘાટિ; કુતો તયા લદ્ધા’’તિ? ‘‘તેન મે, આવુસો, પટેન પરિવત્તિતા’’તિ. ‘‘કતિહિપિ ત્યાયં, આવુસો, સઙ્ઘાટિ ભવિસ્સતિ, સોયેવ તે પટો વરો’’તિ.

અથ ખો સો પરિબ્બાજકો – ‘‘સચ્ચં ખો પરિબ્બાજકા આહંસુ – ‘કતિહિપિ મ્યાયં સઙ્ઘાટિ ભવિસ્સતિ! સોયેવ મે પટો વરો’’’તિ યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘હન્દ તે, આવુસો, સઙ્ઘાટિ [સઙ્ઘાટિં (સ્યા॰ ક॰)]; દેહિ મે પટ’’ન્તિ. ‘‘નનુ ત્વં, આવુસો, મયા વુત્તો – ‘જાનાહિ, આવુસો’તિ ! નાહ દસ્સામી’’તિ. અથ ખો સો પરિબ્બાજકો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘ગિહીપિ નં ગિહિસ્સ વિપ્પટિસારિસ્સ દેન્તિ, કિં પન પબ્બજિતો પબ્બજિતસ્સ ન દસ્સતી’’તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ પરિબ્બાજકસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પરિબ્બાજકેન સદ્ધિં કયવિક્કયં સમાપજ્જિસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, પરિબ્બાજકેન સદ્ધિં કયવિક્કયં સમાપજ્જસી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, પરિબ્બાજકેન સદ્ધિં કયવિક્કયં સમાપજ્જિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૯૪. ‘‘યો પન ભિક્ખુ નાનપ્પકારકં કયવિક્કયં સમાપજ્જેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય’’ન્તિ.

૫૯૫. યો પનાતિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

નાનપ્પકારકં નામ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારા, અન્તમસો ચુણ્ણપિણ્ડોપિ દન્તકટ્ઠમ્પિ દસિકસુત્તમ્પિ.

કયવિક્કયં સમાપજ્જેય્યાતિ ઇમિના ઇમં દેહિ, ઇમિના ઇમં આહર, ઇમિના ઇમં પરિવત્તેહિ, ઇમિના ઇમં ચેતાપેહીતિ. અજ્ઝાચરતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. યતો કયિતઞ્ચ હોતિ વિક્કયિતઞ્ચ અત્તનો ભણ્ડં પરહત્થગતં પરભણ્ડં અત્તનો હત્થગતં, નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… અહં, ભન્તે, નાનપ્પકારકં કયવિક્કયં સમાપજ્જિં. ઇદં મે નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૫૯૬. કયવિક્કયે કયવિક્કયસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કયવિક્કયે વેમતિકો , નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. કયવિક્કયે નકયવિક્કયસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નકયવિક્કયે કયવિક્કયસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. નકયવિક્કયે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. નકયવિક્કયે નકયવિક્કયસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૫૯૭. અનાપત્તિ – અગ્ઘં પુચ્છતિ, કપ્પિયકારકસ્સ આચિક્ખતિ, ‘‘ઇદં અમ્હાકં અત્થિ, અમ્હાકઞ્ચ ઇમિના ચ ઇમિના ચ અત્થો’’તિ ભણતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

કયવિક્કયસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દસમં.

કોસિયવગ્ગો દુતિયો.

તસ્સુદ્દાનં –

કોસિયા સુદ્ધદ્વેભાગા, છબ્બસ્સાનિ નિસીદનં;
દ્વે ચ લોમાનિ ઉગ્ગણ્હે, ઉભો નાનપ્પકારકાતિ.

૩. પત્તવગ્ગો

૧. પત્તસિક્ખાપદં

૫૯૮. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ બહૂ પત્તે સન્નિચયં કરોન્તિ. મનુસ્સા વિહારચારિકં આહિણ્ડન્તા પસ્સિત્વા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા બહૂ પત્તે સન્નિચયં કરિસ્સન્તિ, પત્તવાણિજ્જં વા સમણા સક્યપુત્તિયા કરિસ્સન્તિ આમત્તિકાપણં વા પસારેસ્સન્તી’’તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અતિરેકપત્તં ધારેસ્સન્તી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, અતિરેકપત્તં

ધારેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, અતિરેકપત્તં ધારેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય ...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૫૯૯. ''**યો પન ભિક્ખુ અતિરેકપત્તં ધારેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

એવઞ્ચિદં ભગવતા ભિક્ખૂનં સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં હોતિ.

૬૦૦. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મતો આનન્દસ્સ અતિરેકપત્તો ઉપ્પન્નો હોતિ. આયસ્મા ચ આનન્દો તં પત્તં આયસ્મતો સારિપુત્તસ્સ દાતુકામો હોતિ. આયસ્મા ચ સારિપુત્તો સાકેતે વિહરતિ. અથ ખો આયસ્મતો આનન્દસ્સ એતદહોસિ – ''ભગવતા સિક્ખાપદં પઞ્ઞત્તં – 'ન અતિરેકપત્તો ધારેતબ્બો'તિ. અયઞ્ચ મે અતિરેકપત્તો ઉપ્પન્નો. અહઞ્ચિમં પત્તં આયસ્મતો સારિપુત્તસ્સ દાતુકામો. આયસ્મા ચ સારિપુત્તો સાકેતે વિહરતિ. કથં નુ ખો મયા પટિપજ્જિતબ્બ''ન્તિ? ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ. ''કીવચિરં પનાનન્દ, સારિપુત્તો આગચ્છિસ્સતી''તિ? ''નવમં વા, ભગવા, દિવસં દસમં વા''તિ. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે , દસાહપરમં અતિરેકપત્તં ધારેતું. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૦૧. ''**દસાહપરમં અતિરેકપત્તો ધારેતબ્બો. તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૬૦૨. **દસાહપરમ**ન્તિ દસાહપરમતા ધારેતબ્બો.

અતિરેકપત્તો નામ અનધિટ્ઠિતો અવિકપ્પિતો.

પત્તો નામ દ્વે પત્તા અયોપત્તો મત્તિકાપત્તોતિ.

તયો પત્તસ્સ વણ્ણા ઉક્કટ્ઠો પત્તો મજ્ઝિમો પત્તો ઓમકો પત્તો. **ઉક્કટ્ઠો** નામ **પત્તો** અડ્ઢાળ્હકોદનં ગણ્હાતિ ચતુભાગં ખાદનં તદુપિયં બ્યઞ્જનં. **મજ્ઝિમો** નામ **પત્તો** નાળિકોદનં ગણ્હાતિ ચતુભાગં ખાદનં તદુપિયં બ્યઞ્જનં. **ઓમકો** નામ **પત્તો** પત્થોદનં ગણ્હાતિ ચતુભાગં ખાદનં તદુપિયં બ્યઞ્જનં. તતો ઉક્કટ્ઠો અપત્તો, ઓમકો અપત્તો.

તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયો હોતીતિ એકાદસે અરુણુગ્ગમને નિસ્સગ્ગિયો હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બો સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બો. તેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અયં મે, ભન્તે, પત્તો દસાહાતિક્કન્તો નિસ્સગ્ગિયો. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા, નિસ્સટ્ઠપત્તો દાતબ્બો.

૬૦૩. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. અયં પત્તો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો નિસ્સગ્ગિયો સઙ્ઘસ્સ નિસ્સટ્ઠો. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇમં પત્તં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો દદેય્યા''તિ.

૬૦૪. તેન ભિક્ખુના સમ્બહુલે ભિક્ખૂ ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સુ વચનીયા – ''અયં મે, ભન્તે, પત્તો દસાહાતિક્કન્તો નિસ્સગ્ગિયો. ઇમાહં આયસ્મન્તાનં નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા, નિસ્સટ્ઠપત્તો દાતબ્બો.

૬૦૫. ''સુણન્તુ મે આયસ્મન્તા. અયં પત્તો ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો નિસ્સગ્ગિયો આયસ્મન્તાનં નિસ્સટ્ઠો. યદાયસ્મન્તાનં પત્તકલ્લં, આયસ્મન્તા ઇમં પત્તં ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો દદેય્યુ''ન્તિ.

૬૦૬. તેન ભિક્ખુના એકં ભિક્ખું ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અયં મે, આવુસો, પત્તો દસાહાતિક્કન્તો નિસ્સગ્ગિયો. ઇમાહં આયસ્મતો નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. તેન ભિક્ખુના આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા, નિસ્સટ્ઠપત્તો દાતબ્બો – ''ઇમં પત્તં આયસ્મતો દમ્મી''તિ.

૬૦૭. દસાહાતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. દસાહાતિક્કન્તે વેમતિકો, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. દસાહાતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનધિટ્ઠિતે અધિટ્ઠિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિકપ્પિતે વિકપ્પિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . અભિન્ને ભિન્નસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં પત્તં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. દસાહાનતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૦૮. અનાપત્તિ અન્તોદસાહં અધિટ્ઠેતિ, વિકપ્પેતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ભિજ્જતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ નિસ્સટ્ઠપત્તં ન દેન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. ''ન, ભિક્ખવે, નિસ્સટ્ઠપત્તો ન દાતબ્બો. યો ન દદેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

પત્તસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઠમં.

૨. ઊનપઞ્ચબન્ધનસિક્ખાપદં

૬૦૯. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સક્કેસુ વિહરતિ કપિલવત્થુસ્મિં નિગ્રોધારામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરેન કુમ્ભકારેન ભિક્ખૂ પવારિતા હોન્તિ – ''યેસં અય્યાનં પત્તેન અત્થો અહં પત્તેના''તિ. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેન્તિ. યેસં ખુદ્દકા પત્તા તે મહન્તે પત્તે વિઞ્ઞાપેન્તિ. યેસં મહન્તા પત્તા તે ખુદ્દકે પત્તે વિઞ્ઞાપેન્તિ. અથ ખો સો કુમ્ભકારો ભિક્ખૂનં બહૂ પત્તે કરોન્તો ન સક્કોતિ અઞ્ઞં વિક્કાયિકં ભણ્ડં કાતું, અત્તનાપિ ન યાપેતિ, પુત્તદારાપિસ્સ કિલમન્તિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સન્તિ! અયં ઇમેસં બહૂ પત્તે કરોન્તો ન સક્કોતિ અઞ્ઞં વિક્કાયિકં ભણ્ડં કાતું, અત્તનાપિ ન યાપેતિ, પુત્તદારાપિસ્સ કિલમન્તી''તિ.

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેન્તીતિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સન્તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… વિગરહિત્વા ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''ન, ભિક્ખવે, પત્તો વિઞ્ઞાપેતબ્બો. યો વિઞ્ઞાપેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સા''તિ.

૬૧૦. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરસ્સ ભિક્ખુનો પત્તો ભિન્નો હોતિ. અથ ખો સો ભિક્ખુ – ''ભગવતા પટિક્ખિત્તં પત્તં વિઞ્ઞાપેતુ''ન્તિ કુક્કુચ્ચાયન્તો ન વિઞ્ઞાપેતિ. હત્થેસુ પિણ્ડાય ચરતિ. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા હત્થેસુ પિણ્ડાય ચરિસ્સન્તિ, સેય્યથાપિ તિત્થિયા''તિ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, નટ્ઠપત્તસ્સ વા ભિન્નપત્તસ્સ વા પત્તં વિઞ્ઞાપેતુ''ન્તિ.

૬૧૧. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ – ''ભગવતા અનુઞ્ઞાતં નટ્ઠપત્તસ્સ વા ભિન્નપત્તસ્સ વા પત્તં વિઞ્ઞાપેતુ''ન્તિ અપ્પમત્તકેનપિ ભિન્નેન અપ્પમત્તકેનપિ ખણ્ડેન વિલિખિતમત્તેનપિ બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેન્તિ . અથ ખો સો કુમ્ભકારો ભિક્ખૂનં તથેવ બહૂ પત્તે કરોન્તો ન સક્કોતિ અઞ્ઞં વિક્કાયિકં ભણ્ડં કાતું, અત્તનાપિ ન યાપેતિ, પુત્તદારાપિસ્સ કિલમન્તિ. મનુસ્સા તથેવ ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા ન મત્તં જાનિત્વા બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સન્તિ! અયં ઇમેસં બહૂ પત્તે કરોન્તો ન સક્કોતિ અઞ્ઞં વિક્કાયિકં ભણ્ડં કાતું, અત્તનાપિ ન યાપેતિ, પુત્તદારાપિસ્સ કિલમન્તી''તિ.

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અપ્પમત્તકેનપિ ભિન્નેન અપ્પમત્તકેનપિ ખણ્ડેન વિલિખિતમત્તેનપિ બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, અપ્પમત્તકેનપિ ભિન્નેન અપ્પમત્તકેનપિ ખણ્ડેન વિલિખિતમત્તેનપિ બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, અપ્પમત્તકેનપિ ભિન્નેન અપ્પમત્તકેનપિ ખણ્ડેન વિલિખિતમત્તેનપિ બહૂ પત્તે વિઞ્ઞાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૧૨. **"યો પન ભિક્ખુ ઊનપઞ્ચબન્ધનેન પત્તેન અઞ્ઞં નવં પત્તં ચેતાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. તેન ભિક્ખુના સો પત્તો ભિક્ખુપરિસાય નિસ્સજ્જિતબ્બો. યો ચ તસ્સા ભિક્ખુપરિસાય પત્તપરિયન્તો સો તસ્સ ભિક્ખુનો પદાતબ્બો – 'અયં તે, ભિક્ખુ, પત્તો યાવ ભેદનાય ધારેતબ્બો'તિ. અયં તત્થ સામીચી"**તિ.

૬૧૩. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ઊનપઞ્ચબન્ધનો નામ પત્તો અબન્ધનો વા એકબન્ધનો વા દ્વિબન્ધનો વા તિબન્ધનો વા ચતુબન્ધનો વા. અબન્ધનોકાસો નામ પત્તો યસ્સ દ્વઙ્ગુલા રાજિ ન હોતિ. બન્ધનોકાસો નામ પત્તો યસ્સ દ્વઙ્ગુલા રાજિ હોતિ. **નવો** નામ પત્તો વિઞ્ઞત્તિં ઉપાદાય વુચ્ચતિ.

ચેતાપેય્યાતિ વિઞ્ઞાપેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયો હોતિ. સઙ્ઘમજ્ઝે નિસ્સજ્જિતબ્બો. સબ્બેહેવ અધિટ્ઠિતપત્તં ગહેત્વા સન્નિપતિતબ્બં. ન લામકો પત્તો અધિટ્ઠાતબ્બો – ''મહગ્ઘં પત્તં ગહેસ્સામી''તિ. સચે લામકં પત્તં અધિટ્ઠેતિ – ''મહગ્ઘં પત્તં ગહેસ્સામી''તિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બો. તેન ભિક્ખુના સઙ્ઘં ઉપસઙ્કમિત્વા એકંસં ઉત્તરાસઙ્ગં કરિત્વા વુડ્ઢાનં ભિક્ખૂનં પાદે વન્દિત્વા ઉક્કુટિકં નિસીદિત્વા અઞ્જલિં પગ્ગહેત્વા એવમસ્સ વચનીયો – ''અયં મે, ભન્તે, પત્તો ઊનપઞ્ચબન્ધનેન પત્તેન ચેતાપિતો નિસ્સગ્ગિયો. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી''તિ. નિસ્સજ્જિત્વા આપત્તિ દેસેતબ્બા. બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન આપત્તિ પટિગ્ગહેતબ્બા. પઞ્ચહઙ્ગેહિ સમન્નાગતો ભિક્ખુ પત્તગ્ગાહાપકો સમ્મન્નિતબ્બો – યો ન છન્દાગતિં ગચ્છેય્ય, ન દોસાગતિં ગચ્છેય્ય, ન મોહાગતિં ગચ્છેય્ય, ન ભયાગતિં ગચ્છેય્ય, ગાહિતાગાહિતઞ્ચ જાનેય્ય . એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, સમ્મન્નિતબ્બો. પઠમં ભિક્ખુ યાચિતબ્બો. યાચિત્વા બ્યત્તેન ભિક્ખુના પટિબલેન સઙ્ઘો ઞાપેતબ્બો –

૬૧૪. ''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. યદિ સઙ્ઘસ્સ પત્તકલ્લં, સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું પત્તગ્ગાહાપકં સમ્મન્નેય્ય. એસા ઞત્તિ.

''સુણાતુ મે, ભન્તે, સઙ્ઘો. સઙ્ઘો ઇત્થન્નામં ભિક્ખું પત્તગ્ગાહાપકં સમ્મન્નતિ. યસ્સાયસ્મતો ખમતિ ઇત્થન્નામસ્સ ભિક્ખુનો પત્તગ્ગાહાપકસ્સ સમ્મુતિ, સો તુણ્હસ્સ; યસ્સ નક્ખમતિ, સો ભાસેય્ય.

''સમ્મતો સઙ્ઘેન ઇત્થન્નામો ભિક્ખુ પત્તગ્ગાહાપકો. ખમતિ સઙ્ઘસ્સ, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામી''તિ.

૬૧૫. તેન સમ્મતેન ભિક્ખુના પત્તો ગાહેતબ્બો. થેરો વત્તબ્બો – ''ગણ્હાતુ, ભન્તે, થેરો પત્ત''ન્તિ. સચે થેરો ગણ્હાતિ, થેરસ્સ પત્તો દુતિયસ્સ ગાહેતબ્બો. ન ચ તસ્સ અનુદ્દયતાય ન ગહેતબ્બો. યો ન ગણ્હેય્ય, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અપત્તકસ્સ ન ગાહેતબ્બો. એતેનેવ ઉપાયેન યાવ સઙ્ઘનવકા ગાહેતબ્બા. યો ચ તસ્સા ભિક્ખુપરિસાય પત્તપરિયન્તો, સો તસ્સ ભિક્ખુનો પદાતબ્બો – ''અયં તે, ભિક્ખુ, પત્તો યાવ ભેદનાય ધારેતબ્બો''તિ.

તેન ભિક્ખુના સો પત્તો ન અદેસે નિક્ખિપિતબ્બો, ન અભોગેન ભુઞ્જિતબ્બો, ન વિસ્સજ્જેતબ્બો – ''કથાયં પત્તો નસ્સેય્ય વા વિનસ્સેય્ય વા ભિજ્જેય્ય વા''તિ? સચે અદેસે વા નિક્ખિપતિ અભોગેન વા ભુઞ્જતિ વિસ્સજ્જેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

અયં તત્થ સામીચીતિ અયં તત્થ અનુધમ્મતા.

૬૧૬. અબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનેન પત્તેન એકબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનેન પત્તેન દ્વિબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનેન પત્તેન તિબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનેન પત્તેન ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

એકબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. એકબન્ધનેન પત્તેન એકબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. એકબન્ધનેન પત્તેન દ્વિબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. એકબન્ધનેન પત્તેન તિબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. એકબન્ધનેન પત્તેન ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

દ્વિબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. દ્વિબન્ધનેન પત્તેન એકબન્ધનં પત્તં... પે॰... દ્વિબન્ધનં પત્તં... તિબન્ધનં પત્તં... ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

તિબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનં પત્તં...પે॰... દ્વિબન્ધનં પત્તં... તિબન્ધનં પત્તં... ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ચતુબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનં પત્તં... દ્વિબન્ધનં પત્તં... તિબન્ધનં પત્તં... ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનેન પત્તેન એકબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... દ્વિબન્ધનોકાસં પત્તં ... તિબન્ધનોકાસં પત્તં... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

એકબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનોકાસં પત્તં... દ્વિબન્ધનોકાસં પત્તં... તિબન્ધનોકાસં પત્તં... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

દ્વિબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

તિબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ચતુબન્ધનેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનોકાસં પત્તં... દ્વિબન્ધનોકાસં પત્તં... તિબન્ધનોકાસં પત્તં... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અબન્ધનોકાસેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અબન્ધનોકાસેન પત્તેન એકબન્ધનં પત્તં...પે॰... દ્વિબન્ધનં પત્તં... તિબન્ધનં પત્તં... ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ચતુબન્ધનોકાસેન પત્તેન અબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. ચતુબન્ધનોકાસેન પત્તેન એકબન્ધનં પત્તં...પે॰... દ્વિબન્ધનં પત્તં... તિબન્ધનં પત્તં... ચતુબન્ધનં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અબન્ધનોકાસેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનોકાસં પત્તં... દ્વિબન્ધનોકાસં પત્તં... તિબન્ધનોકાસં પત્તં... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ચતુબન્ધનોકાસેન પત્તેન અબન્ધનોકાસં પત્તં...પે॰... એકબન્ધનોકાસં પત્તં... દ્વિબન્ધનોકાસં પત્તં... તિબન્ધનોકાસં પત્તં... ચતુબન્ધનોકાસં પત્તં ચેતાપેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

૬૧૭. અનાપત્તિ નટ્ઠપત્તસ્સ, ભિન્નપત્તસ્સ, ઞાતકાનં પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ઊનપઞ્ચબન્ધનસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દુતિયં.

૩. ભેસજ્જસિક્ખાપદં

૬૧૮. [ઇદં વત્થુ મહાવ॰ ૨૭૦] તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો રાજગહે પબ્ભારં સોધાપેતિ લેણં કત્તુકામો. અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો યેનાયસ્મા પિલિન્દવચ્છો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં એતદવોચ – ''કિં, ભન્તે, થેરો કારાપેતી''તિ? ''પબ્ભારં મહારાજ, સોધાપેમિ લેણં કત્તુકામો''તિ. ''અત્થો, ભન્તે, અય્યસ્સ આરામિકેના''તિ? ''ન ખો, મહારાજ, ભગવતા આરામિકો અનુઞ્ઞાતો''તિ. ''તેન હિ, ભન્તે, ભગવન્તં પટિપુચ્છિત્વા મમ આરોચેય્યાથા''તિ. ''એવં મહારાજા''તિ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ પચ્ચસ્સોસિ. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો રાજાનં માગધં સેનિયં બિમ્બિસારં ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સેસિ સમાદપેસિ સમુત્તેજેસિ સમ્પહંસેસિ. અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આયસ્મતા પિલિન્દવચ્છેન ધમ્મિયા કથાય સન્દસ્સિતો સમાદપિતો સમુત્તેજિતો સમ્પહંસિતો ઉટ્ઠાયાસના આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં અભિવાદેત્વા પદક્ખિણં કત્વા પક્કામિ.

૬૧૯. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો ભગવતો સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ''રાજા, ભન્તે , માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આરામિકં દાતુકામો. કથં નુ ખો, ભન્તે, મયા પટિપજ્જિતબ્બ''ન્તિ? અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, આરામિક''ન્તિ. દુતિયમ્પિ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો યેનાયસ્મા પિલિન્દિવચ્છો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં એતદવોચ – ''અનુઞ્ઞાતો, ભન્તે, ભગવતા આરામિકો''તિ? ''એવં, મહારાજા''તિ. ''તેન હિ, ભન્તે, અય્યસ્સ આરામિકં દમ્મી''તિ. અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો આયસ્મતો પિલિન્દવચ્છસ્સ આરામિકં પટિસ્સુણિત્વા વિસ્સરિત્વા ચિરેન સતિં પટિલભિત્વા અઞ્ઞતરં સબ્બત્થકં મહામત્તં આમન્તેસિ – ''યો મયા, ભણે, અય્યસ્સ આરામિકો પટિસ્સુતો, દિન્નો સો આરામિકો''તિ? ''ન ખો, દેવ, અય્યસ્સ આરામિકો દિન્નો''તિ. ''કીવચિરં નુ ખો, ભણે, ઇતો હિ તં હોતી''તિ? અથ ખો સો મહામત્તો રત્તિયો ગણેત્વા [વિગણેત્વા (ક॰)] રાજાનં માગધં સેનિયં બિમ્બિસારં એતદવોચ – ''પઞ્ચ, દેવ, રત્તિસતાની''તિ. ''તેન હિ, ભણે, અય્યસ્સ પઞ્ચ આરામિકસતાનિ દેહી''તિ. ''એવં, દેવા''તિ ખો સો મહામત્તો રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ પટિસ્સુણિત્વા આયસ્મતો પિલિન્દવચ્છસ્સ પઞ્ચ આરામિકસતાનિ પાદાસિ [અદાસિ (સ્યા॰)], પાટિયેક્કો ગામો નિવિસિ. આરામિકગામકોતિપિ નં આહંસુ, પિલિન્દગામકોતિપિ નં આહંસુ.

૬૨૦. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો તસ્મિં ગામકે કુલૂપકો હોતિ. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય પિલિન્દગામકં પિણ્ડાય પાવિસિ. તેન ખો પન સમયેન તસ્મિં ગામકે ઉસ્સવો હોતિ. દારકા અલઙ્કતા માલાકિતા કીળન્તિ. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો

પિલિન્દગામકે સપદાનં પિણ્ડાય ચરમાનો યેન અઞ્ઞતરસ્સ આરામિકસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. તેન ખો પન સમયેન તસ્સા આરામિકિનિયા ધીતા અઞ્ઞે દારકે અલઙ્કતે માલાકિતે પસ્સિત્વા રોદતિ – ''માલં મે દેથ, અલઙ્કારં મે દેથા''તિ. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો તં આરામિકિનિં એતદવોચ – ''કિસ્સાયં દારિકા રોદતી''તિ? ''અયં, ભન્તે, દારિકા અઞ્ઞે દારકે અલઙ્કતે માલાકિતે પસ્સિત્વા રોદતિ – 'માલં મે દેથ, અલઙ્કારં મે દેથા'તિ. કુતો અમ્હાકં દુગ્ગતાનં માલા કુતો, અલઙ્કારો''તિ? અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો અઞ્ઞતરં તિણણ્ડુપકં ગહેત્વા તં આરામિકિનિં એતદવોચ – ''હન્દિમં તિણણ્ડુપકં તસ્સા દારિકાય સીસે પટિમુઞ્ચા''તિ. અથ ખો સા આરામિકિની તં તિણણ્ડુપકં ગહેત્વા તસ્સા દારિકાય સીસે પટિમુઞ્ચિ. સા અહોસિ સુવણ્ણમાલા અભિરૂપા દસ્સનીયા પાસાદિકા. નત્થિ તાદિસા રઞ્ઞોપિ અન્તેપુરે સુવણ્ણમાલા. મનુસ્સા રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ આરોચેસું – ''અમુકસ્સ, દેવ, આરામિકસ્સ ઘરે સુવણ્ણમાલા અભિરૂપા દસ્સનીયા પાસાદિકા. નત્થિ તાદિસા દેવસ્સાપિ અન્તેપુરે સુવણ્ણમાલા. કુતો તસ્સ દુગ્ગતસ્સ! નિસ્સંસયં ચોરિકાય આભતા''તિ!! અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો તં આરામિકકુલં બન્ધાપેસિ. દુતિયમ્પિ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો પુબ્બણ્હસમયં નિવાસેત્વા પત્તચીવરં આદાય પિલિન્દગામકં પિણ્ડાય પાવિસિ. પિલિન્દગામકે સપદાનં પિણ્ડાય ચરમાનો યેન તસ્સ આરામિકસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પટિવિસ્સકે પુચ્છિ – ''કહં ઇમં આરામિકકુલં ગત''ન્તિ? ''એતિસ્સા, ભન્તે, સુવણ્ણમાલાય કારણા રઞ્ઞા બન્ધાપિત''ન્તિ.

૬૨૧. અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો યેન રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો યેનાયસ્મા પિલિન્દવચ્છો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં પિલિન્દવચ્છં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નં ખો રાજાનં માગધં સેનિયં બિમ્બિસારં આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો એતદવોચ – ''કિસ્સ, મહારાજ, આરામિકકુલં બન્ધાપિત''ન્તિ? ''તસ્સ, ભન્તે, આરામિકસ્સ ઘરે સુવણ્ણમાલા અભિરૂપા દસ્સનીયા પાસાદિકા. નત્થિ તાદિસા અમ્હાકમ્પિ અન્તેપુરે સુવણ્ણમાલા. કુતો તસ્સ દુગ્ગતસ્સ! નિસ્સંસયં ચોરિકાય આભતા''તિ!! અથ ખો આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો રઞ્ઞો માગધસ્સ સેનિયસ્સ બિમ્બિસારસ્સ પાસાદં સુવણ્ણન્તિ અધિમુચ્ચિ. સો અહોસિ સબ્બસોવણ્ણમયો. ''ઇદં પન તે, મહારાજ, તાવ બહું સુવણ્ણં કુતો''તિ? ''અઞ્ઞાતં, ભન્તે, અય્યસ્સેવેસો ઇદ્ધાનુભાવો''તિ. તં આરામિકકુલં મુઞ્ચાપેસિ. મનુસ્સા – ''અય્યેન કિર પિલિન્દવચ્છેન સરાજિકાય પરિસાય ઉત્તરિમનુસ્સધમ્મં ઇદ્ધિપાટિહારિયં દસ્સિત''ન્તિ, અત્તમના અભિપ્પસન્ના આયસ્મતો પિલિન્દવચ્છસ્સ પઞ્ચ ભેસજ્જાનિ અભિહરિંસુ, સેય્યથિદં – સપ્પિ નવનીતં તેલં મધુ ફાણિતં. પકતિયાપિ ચ આયસ્મા પિલિન્દવચ્છો લાભી હોતિ પઞ્ચન્નં ભેસજ્જાનં. લદ્ધં લદ્ધં પરિસાય વિસ્સજ્જેતિ. પરિસા ચસ્સ હોતિ બાહુલ્લિકા. લદ્ધં લદ્ધં કોલમ્બેપિ ઘટેપિ પૂરેત્વા પટિસામેતિ, પરિસ્સાવનાનિપિ થવિકાયોપિ પૂરેત્વા વાતપાનેસુ લગ્ગેતિ. તાનિ ઓલીનવિલીનાનિ તિટ્ઠન્તિ. ઉન્દૂરેહિપિ વિહારા ઓકિણ્ણવિકિણ્ણા હોન્તિ. મનુસ્સા વિહારચારિકં આહિણ્ડન્તા પસ્સિત્વા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''અન્તોકોટ્ઠાગારિકા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા, સેય્યથાપિ રાજા માગધો સેનિયો બિમ્બિસારો''તિ ! અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે૰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ એવરૂપાય બાહુલ્લાય ચેતેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે૰... ''સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ એવરૂપાય બાહુલ્લાય ચેતેન્તી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે૰...

કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા એવરૂપાય બાહુલ્લાય ચેતેસ્સન્તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૨૨. **“યાનિ ખો પન તાનિ ગિલાનાનં ભિક્ખૂનં પટિસાયનીયાનિ ભેસજ્જાનિ, સેય્યથિદં – સપ્પિ નવનીતં તેલં મધુ ફાણિતં, તાનિ પટિગ્ગહેત્વા સત્તાહપરમં સન્નિધિકારકં પરિભુઞ્જિતબ્બાનિ. તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય”**ન્તિ.

૬૨૩. **યાનિ ખો પન તાનિ ગિલાનાનં ભિક્ખૂનં પટિસાયનીયાનિ ભેસ્સજ્જાની**તિ **સપ્પિ** નામ ગોસપ્પિ વા અજિકાસપ્પિ વા મહિંસસપ્પિ [મહિસસપ્પિ (સી॰ સ્યા॰)] વા યેસં મંસં કપ્પતિ તેસં સપ્પિ. **નવનીતં** નામ તેસં યેવ નવનીતં. **તેલં** નામ તિલતેલં સાસપતેલં મધુકતેલં એરણ્ડતેલં વસાતેલં. **મધુ** નામ મક્ખિકામધુ. **ફાણિતં** નામ ઉચ્છુમ્હા નિબ્બત્તં.

તાનિ પટિગ્ગહેત્વા સત્તાહપરમં સન્નિધિકારકં પરિભુઞ્જિતબ્બાનીતિ સત્તાહપરમતા પરિભુઞ્જિતબ્બાનિ.

તં અતિક્કામયતો નિસ્સગ્ગિયં હોતીતિ અટ્ઠમે અરુણુગ્ગમને નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, ભેસજ્જં સત્તાહાતિક્કન્તં નિસ્સગ્ગિયં, ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૨૪. સત્તાહાતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. સત્તાહાતિક્કન્તે વેમતિકો, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. સત્તાહાતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનધિટ્ઠિતે અધિટ્ઠિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સટ્ઠં પટિલભિત્વા ન કાયિકેન પરિભોગેન પરિભુઞ્જિતબ્બં, ન અજ્ઝોહરિતબ્બં, પદીપે વા કાળવણ્ણે વા ઉપનેતબ્બં, અઞ્ઞેન ભિક્ખુના કાયિકેન પરિભોગેન પરિભુઞ્જિતબ્બં, ન અજ્ઝોહરિતબ્બં.

સત્તાહાનતિક્કન્તે અતિક્કન્તસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સત્તાહાનતિક્કન્તે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સત્તાહાનતિક્કન્તે અનતિક્કન્તસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૨૫. અનાપત્તિ અન્તોસત્તાહં અધિટ્ઠેતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, અનુપસમ્પન્નસ્સ ચત્તેન વન્તેન મુત્તેન અનપેક્ખો દત્વા પટિલભિત્વા પરિભુઞ્જતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ભેસજ્જસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં તતિયં.

૪. વસ્સિકસાટિકસિક્ખાપદં

૬૨૬. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન ભગવતા ભિક્ખૂનં વસ્સિકસાટિકા અનુઞ્ઞાતા હોતિ. છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ – ''ભગવતા વસ્સિકસાટિકા અનુઞ્ઞાતા''તિ, પટિકચ્ચેવ [પટિગચ્ચેવ (સી॰)] વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસન્તિ, પટિકચ્ચેવ કત્વા નિવાસેન્તિ, જિણ્ણાય વસ્સિકસાટિકાય નગ્ગા કાયં ઓવસ્સાપેન્તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ પટિકચ્ચેવ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસિસ્સન્તિ, પટિકચ્ચેવ કત્વા નિવાસેસ્સન્તિ, જિણ્ણાય વસ્સિકસાટિકાય નગ્ગા કાયં ઓવસ્સાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, પટિકચ્ચેવ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસથ? પટિકચ્ચેવ કત્વા નિવાસેથ? જિણ્ણાય વસ્સિકસાટિકાય નગ્ગા કાયં ઓવસ્સાપેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે મોઘપુરિસા, પટિકચ્ચેવ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસિસ્સથ, પટિકચ્ચેવ કત્વા નિવાસેસ્સથ, જિણ્ણાય વસ્સિકસાટિકાય નગ્ગા કાયં ઓવસ્સાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૨૭. ''**માસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ ભિક્ખુના વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસિતબ્બં ; 'અદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ કત્વા નિવાસેતબ્બં . 'ઓરેન ચે માસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસેય્ય, 'ઓરેનદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ કત્વા નિવાસેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૬૨૮. '**માસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ ભિક્ખુના વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસિતબ્બ**ન્તિ. યે મનુસ્સા પુબ્બેપિ વસ્સિકસાટિકચીવરં દેન્તિ તે ઉપસઙ્કમિત્વા એવમસ્સુ વચનીયા – ''કાલો વસ્સિકસાટિકાય, સમયો વસ્સિકસાટિકાય, અઞ્ઞેપિ મનુસ્સા વસ્સિકસાટિકચીવરં દેન્તી''તિ. ન વત્તબ્બા – ''દેથ મે વસ્સિકસાટિકચીવરં, આહરથ મે વસ્સિકસાટિકચીવરં, પરિવત્તેથ મે વસ્સિકસાટિકચીવરં, ચેતાપેથ મે વસ્સિકસાટિકચીવર''ન્તિ.

'**અદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ કત્વા નિવાસેતબ્બ**ન્તિ. અદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને કત્વા નિવાસેતબ્બં.

'**ઓરેન ચે માસો સેસો ગિમ્હાન**'ન્તિ અતિરેકમાસે સેસ ગિમ્હાને વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

'**ઓરેનદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન**'ન્તિ અતિરેકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને કત્વા નિવાસેતિ, નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે , વસ્સિકસાટિકચીવરં અતિરેકમાસે સેસે ગિમ્હાને પરિયિટ્ઠં અતિરેકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને કત્વા પરિદહિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ….પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૨૯. અતિરેકમાસે સેસે ગિમ્હાને અતિરેકસઞ્ઞી વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકમાસે સેસે ગિમ્હાને વેમતિકો વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકમાસે સેસે ગિમ્હાને ઊનકસઞ્ઞી વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અતિરેકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને અતિરેકસઞ્ઞી કત્વા નિવાસેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને વેમતિકો કત્વા નિવાસેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં . અતિરેકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને ઊનકસઞ્ઞી કત્વા

નિવાસેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

સતિયા વસ્સિકસાટિકાય નગ્ગો કાયં ઓવસ્સાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકમાસે સેસે ગિમ્હાને અતિરેકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકમાસે સેસે ગિમ્હાને વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકમાસે સેસે ગિમ્હાને ઊનકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

ઊનકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને અતિરેકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને વેમતિકો , આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકદ્ધમાસે સેસે ગિમ્હાને ઊનકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૩૦. અનાપત્તિ 'માસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ , 'અદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ કત્વા નિવાસેતિ, 'ઊનકમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ વસ્સિકસાટિકચીવરં પરિયેસતિ, 'ઊનકદ્ધમાસો સેસો ગિમ્હાન'ન્તિ કત્વા નિવાસેતિ, પરિયિટ્ઠાય વસ્સિકસાટિકાય વસ્સં ઉક્કડ્ઢિય્યતિ, નિવત્થાય વસ્સિકસાટિકાય વસ્સં ઉક્કડ્ઢિય્યતિ, ધોવિત્વા નિક્ખિપિતબ્બં; સમયે નિવાસેતબ્બં, અચ્છિન્નચીવરસ્સ, નટ્ઠચીવરસ્સ, આપદાસુ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

વસ્સિકસાટિકસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં ચતુત્થં.

૫. ચીવરઅચ્છિન્દનસિક્ખાપદં

૬૩૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો ભાતુનો સદ્ધિવિહારિકં ભિક્ખું એતદવોચ – ''એહાવુસો, જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામા''તિ. ''નાહં, ભન્તે, ગમિસ્સામિ; દુબ્બલચીવરોમ્હી''તિ. ''એહાવુસો, અહં તે ચીવરં દસ્સામી''તિ તસ્સ ચીવરં અદાસિ. અસ્સોસિ ખો સો ભિક્ખુ – ''ભગવા કિર જનપદચારિકં પક્કમિસ્સતી''તિ. અથ ખો તસ્સ ભિક્ખુનો એતદહોસિ – ''ન દાનાહં આયસ્મતા ઉપનન્દેન સક્યપુત્તેન સદ્ધિં જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામિ, ભગવતા સદ્ધિં જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામી''તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તં ભિક્ખું એતદવોચ – ''એહિ દાનિ, આવુસો, જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામા''તિ. ''નાહં, ભન્તે, તયા સદ્ધિં જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામિ, ભગવતા સદ્ધિં જનપદચારિકં પક્કમિસ્સામી''તિ. ''યમ્પિ ત્યાહં, આવુસો, ચીવરં અદાસિં, મયા સદ્ધિં જનપદચારિકં પક્કમિસ્સતી''તિ, કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દિ.

અથ ખો સો ભિક્ખુ ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા...પે॰... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો ભિક્ખુસ્સ સામં ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દિસ્સતી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, ભિક્ખુસ્સ સામં ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દી''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ , ભિક્ખુસ્સ સામં ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૩૨. “**યો પન ભિક્ખુ ભિક્ખુસ્સ સામં ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દેય્ય વા અચ્છિન્દાપેય્ય વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**”ન્તિ.

૬૩૩. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

ભિક્ખુસ્સાતિ અઞ્ઞસ્સ ભિક્ખુસ્સ.

સામન્તિ સયં દત્વા.

ચીવરં નામ છન્નં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં, વિકપ્પનુપગં પચ્છિમં.

કુપિતો અનત્તમનોતિ અનભિરદ્ધો આહતચિત્તો ખિલજાતો.

અચ્છિન્દેય્યાતિ સયં અચ્છિન્દતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયં હોતિ (સ્યા॰)].

અચ્છિન્દાપેય્યાતિ અઞ્ઞં આણાપેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. સકિં આણત્તો બહુકમ્પિ અચ્છિન્દતિ, નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં ભિક્ખુસ્સ સામં દત્વા અચ્છિન્નં નિસ્સગ્ગિયં ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ …પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૩૪. ઉપસમ્પન્ને ઉપસમ્પન્નસઞ્ઞી ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દતિ વા અચ્છિન્દાપેતિ વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. ઉપસમ્પન્ને વેમતિકો ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દતિ વા અચ્છિન્દાપેતિ વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. ઉપસમ્પન્ને અનુપસમ્પન્નસઞ્ઞી ચીવરં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દતિ વા અચ્છિન્દાપેતિ વા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અઞ્ઞં પરિક્ખારં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દતિ વા અચ્છિન્દાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનુપસમ્પન્નસ્સ ચીવરં વા અઞ્ઞં વા પરિક્ખારં દત્વા કુપિતો અનત્તમનો અચ્છિન્દતિ વા અચ્છિન્દાપેતિ વા, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનુપસમ્પન્ને ઉપસમ્પન્નસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનુપસમ્પન્ને વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનુપસમ્પન્ને અનુપસમ્પન્નસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ.

૬૩૫. અનાપત્તિ – સો વા દેતિ, તસ્સ વા વિસ્સસન્તો ગણ્હાતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

ચીવરઅચ્છિન્દનસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં પઞ્ચમં.

૬. સુત્તવિઞ્ઞત્તિસિક્ખાપદં

૬૩૬. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા રાજગહે વિહરતિ વેળુવને કલન્દકનિવાપે. તેન ખો પન સમયેન છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ ચીવરકારસમયે બહું સુત્તં વિઞ્ઞાપેસું. કતેપિ ચીવરે બહું સુત્તં અવસિટ્ઠં હોતિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયાનં ભિક્ખૂનં એતદહોસિ – ‘‘હન્દ મયં, આવુસો, અઞ્ઞમ્પિ સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેમા’’તિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અઞ્ઞમ્પિ સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસું. વીતેપિ

ચીવરે બહું સુત્તં અવસિટ્ઠં હોતિ. દુતિયમ્પિ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અઞ્ઞમ્પિ સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસું. વીતેપિ ચીવરે બહું સુત્તં અવસિટ્ઠં હોતિ. તતિયમ્પિ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ અઞ્ઞમ્પિ સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસું. મનુસ્સા ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ સમણા સક્યપુત્તિયા સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસ્સન્તી''તિ!

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તેસં મનુસ્સાનં ઉજ્ઝાયન્તાનં ખિય્યન્તાનં વિપાચેન્તાનં. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... ''સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે , સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેથા''તિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૩૭. ''**યો પન ભિક્ખુ સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**''ન્તિ.

૬૩૮. **યો પના**તિ યો યાદિસો...પે॰... **ભિક્ખૂ**તિ...પે॰... અયં ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

સામન્તિ સયં વિઞ્ઞાપેત્વા.

સુત્તં નામ છ સુત્તાનિ – ખોમં કપ્પાસિકં કોસેય્યં કમ્બલં સાણં ભઙ્ગં.

તન્તવાયેહીતિ પેસકારેહિ વાયાપેતિ, પયોગે પયોગે દુક્કટં [વાયાપેતિ, પયોગે દુક્કટં (સ્યા॰)]. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં... પે॰... ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં સામં સુત્તં વિઞ્ઞાપેત્વા તન્તવાયેહિ વાયાપિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૩૯. વાયાપિતે વાયાપિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. વાયાપિતે વેમતિકો, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. વાયાપિતે અવાયાપિતસઞ્ઞી, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

અવાયાપિતે વાયાપિતસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવાયાપિતે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અવાયાપિતે અવાયાપિતસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૪૦. અનાપત્તિ – ચીવરં સિબ્બેતું, આયોગે, કાયબન્ધને, અંસબન્ધકે [અંસવટ્ટકે (સી॰)], પત્તત્થવિકાય, પરિસ્સાવને, ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

સુત્તવિઞ્ઞત્તિસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં છટ્ઠં.

૭. મહાપેસકારસિક્ખાપદં

૬૪૧. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો પુરિસો પવાસં ગચ્છન્તો પજાપતિં એતદવોચ – ‘‘સુત્તં ધારયિત્વા અમુકસ્સ તન્તવાયસ્સ દેહિ, ચીવરં વાયાપેત્વા નિક્ખિપ, આગતો અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. અસ્સોસિ ખો અઞ્ઞતરો પિણ્ડચારિકો ભિક્ખુ તસ્સ પુરિસસ્સ ઇમં વાચં ભાસમાનસ્સ. અથ ખો સો ભિક્ખુ યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં એતદવોચ – ‘‘મહાપુઞ્ઞોસિ ત્વં, આવુસો ઉપનન્દ, અમુકસ્મિં ઓકાસે અઞ્ઞતરો પુરિસો પવાસં ગચ્છન્તો પજાપતિં એતદવોચ – ‘‘સુત્તં ધારયિત્વા અમુકસ્સ તન્તવાયસ્સ દેહિ, ચીવરં વાયાપેત્વા નિક્ખિપ, આગતો અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. ‘‘અત્થાવુસો, મં સો ઉપટ્ઠાકો’’તિ. સોપિ ખો તન્તવાયો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ ઉપટ્ઠાકો હોતિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો યેન સો તન્તવાયો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં તન્તવાયં એતદવોચ – ‘‘ઇદં ખો, આવુસો, ચીવરં મં ઉદ્દિસ્સ વિય્યતિ; આયતઞ્ચ કરોહિ વિત્થતઞ્ચ. અપ્પિતઞ્ચ સુવીતઞ્ચ સુપ્પવાયિતઞ્ચ સુવિલેખિતઞ્ચ સુવિતચ્છિતઞ્ચ કરોહી’’તિ. ‘‘એતે ખો મે, ભન્તે, સુત્તં ધારયિત્વા અદંસુ; ઇમિના સુત્તેન ચીવરં વિનાહી’’તિ. ‘‘ન, ભન્તે, સક્કા આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા કાતું. સક્કા ચ ખો, ભન્તે, સુવીતઞ્ચ સુપ્પવાયિતઞ્ચ સુવિલેખિતઞ્ચ સુવિતચ્છિતઞ્ચ કાતુ’’ન્તિ. ‘‘ઇઙ્ઘ ત્વં, આવુસો, આયતઞ્ચ કરોહિ વિત્થતઞ્ચ અપ્પિતઞ્ચ. ન તેન સુત્તેન પટિબદ્ધં ભવિસ્સતી’’તિ.

અથ ખો સો તન્તવાયો યથાભતં સુત્તં તન્તે ઉપનેત્વા યેન સા ઇત્થી તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં ઇત્થિં એતદવોચ – ‘‘સુત્તેન, અય્યે, અત્થો’’તિ. ‘‘નનુ ત્વં અય્યો [અય્ય (સ્યા॰)] મયા વુત્તો – ‘ઇમિના સુત્તેન ચીવરં વિનાહી’’’તિ. ‘‘સચ્ચાહં, અય્યે, તયા વુત્તો – ‘ઇમિના સુત્તેન ચીવરં વિનાહી’તિ. અપિચ, મં અય્યો ઉપનન્દો એવમાહ – ‘ઇઙ્ઘ ત્વં, આવુસો, આયતઞ્ચ કરોહિ વિત્થતઞ્ચ અપ્પિતઞ્ચ, ન તેન સુત્તેન પટિબદ્ધં ભવિસ્સતી’’’તિ. અથ ખો સા ઇત્થી યત્તકંયેવ સુત્તં પઠમં અદાસિ તત્તકં પચ્છા અદાસિ. અસ્સોસિ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો – ‘‘સો કિર પુરિસો પવાસતો આગતો’’તિ. અથ ખો આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો યેન તસ્સ પુરિસસ્સ નિવેસનં તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા પઞ્ઞત્તે આસને નિસીદિ. અથ ખો સો પુરિસો યેનાયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો તેનુપસઙ્કમિ; ઉપસઙ્કમિત્વા આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અભિવાદેત્વા એકમન્તં નિસીદિ. એકમન્તં નિસિન્નો ખો સો પુરિસો પજાપતિં એતદવોચ – ‘‘વીતં તં ચીવર’’ન્તિ? ‘‘આમાય્ય, વીતં તં ચીવર’’ન્તિ. ‘‘આહર, અય્યં ઉપનન્દં ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામી’’તિ. અથ ખો સા ઇત્થી તં ચીવરં નીહરિત્વા સામિકસ્સ દત્વા એતમત્થં આરોચેસિ. અથ ખો સો પુરિસો આયસ્મતો ઉપનન્દસ્સ સક્યપુત્તસ્સ ચીવરં દત્વા ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘મહિચ્છા ઇમે સમણા સક્યપુત્તિયા અસન્તુટ્ઠા. નયિમે સુકરા ચીવરેન અચ્છાદેતું. કથઞ્હિ નામ અય્યો ઉપનન્દો મયા પુબ્બે અપ્પવારિતો તન્તવાયે [ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે (ક॰)] ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ.

અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ પુરિસસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા…પે॰… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ આયસ્મા ઉપનન્દો સક્યપુત્તો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સતી’’તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મન્તં ઉપનન્દં સક્યપુત્તં અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર ત્વં, ઉપનન્દ, પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. ‘‘ઞાતકો તે, ઉપનન્દ, અઞ્ઞાતકો’’તિ? ‘‘અઞ્ઞાતકો, ભગવા’’તિ. ‘‘અઞ્ઞાતકો, મોઘપુરિસ, અઞ્ઞાતકસ્સ ન જાનાતિ

પતિરૂપં વા અપ્પતિરૂપં વા સન્તં વા અસન્તં વા. તત્થ નામ ત્વં, મોઘપુરિસ, પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકસ્સ ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જિસ્સસિ! નેતં, મોઘપુરિસ, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૪૨. **"ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સ અઞ્ઞાતકો ગહપતિ વા ગહપતાની વા તન્તવાયેહિ ચીવરં વાયાપેય્ય, તત્ર ચે સો ભિક્ખુ પુબ્બે અપ્પવારિતો તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્ય – 'ઇદં ખો, આવુસો, ચીવરં મં ઉદ્દિસ્સ વિય્યતિ. આયતઞ્ચ કરોથ વિત્થતઞ્ચ. અપ્પિતઞ્ચ સુવીતઞ્ચ સુપ્પવાયિતઞ્ચ સુવિલેખિતઞ્ચ સુવિતચ્છિતઞ્ચ કરોથ. અપ્પેવ નામ મયમ્પિ આયસ્મન્તાનં કિઞ્ચિમત્તં અનુપદજ્જેય્યામા'તિ. એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ વત્વા કિઞ્ચિમત્તં અનુપદજ્જેય્ય અન્તમસો પિણ્ડપાતમત્તમ્પિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય"**ન્તિ.

૬૪૩. **ભિક્ખું પનેવ ઉદ્દિસ્સા**તિ ભિક્ખુસ્સત્થાય ભિક્ખું આરમ્મણં કરિત્વા ભિક્ખું અચ્છાદેતુકામો.

અઞ્ઞાતકો નામ માતિતો વા પિતિતો વા યાવ સત્તમા પિતામહયુગા અસમ્બદ્ધો.

ગહપતિ નામ યો કોચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

ગહપતાની નામ યા કાચિ અગારં અજ્ઝાવસતિ.

તન્તવાયેહીતિ પેસકારેહિ.

ચીવરં નામ છન્નં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં વિકપ્પનુપગં પચ્છિમં.

વાયાપેય્યાતિ વિનાપેતિ.

તત્ર ચે સો ભિક્ખૂતિ યં ભિક્ખું ઉદ્દિસ્સ ચીવરં વિય્યતિ સો ભિક્ખુ.

પુબ્બે અપ્પવારિતોતિ પુબ્બે અવુત્તો હોતિ – "કીદિસેન તે, ભન્તે, ચીવરેન અત્થો, કીદિસં તે ચીવરં વાયાપેમી"તિ?

તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વાતિ ઘરં ગન્ત્વા યત્થ કત્થચિ ઉપસઙ્કમિત્વા.

ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જેય્યાતિ – "ઇદં ખો, આવુસો, ચીવરં મં ઉદ્દિસ્સ વિય્યતિ, આયતઞ્ચ કરોથ વિત્થતઞ્ચ. અપ્પિતઞ્ચ સુવીતઞ્ચ સુપ્પવાયિતઞ્ચ સુવિલેખિતઞ્ચ સુવિતચ્છિતઞ્ચ કરોથ. અપ્પેવ નામ મયમ્પિ આયસ્મન્તાનં કિઞ્ચિમત્તં અનુપદજ્જેય્યામા"તિ.

એવઞ્ચ સો ભિક્ખુ વત્વા કિઞ્ચિમત્તં અનુપદજ્જેય્ય અન્તમસો પિણ્ડપાતમત્તમ્પીતિ. **પિણ્ડપાતો** નામ યાગુપિ ભત્તમ્પિ ખાદનીયમ્પિ ચુણ્ણપિણ્ડોપિ દન્તકટ્ઠમ્પિ દસિકસુત્તમ્પિ, અન્તમસો ધમ્મમ્પિ ભણતિ.

તસ્સ વચનેન આયતં વા વિત્થતં વા અપ્પિતં વા કરોતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં...પે॰... ઇદં મે,

ભન્તે, ચીવરં પુબ્બે અપ્પવારિતો અઞ્ઞાતકસ્સ ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપન્નં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ...પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૪૪. અઞ્ઞાતકે અઞ્ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે વેમતિકો પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અઞ્ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી પુબ્બે અપ્પવારિતો ગહપતિકસ્સ તન્તવાયે ઉપસઙ્કમિત્વા ચીવરે વિકપ્પં આપજ્જતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

ઞાતકે અઞાતકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઞાતકે ઞાતકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૪૫. અનાપત્તિ – ઞાતકાનં, પવારિતાનં, અઞ્ઞસ્સત્થાય, અત્તનો ધનેન, મહગ્ઘં વાયાપેતુકામસ્સ અપ્પગ્ઘં વાયાપેતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

મહાપેસકારસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં સત્તમં.

૮. અચ્ચેકચીવરસિક્ખાપદં

૬૪૬. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન અઞ્ઞતરો મહામત્તો પવાસં ગચ્છન્તો ભિક્ખૂનં સન્તિકે દૂતં પાહેસિ – ‘‘આગચ્છન્તુ ભદન્તા વસ્સાવાસિકં દસ્સામી’’તિ. ભિક્ખૂ – ‘વસ્સંવુટ્ઠાનં ભગવતા વસ્સાવાસિકં અનુઞ્ઞાત’ન્તિ, કુક્કુચ્ચાયન્તા નાગમંસુ. અથ ખો સો મહામત્તો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ ભદન્તા મયા દૂતે પહિતે નાગચ્છિસ્સન્તિ! અહઞ્હિ સેનાય ગચ્છામિ. દુજ્જાનં જીવિતં દુજ્જાનં મરણ’’ન્તિ. અસ્સોસું ખો ભિક્ખૂ તસ્સ મહામત્તસ્સ ઉજ્ઝાયન્તસ્સ ખિય્યન્તસ્સ વિપાચેન્તસ્સ. અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ‘‘અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, અચ્ચેકચીવરં પટિગ્ગહેત્વા નિક્ખિપિતુ’’ન્તિ.

૬૪૭. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ – ‘‘ભગવતા અનુઞ્ઞાતં અચ્ચેકચીવરં પટિગ્ગહેત્વા નિક્ખિપિતુ’’ન્તિ , અચ્ચેકચીવરાનિ પટિગ્ગહેત્વા ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેન્તિ. તાનિ ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ તિટ્ઠન્તિ. અદ્દસ ખો આયસ્મા આનન્દો સેનાસનચારિકં આહિણ્ડન્તો તાનિ ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ. તિટ્ઠન્તે દિસ્વા ભિક્ખૂ એતદવોચ – ‘‘કસ્સિમાનિ, આવુસો, ચીવરાનિ ચીવરવંસે ભણ્ડિકાબદ્ધાનિ તિટ્ઠન્તી’’તિ? ‘‘અમ્હાકં, આવુસો, અચ્ચેકચીવરાની’’તિ. ‘‘કીવચિરં પનાવુસો, ઇમાનિ ચીવરાનિ નિક્ખિત્તાની’’તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ આયસ્મતો આનન્દસ્સ યથાનિક્ખિત્તં આરોચેસું. આયસ્મા આનન્દો ઉજ્ઝાયતિ ખિય્યતિ વિપાચેતિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ અચ્ચેકચીવરં પટિગ્ગહેત્વા ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેસ્સન્તી’’તિ! અથ ખો આયસ્મા આનન્દો તે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસિ...પે॰... – ‘‘સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે, ભિક્ખૂ અચ્ચેકચીવરં પટિગ્ગહેત્વા ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેન્તી’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા અચ્ચેકચીવરં પટિગ્ગહેત્વા ચીવરકાલસમયં

અતિક્કામેસ્સન્તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૪૮. "**દસાહાનાગતં કત્તિકતેમાસિકપુણ્ણમં ભિક્ખુનો પનેવ અચ્ચેકચીવરં ઉપ્પજ્જેય્ય, અચ્ચેકં મઞ્ઞમાનેન ભિક્ખુના પટિગ્ગહેતબ્બં, પટિગ્ગહેત્વા યાવ ચીવરકાલસમયં નિક્ખિપિતબ્બં. તતો ચે ઉત્તરિ નિક્ખિપેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**"ન્તિ.

૬૪૯. **દસાહાનાગત**ન્તિ દસાહાનાગતાય પવારણાય.

કત્તિકતેમાસિકપુણ્ણમન્તિ પવારણા કત્તિકા વુચ્ચતિ.

અચ્ચેકચીવરં નામ સેનાય વા ગન્તુકામો હોતિ, પવાસં વા ગન્તુકામો હોતિ, ગિલાનો વા હોતિ, ગબ્ભિની વા હોતિ, અસ્સદ્ધસ્સ વા સદ્ધા ઉપ્પન્ના હોતિ, અપ્પસન્નસ્સ વા પસાદો ઉપ્પન્નો હોતિ, સો ચે ભિક્ખૂનં સન્તિકે દૂતં પહિણેય્ય – "આગચ્છન્તુ ભદન્તા વસ્સાવાસિકં દસ્સામી"તિ, એતં અચ્ચેકચીવરં નામ.

અચ્ચેકં મઞ્ઞમાનેન ભિક્ખુના પટિગ્ગહેતબ્બં પટિગ્ગહેત્વા યાવ ચીવરકાલસમયં નિક્ખિપિતબ્બન્તિ સઞ્ઞાણં કત્વા નિક્ખિપિતબ્બં – "ઇદં અચ્ચેકચીવર"ન્તિ.

ચીવરકાલસમયો નામ અનત્થતે કથિને વસ્સાનસ્સ પચ્છિમો માસો, અત્થતે કથિને પઞ્ચમાસા.

તતો ચે ઉત્તરિ નિક્ખિપેય્યાતિ અનત્થતે કથિને વસ્સાનસ્સ પચ્છિમં દિવસં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં [નિસ્સગ્ગિયં હોતિ (સ્યા॰)]. અત્થતે કથિને કથિનુદ્ધારદિવસં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, અચ્ચેકચીવરં ચીવરકાલસમયં અતિક્કામિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૫૦. અચ્ચેકચીવરે અચ્ચેકચીવરસઞ્ઞી ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અચ્ચેકચીવરે વેમતિકો ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અચ્ચેકચીવરે અનચ્ચેકચીવરસઞ્ઞી ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અનધિટ્ઠિતે અધિટ્ઠિતસઞ્ઞી …પે॰… અવિકપ્પિતે વિકપ્પિતસઞ્ઞી… અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી… અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી… અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી… અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી… અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી ચીવરકાલસમયં અતિક્કામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં ચીવરં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનચ્ચેકચીવરે અચ્ચેકચીવરસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનચ્ચેકચીવરે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અનચ્ચેકચીવરે અનચ્ચેકચીવરસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૫૧. અનાપત્તિ – અન્તોસમયે અધિટ્ઠેતિ, વિકપ્પેતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

અચ્ચેકચીવરસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં અટ્ઠમં.

૯. સાસઙ્કસિક્ખાપદં

૬૫૨. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ વુત્થવસ્સા આરઞ્ઞકેસુ સેનાસનેસુ વિહરન્તિ. કત્તિકચોરકા ભિક્ખૂ – ''લદ્ધલાભા''તિ પરિપાતેન્તિ. ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું. અથ ખો ભગવા એતસ્મિં નિદાને એતસ્મિં પકરણે ધમ્મિં કથં કત્વા ભિક્ખૂ આમન્તેસિ – ''અનુજાનામિ, ભિક્ખવે, આરઞ્ઞકેસુ સેનાસનેસુ વિહરન્તેન તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિતુ''ન્તિ.

તેન ખો પન સમયેન ભિક્ખૂ – ''ભગવતા અનુઞ્ઞાતં આરઞ્ઞકેસુ સેનાસનેસુ વિહરન્તેન તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિતુ''ન્તિ તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિત્વા અતિરેકછારત્તં વિપ્પવસન્તિ. તાનિ ચીવરાનિ નસ્સન્તિપિ વિનસ્સન્તિપિ ડય્હન્તિપિ ઉન્દૂરેહિપિ ખજ્જન્તિ. ભિક્ખૂ દુચ્ચોળા હોન્તિ લૂખચીવરા. ભિક્ખૂ એવમાહંસુ – ''કિસ્સ તુમ્હે, આવુસો, દુચ્ચોળા લૂખચીવરા''તિ? અથ ખો તે ભિક્ખૂ ભિક્ખૂનં એતમત્થં આરોચેસું. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા... તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ''કથઞ્હિ નામ ભિક્ખૂ તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિત્વા અતિરેકછારત્તં વિપ્પવસિસ્સન્તી''તિ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ તે અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું...પે॰... સચ્ચં કિર, ભિક્ખવે , ભિક્ખૂ તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિત્વા અતિરેકછારત્તં વિપ્પવસન્તીતિ? ''સચ્ચં, ભગવા''તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા...પે॰... કથઞ્હિ નામ તે, ભિક્ખવે, મોઘપુરિસા તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપિત્વા અતિરેકછારત્તં વિપ્પવસિસ્સન્તિ! નેતં, ભિક્ખવે, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય...પે॰... એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૫૩. **''ઉપવસ્સં ખો પન કત્તિકપુણ્ણમં યાનિ ખો પન તાનિ આરઞ્ઞકાનિ સેનાસનાનિ સાસઙ્કસમ્મતાનિ સપ્પટિભયાનિ તથારૂપેસુ ભિક્ખુ સેનાસનેસુ વિહરન્તો આકઙ્ખમાનો તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરં અન્તરઘરે નિક્ખિપેય્ય, સિયા ચ તસ્સ ભિક્ખુનો કોચિદેવ પચ્ચયો તેન ચીવરેન વિપ્પવાસાય. છારત્તપરમં તેન ભિક્ખુના તેન ચીવરેન વિપ્પવસિતબ્બં. તતો ચે ઉત્તરિ વિપ્પવસેય્ય, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય''**ન્તિ.

૬૫૪. ઉપવસ્સં ખો પનાતિ વુટ્ઠવસ્સાનં.

કત્તિકપુણ્ણમન્તિ કત્તિકચાતુમાસિની વુચ્ચતિ.

[પાચિ॰ ૫૭૩] **યાનિ ખો પન તાનિ આરઞ્ઞકાનિ સેનાસનાની**તિ **આરઞ્ઞકં** નામ સેનાસનં પઞ્ચધનુસતિકં પચ્છિમં.

[પાચિ॰ ૫૭૩] **સાસઙ્કં** નામ આરામે આરામૂપચારે ચોરાનં નિવિટ્ઠોકાસો દિસ્સતિ, ભુત્તોકાસો દિસ્સતિ, ઠિતોકાસો દિસ્સતિ, નિસિન્નોકાસો દિસ્સતિ, નિપન્નોકાસો દિસ્સતિ.

[પાચિ॰ ૫૭૩] **સપ્પટિભયં** નામ આરામે આરામૂપચારે ચોરેહિ મનુસ્સા હતા દિસ્સન્તિ, વિલુત્તા દિસ્સન્તિ, આકોટિતા દિસ્સન્તિ .

[પાચિ॰ ૫૭૩] **તથારૂપેસુ ભિક્ખુ સેનાસનેસુ વિહરન્તો**તિ એવરૂપેસુ ભિક્ખુ સેનાસનેસુ વિહરન્તો.

આકઙ્ખમાનોતિ ઇચ્છમાનો.

તિણ્ણં ચીવરાનં અઞ્ઞતરં ચીવરન્તિ સઙ્ઘાટિં વા ઉત્તરાસઙ્ગં વા અન્તરવાસકં વા.

અન્તરઘરે નિક્ખિપેય્યાતિ સમન્તા ગોચરગામે નિક્ખિપેય્ય.

સિયા ચ તસ્સ ભિક્ખુનો કોચિદેવ પચ્ચયો તેન ચીવરેન વિપ્પવાસાયાતિ સિયા પચ્ચયો સિયા કરણીયં.

છારત્તપરમં તેન ભિક્ખુના તેન ચીવરેન વિપ્પવસિતબ્બન્તિ છારત્તપરમતા વિપ્પવસિતબ્બં.

અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયાતિ ઠપેત્વા ભિક્ખુસમ્મુતિં.

તતો ચે ઉત્તરિ વિપ્પવસેય્યાતિ સત્તમે અરુણુગ્ગમને નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં. ‘‘ઇદં મે, ભન્તે, ચીવરં અતિરેકછારત્તં વિપ્પવુટ્ઠં, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામી’’તિ...પે॰... દદેય્યાતિ...પે॰... દદેય્યુન્તિ... પે॰... આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૫૫. અતિરેકછારત્તે અતિરેકસઞ્ઞી વિપ્પવસતિ, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકછારત્તે વેમતિકો વિપ્પવસતિ, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અતિરેકછારત્તે ઊનકસઞ્ઞી વિપ્પવસતિ, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં. અપ્પચ્ચુદ્ધટે પચ્ચુદ્ધટસઞ્ઞી...પે॰... અવિસ્સજ્જિતે વિસ્સજ્જિતસઞ્ઞી... અનટ્ઠે નટ્ઠસઞ્ઞી... અવિનટ્ઠે વિનટ્ઠસઞ્ઞી... અદડ્ઢે દડ્ઢસઞ્ઞી ... અવિલુત્તે વિલુત્તસઞ્ઞી વિપ્પવસતિ, અઞ્ઞત્ર ભિક્ખુસમ્મુતિયા, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

નિસ્સગ્ગિયં ચીવરં અનિસ્સજ્જિત્વા પરિભુઞ્જતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકછારત્તે અતિરેકસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકછારત્તે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ઊનકછારત્તે ઊનકસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૫૬. અનાપત્તિ – છારત્તં વિપ્પવસતિ, ઊનકછારત્તં વિપ્પવસતિ, છારત્તં વિપ્પવસિત્વા પુન ગામસીમં ઓક્કમિત્વા વસિત્વા પક્કમતિ, અન્તો છારત્તં પચ્ચુદ્ધરતિ, વિસ્સજ્જેતિ, નસ્સતિ, વિનસ્સતિ, ડય્હતિ, અચ્છિન્દિત્વા ગણ્હન્તિ, વિસ્સાસં ગણ્હન્તિ, ભિક્ખુસમ્મુતિયા, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

સાસઙ્કસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં નવમં.

૧૦. પરિણતસિક્ખાપદં

૬૫૭. તેન સમયેન બુદ્ધો ભગવા સાવત્થિયં વિહરતિ જેતવને અનાથપિણ્ડિકસ્સ આરામે. તેન ખો પન સમયેન સાવત્થિયં અઞ્ઞતરસ્સ પૂગસ્સ સઙ્ઘસ્સ સચીવરભત્તં પટિયત્તં હોતિ – ‘‘ભોજેત્વા ચીવરેન અચ્છાદેસ્સામા’’તિ. અથ ખો છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ યેન સો પૂગો તેનુપસઙ્કમિંસુ; ઉપસઙ્કમિત્વા તં પૂગં એતદવોચું – ‘‘દેથાવુસો, અમ્હાકં ઇમાનિ ચીવરાની’’તિ. ‘‘ન મયં, ભન્તે, દસ્સામ. અમ્હાકં સઙ્ઘસ્સ અનુવસ્સં સચીવરભિક્ખા પઞ્ઞત્તા’’તિ. ‘‘બહૂ, આવુસો, સઙ્ઘસ્સ દાયકા, બહૂ સઙ્ઘસ્સ ભત્તા [ભદ્દા (ક॰)]. મયં તુમ્હે નિસ્સાય તુમ્હે સમ્પસ્સન્તા ઇધ વિહરામ. તુમ્હે ચે અમ્હાકં ન દસ્સથ, અથ કો ચરહિ અમ્હાકં દસ્સતિ? દેથાવુસો, અમ્હાકં ઇમાનિ ચીવરાની’’તિ. અથ ખો સો પૂગો છબ્બગ્ગિયેહિ ભિક્ખૂહિ નિપ્પીળિયમાનો યથાપટિયત્તં ચીવરં છબ્બગ્ગિયાનં ભિક્ખૂનં દત્વા સઙ્ઘં ભત્તેન પરિવિસિ. યે તે ભિક્ખૂ જાનન્તિ સઙ્ઘસ્સ સચીવરભત્તં પટિયત્તં, ન ચ જાનન્તિ છબ્બગ્ગિયાનં ભિક્ખૂનં દિન્નન્તિ, તે એવમાહંસુ – ‘‘ઓણોજેથાવુસો, સઙ્ઘસ્સ ચીવર’’ન્તિ. ‘‘નત્થિ, ભન્તે. યથાપટિયત્તં ચીવરં અય્યા છબ્બગ્ગિયા અત્તનો પરિણામેસુ’’ન્તિ. યે તે ભિક્ખૂ અપ્પિચ્છા… તે ઉજ્ઝાયન્તિ ખિય્યન્તિ વિપાચેન્તિ – ‘‘કથઞ્હિ નામ છબ્બગ્ગિયા ભિક્ખૂ જાનં સઙ્ઘિકં લાભં પરિણતં અત્તનો પરિણામેસ્સન્તી’’તિ ! અથ ખો તે ભિક્ખૂ છબ્બગ્ગિયે ભિક્ખૂ અનેકપરિયાયેન વિગરહિત્વા ભગવતો એતમત્થં આરોચેસું…પે॰… ‘‘સચ્ચં કિર તુમ્હે, ભિક્ખવે, જાનં સઙ્ઘિકં લાભં પરિણતં અત્તનો પરિણામેથા’’તિ? ‘‘સચ્ચં, ભગવા’’તિ. વિગરહિ બુદ્ધો ભગવા…પે॰… કથઞ્હિ નામ તુમ્હે, મોઘપુરિસા, જાનં સઙ્ઘિકં લાભં પરિણતં અત્તનો પરિણામેસ્સથ! નેતં, મોઘપુરિસા, અપ્પસન્નાનં વા પસાદાય…પે॰… એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, ઇમં સિક્ખાપદં ઉદ્દિસેય્યાથ –

૬૫૮. ‘‘**યો પન ભિક્ખુ જાનં સઙ્ઘિકં લાભં પરિણતં અત્તનો પરિણામેય્ય, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિય**’’ન્તિ.

૬૫૯. **યો પના**તિ યો યાદિસો…પે॰… **ભિક્ખૂ**તિ…પે॰… અય ઇમસ્મિં અત્થે અધિપ્પેતો ભિક્ખૂતિ.

[પાચિ॰ ૪૯૧] **જાનાતિ** નામ સામં વા જાનાતિ અઞ્ઞે વા તસ્સ આરોચેન્તિ સો વા આરોચેતિ.

[પાચિ॰ ૪૯૧] **સઙ્ઘિકં** નામ સઙ્ઘસ્સ દિન્નં હોતિ પરિચ્ચત્તં.

[પાચિ॰ ૪૯૧] **લાભો** નામ ચીવરપિણ્ડપાતસેનાસનગિલાનપ્પચ્ચયભેસજ્જપરિક્ખારા. અન્તમસો ચુણ્ણપિણ્ડોપિ, દન્તકટ્ઠમ્પિ, દસિકસુત્તમ્પિ.

[પાચિ॰ ૪૯૧] **પરિણતં** નામ દસ્સામ કરિસ્સામાતિ વાચા ભિન્ના હોતિ.

અત્તનો પરિણામેતિ, પયોગે દુક્કટં. પટિલાભેન નિસ્સગ્ગિયં હોતિ. નિસ્સજ્જિતબ્બં સઙ્ઘસ્સ વા ગણસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા. એવઞ્ચ પન, ભિક્ખવે, નિસ્સજ્જિતબ્બં…પે॰… ઇદં મે, ભન્તે, જાનં સઙ્ઘિકં લાભં પરિણતં અત્તનો પરિણામિતં નિસ્સગ્ગિયં. ઇમાહં સઙ્ઘસ્સ નિસ્સજ્જામીતિ…પે॰… દદેય્યાતિ…પે॰… દદેય્યુન્તિ…પે॰… આયસ્મતો દમ્મીતિ.

૬૬૦. પરિણતે પરિણતસઞ્ઞી અત્તનો પરિણામેતિ, નિસ્સગ્ગિયં પાચિત્તિયં.

પરિણતે વેમતિકો અત્તનો પરિણામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પરિણતે અપરિણતસઞ્ઞી અત્તનો પરિણામેતિ, અનાપત્તિ. સઙ્ઘસ્સ પરિણતં અઞ્ઞસઙ્ઘસ્સ વા ચેતિયસ્સ વા પરિણામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. ચેતિયસ્સ પરિણતં અઞ્ઞચેતિયસ્સ વા સઙ્ઘસ્સ વા પુગ્ગલસ્સ વા પરિણામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. પુગ્ગલસ્સ પરિણતં

અઞ્ઞપુગ્ગલસ્સ વા સઙ્ઘસ્સ વા ચેતિયસ્સ વા પરિણામેતિ, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અપરિણતે પરિણતસઞ્ઞી, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અપરિણતે વેમતિકો, આપત્તિ દુક્કટસ્સ. અપરિણતે અપરિણતસઞ્ઞી, અનાપત્તિ.

૬૬૧. અનાપત્તિ કત્થ દેમાતિ પુચ્છિયમાનો યત્થ તુમ્હાકં દેય્યધમ્મો પરિભોગં વા લભેય્ય પટિસઙ્ખારં વા લભેય્ય ચિરટ્ઠિતિકો વા અસ્સ યત્થ વા પન તુમ્હાકં ચિત્તં પસીદતિ તત્થ દેથાતિ ભણતિ, ઉમ્મત્તકસ્સ, આદિકમ્મિકસ્સાતિ.

પરિણતસિક્ખાપદં નિટ્ઠિતં દસમં.

પત્તવગ્ગો તતિયો.

તસ્સુદ્દાનં –

દ્વે ચ પત્તાનિ ભેસજ્જં, વસ્સિકા દાનપઞ્ચમં;
સામં વાયાપનચ્ચેકો, સાસઙ્કં સઙ્ઘિકેન ચાતિ.

૬૬૨. ઉદ્દિટ્ઠા ખો, આયસ્મન્તો, તિંસ નિસ્સગ્ગિયા પાચિત્તિયા ધમ્મા. તત્થાયસ્મન્તે પુચ્છામિ – ‘કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા’? દુતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ‘કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા’? તતિયમ્પિ પુચ્છામિ – ‘કચ્ચિત્થ પરિસુદ્ધા’? પરિસુદ્ધેત્થાયસ્મન્તો, તસ્મા તુણ્હી, એવમેતં ધારયામીતિ.

નિસ્સગ્ગિયકણ્ડં નિટ્ઠિતં.

પારાજિકપાળિ નિટ્ઠિતા.